

RÁCKEVE VÁROS

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Megalapozó vizsgálat

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 „Közép-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretében.

2015.

Belügyminisztérium által jóváhagyott dokumentum

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság
Cím: 1146 Budapest, Hermina út 17.

Tel: +36-1-471-8955

Fax: +36-1-471-8975

E-mail: proregio@proregio.hu

Honlap: www.proregio.hu

Felelős tervező	Dr. Gordos Tamás	
Település tervezés	Gutai Berta	településtervező (TT/1 01-4858)
	Makkai Krisztina	Okl. településmérnök, Okl. városépítési városgazdasági szakmérnök (TT 01-4921/12)
Gazdaság	Dr. Koós Bálint	közgazdász
	Virág Attila	okl. geográfus
Társadalom, antiszegregációs terv	Dr. Hamar Anna	szociológus
	Dr. Uzzoli Annamária	geográfus
	Dr. Virág Tünde	szociológus
Közművek	Jordán Péter	MK 01-2129
	Dima András:	MK 01-2130
Közlekedés	Rhorer Ádám	okl. építőmérnök (K1 1-01-3157)
Zöldfelületek és Tájrendezés	Burányi Endre	Okl. táj- és kertépítész mérnök, Okl. táj- és környezetrendezési szakmérnök TR1, TT, TK 01- 5014/02/-12; Tájvédelmi szakértő: SZTjV-031/2013.

Tartalomjegyzék

I.	HELYZETFELTÁRÓ, HELYZELEMZŐ MUNKARÉSZEK.....	8
I.1.	Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok.....	8
I.1.1.	Ráckevei járás.....	9
I.1.2.	Ráckeve vonzáskörzetének bemutatása, térségi együttműködések	10
I.2.	A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata.....	13
I.2.2.	Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió (PMTFK)	18
I.3.	A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata.....	21
I.3.1.	Országos Területrendezési Terv – OTrT	21
I.3.2.	Pest Megyei Területrendezési Terv – (PMTTrT).....	22
I.4.	A szomszédos települések hatályos település-szerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai	28
I.5.	Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	30
I.5.1.	Ráckeve Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2009).....	30
I.5.2.	Ráckeve Város Településfejlesztési Konceptiója (2008)	33
I.5.3.	Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések.....	34
I.6.	A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	34
I.6.1.	A hatályban lévő településrendezési eszközök	34
I.6.2.	A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	35
I.7.	A település társadalma	37
I.7.1.	Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	37
I.7.2.	Térbeli-társadalmi rétegződések, konfliktusok, érdekviszonyok	46
I.7.3.	Települési identitást erősítő tényezők.....	49
I.8.	A település humán infrastruktúrája	52
I.8.1.	Humán közszolgáltatások	53
I.8.2.	Esélyegyenlőség biztosítása	60
I.9.	A település gazdasága.....	62
I.9.1.	A település gazdasági súlya, szerepköre	62
I.9.2.	A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	65
I.9.3.	A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelései	68
I.9.4.	A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők	71
I.9.5.	Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat).....	75
I.10.	Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	76
I.10.1.	Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	76
I.10.2.	Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	77
I.10.3.	Gazdaságfejlesztési tevékenység	78
I.10.4.	Foglalkoztatáspolitikai	78
I.10.5.	Lakás- és helyiséggazdálkodás	79
I.10.6.	Intézményfenntartás.....	79
I.10.7.	Energiagazdálkodás.....	81
I.12.	A táji és természeti adottságok vizsgálata	82
I.12.1.	Természeti adottságok, tájhasználat, tájszerkezet	82

I.12.2.	Védett és védendő táji-, természeti értékek, területek	82
I.13.	Zöldfelületi rendszer vizsgálata	87
I.14.	Az épített környezet vizsgálata	90
I.14.1.	Területfelhasználás vizsgálata	90
I.14.2.	Telekstruktúra vizsgálat	95
I.14.3.	Építmények vizsgálata, településkarakter	99
I.14.4.	Az épített környezet értékei	99
I.14.5.	Az épített környezet konfliktusai, problémái	106
I.15.	Közlekedés	106
I.15.1.	Hálózatok és hálózati kapcsolatok	106
I.15.2.	Közúti közlekedés	107
I.15.3.	Közösségi közlekedés	108
I.15.4.	Kerékpáros és gyalogos közlekedés	108
I.15.5.	Parkolás	108
I.16.	közművesítés	109
I.16.1.	Vízi-közművek	109
I.16.2.	Energia közművek	111
I.16.3.	Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények):	115
I.16.4.	Árvízvédelem	115
I.17.	Környezetvédelem (és településüzemeltetés) vizsgálata	118
I.17.1.	Talajvédelem	119
I.17.2.	Felszíni és felszín alatti vizek védelme	119
I.17.3.	Levegőtisztaság védelem	123
I.17.4.	Zaj- és rezgésterhelés	123
I.17.5.	Hulladékkezelés	125
I.17.6.	A települési környezet és értékei	127
I.18.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	128
I.18.1.	Építésföldtani korlátok, Vízrajzi veszélyeztetettség, Egyéb	128
I.19.	ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY	130
I.20.	városi klíma	131
II.1.	A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE	132
III.	HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	138
III.3.	Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	144
III.3.1.	Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	144
III.3.2.	Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése	159
III.3.3.	Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek	159
FEJLESZTÉSI IRÁNY		160
167/2015.(V.5.) SZÁMÚ HATÁROZAT ARRÓL, HOGY A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT MEGFELEL A TERVEZÉS ALAPJÁNAK ÉS A KONCEPCIÓ		
KIVÁLASZTOTT FEJLESZTÉSI IRÁNYÁT IS ELFOGADJA RÁCKEVE KÉPVISELŐ TESTÜLETE		162

Ábrajegyzék

V1. ábra: Ráckeve elhelyezkedése	8
V2. ábra: Ráckeve vonzáskörzetei	12
V3. ábra: Az ország jövőképe, fejlesztési rendszere	14
V4. ábra: OFTK célrendszerének és EU2020 staratégiának a kapcsolata	15
V5. ábra: Városhálózat	17
V6. ábra: A koncepció célrendszere, átfogó, startégiái és horizontális céljai	18
V7. ábra: Ráckeve térségében tervezett híd építések	20
V8. ábra: OTrT Szerkezeti Tervlap kivonata	21
V9. ábra: PmTrT Szerkezeti Tervének kivonata	23
V10. ábra: OTrT és PmTrT övezeti tervlapjai	26
V11. ábra: PMTrT korlátozó övezeteinek Ráckevét érintő lehatárolása.....	27
V12. ábra: Ráckeve szomszédos települései.....	28
V13. ábra: Ráckeve jövőképe, átfogó célja, prioritásai.....	33
V14. ábra: A településszerkezeti terv fejlesztési területeinek lehatárolása	35
T1. ábra: Lakónépesség alakulása (2000-2013) (fő)	38
T2. ábra: Állandó népességen belül a 0-14 évesek aránya (%).....	38
T3. ábra: Állandó népességen belül a 60-x évesek aránya (%)	39
T4. ábra: Öregségi mutató (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves) (%).....	39
T5. ábra: Vándorlási egyenleg.....	40
T6. ábra: Természetes fogyás	41
T7. ábra: A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%) - 2011.....	42
T8. ábra: Az újonnan épített lakások aránya (éves lakásállomány százalékban) (%).....	44
T9. ábra: Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) (%) - 2011	45
T10. ábra: Ráckeve szegregátumai (áttekintő)	47
T11. ábra:Egy házi – és egy gyermekorvosra jutó lakosok száma (fő)	54
T12. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma Ráckevén (fő).....	56
T13. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma Ráckevén 2013) (fő).....	57
T14. ábra: Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db).....	58
T15. ábra: Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	59
G-1. ábra: Ráckeve elhelyezkedése	62
G-2. ábra: Regisztrált társas vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása (%), 2012-ben	66
G-3. ábra: : Vendégéjszakák száma a szálláshelyeken (db)	67
G-4. ábra: Szállodai szállásférőhelyek aránya (összes szállásférőhelyből) (%)	67
G-5. ábra: Ráckeve a három európai törzshálózati folyosó metszéspontjában.....	73
G-6. ábra: Járasközpontok lakóingatlanainak átlagos négyzetméterára Pest megyében, 2015 februárjában.....	76
TK1. ábra: Egy lakosra jutó védett természeti terület nagysága (m ²	85
TK2. ábra: A nyilvántartott települési zöldfelület fajlagos értékének és a települési zöldfelület kiterjedésének	88
változása 2006-2011. között (m ² /fő, m ²).....	88
TK3. ábra: Az egy lakosra jutó zöldfelület nagysága	88
V15. ábra: Katonai felmérések.....	96
V16. ábra: Telekméret vizsgálat.....	97
V17. ábra: Az épített környezet értékei.....	104
V18. ábra: Régészeti lelőhelyek	105

KM1. ábra: Közüemi ivóvíz és közcatornahálózatba bekapcsolat lakások száma	109
KM2. ábra: A magasfeszültségű vezeték (120 kV) nyomvonala az állomásig	111
KM3. ábra: Nagyvízi meder határa	116
KÖR1. ábra: A közüemi szennyvíz-gyűjtő hálózatban (közcatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége egy lakosra (m3)	121
KÖR2. ábra: A vízellátás és a szennyvízcsatorna hálózatra való csatlakozás ellátottsági mutatóinak alakulása (%).....	122
KÖR3. ábra: A vízellátás és csatornázási ellátottság és a közműolló* alakulása	122
KÖR4. ábra: Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya(%)	125
KÖR5. ábra: Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%) , A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya (%)	126
KÖR6. ábra: Földrengés veszély megállapítása	130
F-R. ábra: A településfejlesztés és rendezés kapcsolata	141
P1. ábra: Probléma térkép	142
É1. ábra: Érték térkép	143
V19. ábra Északi Óváros	145
V20. ábra Északi Óváros fényképek	145
V21. ábra Déli Óváros és Városközpont	146
V22. ábra Déli Óváros fényképek	147
V23. ábra Újtelep	148
V24. ábra Újtelep városrész fényképek	148
V25. ábra: Kerekzáttony-sziget	149
V26. ábra: Kerekzáttony-sziget fényképek	149
V27. ábra: Angyali-sziget	150
V28. ábra: Anygali-sziget fényképek	150
V29. ábra: Somlyó-sziget	151
V30. ábra: Somlyósziget fényképek	151
V31. ábra: Újhegy	152
V32. sz. ábra: A lakosság korcsoport szerinti alakulása városrészenként, 2011	153
V33. sz. ábra: A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása városrészenként, 2011	154
V34.sz. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya városrészenként, 2011	155
V35. ábra: Városrészek lehatárolása	157

Táblázatok jegyzéke

V1. táblázat: Ráckevei járás települései	10
V2. táblázat: A várost nem érintő OTrT és PmTrT övezeti tervlapjai	27
V3. táblázat: Az övezeti érintettség terület nagysága	27
V4. táblázat: A 2009-es IVS-ben rögzített akcióterületi fejlesztések megvalósulása	32
V5. táblázat: Szerkezeti terv elemei és megvalósulásuk	36
T1. táblázat: A település lakónépességének hosszabb távú trendjének vizsgálata	37
T2. táblázat: Nemzetiség, anyanyelv, vagy családban használt nyelv	41
T3. táblázat: Iskolai végzettség alakulása (2011)	42
T4. táblázat: Családszerkezet alakulása (2011)	43
T5. táblázat: Gazdasági aktivitás alakulása (2011)	43
T6. táblázat: Jövedelmi viszonyok (2011)	44

T7. táblázat: Ráckeve szegregátumai.....	48
T8. táblázat: A civil szervezetek listája és aktivitásuk mértéke.....	51
T9. táblázat: Önkormányzati intézmények listája.....	53
G-1. táblázat: A NUTS3 területi szintek fejlettsége Kelet–Közép–Európai összehasonlításban (GDP/fő, 2011-ben).....	62
G-2. táblázat: Székhellyel bíró vállalkozások néhány fontosabb adata	64
G-3. táblázat: Az egy főre jutó helyi iparüzési adó (HIPA) bevételei 2000, 2005, 2010. évben.....	64
G-4. táblázat: Foglalkoztatási kapacitás alakulása 1990-2001 (Megjegyzés: foglalkoztatási kapacitás: a foglalkoztatott lakosok a helyben lévő munkahelyek arányában, %)	65
G-5. táblázat: Regisztrált társas vállalkozások létszám kategória szerinti megoszlása (%), 2013-ban	68
G-6. táblázat: Pályázatok számának megoszlása Ráckeven, operatív programonként (db)	68
G-7. táblázat: Támogatott pályázatok számának megoszlása KKV besorolás szerint 2007-2013.....	69
G-8. táblázat: A 10 legnagyobb támogatott projekt 2007-2013 között Ráckeven	70
G-9. táblázat: Ráckeve járási székhely képzettségi viszonyainak változása, 1990-2011.....	72
G-10. táblázat: Foglalkozási rétegződés Ráckeven, 2011-ben	72
G-11. táblázat: Magyar bejelentők belföldi szabadalmi bejelentéseinek száma 10 ezer lakosra 2009-2013	74
G-12. táblázat: Ráckeve lakásainak főbb jellemzői	75
G-13. táblázat: Ráckeve lakásainak főbb minőségi jellemzői	75
ÖG-1. táblázat: Ráckeve Város Önkormányzatának adóbevételei	76
ÖG-2. táblázat: Ráckeve Város Önkormányzatának 2014 évi költségvetés kiadási előirányzata, millió forintban	77
ÖG-3. táblázat: Közfoglalkoztatottak Ráckeven.....	79
ÖG-4. táblázat: Önkormányzati bérlakások száma Ráckeven 2013-2014	79
TK1. táblázat: Földrésztet statisztika művelési áganként.....	83
TK2. táblázat: Védettségek	85
Művelési ágak	91
V6. táblázat: Telekméret vizsgálat.....	96
V7. táblázat: Önkormányzati tulajdon	98
V8. táblázat: Ráckeve régészeti lelőhelyei.....	100
V9. táblázat: Ráckeve műemlékei.....	101
V10. táblázat: Ráckeve műemléki környezet.....	103
KM1. táblázat: Ráckeve villamos-energia felhasználás.....	112
KM2. táblázat: 4 változat a geotermikus energia hasznosítására.....	114
V11. táblázat: Településrészek	144
V12. táblázat Lakónépesség száma és aránya az akcióterületi városrészekben, 2001 és 2011	153
V13. táblázat Foglalkoztatottsági mutatók az városrészenként, 2011	155
V14. táblázat Lakások száma és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya városrészenként, 2011.....	156
V15. táblázat: Városrész adatok (2011)	158

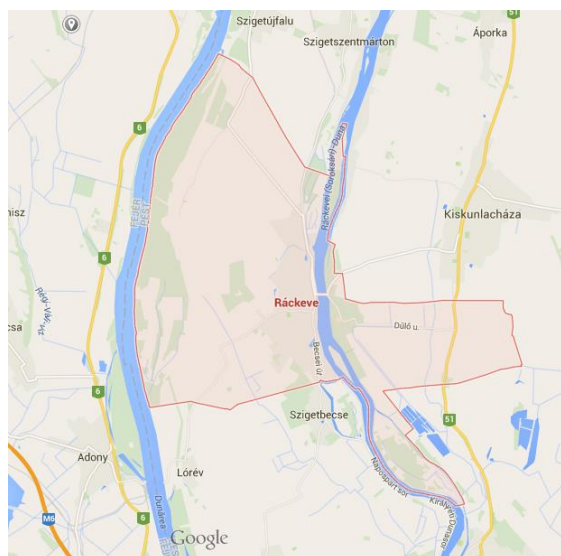
I. HELYZETFELTÁRÓ, HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZEK

I.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Ráckeve városa a Közép-magyarországi Régióhoz tartozó település. Budapest, fővárosként, és a régió központjaként is a legnagyobb vonzáskörzettel rendelkezik, ellátja a legfontosabb országos, s ezáltal a régióhoz kapcsolódó feladatokat is. Ráckeve a régió belül kisebb jelentőségű településnek számít, regionális szerepkörrel önállóan nem rendelkezik. A régiós és Pest megyei közigazgatási határok egybeesése miatt hasonlóan jellemezhető a település megyei szerepköre is, azonban megyei szinten kiemelkedő a helyi Művészeti Iskola munkája.

Ráckeve 10 másik település részvételével alkotja a Ráckevei járást. Korábban a Ráckevei kistérség központja volt, és 2013-ban, a járási rendszer megalakultával, a sziget északi települései (Szigetszentmiklós és környező települései) kiváltak a kistérségből és önálló járássá alakultak. Az átalakulás sajátossága, hogy a városi rangú települések, Ráckeve kivételével, mind elkerültek a korábbi kistérségtől. Ezáltal Ráckeve városa a hozzá tartozó térség egyértelműen legdominánsabb, legnagyobb vonzású településévé vált.

A településhálózati összefüggéseket vizsgálva a térség fontos szervező ereje Budapest, azonban Ráckeven, távolabbi fekvése révén a főváros dominanciája nem annyira jelentős, mint az agglomeráció települései esetében. A fővárostól való távolsággal csökken a gazdasági kapcsolatok intenzitása, minél délebbre fekszik egy település, annál inkább jellemzi a fővárosi felvevő- és munkaerőpiactól való elszakadás.

V1. ábra: Ráckeve elhelyezkedése

Forrás: <https://www.google.hu/maps/>

A város vonzáskörzetét emellett alapvetően meghatározza földrajzi fekvése. Speciális elhelyezkedése révén a vonzáskörzete viszonylag behatárolt, mely így érinti a sziget déli felén fekvő településeket, illetve a szigeten túlnyúló fekvése miatt számos keleti irányban elhelyezkedő község esetében is vonzással bír.

A vonzás tényezőjének egyik szervező ereje az agglomeráció szuburbanizációs-dezurbanizációs hatása is, melyből kifolyólag, az agglomerációs térség településeit erős versenyhelyzet és dinamikus fejlődés jellemezi. Ezáltal Ráckeve kevesebb vonzással bír a sziget északi városai (melyek már a Budapesti agglomeráció részei) irányában, ahol általában nagyon hasonló települési funkciókkal találkozhatunk.

A település közlekedési kapcsolatai nem túl kedvezőek. Az észak-déli irányú Duna tengely mellett a főváros, valamint közvetlen és távolabb környezetének közlekedésszerkezeti adottsága a sugaras-centrális közúthálózati rendszer, illetve a gyűrűs rendszer. Közlekedési szempontból akadályozó tényező az észak-déli, nehezen átjárható Duna tengely, illetve a sugár irányú, centrális főúthálózati rendszer sajátosságaiból következő harántoló kapcsolati elemek hiánya. A térségre a Duna-hidak hiánya is jellemző, Szigethalom után csak Ráckeve felől közelíthetők meg a sziget délebbre eső települései. Ebből a szempontból a város közlekedési funkciója jelentős, azonban ezzel párhuzamosan hátráltató tényező, hogy nyugati irányból a sziget megközelíthetősége igen korlátozott, csak az M0 autópálya felől lehetséges. A településtől 30 km-re érhető el az M0 autópálya csomópontja, melyről már a M1, M7, M5 autópályák is könnyen megközelíthetők. A település HÉV-vel is elérhető a Budapest-Ráckeve vonalon.

Ráckeve, járási székhelyként, a jelentősebb városi funkciókat ellátja. A térség gazdasági-szervezési központjaként Ráckeven koncentrálódik a lakosságát és gazdasági szereplőit kiszolgáló pénzügyi szektor és szolgáltatói kör, de a városi és járási közigazgatási feladatkörök (bírószék, ügyészség, munkaügyi központ helyi kirendeltsége stb.) is itt összpontosulnak. A város gazdaságában jelen van a mezőgazdaság és az ipar, de járási központként a település életében meghatározó a kereskedelem, szolgáltatás, az igazgatási és oktatási feladatok ellátása.

A demográfiai mutatók a városban kedvezőbben alakulnak a járás többi településéhez viszonyítva. A fiatalok magasabb arányával jellemezhető térségen belül az előregedés tendenciája sem sújtja olyan nagymértékben a települést, mint ahogyan az az országra jellemző. A korábban jellemző nagyobb mértékű bevándorlás mérséklődött az elmúlt években.

A település iskolázottsági és foglalkoztatási viszonyai járási viszonylatban kedvezőek, azonban néhány tekintetben elmarad az országos átlagtól. A 15-64 éves népességen belül foglalkoztatottak aránya a térségen belül magasabb értéket mutat, mely mellett a munkanélküliség pedig kedvezőbb mértékű. Emellett a járásban és a településen is jelentős a naponta ingázó foglalkoztatottak száma (45%), azonban az arány elmarad a pest megyei járásközpontok átlagától (54%).

Ráckeve fontos oktatási funkciót is betölt. A járásban a település számlálja a legtöbb általános iskolai tanulót, mely mellett a más településről bejáró tanulók aránya is jelentős, magasabb a járási, a megyei járásközponti és az országos átlagnál is. A település oktatási szerepkörét erősíti a középfokú oktatás is. A járásban csupán két középfokú oktatási intézmény található, melyből egy Ráckeven helyezkedik el. Ennek köszönhetően a bejáró diákok aránya e tekintetben is igen magas, 66%, mely több, mint 10%-al haladja meg a megyei járásközpontok átlagát.

1.1.1. Ráckevei járás

A Ráckevei járás Pest megyéhez tartozó járás Magyarországon 2013-tól, székhelye Ráckeve. Területe 417,05 km², népessége 36 120 fő, népsűrűsége pedig 87 fő/km² volt 2013. elején. 2013. július 15-én egy város (Ráckeve) és tíz község tartozott hozzá.

A Ráckevei járás a járások 1983. évi megszüntetése előtt is létezett, ezen a néven 1898-tól. Korábbi neve Pesti alsó járás volt, melynek székhelye az állandó járási székhelyek kijelölése (1886) óta mindig Ráckeve volt. Az 1950-es megyerendezésig Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéhez, azután pedig Pest megyéhez tartozott. *Forrás* www.jaras.info.hu; <https://www.wikipedia>

Járási települések	Rang (2013. július 15.)	Népesség (2013. január 1.)	Terület (km ²)
Ráckeve	Járásshékhely	9965	64,09
Dömsöd	nagyközség	5795	72,42
Kiskunlacháza	nagyközség	8855	93,05
Apaj	község	1224	71,04
Áporka	község	1121	17,47
Lórév	község	292	9,88
Makád	község	1192	31,77
Szigetbecse	község	1304	17,12
Szigetcsép	község	2282	18,20
Szigetszentmárton	község	2133	10,73
Szigetújfalu	község	1957	10,83

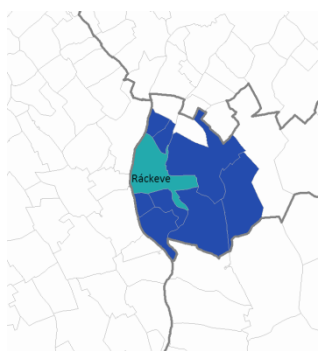
V1. táblázat: Ráckevei járás települései

Forrás: KSH

I.1.2. Ráckeve vonzáskörzetének bemutatása, térségi együttműködések

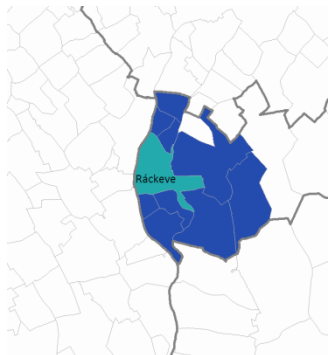
A település vonzáskörzetének meghatározásakor a térségi kapcsolatrendszer több szempontból is áttekintésre került. Általánosan elmondható, hogy vonzáskörzet szempontjából a legmeghatározóbb tényező, Ráckeve közlekedési kapcsolatai mellett az oktatási, szociális intézményekkel való ellátottsága.

Kereskedelmi vonzáskörzet:

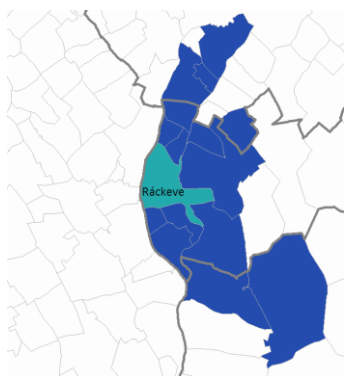
Ráckeve fejlett kereskedelmi és szolgáltató-szférával, és infrastrukturális adottságokkal rendelkezik, így a kisebb népességű és funkció-ellátottságú települések számára széles körű szolgáltatásokat tud biztosítani. A településen szinte az összes áruházlánc üzlete megtalálható (dm, Penny, Lidl, Tesco stb.). Ráckeve egyik nevezetességének számít a Duna-parti sétányon megrendezésre kerülő piac. A tradicionális eseményen a helyi termelők kiváló termékeit vásárolhatja meg az idelátogató közönség. A heti kétszer megrendezett városi piacnapra rengetegen érkeznek a környező és távolabbi településekről.

A vonzáskörzethez tartozó települések: Szigetszentmárton, Szigetújfalu, Szigetbecse, Makád, Dömsöd, Apaj, Kiskunlacháza, Lórév

Egészségügyi vonzáskörzet:

Ráckeven az egészségügyi szolgáltatások az alapellátás és a járóbeteg-szakellátás szintjén vannak jelen. 4 háziorvosi körzetből az 1. számú felnőtt háziorvosi körzethez tartozik csatolt községként Lórév település a járásból. A fogorvosi alapellátásban 3 körzet létezik és összesen több mint 14 ezer fő ellátásáról gondoskodnak. Az 1. körzet Szigetcsépet, a 2. körzet Makádot és Lórét, a 3. körzet Szigetbecset is ellátja Ráckeve adott városrészein kívül. Járási szintű feladatokat lát el a központi orvosi ügyelet Ráckeven, amelynek ellátási körzetébe Ráckeven kívül 5 település tartozik (Apaj, Dömsöd, Lórév, Makád, Szigetbecse). Járóbeteg-szakellátást a Szakorvosi Rendelőintézet látja el. Az intézet ellátási területe Ráckeven túl kiterjed a járásra.

A vonzáskörzethez tartozó települések: Lórév, Szigetcsép, Makád, Szigetbecse, Apaj, Dömsöd, Kiskunlacháza, Szigetszentmárton, Szigetújfalu

Oktatási, szociális vonzáskörzet:

Az elmúlt években nőtt az ingázó általános iskolai tanulók száma Ráckeven. A más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban 2008-ban 11,4%, 2013-ban 16,2% volt. Ez meghaladja az országos, a Pest megyei járásközponti és a Ráckevei járás átlagszintjét. A Szent Imre Katolikus Általános Iskola a Csepel-sziget egyetlen katolikus iskolája, ezért a környező településekről is bejárnak tanulók, kb. 70 fő, pl. Kiskunlacházáról, Dömsödről, Tökölről, Szigetszentmártonból, Szigetcsépről, Szigethalomról, Szigetújfaluból.

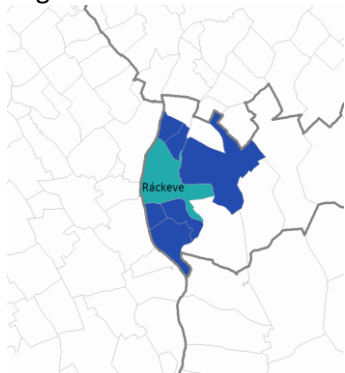
Ráckevei Ady Endre Gimnázium Ráckeve egyetlen középiskolája, mely a vonzáskörzetből is fogadja középiskolai tanulókat. Az bejárók zöme a szigeti településekről: Szigetszentmiklósról, Tökölről, Szigetcsépről, Szigetújfaluból, Szigetszentmártonból, Szigetbecséről, Makádról, Lórévről, valamint Kiskunlacházáról jön. Néhány bejáró van minden évben Tassról, Kunszentmiklósról, Áporkáról, Délegyházáról és Dömsödről. Ránki György Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Ráckeven, kívül Szigetszentmártonban lát el alapfokú művészetoktatási feladatokat, illetve Szigetbecséről és Makádról vannak tanulói.

Az 1997-ben létrehozott Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat 2001-től fokozatosan bővült, mind az az ellátási területet mind a dolgozói létszámot tekintve. Önkormányzati társulási megállapodás alapján a szolgáltatás kiterjedt Lórév és Szigetbecse településekre, majd 2008-tól a társulási formában Ráckeve gesztorságával a fenti településeken túl Makád község is részesül az ellátásban. 2013-tól az intézményfenntartó társuláshoz csatlakoztak Szigetújfalu, Szigetszentmárton és Szigetcsép községek is.

A Szivárvány Óvoda Ráckeve-Lórév közös fenntartású intézménye. Az intézmény fenntartója Ráckeve-Lórév Óvodafenntartó Intézményi Társulása.

A vonzáskörzethez tartozó települések: Kiskunlacháza, Dömsöd, Tököl, Szigetszentmárton, Szigetcsép, Szigethalom, Szigetújfalu, Lórév, Makád, Szigetbecse, Szigetszentmiklós, Tass, Kunszentmiklós, Áporka, Délegyháza

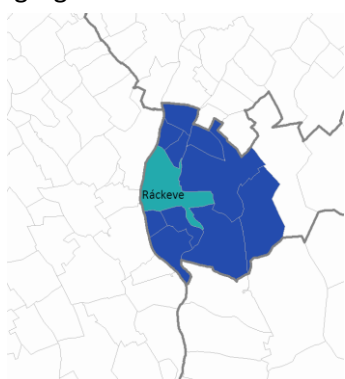
Foglalkoztatási vonzáskörzet:

Az Önkormányzati adatok alapján a ráckevei munkahelyekre beígázó munkavállalók döntően a közeli településekről érkeztek.

A vonzáskörzethez tartozó települések: Szigetszentmárton, Kiskunlacháza, Szigetbecse, Lórév, Makád, Szigetújfalu

Igazgatási vonzáskörzet:

A járásközponti szereppel együtt járó igazgatási feladatok ellátása a következő településekre terjed ki:

A vonzáskörzethez tartozó települések: Dömsöd, Kiskunlacháza, Apaj, Áporka, Lórév, Makád, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigetszentmárton, Szigetújfalu

V2. ábra: Ráckeve vonzáskörzetei

Forrás: Saját szerkesztés

Rekreációs vonzáskörzet:

Ráckeve a nádasával övezett Angyali-szigetével Kerekzátany-szigetével, és a Somlyó-szigettel igen kedvelt kiránduló és üdülő terület. Gyógyvize, meleg vizű termál és élmény strandja, nevezetes műemlékei, az ország egyetlen gótikus stílusú ortodox temploma, állandó és időszakos kiállításai, piaca, a ráckevei hajómalom távoli települések lakosait is ide vonzza.

A piheni vágyókat a város különböző pontjain színvonalas panzió, éttermek és cukrászdák várják. Az AquaLand szállodája mellett a másik két kedvelt szállás-, és rendezvényhelyszín, a Kék Duna Wellness Hotel, amely az ókori római wellness világával is várja a vendégeket; illetve a Savoyai Kastélyhotel.

A vonzáskörzethez tartozó települések: Az üdülőingatlanok tekintetében nagyobb részt Budapest és Pest megyei települések kisebb százalékban az ország egyéb települései. Az AquaLand fürdő esetében zömében a Csepel-sziget déli részén lévő települések, Tököl, Szigetcsép, Szigetszentmárton, Szigetújfalu, Szigethalom, Délegyháza, Majosháza, Áporka, Kiskunlacháza, Dömsöd, Apaj, Szigetbecse, Makád, Lórév és Budapest.

A szállodák döntő többségben belföldi vendégeket fogadnak.

I.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Ráckevét a következő területfejlesztési dokumentumok érintik:

- Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (továbbiakban: OFTK), ami a 1/2014. (I.3.) OGY határozat mellékleteként került elfogadásra,
- a 76/2013. (11.29.) PMÖ határozattal elfogadott Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció.

I.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

A 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési időszakra való felkészülés idején (az elmúlt években) hazánkban alapvetően megváltoztak a terület- és településfejlesztés törvényi és szervezeti keretei. Az Országgyűlés 2014. január 3-án elfogadva a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló határozatot, új irányt szabott az ország, a térségek és a települések fejlesztéséhez.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a további tervezés során is figyelembe veendő - horizontális szempontként határozta meg:

- a befogadást – a társadalmi felzárkózás támogatását,
- az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését,
- a fenntartható fejlődést– fenntartható növekedést,
- az értékmegőrzést és az intelligens növekedést;

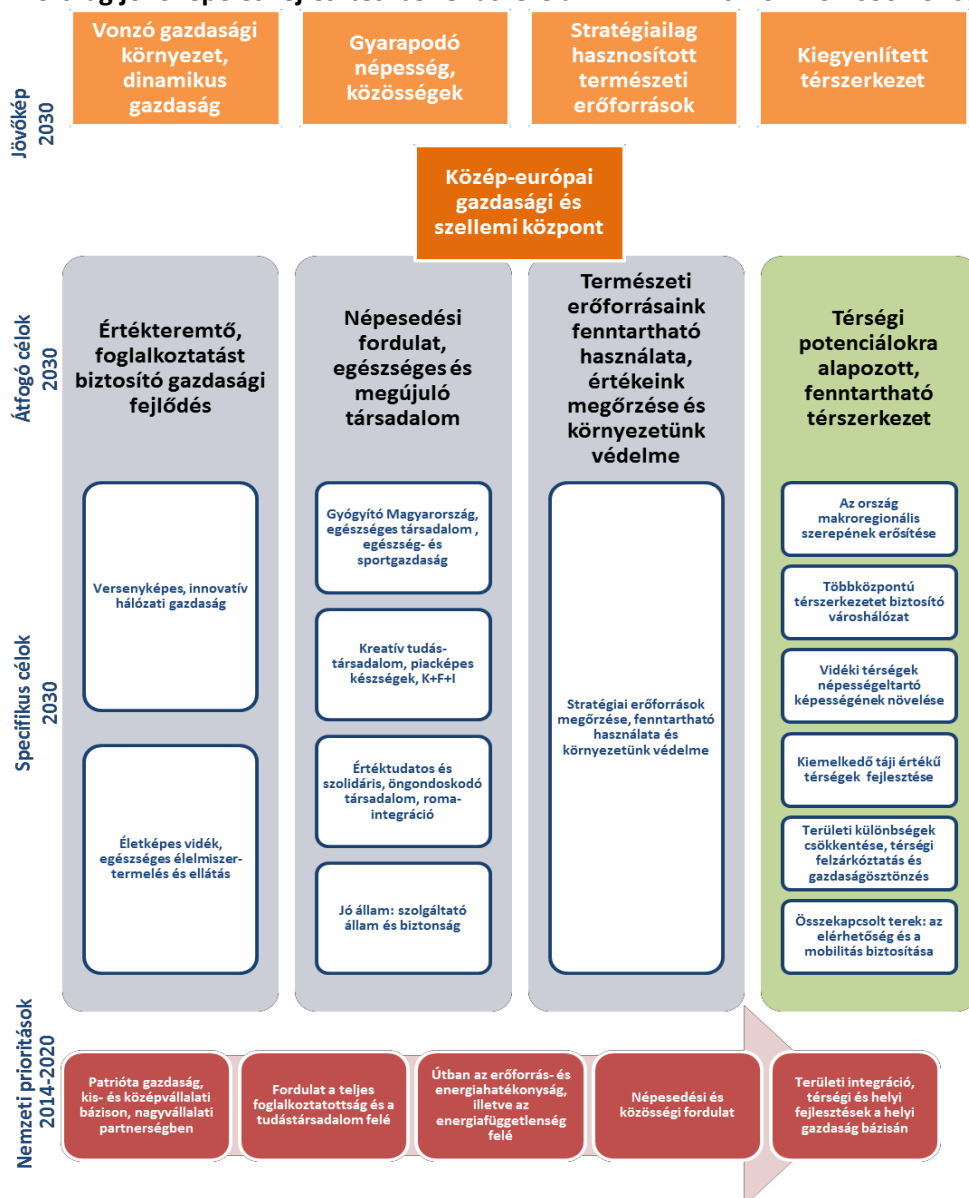
A fejlesztési források felhasználásának NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban rögzített alapelvei:

- nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése,
- a közpénzfelhasználás a közhasznú eredményezzen,
- partnerség és közösségi részvétel,
- foglalkoztatáshoz való hozzájárulás,
- a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása,
- a megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség,
- a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségek és települések fejlesztésére rendelkezésre álló forrásokat meghatározott támogatási szabályok alapján indokolt felhasználni,
- a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségekből és településekről benyújtott pályázatokat a pályázatok értékelése során a felzárkóztatás elősegítése érdekében indokoltelvényben részesíteni

A nemzeti jövőkép elérése érdekében az országgyűlési határozat négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki:

- értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
- népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
- természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
- térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban

V3. ábra: Az ország jövőképe, fejlesztési rendszere

Forrás: Nemzeti fejlesztés 2030 koncepció

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így a járásközponti városi ITS-ek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú–fókuszált– fejlesztési feladatok épülhetnek.

A magyar fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a 2014–2020-as programozási és fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. A Koncepció a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva középtávon (2014–2020 között) kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálhatják.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció célrendszerének kapcsolata az EU2020 stratégiához

NEMZETI PRIORITÁSOK 2014-2020	• FEJLESZTÉSI TÉMATERÜLETEK
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	- Innovatív gazdaságfejlesztés, kis- és középvállalkozások, stratégiai ágazatok, versenyképesség - Elérhetőség, megújuló közösségi közlekedés és tranzitgazdaság - Életképes vidék, bővülő agrár- és élelmiszer-gazdaság, halászat
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	- Foglalkoztatás növelése - Tudástársadalom megalapozása
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé	- Energia-hatékonyság, fenntartható erőforrás-gazdálkodás - Klíma- és környezetvédelem
Népesedési és közösségi fordulat	- Befogadó és gyarapodó társadalom - Gyermekvállalás ösztönzése, népesedési kihívások kezelése
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	- Területi integráció, területfejlesztés - Vidéki térségek, vidéki gazdaság és közösségek - Budapest és térsége vezető makro-regionális szerepkörben - Kiteljesedő Kárpát-medencei, Duna menti nemzeti és európai területi együttműködés

V4. ábra: OFTK célrendszerének és EU2020 stratégiának a kapcsolata

Forrás:

A középtávra szóló integrált városfejlesztési stratégiák számára iránymutatóak azok a fenti prioritások és fejlesztési tématerületek is, amelyeket a dokumentum a 2014-2020-as időszakra meghatároz.

A város-vidék együttműködést érvényesítő várostérség fejlesztés NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban meghatározott szempontjai, amelyeknek érvényt kell szerezni a városi ITS-ek kidolgozása során:

- Teret kell nyerniük a várostérségi települések által közösen kialakított és megvalósított fejlesztéseknek, és csökkennie kell a települési szinten kiosztott és a pályázati úton elérhető fejlesztési közpénzek jelentőségének.
- A városi fejlesztések is a térség egészének javát szolgálják, az erőforrások települések közötti funkcionális és harmonikus elosztásával. Mindez dedikált forráskereteken, térségi együttműködésben kialakított helyi- térségi projektsomagok vagy programok formájában nyilvánulhat meg, különösen az uniós fejlesztési források felhasználásakor
- A nagyobb városainkban – különösen a húszezer fő feletti városainkban – külön erőforrásokat kell fordítani a városi központok fejlesztését szolgáló sajátos akciókra is
- Ugyanakkor kialakítandók a vidékies települések sajátosságainak megfelelő fejlesztések is, és a kettőnek szinergiában kell lennie egymással.

- A várostérségek fejlesztéseit központiilag orientálni kell, összhangban a kormányzati és megyei szintű fejlesztésekkel. Fontos, hogy e tárgykör sokszínű legyen, lehetőséget adva a komplex és integrált megközelítések alkalmazására, kiterjedve a települési infrastruktúrára, a közösségi és közúti közlekedésre, a gazdaságra és helyi gazdaságra, a foglalkoztatásra, a közszolgáltatásra, a társadalmi felzárkózásra, a tudatformálásra vagy akár a képzésekre.
- Minden területi alapú tematikus fejlesztés esetében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás terei itt is egy vagy több várostérségből épüljenek fel (pl. a területpolitika vagy egyes ágazati politikák kiemelt térségei). Így válhat a fejlesztések területi „építőelemévé”e valós helyi szintű térszerveződés.
- Együtt-tervezés: nemcsak a közpénzekből megvalósuló térségi fejlesztésekben, de a települések gazdálkodásában és tervezésében (ld. terület- településrendezési- és településfejlesztési tervezés, helyi adópolitika) is a térségi, a várost és vonzáskörzetét szerves egységben kezelő szemléletet és gyakorlatot kell alkalmazni.
- Törekedni kell a természeti környezet értékeinek megőrzésére, a belső városi zöldfelületek és a várost övező ökológiailag értékes területek közti kapcsolatok erősítésére

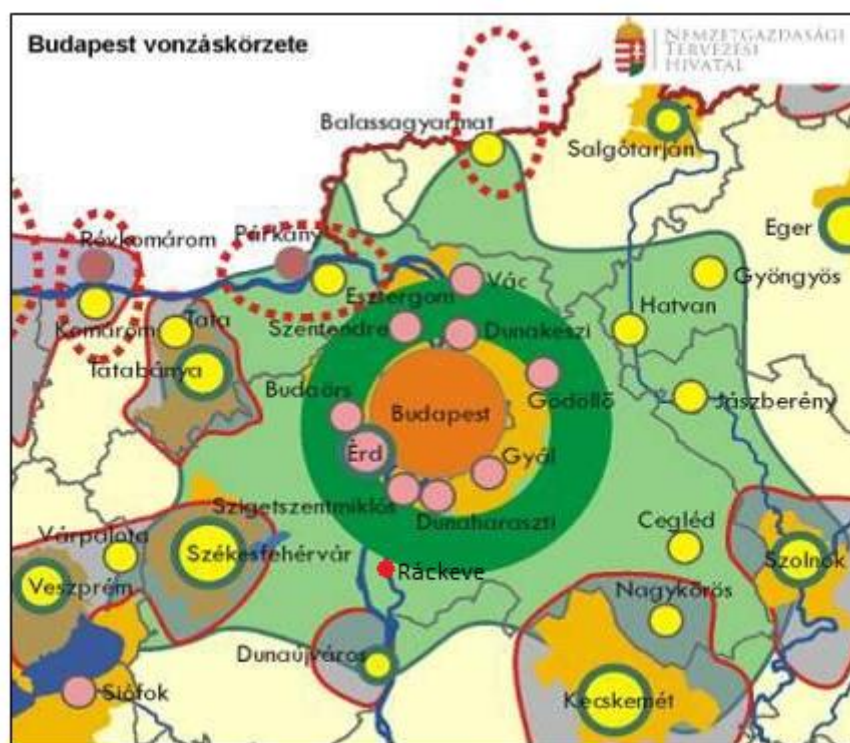
Stratégiai várostérség-fejlesztés követelményei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint:

- Nemzeti szinten összehangolt, reális adottságokra alapozott, városgazdasági szempontokat is integráló várostérség fejlesztési, és különösen várostérségi gazdaságfejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása szükséges a nemzetgazdasági növekedés élénkítése érdekében
- Olyan városi jövőképek kialakítására van szükség, melyek egységes koordináció révén elősegítik, hogy a városok térségi és gazdasági szempontoknak is megfelelő integrált stratégiai szemléletet képviselhesse, melyekben a térségalkotó, hasonló adottságokkal rendelkező települések egymás fejlesztési intézkedéseit nem kioltva, hanem összehangolt tervezésük és fejlesztéseik révén hatékonyabb és fenntarthatóbb rendszereket alakítanak ki, egyeztetve a helyi társadalom képviselőivel, a települést használó csoportok preferenciáival

Pest megye és a metropolisz térség fejlesztése a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban:

A dokumentum szerint Pest megye városainak mindegyike csatlakozhat a Budapest üzleti nagytérségének peremén található „belső gyűrű városai” fűzér egyes tagjai körül kialakuló markáns és specializált várostérségi gazdaságfejlesztéshez. Ez elengedhetetlen eleme annak, hogy a metropolisz térség valós gazdasági egységbe forrjon, hogy gazdasági fejlődése több központ köré szerveződjön és kiegyensúlyozottabb, összességében erőteljesebb legyen.

Ugyanakkor Pest megye önmagában is egy komplex fejlesztési térség, melynek az agglomerációs és a „belső gyűrű városai” kapcsolódások mellett léteznek önálló fejlesztési igényei, témái is. A városoknak itt is meg kell szervezniük térségük közszolgáltatását, közigazgatását, helyi gazdaságát és e megyében is megtalálható a társadalmi- gazdasági és infrastrukturális szempontból országosan is elmaradott térségek problémaköre.

V5. ábra: Városhálózat

Forrás: OFTK

Ráckeve, illetve térsége tervezésénél indokolt érvényesíteni a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a vidéki térségek fenntartható fejlődésének biztosítására vonatkozó célkitűzéseit, melyek:

- A táj, a természeti értékek és erőforrások védelme és fenntartható használata, az ökoszisztéma szolgáltatások megőrzése, a környezetminőség javítása.
- Egészséges és biztonságos élelmiszer előállítás és –ellátás.
- Megélhetés, kedvező életfeltételek és életminőség biztosítása a vidéki népesség számára.

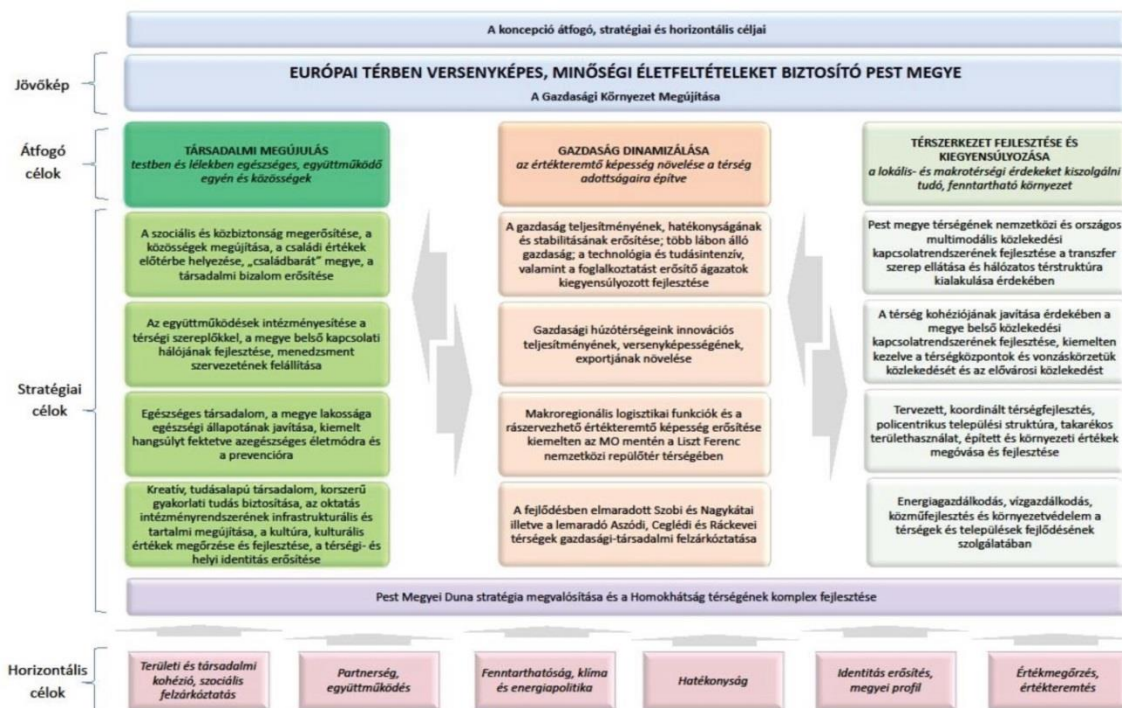
Az átfogó vidékpolitika országos célkitűzései:

- Város-vidék kapcsolatok megújítása a kölcsönös együttműködésre, előnyökre alapozva.
- Vidéki települések, falvak, tanyák fejlesztése, gazdasági létalapjuk megerősítése.
- Vidéki gazdaság, kiemelten az agrár- és élelmiszergazdaság helyi gazdaságfejlesztésbe illeszkedő fejlesztése, erősítése, foglalkoztatási szerepének növelése, a helyi gazdaságfejlesztése.
- A vidéki munkaerő, különösen a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők megtartásának és megtelepedésének támogatása

1.2.2. Pest Megyei Területfejlesztési Kon koncepció (PMTFK)

Pest Megye Területfejlesztési Kon koncepciójának átfogó célkitűzései:

- Társadalmi megújulás – testben és lélekben egészséges, ön maga sorsáért felelős egyén, együttműködés a közösségek, valamint az egyén és közösségek között
- Gazdaság dinamizálása; az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve
- Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása; a lokális és makrotérségi érdekeket kiszolgálni tudó, fenntartható környezet

V6. ábra: A koncepció célrendszere, átfogó, stratégiai és horizontális céljai

Forrás: PMTFK

A célrendszer struktúrájának felépítése során három nagy átfogó célt határoz meg a koncepció, melyeken belül ágazati és területi stratégiai célok kerültek kitűzésre. A stratégiai célok teremtik meg a Programalkotás fázisának gerincét. A horizontális célok olyan jellegű kitűzések, melyeknek jellegüknél fogva szükséges valamennyi stratégiai célt áthatniuk, hatásuk nem korlátozódhat egyetlen szegmensre sem önállóan.

Speciális stratégiai cél a Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása és a Homokhátság térségének komplex fejlesztése. A célkitűzés teljesítéséhez mindhárom átfogó célban rögzített kitűzésekből használni kell elemeket.

Pest megye fejlesztésének horizontális céljai:

A területi- és az ágazati stratégiai célok mellett a koncepció meghatároz néhány olyan horizontális célt is, amelyek folyamatos szem előtt tartása, és a bennük megfogalmazott célkitűzések megvalósítására történő folyamatos „odafigyelés” elengedhetetlenül szükséges.

Ezek a horizontális célok olyan értékválasztásbeli-, gazdasági-, környezeti- és szemléletbeli szempontokat jelenítenek meg, amelyeket a megye fejlesztéspolitikájában, a programozásban és majd a megvalósítások során is következetesen érvényre kell juttatni:

- Területi kohézió
- Társadalmi kohézió, szociális felzárkóztatás
- Fenntarthatóság, klíma és energiapolitika
- Partnerség, együttműködés

- A térségi identitás és Pest megye profiljának erősítése
- Hatékonyság
- Értékmegőrzés, értékteremtés

Pest megye fejlesztésének stratégiai céljai:

Átfogó cél: társadalmi megújulás testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek

- A szociális és közbiztonság megerősítése, a közösségek megújítása, a családi értékek előtérbe helyezése, „családbarát” megye, a társadalmi bizalom erősítése.
- Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső intézményfejlesztése, menedzsment szervezetének felállítása.
- Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítása, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és a prevencióra
- Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása, a kultúra, kulturális értékek megőrzése és fejlesztése, a térségi és helyi identitás erősítése

Átfogó cél: térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása a lokális- és makrotérségi érdekeket kiszolgálni tudó, fenntartható környezet

- Pest megye térségének nemzetközi és országos multimodális közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térstruktúra kialakulása érdekében
- A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést
- Tervezett, koordinált térségfejlesztés, policentrikus települési struktúra, takarékos területhasználat, az épített és a környezet értékeinek megóvása és fejlesztése
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közműfejlesztés és környezetvédelem a térségek és települések fejlődésének szolgálatában

Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása és a Homokhátság komplex fejlesztése:

- Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása
- Homokhátság komplex fejlesztése

Ráckeve elsősorban a Pest megyei területfejlesztési koncepció „Gazdaság dinamizálása” átfogó céljához kapcsolódik, a koncepció a turizmus prioritás esetében konkrét kapcsolódási pontot kínál azáltal, hogy kistérségi hangsúlyokat határoz meg a megye turizmusának területspecifikus fejlesztése érdekében:

Ráckeve: vízi és aktív, termál- és örökségturizmus (kiemelten építve a szerb nemzetiség hagyományaira – „Déli Szentendre”).

Pest megye koncepciója külön stratégiai célként határozta meg a fejlődésben elmaradott Szobi és Nagykátai illetve a lemaradó Aszódi, Ceglédi és **Ráckevei** térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatását. Pest megye fejlesztésének kiemelt célja a hátrányos helyzetű, leszakadó Szobi, és Nagykátai, valamint a fejlődésben elakadt Ceglédi, Aszódi és **Ráckevei** térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása, új munkahelyek teremtése, a foglalkoztatás növelése.

Ráckeve térségének déli részére az alábbi operatív célokat határozza meg a megyei dokumentum Ráckevére vonatkozóan, amelyek mellett további, elsősorban az R/S/D-vel összefüggő célokhoz is kapcsolódhat a város:

Operatív célok

- A **Ráckeve** és Kiskunlacháza várospár központi-, (és foglalkoztatási központi) szerepének erősítése, a térségi gazdaság erősítése, a kis- és középvállalkozások szerepének növelése.

- Az elsősorban a Soroksári (Ráckevei) Dunára alapozó üdülési potenciál ki- használása az R/S/D vízparti szabad területeinek bővítésével, közcélú hasznosításával, illetve a háttérterületek fejlesztésével.

Pest megye vidéki térségei fejlesztésében, de kiemelten a Szobi, és Nagykátai, Ceglédi, Aszódi és Ráckevei térségek fejlesztésében és felzárkóztatásában kiemelt jelentősége van a vidékfejlesztés országosan kidolgozott komplex eszköz- készlete összehangolt alkalmazásának.

A „Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása” Pest megyei átfogó cél **Ráckeve** térségében új közúti (híd) fejlesztéseket is előirányoz.

Stratégiai cél: a térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolatrendszerének fejlesztése, kiemelten kezelve a térségközpontok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közlekedést.

Megyei feladatként jelenik meg:

Legalább két újabb – az M8 Duna-híd és az M0 déli Duna-híd közötti – regionális jelentőségű Duna-híd megvalósítása **Ráckeve térségében**, és egy híd építése a köztes harántoló közúti kapcsolat részeként az M6 és az M3 autópályák között.

V7. ábra: Ráckeve térségében tervezett híd építések

Forrás: PmTrT

Városok és térségük együtt tervezése, a várostérségi tervezés meghonosítása Pest megyében:

Az OFTK tervezetének megfogalmazása szerint a jövőben a várostérségek (a közigazgatási határokhoz kevésbé ragaszkodó), a valós gazdasági és társadalmi kapcsolatokat érvényre juttató „funkcionális várostérségek” válnak a magyar területfejlesztési gyakorlat alapegységeivé. Pest megye fejlesztésének célja e vonatkozásban a fenntartható várostérségi fejlődés biztosítása a megye minden térségében.

Pest megye együtt tervezendő várostérségei:

- A kiterjedésében felülvizsgálandó Budapesti Agglomeráción kívüli térségben Ráckeve – Kiskunlacháza várostérsége
- Pest megye központjai:
térségi központok: Budaörs, Dabas, Nagykáta, Monor, Ráckeve-(Kiskunlacháza)

I.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Ráckevét érintő területrendezési tervek:

- az Országos Területrendezési Terv (OTrT),
- a Pest Megyei Területrendezési Terv (PMTrT).

I.3.1. Országos Területrendezési Terv – OTrT

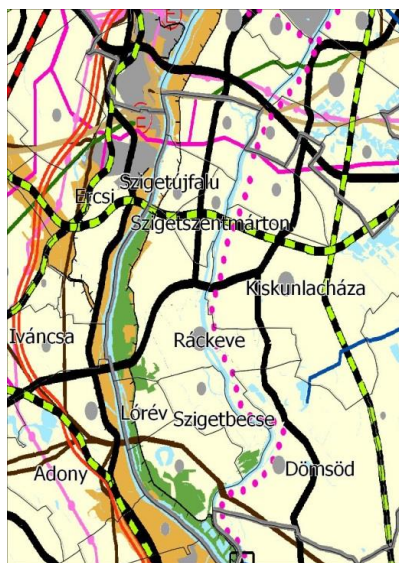
Ráckeve város közigazgatási területét az alábbi területrendezési tervek érintik:

- Országos Területrendezési Terv (OTrT)
- Pest Megyei Területrendezési Terv (PMTrT)

Az OTrT előírásait Ráckeve területén alapvetően a PMTrT értelmezi, pontosítja tovább. Jelenleg azonban a 2014-es OTrT és a - még az új OTrT alapján nem módosított - PMTrT között átmenetileg eltérés van.

A kiemelt térségi és a megyei területrendezési terveknek az OTrT-vel való összhangba hozataláig a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál az OTrT által kijelölt országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatokat az OTrT előírásainak alkalmazásával kell kijelölni. A megyei területrendezési tervben megállapított térségi területfelhasználási kategóriákon belül az OTrT előírásait kell alkalmazni. Bár ezek az előírások első sorban a településrendezési eszközökre vonatkoznak, azonban ezeket részben az ITS készítésekor is érdemes figyelembe venni. Emiatt a 2014-es OTrT és a PMTrT vonatkozó részeit is ismertetjük.

A megyei területrendezési övezetek szabályozási tartalma Ráckeve tervezésénél is figyelembe veendő. A terület alkalmassági korlátozások már az ITS készítése során is orientálnak az új fejlesztési célok és potenciális helyszínek meghatározásakor. Az OTrT és a PMTrT övezeti szabályainak és a területi lehatárolásoknak való tételes megfelelés azonban elsősorban nem a városfejlesztési stratégiai dokumentumok készítése, hanem a városrendezési tervezés során válik konkrét feladattá.

ORSZÁGOS TERÜETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vegyes területfelhasználású térség
- Vízgazdálkodási térség

ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA- HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK

Országos jelentőségű közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út
- Főút
- Nagy sebességű vasútvonal
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya

V8. ábra: OTrT Szerkezeti Tervlap kivonata

Forrás: http://gis.teir.hu/rendezes_otrt_tr_2013/

Az OTrT Ráckeve területét érintő szerkezeti elemei a következők:

- A település területének a települési térségen kívüli legnagyobb része a mezőgazdasági, kisebb része a vízgazdálkodási, vegyes területfelhasználású, illetve erdőgazdálkodási térségbe tartozik.
- Az 51. sz. főút
- A Szabadegyháza (62. sz. főút) – Adony – Ráckeve – Kiskunlacháza (51. sz. főút) nyomvonalú főút
- A Szigetszentmiklós (M0) – Ráckeve nyomvonalú főút
- A Budapestet délről kerülő vasútvonal (V0): Szárliget – Szár – Bodmér – Vértesacsa – Vereb – Baracska – Ercsi – Szigetszentmárton – Kiskunlacháza – Bugyi – Dabas – Újhartyán – Albertirsa, egyéb országos törzshálózati vasúti pálya
- 6.A: Budapest – Dunaharaszti – Taksony – Dunavarsány – Majosháza – Ráckeve – Dömsöd – Dunavecse – Dunaegyháza – Solt – Dunapataj – Ordas – Dunaszentbenedek – Úszód – Foktő – Fajsz – Baja – Szeremle – Dunafalva – Mohács – Kölked – (Horvátország), országos kerékpárút törzshálózat eleme

Az OTrT Ráckeve területét is érintő övezetei

- Országos ökológiai hálózat,
- Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület,
- Jó termőhelyi adottságú szántóterület,
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület,
- Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület,
- Országos vízminőség-védelmi terület,
- Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területe.

Tekintettel arra, hogy a megyei terv kidolgozásának időszaka egybeesett a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló törvény módosításának előkészítésével, parlamenti megvitatásával és elfogadásával, lehetőség volt a két terv közötti összhang teljes körű megteremtésére. Mivel a Budapesti agglomeráció területe nem része Pest megye területrendezési terve területi hatályának, a tervet jóváhagyó megyei közgyűlési rendelet nem vonatkozik arra a területre, amelyben az Országgyűlés törvényben határozta meg a területrendezés szabályait. A megyei közgyűlési határozattal elfogadásra vonatkozó „területrendezési ajánlások” illetve a „területrendezési intézkedések” azonban úgy kerültek megfogalmazásra, hogy azok a megye egész közigazgatási területére vonatkozhatnak.

1.3.2. Pest Megyei Területrendezési Terv – (PMTrT)

A Pest Megyei Területrendezési Terv céljai:

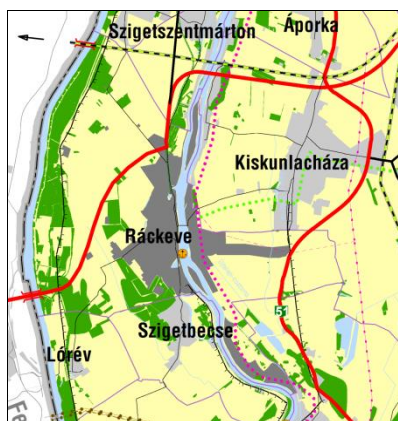
- elősegíteni Pest megye térszerkezetének - az OTrT-ben 2008-ban történt változtatásokat is figyelembe vevő - további fejlesztését, a települések, településcsoportok számára a kedvező fejlődési perspektíva területi feltételeinek megteremtését,
- biztosítani a Budapesti agglomeráció és Pest megye területrendezési tervi elhatározásainak összhangját,
- elősegíteni a megye elmaradott és fejlettségben élen járó térségei között a térszerkezet fejlesztésével, valamint a térségi szabályozás alakításával a településközi kapcsolatok erősítését, az együttműködés elmélyítését,
- biztosítani a területi adottságok és erőforrások hosszú távú hasznosítását és védelmét,
- elősegíteni a megye településrendszerének kiegyensúlyozott fejlesztését, a térszerkezetben meglévő aránytalanságok kiegyenlítését, a meglévő központok erősítését, a településrendszer központjai számára kedvező működési feltételek valamint a megfelelő hozzáférhetőség biztosítását,

- meghatározni a térségi terület-felhasználás rendszerének, optimális hosszú távú szerkezetét, elősegíteni a terület-felhasználási és környezethasználati konfliktusok feloldását,
- meghatározni a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt elhelyezését, azok térbeli rendjét,
- összehangoltan érvényesíteni az ökológiai, társadalmi elvek és értékeket,
- a megye területén található ökológiailag értékes és a tájképvédelem szempontjából értékes területek megőrzésével biztosítani a táji, természeti és épített környezeti értékek védelmét,
- a területrendezés sajátos eszközeivel elősegíteni a turizmus-, idegenforgalom fejlesztését, a lehetőségek mind szélesebb körének kihasználását lehetővé tevő területszerkezet kialakítását,
- a fejlesztések lehetséges helyszíneinek biztosítását.

A megyei területrendezési terve módosításánál figyelembevételre kerültek a települések által elfogadott településszerkezeti tervek, amelyek adott település fejlesztési céljainak figyelembevételével kerültek megfogalmazásra és elfogadásra.

E települési területi jövőképek összességének az országos és térségi elemekkel való szintetizálása biztosítja, hogy a megyei területrendezési terv érvényesíti és szintetizálja az országos, a térségi és a helyi érdekeket. Pest megye területrendezési tervéről a Pest Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Pest Megye Területrendezési Tervéről szóló 5/2012. (V.10.) önkormányzati rendelete rendelkezik. A Területrendezési terv megyei szabályozási ajánlásairól a 19/2012. (04.27.) Kgyh határozat, a Területrendezési terv intézkedési javaslatáról a 20/2012. (04.27.) Kgyh határozat van hatályban.

A rendelet célja, hogy meghatározza Pest megye egyes térségi területfelhasználásának feltételeit, a műszaki infrastruktúrális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható térségfejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve természeti erőforrások védelmére, és fenntartható használatára.

A megyei területrendezési terv - a készítésére vonatkozó tartalmi követelményeket rögzítő 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet előírásaival összhangban - térségi területfelhasználási kategóriákat alkalmaz. A településszerkezeti terv OTÉK szerinti kategóriáit összevontan, a megfelelő megyei területfelhasználási kategóriák részeként tartalmazza a PMTrT. Ráckeve hatályos településszerkezeti tervében meghatározott valamennyi - meglévő és tervezett - beépítésre szánt terület a települési térség részeként épült be a PMTrT szerkezeti tervébe.

V9. ábra: PmTrT Szerkezeti Tervének kivonata

Forrás: http://gis.teir.hu/rendezes_pest_trt/

A gyorsforgalmi úthálózaton túl a PMTrT főút és mellékút kategóriákat alkalmaz. Ráckeve belső úthálózatát a PMTrT teljes egészében nem tartalmazhatja. A megyei terv több útkapcsolatot tartalmaz, amely Ráckeve területét is érinti, az alábbiak szerint:

- 51. sz. főút: Budapest - Kalocsa - Baja - Hercegszántó - (Szerbia)
- Szabadegyháza (62.sz. főút) - Adony - Ráckeve - Dabas - Újhartyán (M5), új főúti kapcsolat, valamint ezen a főúton tervezett nagy híd (Duna-híd) Lőrén térségében

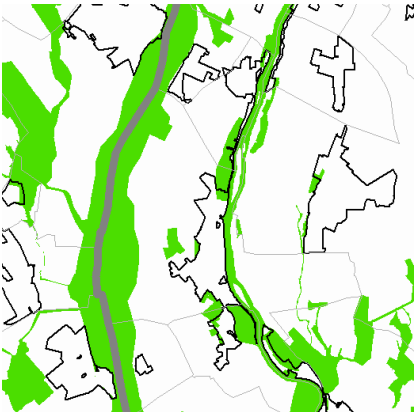
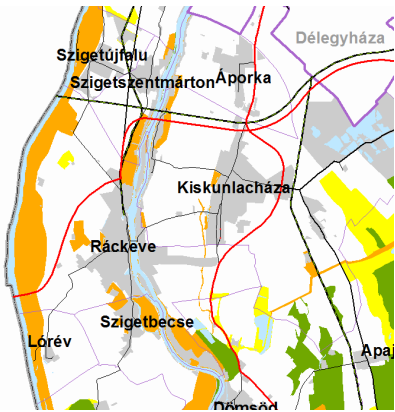
A várost érintő Boráros tér – Ráckeve HÉV vonalat csak alaptérképi jelként tartalmazza a megyei terv.

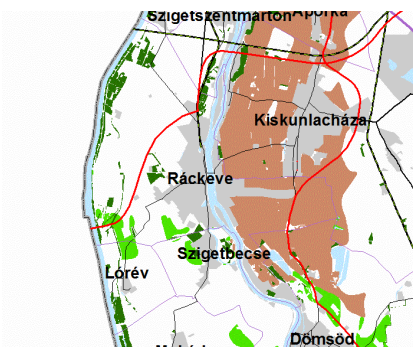
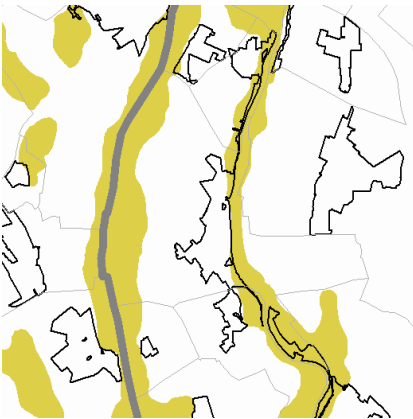
A PMTrT egy személyforgalmi kikötőt is tartalmaz Ráckeve területén a Ráckevei-Soroksári-Dunaág mentén.

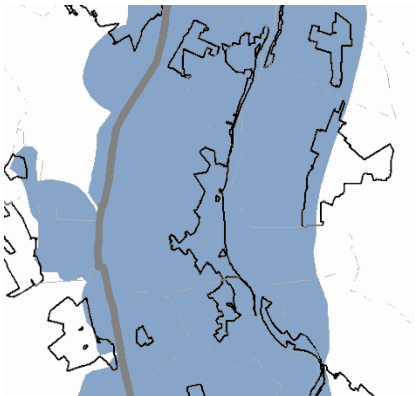
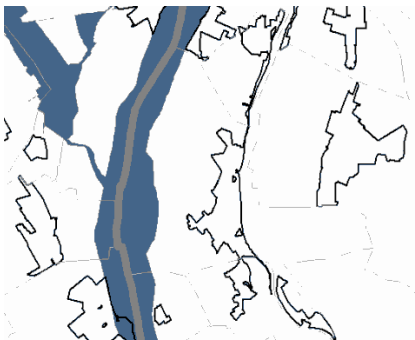
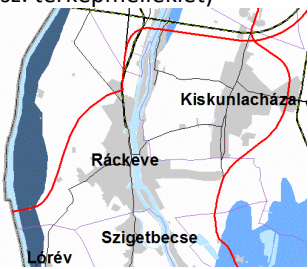
Kerékpáros közlekedésben Ráckeve területére vonatkozóan egy országos és egy térségi jelentőségű kerékpárútvonalat határoz meg a PMTrT:

- 6.A. Budapest-Dunaharaszti-Taksony-Dunavarsány-Majosháza-Ráckeve-Dömsöd-Dunavecse-Dunaegyháza-Solt-Dunapataj-Ordas-Dunaszentbenedek-Uszód-Fokti-Fajsz-Baja-Szeremle-Dunafalva-Mohács-Kölked-(Horvátország), az országos kerékpárút törzshálózat eleme
- (Duna)-Ráckeve-Dabas-Pilis-Nagykát, a térségi kerékpárút hálózat eleme

Az OTrT és a Pest Megyei Területrendezési Terv között közvetlen kapcsolat van, a két dokumentum területfelhasználási és övezeti rendszere egymásra épül, ezért az összhang igazolása során bemutatjuk az OTrT és a PMTrT tervlapjait is. Mivel az OTrT lehetőséget ad az egyes övezetek további differenciálására a megyei térségi tervekben, ezért e rendszer szerinti csoportosításban mutatjuk be azokat.

Országos Területrendezési Terv (OTrT)	Pest Megyei Területrendezési Terv (PMTrT)	Az övezetre vonatkozó előírások
Országos ökológiai hálózat övezete (OTrT 3/1 sz. melléklet) 13. § (1) Az országos ökológiai hálózat övezetben csak olyan kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategória, illetve olyan övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. 	Ökológiai hálózat övezete (3.1. sz. térképmelléklet) • Magterület • Ökofolyosó • Pufferterület 	Az ökológiai hálózat övezete mentén, beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. Az ökológiai hálózat övezete azért kerül kijelölésre, hogy a természetes és természet közeli élőhelyeket, és azok kapcsolatait védje az urbanizációs hatásoktól. Törekedni kell arra, hogy az ökológiai folyosók területén a természetes és természet közeli élőhelyek folyamatos rendszert alkossanak.

Országos Területrendezési Terv (OTrT)	Pest Megyei Területrendezési Terv (PMTrT)	Az övezetre vonatkozó előírások
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete (OTrT 3/2 sz. melléklet), Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete (OTrT 3/3 sz. melléklet), Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete (OTrT 3/4 sz. melléklet) 	Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete (3.2. sz. térképmelléklet), Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete és Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete (3.3. sz. térképmelléklet) 	Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.
Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete (OTrT 3/5 sz. melléklet) 2015. január 1-től hatályos 		Az övezetbe tartozó település település-szerkezeti tervében csak olyan területfelhasználási egység jelölhető ki, továbbá helyi építési szabályzatában és szabályozási tervében csak olyan építési övezet és övezet hozható létre, amely a kijelölés alapjául szolgáló táj-képi értékek fennmaradását nem veszélyezteti.

Országos Területrendezési Terv (OTrT)	Pest Megyei Területrendezési Terv (PMTrT)	Az övezetre vonatkozó előírások
Országos vízminőség-védelmi terület övezete (OTrT 3/7 sz. melléklet) 		Az országos vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről a kiemelt térség és a megye területrendezési tervében rendelkezni kell. Az övezetbe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket, és a helyi építési szabályzatban az építési övezetre vagy övezetre vonatkozó szabályokat kell megállapítani.
Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezete (OTrT 3/8. sz. melléklet) 		A övezet kijelölésének célja az árvizek levezetésének biztosítása, illetve a károk mérséklése. A nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területének övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.
	Rendszeresen belvízjárta terület övezete (3.11. sz. térképmelléklet) 	A megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe a sík vidéki vagy enyhe lejtésviszonyokkal rendelkező területek azon mélyebb részei tartoznak, ahol a helyi csapadék egy része átmeneti vízfelesleg formájában, nagyobb mennyiségben és gyakorisággal összegyűlik.

V10. ábra: OTrT és PMTrT övezeti tervlapjai

Forrás: http://gis.teir.hu/rendezes_otrt_trt_ov_2013/; http://gis.teir.hu/rendezes_pest_trt_ov/

A várost nem érintő országos és megyei területfelhasználási övezetek

Országos Területrendezési Terv (OTrT)	Pest Megyei Területrendezési Terv (PMTrT)
	Földtani veszélyforrás területének övezete (3.12. sz. térképmelléklet)
Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete (OTrT 3/9. sz. melléklet)	Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete Honvédelmi terület övezete (3.15. sz. térképmelléklet)

V2. táblázat: A várost nem érintő OTrT és PMTrT övezeti tervlapjai

Forrás: http://gis.teir.hu/rendezes_otrt_trt_ov_2013/; http://gis.teir.hu/rendezes_pest_trt_ov/

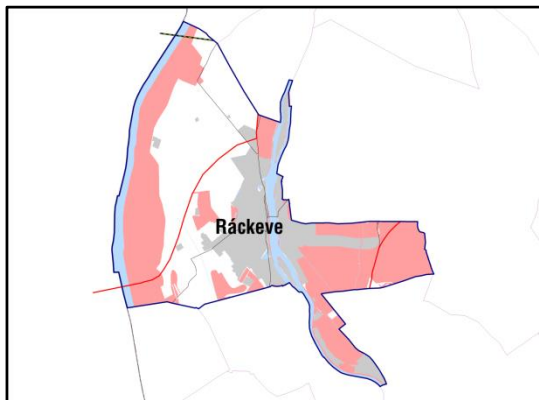
A PMTrT Ráckeve területét is érintő övezetei, és az övezeti érintettség terület nagysága

Övezet	(ha)
Ökológiai folyosó övezete	1967,68
Pufferterület	50,36
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezete	1021,51
Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület	383,02
Rendszeresen belvízjárta terület övezete	58,36

V3. táblázat: Az övezeti érintettség terület nagysága

Forrás: PMTrT

A PMTrT korlátozó övezeteinek Ráckevét érintő lehatárolása:

A település területét érintő különböző korlátozó övezetek és a hozzájuk kapcsolódó előírások meghatározzák, hogy a közigazgatási területen belül hol esik korlátozás alá az új beépítésre szánt területek kijelölése a településrendezési tervekben. Ez ugyan az ITS-t közvetlenül nem érinti, de a fejlesztési elképzelések térbeli meghatározásánál mindenképpen figyelembe érdemes venni.

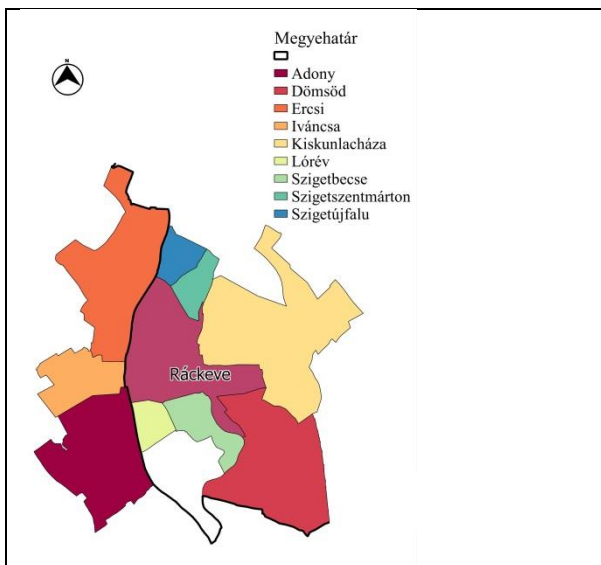
V11. ábra: PMTrT korlátozó övezeteinek Ráckevét érintő lehatárolása

Forrás: PMTrT

I.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK – AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ – VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Ráckevével határos települések: Dömsöd, Kiskunlacháza, Lórév, Szigetbecse, Szigetszentmárton, Szigetújfalu. Ráckeve szomszédos települései közigazgatási határaik mentén konfliktust eredményező területfejlesztések nem ismertek.

A szomszédos települések TRT módosítási szándékait Ráckeve Önkormányzata nem kifogásolta. A szomszédos települések településszerkezeti tervi változásai közvetett hatással lehetnek Ráckeve fejlődésére. A térségben húzódó RSD környezetvédelmi értékeinek védelmét a szomszédos települések és Ráckeve a fejlesztési programok meghatározásánál figyelembe kell venni.

V12. ábra: Ráckeve szomszédos települései

Ráckeve szomszédos települései:

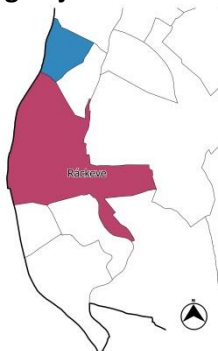
É-i: Szigetújfalu, Szigetszentmárton
K-i: Kiskunlacháza
DK-i: Dömsöd
D-i: Szigetbecse, Lórév

Ráckeve nyugati „szomszédos” települései, a Dunától nyugatra:

DNY-i: Adony
NY-i: Iváncsa
ÉNY-i: Ercsi

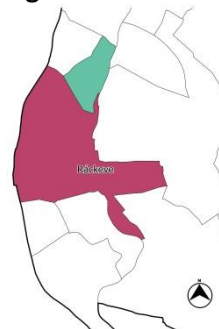
Ráckeve közigazgatási területével határos települések rendezési terveinek fejlesztési megállapításai:

Szigetújfalu:

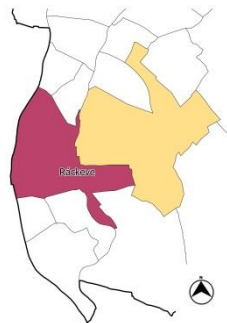

A két település nagyrészt, általános mezőgazdasági, vízgazdálkodási, rekreációs területekkel kapcsolódik egymáshoz. Szigetújfalu területén a Duna és az ivóvízbázis védelme magas követelményeket támaszt a település környezetminőségével szemben. A szerkezeti terv tartalmazza a tervezett Csepeli gerincút, és az abból kiinduló új helyi gyűjtőút nyomvonalát.

Szigetszentmárton:

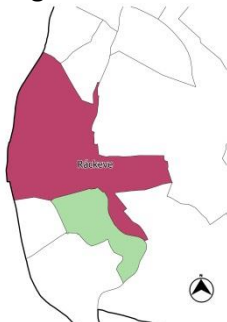
A két település nagyrészt, általános mezőgazdasági, területekkel kapcsolódik egymáshoz. A szerkezeti terv tartalmazza a tervezett összekötő utat (Csepeli-szigeti gerincút). A tervezett nyomvonal várhatóan a településen a HÉV-vonaltól nyugati irányban fog haladni.

Kiskunlacháza:

Kiskunlacháza jelentős mértékben általános mezőgazdasági, és kis szakaszon különleges (tervezett temető), kereskedelmi szolgáltató gazdasági területekkel kapcsolódik Ráckevéhez. A település belső közlekedését a gyűjtőúthálózat fejlesztésével tervezik megoldani. A szerkezeti terv tartalmazza a Budapestet délről elkerülő, a Csepel-szigetet átszelő ún. Törzshálózati Vasútvonal távlati megvalósítását.

Dömsöd:

Dömsöd általános mezőgazdasági, és erdőterülettel országos védettségű természeti területtel kapcsolódik Ráckevéhez. A két település közötti közúti kapcsolatot az 51-es számú főút bonyolítja le.

Szigetbecse:

Szigetbecse a Ráckevei (Soroksári) Duna ággal, illetve kisebb szakaszon általános mezőgazdasági, és erdőterülettel kapcsolódik Ráckevéhez. A két település közötti közúti kapcsolatot az 51112 j. út biztosítja.

Lórév:

Lórév általános mezőgazdasági területtel kapcsolódik Ráckevéhez.

Ráckeve és a szomszédos települések közös határa mentén jellemzően mezőgazdasági területek és a Ráckevei-Soroksári Duna található, az alábbiakban felsorolt tématerületeken van szükség a konstruktív együttműködésre a térség hatékonyabb fejlődése érdekében.

Ráckeve és szomszédos települések fejlesztési elképzelései, adottságai néhány vonatkozásban fejlesztést befolyásoló tényezőkké válhatnak:

- A térségben húzódó RSD környezetvédelmi értékeinek védelmét a szomszédos települések és Ráckeve a fejlesztési programok meghatározásánál figyelembe kell venni.
- A településeken haladó 51. sz. főút fejlesztése közös települési érdek, ezért a településközi együttműködésnek fontos szerepe van.
- 5101. jelű összekötő csepeli gerincút új nyomvonalon történő építése és a hozzá kapcsolódó elkerülő út kiépítésének megkezdése, valamint a csepeli gerincúthoz kapcsolódó elkerülő út kiépítése egyre sürgetőbb feladat, amely Budapest-Csepel elérhetőségét megkönnyítené Ráckeve és a szomszédos települések számára
- város elérhetőségének, turisztikai fejlesztésének érdekes színfoltját adhatná a folyami hajózás felértékelődése, ezzel együtt a települések közötti kapcsolatok erősítése

I.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

I.5.1. Ráckeve Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2009)

A korábban - 2007-2013 közötti időszakban - készült Integrált Városfejlesztési Stratégiák számára az akkor hatályos országos és térségi fejlesztési dokumentumok határozták meg a tervezés kereteit. Ezek:

- az akkor hatályos Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról és az Országos Területfejlesztési Konceptióról szóló országgyűlési határozatok,
- az Új Magyarország Fejlesztési Tervben megjelenített országos fejlesztési célrendszer,
- Ráckevei kistérség fejlesztési programja 2006
- a Közép-magyarországi Operatív Program 2007-2013,

Az ajánlott tervezési módszertan vonatkozásában az NGM Területfejlesztési és Építésügyi Szakállamtitkárság által 2007-ben kiadott városrehabilitációs kiadvány volt iránymutató. (Városrehabilitáció 2007-2013-ban - Kézikönyv a városok számára)

Fenti dokumentumokban meghatározott országos és térségi fejlesztési célrendszert is figyelembe véve 2009-ben Ráckeve Integrált Városfejlesztési Stratégiájában az alábbiak szerint került megfogalmazásra a város jövőképe és az annak elérését szolgáló tematikus célrendszer:

A város hosszú távú jövőképe (szlogenszerű megfogalmazás):

Ráckeve, ahol kikötni érdemes

A város hosszú távú jövőképe (átfogó cél városi szinten):

A Duna partján, középkori városmagra épült környezeti és társadalmi értékeket megőrző, folyamatosan fejlődő, fenntartható, vendégváró víziváros

Az integrált városfejlesztési stratégia két tematikus célt fogalmaz meg:

- Turisztikai fejlesztések, mezőgazdasági, ipari potenciálok fokozott hasznosítása
- Identitástudat, közösségépítés, lokálpatriotizmus, tolerancia erősítése

„Ráckevén két tematikus cél került megfogalmazásra, az egyik az ágazatiságra utal, a másik pedig a lakosság, a helyi társadalom fejlesztésére vonatkozik. Az ágazati besorolás szerint elsődlegesen a turizmust kiszolgáló adottságok és lehetőségek maximális kihasználása a cél, de nem elhanyagolható a mezőgazdasági és az ipari potenciál fejlesztése sem. A különböző városrészek esetében a turizmus különböző ágazatainak fejlesztése jelent meg specifikus célként.

A helyi társadalom tagolt, jelen van egy előregedő őslakosság, egy fiatal, magas iskolázottságú réteg, a Déli óváros területén (a Pokolhegyen) található jelentős létszámú cigány szegregátum, a betelepülők jó része szociálisan hátrányos helyzetű, s az agglomerációs veszélyek feltehetően tovább nőnek... Jelentősek az oktatási és kulturális intézmények, események, csökken viszont a hagyományőrzés jelentősége. Problémákat vet fel a „helyi értékek”, a fejlesztési eredmények megőrzése. A fentiekből következő cél a közösségépítés, a lokálpatriotizmus és az identitástudat erősítése, amit a többségi és kisebbségi résztársadalomban egyaránt ki kell, hogy egészítsen a tolerancia, a másság elfogadása.”

Forrás: Ráckeve IVS

Ráckeve Város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának értékelése

Már korábban készült városfejlesztési dokumentumok is megállapították, hogy a városok kiemelt fejlesztéspolitikai megjelenítését e városoknak a térségük versenyképessége meghatározásában játszott kulcsszerepe indokolja. Ráckeve IVS helyzetértékelése is rögzíti a város mikrotérségi központi pozícióját a 2009-ben készült stratégiában azonban még nem kapott kellő hangsúlyt a térségi szerep erősítése. A városok fejlesztésénél korábban is kiemelt szempont volt a társadalmi- gazdasági- környezeti értelemben vett fenntarthatóság érvényesítése, amely a várospolitikában integrált megközelítést igényelt. Elismert tény volt, hogy a városok hozzájárulása a gazdasági növekedéshez a fejlesztési pólusok együttműködő városhálózati rendszerében érvényesül a leginkább, Ráckeve vonatkozásában mégsem történtek lépések a szomszédos városokkal (Kiskunlacházzal és Tököllel) való érdemi együttműködésre. Ráckeve IVS-e így elsősorban az egyes városrészekben azonosított akcióterületek fejlesztésére koncentrált.

Az integrált városfejlesztési stratégia 3 városrészi célt fogalmaz meg:

- **Északi óváros - városrészi cél:** Egészség- és wellness turizmus fejlesztése, tradíciók, hagyományok ápolása, közlekedési kapcsolatok bővítése, közintézmények létesítése
- **Déli óváros és városközpont - városrészi cél:** A városrész differenciált és integrált társadalmi-környezeti fejlesztése, a kulturális és gasztronómiai turizmus bővítése, a kistérségi szerepkör erősítése
- **Újtelep - városrészi cél:** Lakó- és pihenőövezetek, szigetek, valamint a szabadidős turizmus további fejlesztése; az ipari területek gyors fejlődése, a gazdasági funkció bővítése

A 2009-es IVS-ben rögzített akcióterületek megvalósulása, további fejlesztési elképzelések

Megvalósult?	További szándék?
„I” igen	„V” változatlanul fenntartva
„N” nem	„M” módosítás szükséges a tartalomban
„R” részben	„T” törölendő

1. Funkcióbővítő rehabilitáció

Projekt neve	Megvalósult?	További szándék?
Hajómalom rekonstrukció	I	-
Fekete Holló étterem felújítása, bővítése	N	V
Üzletház bővítése, üzletek, szolgáltató egységek kialakítása	R	T
Egészségügyi centrum kialakítása	R	M
Szociális szolgáltatások bővítése és fejlesztése megújuló környezetben Ráckeven	I	-
Közlekedési konfliktusok csökkentése a belváros	I	-

forgalmi rendjének átalakításával

Polgári iskola épületének átalakítása funkcióváltással könyvtárrá	I	-
Gazdasági szolgáltatóház kialakítása	I	-
Fizetős felszíni parkolók kialakítása	I	-
A „Régi” Városháza épületének helyreállítása, bővítése I-II-III ütem	R	V
Művelődési ház átalakítása, bővítése	N	M

2. Tókert akcióterület fejlesztési projektjei

Projekt neve	Megvalósult?	További szándék?
Tókert fejlesztése	N	V/M
Turisztikai szálláshely bővítése	I	V
Állandó kertkultúra bemutató	N	V

3. Egyéb fejlesztési projektek

Projekt neve	Megvalósult?	További szándék?
Szennyezőanyagok kivezetése a parti sávból	R	V
Városi óvoda férőhely bővítése	N	V
Árpád Fejedelelem Általános Iskola központi épületegyüttes bővítése és felújítása I-II-III ütem	N	M/T
Ady Endre Gimnázium felújítása	I	M
Ráckevei Duna strand fejlesztése	N	V/M
Sport- és rendezvénycsarnok építése	N	V
A települési tavak környezetének revitalizációja	N	V
Belterületi Duna-part részleges felújítása	N	V
Somlyó-sziget közlekedés és közvilágítás fejlesztése	N	V

V4. táblázat: A 2009-es IVS-ben rögzített akcióterületi fejlesztések megvalósulása

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Az IVS –ben meghatározásra kerültek a stratégia megvalósíthatóságának eszközei, vagyis:

- a nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek,
- szervezeti elvárások,
- ingatlangazdálkodási koncepció elkészítése,
- monitoring

I.5.2. Ráckeve Város Településfejlesztési Konceptiója (2008)

Ráckeve város településfejlesztési koncepcióját a Ráckeve Város Képviselő-testülete a 164/2008 (IV.18.) számú határozatával hagyta jóvá. „A hosszú távú településfejlesztési koncepció elkészítésének legfőbb célja Ráckeve város dinamikus, fenntartható fejlődésének biztosítása, a területi különbségek oldása.”

V13. ábra: Ráckeve jövőképe, átfogó célja, prioritásai

Forrás: Ráckeve város településfejlesztési koncepciója

A város jövőképe a humán szféra fejlesztése és az idegenforgalmi szerepkör hangsúlyozására épít:

- Az egyedi attrakciók és a minőségi (köz) szolgáltatások városa
- A kistérség idegenforgalmi és (köz)szolgáltatási központja

A koncepció jövőképe szerint:

Ráckeve fejlődésének kitörési pontját a turizmus különböző ágazatainak fejlesztése adja. A fejlesztések kiinduló bázisát, filozófiáját az egyediség jelenti. Az egyedi természeti és épített környezet, az egyedi kulturális kínálat, az egyedi marketing stratégia. A város a kistérség teljes lakosságának minőségi humán szolgáltatásokat nyújt, kiemelten az oktatás, az egészségügy, a szociális ellátás és a kultúra, közművelődés területén.

A fejlesztések háttérében a környezetvédelmi és az infrastrukturális feladatok megoldása, a minőségi épített és természeti környezet és a megközelíthetőség, elérhetőség kedvező feltételeinek megteremtése áll.

A fejlesztések katalizátorai az iskolázott, művelt, lokálpatrióta lakosok, akiknek a fejlődés, az eredmények láttán sikerül minél nagyobb aktivitást, tudatosságot, tenni akarást elérni a város egyre szélesebb rétegeiben, növelni a civil kurázsit. Segíteni az aluliskolázott, szegény lakosság munkához juttatását, felemelkedést.

A fejlesztési koncepció átfogó célja: A turizmus és a növekvő lakosság igényeinek együttes, fenntartható módon való kezelése. Az átfogó célhoz három prioritás tartozik, melyeket két-két specifikus cél fejt ki:

I. A helyi társadalom megújítása

- I.1. A társadalmi tőke emelése
- I.2. Partnerségek kiterjesztése

II. A gazdaság differenciált fejlesztése

- II.1. A gazdasági lehetőségek bővítése
- II.2. A turizmus kiemelt fejlesztése

III. Fenntartható közlekedési és környezetvédelmi beruházások

- III.1. Infrastrukturális fejlesztések
- III.2. Lobbi tevékenység erősítése

I.5.3. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Ráckeve Város Önkormányzata és a fejlesztésben érdekelt gazdasági szereplők, vállalkozások között nincsenek jelenleg hatályos településfejlesztési ill. településrendezési szerződések.

I.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

I.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

- Teljes települési területre vonatkozó településszerkezeti terv határozatszám: 205/1998.(IX.25.) sz. képviselőtestületi határozattal jóváhagyott egységes szerkezetű terv.
- Teljes települési területre vonatkozó szabályozási terv rendelet száma: az egységes szerkezet rendelete a többször módosított 19/1998.(IX.25.) sz. önk. rendelet, a módosítás rendelet száma 5/2009. (IV.20.) sz. önkormányzati rendelet

(Ráckeve Város Képviselő-testületének Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Tervről Szóló 19/1999. (VI.25.), 16/2000. (IX.25.), 15/2003. (VII.24.), 7/2006. (III.6.), 20/2006. (VIII.31.), 15/2007. (VI.25.), 5/2009. (IV.20.) rendeletekkel módosított 19/1998. (IX.25.) rendelete egységes szerkezete 2009 áprilisában került elfogadásra.)

A hatályos településszerkezeti tervet áttekintve a településfejlesztés lehetőségei vonatkozásában az alábbi összegző megállapítások tehetők:

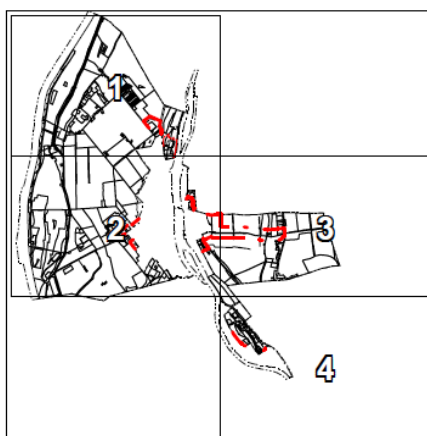
- Megfelelő mennyiségű lakó és gazdasági célú területkijelölés található a településszerkezeti tervben, elegendő mozgásteret biztosítanak a város fejlődésére. A település fekvéséből és települési környezetéből adódóan fő fejlesztési iránynak nevezhető a turisztikai, rekreációs célú területfejlesztés is.
 - Lakóterületi ellátottság vonatkozásában megállapítható, hogy elegendő lakóterületi tartalmakkal rendelkezik, amely újabb területfejlesztési igényeket generál, úgy mint intézményi és infrastruktúra hálózat bővítés, kiépítés. Új lakó célú fejlesztési igény nem realizálható.
 - A gazdasági területfejlesztés céljára kijelölt területek közül jelentős mennyiségű terület várja fejlesztőit. A részlegesen kiépült Ipari Park betelepülők hiányával küzd. Ezen területek egy részén az infrastruktúra fejlesztés is megvalósításra vár.
- Turisztikai-rekreációs vonatkozású területfejlesztési szándékok a hatályos tervben megjelennek, de a fejlesztések kis léptékben haladnak előre.
- Közlekedési szempontból a város főúthálózata sem nyomvonalában, sem kapacitásában nem tudja kielégíteni az igényeket, ugyanakkor forgalma folyamatosan nő. Az 51. sz. főút közúti kapcsolatainak bővítésére van szükség.

A hatályos településrendezési eszközök felülvizsgálata időszerű, mert 1998 óta átfogó felülvizsgálat nem történt. A beépítésre szánt területek további növelése nem indokolt, a területfelhasználások biztosítják a

keretfeltételeket a fejlesztési célok megvalósításához, de a beépítésre szánt területi kijelöléseken belül a mai fejlesztési igényeknek megfelelő területfelhasználási átszervezésre indokolt lehet.

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A város hatályos településszerkezeti tervét (TSZT) a 205/1998.(IX.25.) sz. határozattal hagyta jóvá a város képviselő testülete. Az önkormányzati adatszolgáltatás a 2009 évi módosítás TSZT módosítási elemeinek bemutatására nem terjedt ki, de területi értelemben az V13. ábra bemutatja azokat. Az alábbiakban ismertetjük a hatályos településszerkezeti terv által kijelölt fejlesztési területek megvalósultságának értékelését.

„Az integrált városfejlesztési stratégia célrendszere, a stratégia részét képező projektek már 2008 évben ismertek voltak (2008. február 28. műhelymunka). A város rendezési tervének felülvizsgálatára 2008-2009 években került sor, az építésről szóló törvény 9.§-a szerint előírt minden érintett hatóság, intézmény, önkormányzat részt vett az eljárásban. A fenti tények összessége biztosította az integrált városfejlesztési stratégia és a rendezési és szabályozási terv összhangját, ennek értelmében az akcióterületi terv sikeres megvalósítása érdekében további módosítási igények nem merültek fel.”

V14. ábra: A településszerkezeti terv fejlesztési területeinek lehatárolása

Forrás: Ráckeve TSZT

Hatályos TSZT területfejlesztési szándékai	Hatályos TSZT területfejlesztéseinek megvalósulása
Lakóterület fejlesztési célok	
A város északi részén a Tókert városrészen 2008 évben tervezett szolgáltató, lakó és rekreációs funkciót felölelő fejlesztési terület. (lakó épületek, üdülő/ szálláshelyek-kemping, strand, tartalék rehabilitációs centrum és tartalék üdülő szálláshely célját szolgáló fejlesztési terület.	A terület déli részén kijelölt lakóterület fejlesztések nem indultak meg. Részleges telekalakítás történt, infrastruktúra hálózat nincs.
A város É-i részén Arany J. út- Sorompó dűlő között kijelölt lakóterület fejlesztésre szánt terület	A területfejlesztés elkezdődött, telekosztások és infrastruktúra hálózat kiépítése folyamatos.
Lórévi út mellett (Bajcsy-Zsilinszky út) beépítésre szánt terület kijelölése és belterületbe vonása lakóterület fejlesztés céljára	Telekosztás és belterületbe vonás megtörtént, az út melletti szakasz részben beépült.
Újtelep: Vályogos út melletti lakóterület fejlesztés céljára kijelölt terület	A területfejlesztés nem valósult meg, nincs kiépített infrastruktúra.
Újtelep: Thökölly útól É-ra lakóterület fejlesztés céljára kijelölt terület	A területfejlesztés elkezdődött, folyamatban van, telekalakítás megtörtént, a Sándor u. és Tárogató u (Ságvári u.) folytatásában az infrastruktúra kiépült.
Újtelep: Dömsödi út mentén kijelölt lakóterület fejlesztés	A területfejlesztés nem valósult meg

D-i városrész: Szulai tótól délre a Kert utca folytatásában tervezett tömbfeltárás és lakóterület fejlesztés	A területfejlesztés nem valósult meg. Az ingatlantulajdonosok részéről kezdeményezés volt, de nem valósult meg.
Ny-i városrészen belső tömbök feltárása	Infrastruktúra hálózat kiépítése,(útkialakítások, közműépítés) elindultak, építkezések folyamatosak, de lelassult a folyamat.
Gazdasági területfejlesztési célok	
Ipari (vállalkozási) terület kijelölése; a gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató területek és egyéb ipari (nem zavaró hatású) területek és azok létesítményei számára szolgáló területek, a település K-i irányú nyúlványaként - közvetlen kapcsolattal az 51. sz. főúthoz - kerültek elhelyezésre.	K-i városrészen az Ipari Park I. ütem területén az ingatlan eladások megtörténtek, teljes infrastruktúra kiépült, viszont betelepülés nem realizálódott, nem épült ki. Az Ipari Park többi üteme az 51-es főút felé nem valósult meg.
A város É-i részén a Sillingi úton tervezett gazdasági területfejlesztések	A területfejlesztés nem valósult meg.
Különleges területfejlesztési célok	
Tókert városrészen 2008 évben tervezett strandfürdő és üdülő, szolgáltató területek területfejlesztése	A Tókert nagy részében a meleg vizű strand környéke magán beruházásban megvalósult (fürdő fejlesztés, élményszerető, apartmanok, kemping, szálloda). Az önkormányzati tulajdonú területeken nem valósultak meg a fejlesztése, infrastruktúra hálózat sincs kiépülve.
A Somlyó-sziget területén ellátó – szolgáltató - területek strand, szabadidő- és sportterületek kijelölése	A területfejlesztés nem valósult meg.
Az Újtelepi részen tervezett kompkikötő területfejlesztési igénye a Szulai tó magasságában	A kompkikötő még nem valósult meg. (a terület d-i részén a tulajdonosok az övezeti besorolást szeretnék megváltoztatni)

V5. táblázat: Szerkezeti terv elemei és megvalósulásuk

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

I.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

I.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

Ráckeve város társadalma a demográfiai (pl. iskolázottság, nemzetiségi összetétel) és népesedési (pl. vándorlás, természetes szaporodás) folyamatok, a foglalkoztatás, a jövedelmi viszonyok, valamint az életminőség fontosabb jellemzőin keresztül kerül bemutatásra.

Az elemzések összehasonlítási alapja legtöbb esetben a Ráckevei járás, Pest megye és a Pest megyei járási székhelyek, amelyekkel a város Pest megyén és a Közép-magyarországi régión belüli, illetve a Ráckevei járáson belül az egyes települések Ráckevéhez viszonyított helyzetét lehet értelmezni.

Lakónépesség

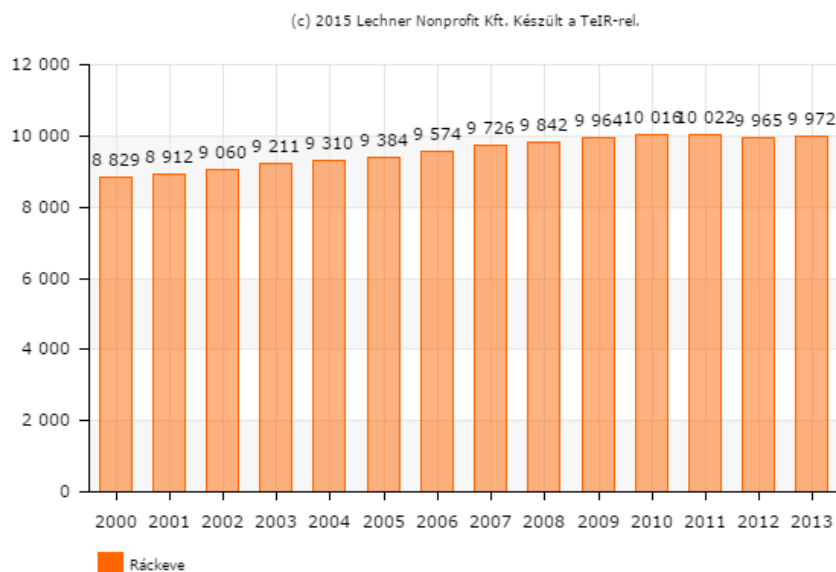
Ráckeve lakónépessége 1970 óta folyamatosan növekszik: elmúlt több mint 40 év folyamán 2.200 fővel élnek többen a településen. (T1. táblázat) A kitartó népességnövekedés hasonló mértékű, mint amit Pest megyében lehet tapasztalni, azonban kismértékben meghaladja a Pest megyei járási székhelyek átlagszintjét. Az országos és a fővárosi kedvezőtlen népességnövekedési tendenciához képest előnyösebb volt Ráckeve népességi helyzete a 2001-es népességadat arányában.

Terület	1970	1980	1990	2001	2011
Ráckeve	7525	8299	8091	8674	9755
Előző időpont arányában (%)	-	110,3	97,5	107,2	112,5
Pest megyei járási székhelyek	-	116,6	98,8	110,8	109,3
Pest megye	-	110,8	97,5	114,1	112,3
Budapest	-	102,9	97,9	88,2	97,3
Magyarország	-	104,0	96,9	98,3	97,4

T1. táblázat: A település lakónépességének hosszabb távú trendjének vizsgálata

Forrás: KSH Népszámlálás 2011 alapján

Ráckeve lakónépességének száma 9.972 fő volt 2013-ban. (T1. ábra) 2000-től tehát 1.143 fővel nőtt a népességszám, amely 2002-ben a 9.000, 2006-ban a 9.500 főt meghaladta. A 2000-es években a népességnövekedés folyamatos, kiegyenlített, de csak kismértékű volt Ráckeven.

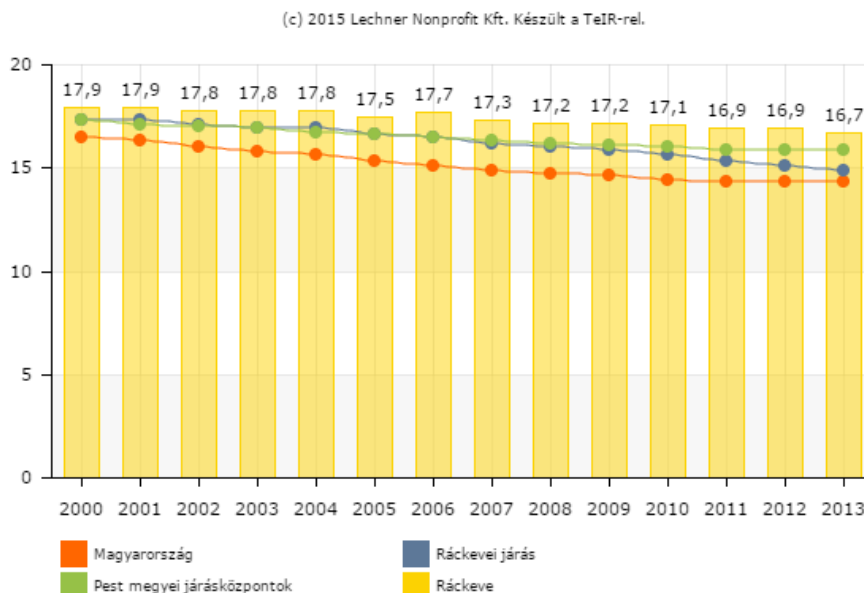

T1. ábra: Lakónépesség alakulása (2000-2013) (fő)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Korösszetétel

A település korösszetételét tekintve, a 0-14 évesek népességen belüli aránya (T2. ábra) 2000-től folyamatosan csökkent Ráckeven, a Ráckevei járásban, a Pest megyei járásközpontokban és Magyarországon is. Ez a csökkenés a legkisebb mértékben Ráckeven következett be: 13 év alatt egy százalékponttal lett kisebb a fiatalok aránya. A 14 év alattiak aránya 16,7% volt 2013-ban. A fiatalok arányának további csökkenése várható a jövőben is Ráckeven.

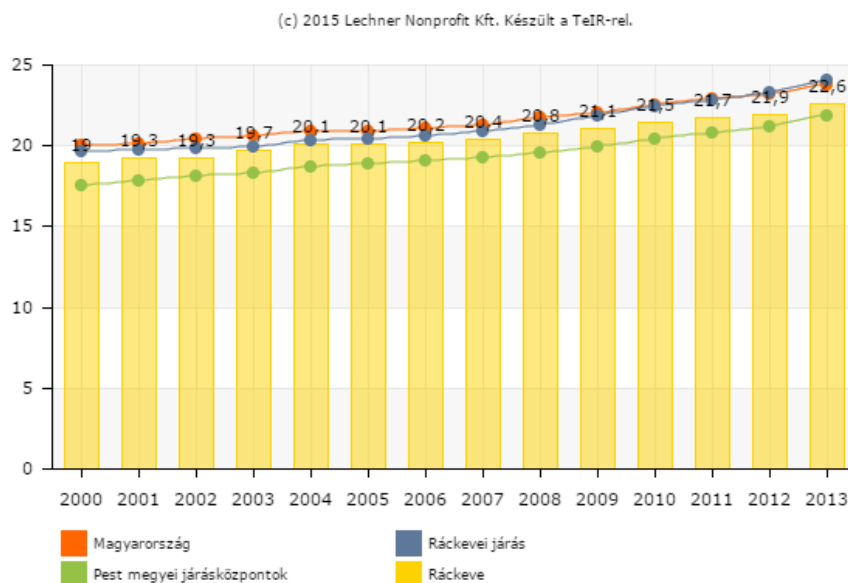

T2. ábra: Állandó népességen belül a 0-14 évesek aránya (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Az idősek, a 60 év felettiek aránya az állandó népességen belül 2000-től folyamatosan emelkedett Ráckeven, a Ráckevei járásban, a Pest megyei járásközpontokban és Magyarországon. (T3. ábra) Azonban Ráckeven ez a növekvő tendencia kisebb mértékű volt, mint az országban és a Ráckevei járásban, ugyanakkor magasabb

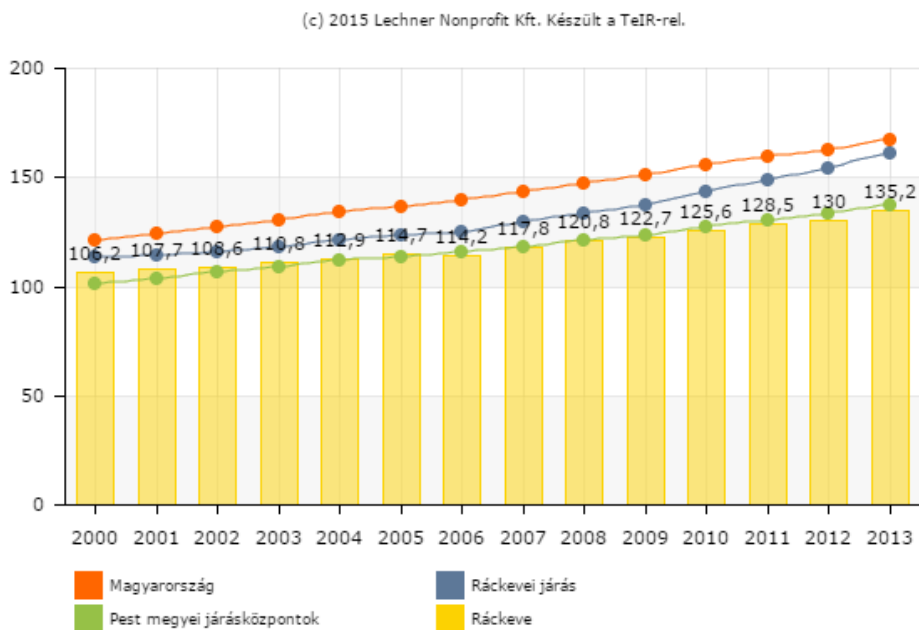
szintű volt, mint amit a Pest megyei járásközpontokban. Ráckeven az idősek aránya 19%-ról 22,6%-ra nőtt 2000-2013 között. A jövőben az időskorúak arányának további növekedése várható, az előregedés jelensége figyelhető meg.

T3. ábra: Állandó népességben belül a 60-x évesek aránya (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Az öregségi mutató (mely azt mutatja meg, hogy száz 14 év alattira hány 60 év feletti jut) (T4. ábra) alapján, Ráckeven többen vannak az időskorúak, mint a fiatalok. A két korcsoport egymáshoz viszonyított aránya folyamatosan növekedett 106,2%-ról 135,2%-ra 2000-2013 között. Ezt a trendet nagyobb mértékben haladta meg az előregedés mértéke a Pest megyei járásközpontokban, a Ráckevei járásban és Magyarországon. Ráckeven tehát tapasztalható az előregedés, amely folyamatos, az elkövetkezendő években pedig a jelenség további erősödése várható.

T4. ábra: Öregségi mutató (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves) (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

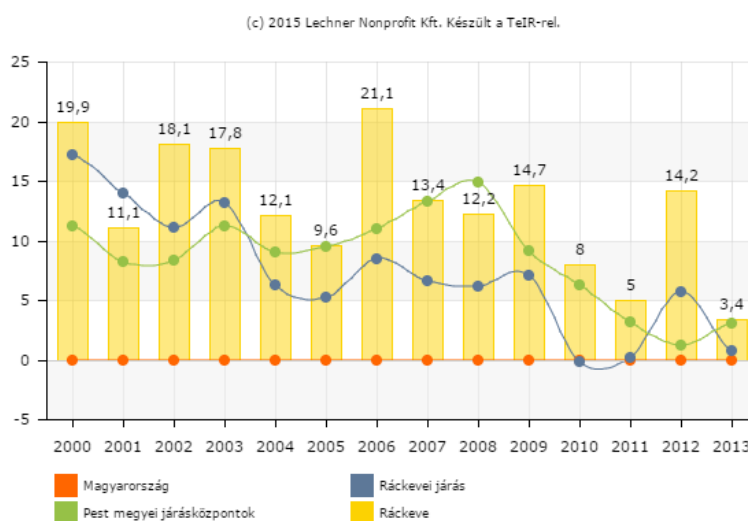
Vándorlás

Ráckeven a vándorlási egyenleg 2000 óta folyamatosan pozitív értékű, vagyis több az odavándorló/beköltöző, mint az, aki elhagyta a várost. (T5. ábra) Ugyan 2000-2013 között pozitív volt a vándorlási egyenleg, azonban annak mértéke többször változott, és ezek a változások akár egy-két év vonatkozásában is megfigyelhetők voltak. Ráckeve a legnagyobb mértékben 2006-ban volt migrációs célpont. 2007-től folyamatosan mérséklődött a vándorlási egyenleg. 2012-ben ugyan tapasztalható volt egy kedvező fordulat – 2011-ben az 5%-os vándorlási egyenleg 2012-re több mint a duplájára nőtt –, de ez megtorpant, és 2013-ban csak 3,4%-os volt a vándorlási egyenleg értéke a városban. A város lakosságszámának emelkedése alapvetően a belföldi vándorlási egyenleg pozitív értékeinek köszönhető. A Ráckeveire irányuló migráció évről évre növekedett a 2000-es években, azonban a migráció jelentősen lecsökkent az elmúlt években.

A hivatalos forrásból (KSH) származó statisztikákból csak a vándorlásra vonatkozó tendenciák olvashatók ki, viszont a bevándorlók/beköltözők társadalmi-gazdasági és szocio-kulturális helyzetére utaló adatok nem állnak rendelkezésre. A beköltözések okai, motivációs tényezői így nem ismertek. A korábbi városi IVS (2009) is csak egy helyen ad meg információt, miszerint a Ráckeveire beköltözők hátrányosabb helyzetűek. A helyi ismeretek és tapasztalatok alapján valószínűsíthető, hogy több szempont együttesen jelenik meg a városba beköltözők esetében:

- A város földrajzi fekvése kedvező, közel van a fővároshoz és a fontosabb agglomerációs településekhez.
- Ugyan a város közel van Budapesthez, mégis alacsonyabbak az ingatlanárak, így azok számára, akiknek egyre nagyobb terhet jelent a magasabb költségekkel együtt járó fővárosi élet, Ráckeve migrációs célpontot jelent.
- A város kellemes környezetével, természeti adottságaival, vízparti fekvésével, egyaránt vonzó a családok és az idősek számára. Kisgyerekes családok sportolási és rekreációs lehetőségeket találhatnak, míg sok idős ember nyugdíjas éveiben szívesen költözik üdülőövezetbe.

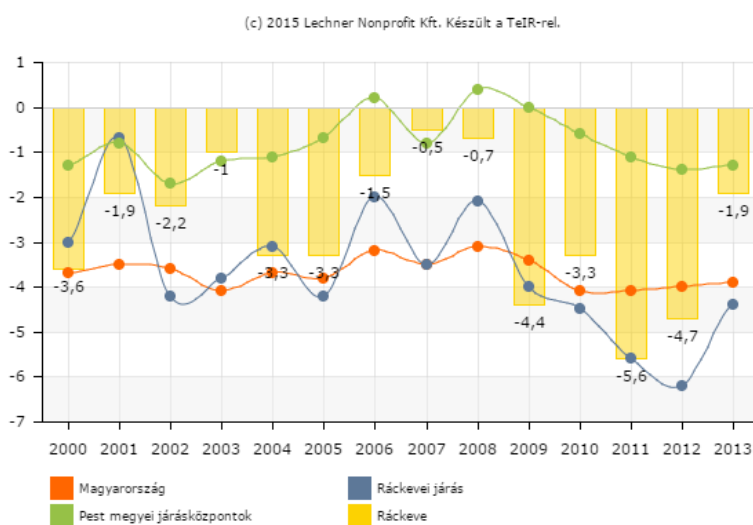
A vándorlási egyenleg Ráckevéhez hasonlóan változó módon alakult Pest megye járásközpontjaiban és a Ráckevei járásban. A vándorlási egyenleg kismértékben negatív volt Ráckevei járásban 2010-2011 folyamán. Azokban az években, amikor nagyon kedvezően alakult a vándorlási egyenleg Ráckeven, értéke mindig meghaladta a Ráckevei járásban tapasztaltakat.

T5. ábra: Vándorlási egyenleg

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Ráckeve népességnövekedése elsősorban a bevándorlásból fakad, ugyanis 2000 óta folyamatos a városban a természetes fogyás jelensége, vagyis ezer főre számítva többen halnak meg, mint ahányan születnek. (T6. ábra) Értéke évről évre változott, 2013-ban -1,9 ezrelék volt. A legnagyobb mértékű fogyás 2009-2012 között volt tapasztalható, 2013-tól viszont mérséklődés figyelhető meg a fogyó tendenciában. A természetes fogyás stagnáló időszaka 2000-2005 között volt, majd 2006-2008 között volt a legkisebb mértékű a fogyás (-1,5 ezrelék alatt), majd 2009-től a fogyás mértéke növekedett, ami jelenleg ismét mérséklődik. A természetes fogyás folyamata megfigyelhető Magyarországon, a Pest megyei járásközpontokban és a Ráckevei járásban is. A Ráckevei járásban néhány évtől eltekintve szinte mindig nagyobb mértékű volt a népesség természetes fogyása, mint Ráckeven. A népességfogyás hosszú évek óta meghatározza Ráckeve népesedési helyzetét, és a jövőre nézve pedig bizonytalan, hogy bekövetkezik-e a fordulat, és pozitívvá válik-e a természetes szaporodás a városban.

T6. ábra: Természetes fogyás
Forrás: Lechner Nonprofit Kft

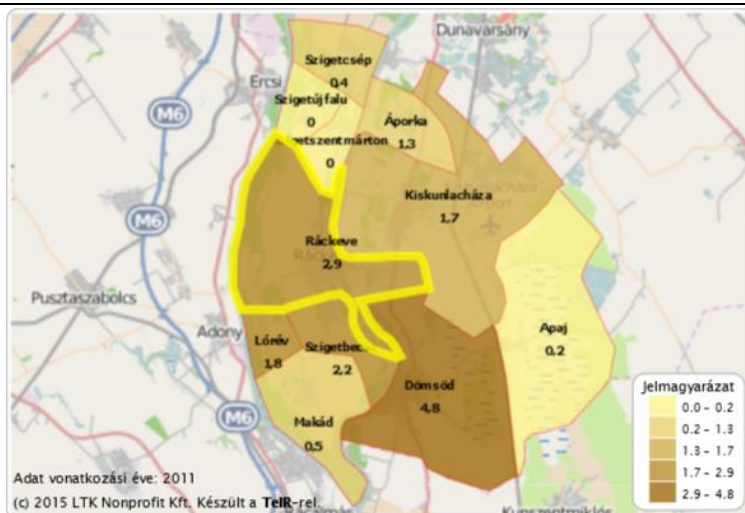
Nemzetiségek

Ráckeven a 2011 évi népszámlálási adatok alapján megtalálható nagyobb számú nemzetiségek, akik magukat a népszámlálás során ezekhez a nemzetiségekhez tartozónak nevezték meg (T2 táblázat): a cigány, bolgár, német, román, szerb.

(T2 táblázat): a cigány, német, román. A településen Roma, Német és Szerb Nemzetiségi Önkormányzat működik. A Ráckevei járásban a cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozók aránya Ráckeven és Dömsödön a legmagasabb (3,3-3,4%). (T7. ábra) A cigány etnikai kisebbség aránya Kiskunlacházán, Lórén és Szigetbecsen éri el az 1,3-1,5%-ot, az összes településen ez az arány 0,5% alatt van a Ráckevei járásban.

Terület	Cigány	Bolgár	Német	Román	Szerb	Szlovák
Ráckeve	286	16	120	29	30	17
Pest megyei járási székhelyek	5835	394	9610	2028	393	1864
Pest megye	20719	1052	30176	5649	1620	7463
Magyarország	315583	6272	185696	35641	10038	35208

T2. táblázat: Nemzetiség, anyanyelv, vagy családban használt nyelv
Forrás: Népszámlálás, 2011

T7. ábra: A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%) - 2011

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Iskolázottság

Ráckeve népességének iskolai végzettsége kismértékben kedvezőtlenebbül alakul az országos, a Pest megyei és a Pest megyei járási székhelyek népessége iskolai végzettségéhez képest. (T3. táblázat) A legalább érettségivel rendelkezők aránya a népesség 50%-át sem éri el, a diplomások aránya pedig 16% (2011). Mind az érettségizettek, mind a diplomások aránya legalább 5-7 százalékponttal magasabb a Pest megyei járási székhelyeken, de még Pest megyében is átlagosan 3-4 százalékponttal kedvezőbben alakul. A ráckevei lakosság iskolai végzettsége, valamint a vándorlási egyenleg jellemzői alapján megállapítható, hogy Ráckeve elsősorban a középfokú végzettséggel rendelkezők számára volt bevándorlási célpont az elmúlt években.

Terület	Legalább érettségizett a 18-x népesség arányában	Egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezik a 25-x népesség arányában	Átlag iskolai évfolyam, 7-x népre, 2011
Ráckeve	47,1	16,2	9,9
Pest megyei járási székhelyek	55,1	21,9	10,5
Pest megye	51,5	19,8	10,2
Budapest	69,9	34,1	11,6

T3. táblázat: Iskolai végzettség alakulása (2011)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Családszerkezet

Ráckeven a regisztrált családok száma 2011-ben 2.652 db. (T4. táblázat) A családok közel 70%-a gyermekes, de a gyermekes családok több mint egyharmada egyszülős, vagyis az egyik szülő egyedül neveli a gyermeket/gyermeket. A Ráckeven tapasztalható családszerkezet illeszkedik az országos, a budapesti és a Pest megyei családszerkezet alakulásához. Az egyszülős családok veszélyeztetettebbek, nagyobb valószínűséggel küzdenek szociális jellegű problémákkal, melyre a helyi szociális ellátórendszernek fel kell készülnie.

Terület	Egy szülő + gyermek(ek) típusú családok száma összesen	Gyermekek családok száma	Gyermekek nélküli családok száma	Családok száma összesen
Ráckeve	541	1829	823	2652
Pest megyei járásai székhelyek	23176	81545	36727	118272
Pest megye	61375	232334	104955	337289
Budapest	109764	284131	168774	452905
Magyarország	536614	1777740	935640	2713380

T4. táblázat: Családszerkezet alakulása (2011)

Forrás: Népszámlálás, 2011

Foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok

Ráckeven a munkanélküliségi arány 12,9% volt 2011-ben, amely még az országos átlagértéket is meghaladta. (T5. táblázat) A gazdasági aktivitás alakulása alapján tehát Ráckeve kedvezőtlen helyzetben van Pest megyében, valamint a Pest megyei járási székhelyekhez képest is. A Pest megyei járási székhelyekhez munkanélküliségi arányához képest két százalékponttal magasabb a munkanélküliségi ráta Ráckeven. Regionális viszonylatban Ráckeven a legalacsonyabb a foglalkoztatottak aránya a 15-64 évesek között: ez az érték a Pest megyei járási székhelyeken 5, Pest megyében 4, Budapesten 9 százalékponttal magasabb. A foglalkoztatottak és a munkanélküliek együtt a 15-64 éves népesség 64,7%-át teszik ki, amely szintén országosan és regionálisan kedvezőtlennek tekinthető. Ráckeven a kedvezőtlenebb iskolai végzettség egyértelműen kedvezőtlenebb gazdasági aktivitást eredményez.

Terület	Munkanélküli ráta	Foglalkoztatottak és munkanélküliek a 15-64 éves népesség arányában	Foglalkoztatottak a 15-64 éves népesség arányában
Ráckeve	12,9	64,7	56,3
Pest megyei járásai székhelyek	10,7	68,3	61,0
Pest megye	11,1	67,5	60,0
Budapest	10,4	72,7	65,1
Magyarország	12,6	64,8	56,6

T5. táblázat: Gazdasági aktivitás alakulása (2011)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Ráckeven az aktív népesség hátrányosabb munkaerő-piaci helyzetéből következik, hogy a jövedelmi viszonyok is kedvezőtlenebb az országos, a Pest megyei, a Pest megyei járási székhelyek, és a budapesti átlagokhoz képest. (T6. táblázat) A NAV SZJA adatai alapján, Ráckeven az egy adózóra jutó átlag havi jövedelem 2011-ben 119.535 forint volt. Az országos átlag arányában ez 95%-nak felel meg. Az aktív korú foglalkoztatottak száma nagymértékben befolyásolja a helyi adóbevételek alakulását: mivel Ráckeven rosszabbak a foglalkoztatottsági adatok, ezért alacsonyabbak a helyi adóbevételek is.

Megnevezés	Egy adózóra jutó átlag havi jövedelem 2011	Országos átlag arányában (%)
Ráckeve	119.535	95,1
Pest megyei járási székhelyek	144.650	115,1
Pest megye	142.623	113,5
Budapest	169.560	134,9
Magyarország	125.654	100

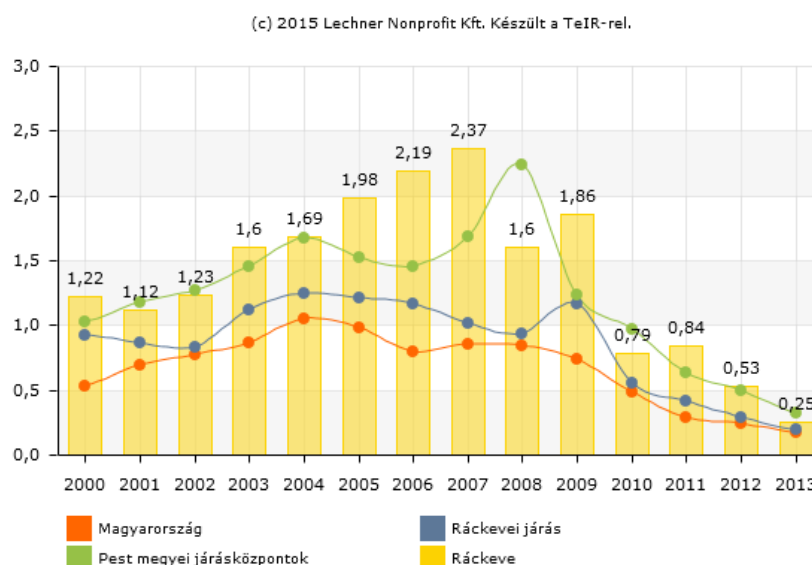
T6. táblázat: Jövedelmi viszonyok (2011)
Forrás: NAV SZIA adatok 2011 alapján saját számítás

Életminőség

Adott település népességének életminőségéről releváns információkat szolgáltat egyrészt a települési lakásállomány mennyiségi és minőségi összetétele, másrészt a zöldfelületek aránya és kihasználtsága, harmadrészt pedig a fogyasztással élőket támogató ellátó környezet megléte.

Lakásállomány

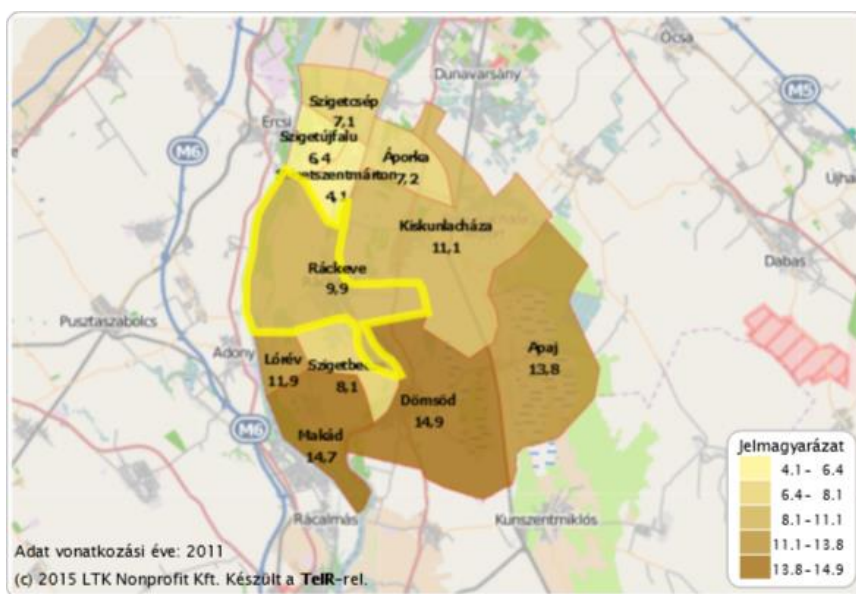
2000 óta folyamatosan, bár mérsékelten növekedett a lakásállomány nagysága Ráckeven: 2000-ben 3.280, 2013-ban 4.001 lakást regisztráltak a városban, ami 13 év alatt 721-el növelte a lakásállományt. Ráckeven az 1000 lakosra jutó lakások száma 401 db (2013), ami 2000-hez képest (371,5 db) kismértékben növekedést mutatott: ez az érték a Pest megyei járásközpontok és a Ráckevei járás átlagának felel meg. Ráckeven az új épített lakások aránya az éves lakásállományban 2000-2007 között folyamatosan emelkedett: 2007-ben 2,4% volt az új lakások aránya. (8. ábra) Ugyan 2000-2007 között szerény volt az újjépítésű lakások arányának növekedése, de 2008-tól ez a kismértékű növekvő tendencia is megállt, és azóta folyamatosan és jelentős mértékben csökken ezek aránya a lakásállományon belül. Legjelentősebb visszaesés 2010-től tapasztalható, hisz azóta évről évre 1% alatt van a városban újonnan épített lakások aránya. A Ráckevei járásban 2013-ban hasonlóan kedvezőtlenül alakult a lakásépítés: minden településen 0,5% alatt volt az újjépítésű lakások aránya.

T8. ábra: Az újonnan épített lakások aránya (éves lakásállomány százalékban) (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Ráckeve lakásállományának nagyobb része minőségi javulást mutat 2001-2011 között. 2001-ben az alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) közel 30% volt a városban, ami 2011-re 10%-ra csökkent. Ez az érték hasonlóan alakul a Ráckevei járásban, viszont rosszabb minőségű lakásállományra utal, mint azt az országban vagy a Pest megyei járásközpontokban tapasztalhatjuk. 2001-ben és 2011-ben hasonló volt az alacsony komfort fokozatú lakások térszerkezete a Ráckevei járásban, ugyanis megfigyelhető és észak-déli megosztottság. A járás északi részében található településeken (Szigetcsép, Szigetújfalu, Áporka, Szigetmárton, Kiskunlacháza, Ráckeve, Szigetbecse) kedvezőbb a lakásállomány összetétele, vagyis kisebb arányt képviselnek az alacsony komfort fokozatú lakások. A járás déli részeiben azonban rosszabb a lakásállomány minősége (pl. Lórév, Dömsöd, Makád, Apaj esetében), ahol már 2001-ben 30% fölött, 2011-ben pedig 10% fölött volt az alacsony komfort fokozatú lakások aránya. (T9. ábra) A fenntartott önkormányzati lakásbérlemények aránya a teljes lakásállományon belül csupán 1 % (2013).

T9. ábra: Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) (%) - 2011

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Zöldfelület aránya, kihasználtsága

Ráckeve földrajzi adottságai (pl. Duna-parti üdülőterületek, Angyal-sziget, Kerekzátóny-sziget, meleg vízi strandok), részben védett természeti értékei (pl. Ráckevei Kis-Duna Natúrpark, Senki-sziget) sokak számára ismert és kedvelt kirándulóhelyek. Mind a helyiek, mind a turisták részére kikapcsolódást és felüdülést, vagyis az életminőséget javító tényezőt jelent Ráckeve és közvetlen környéke természeti környezete. Az egy lakosra jutó zöldterület nagysága 6,3 m² (2013), ami az elmúlt években nem változott. A Ráckevei járásban az egy lakosra jutó zöldterület nagysága legnagyobb Ráckeven, Kiskunlacházán és Lóréven. Ráckeve Város Önkormányzata az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet egészének, valamint elemeinek és folyamatainak magas szintű összehangolt védelme, a fenntartható fejlődés biztosítása érdekében környezetvédelmi programot és környezeti fenntarthatósági tervet dolgozott ki. (Forrás: Ráckeve Város Önkormányzatának Környezetvédelmi Programja 2011, Ráckeve Város Önkormányzatának Környezeti Fenntarthatósági terve 2009) A helyi jelentőségű területek védelmét a Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testületének a fák védelméről szóló 3/2001. (IV.2.) számú rendelete biztosítja. (Forrás: Ráckeve Város Önkormányzatának Környezeti Fenntarthatósági terve 2009) E rendelet szerint a védelem alá helyezett területek a következők:

- Ráckeve város közigazgatási határain belül a Ráckevei-Dunaág mindkét partjának 50 m-es sávja
- Angyali-sziget
- Kerekzátóny-sziget,

- Senki-sziget,
- Melegvíz strand és környéke, azaz a Szigetszentmárton felé vezető országos közút, a strand bejáró út, a Dunagát, és az Autósmozi által határolt terület,
- Savoyai-kastély és környéke, azaz az Árpád-tér, a Duna, a Malom-öböl, a benzinkút, a Kinizsi utca, és a Gárdonyi sor által határolt terület,
- Balabán-sziget,
- Szullai-tó és környéke, azaz a Dr. Skultéti utca, a Péterbíró utca és a Dunagát által határolt terület.

Esélyegyenlőség

Az életminőséget befolyásoló tényezők közé tartozik az esélyegyenlőség biztosítása. Ennek érdekében, Ráckeve elkészítette a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (2013), továbbiakban HEP.

A HEP kimondja, hogy a fogyatékkal élők számára helyi szinten biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével. Mindezek mellett Ráckeve Önkormányzata kiemelt fontosságúnak tartja a civil szervezetek aktív részvételét az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában a fogyatékkal élők segítése kapcsán.

(Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013)

A fogyatékkal élők számára az életminőség javításának egyik meghatározó eleme az akadálymentesítés: ezt a törekvést Ráckeven több uniós támogatás is segítette, amelynek eredménye, hogy a településen több területen magas szintű akadálymentesítettséget sikerült elérni. A Polgármesteri Hivatal épületét 2011-ben, a belvárosi járdákat 2012-ben akadálymentesítették. A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott a városban. Ráckeve városban nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről. A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeli ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt. (Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013).

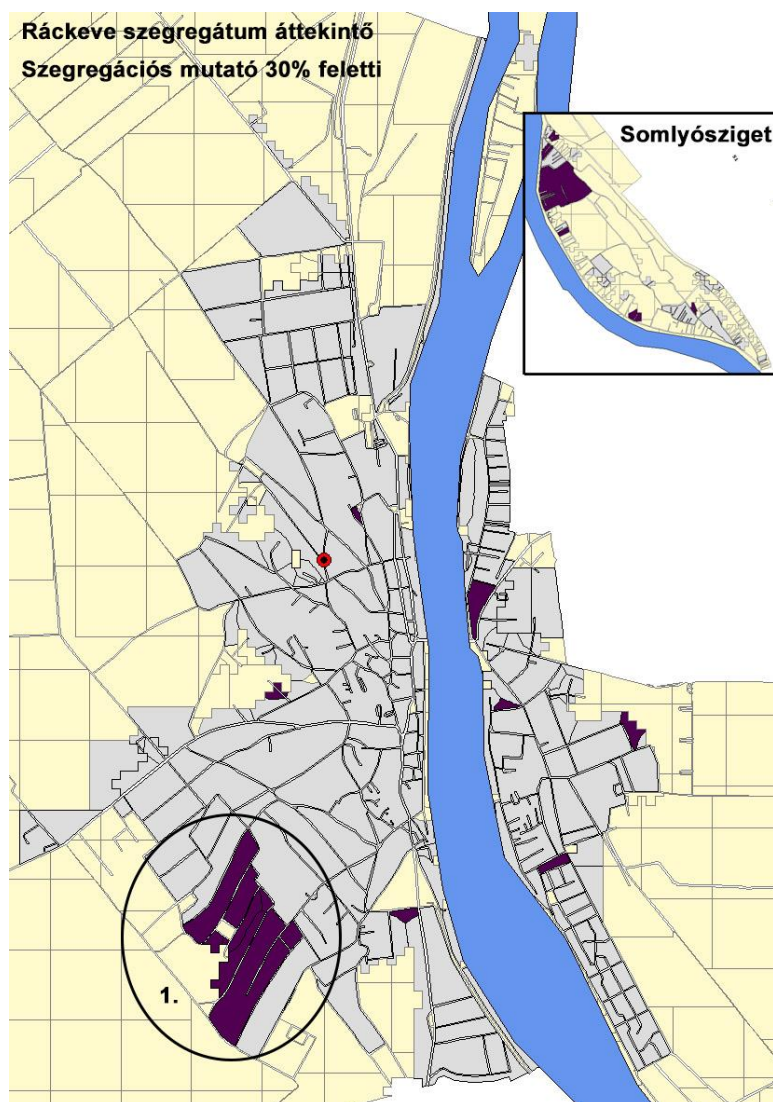
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződések, konfliktusok, érdekviszonyok

Ráckeve térbeli társadalmi rétegződéséről elmondható, hogy egy szegregátumnak minősülő terület figyelhető meg a városban. A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt. (T10. ábra)

A lehatárolt települési szegregátum határai: Béke utca - Iskola utca - Haladás utca - Iskola utca - Bercsényi utca - Szőlő utca - Ősz utca - belterületi határ. (7. táblázat) Ez a terület Ráckeve Pokolhegy nevű városrészének felel meg.

A 2011. évi népszámlálási adatokon alapuló KSH adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy a kijelölt szegregátumban a ráckevei népesség 7%-a él (692 fő). A szegregátum tehát nagy kiterjedésű és jelentősebb népesség koncentrálódik a területén. A szegregátumban élő népesség korszerkezete inkább fiatalosnak tekinthető: a 14 év alattiak közel háromszor annyian vannak, mint az időskorúak, illetve a helyi népesség kétharmadát az aktív korúak (15-59 év közöttiek) alkotják. A szegregátum népességének iskolai végzettsége rendkívül kedvezőtlen: majdnem 60%-ának középfokú végzettsége sincs, és kevesebb, mint 2% a diplomások aránya. Az alacsony iskolai végzettség kedvezőtlen munkaerő-piaci pozícióval és alacsonyabb jövedelmi szinttel jár együtt. A szegregátum lakosságának csaknem a fele sem érettségivel, sem rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezik, valamint az aktív korúak 70%-ának nincs rendszeres munkajövedelme, illetve gazdaságilag nem tekinthető aktívoknak. Mindezek eredménye, hogy a szegregátumban lévő háztartások 57%-ában nincs foglalkoztatott. Az, aki pedig foglalkoztatott, legtöbbször alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokhoz sorolható az elvégzett munka alapján. A munkanélküliek

aránya 40,5% a szegregátumban, 26% pedig tartós munkanélküli, vagyis legalább 360 nap óta munkanélküli. (T7. táblázat)

* A KSH által szolgáltatott térképeken csak a település belterületén található szegregátumokat tudja megjeleníteni. A térképeken olyan szegregátumok is megjelölésre kerültek, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők miatt mégsem minősülnek valódi szegregátumnak.

T10. ábra: Ráckeve szegregátumai (áttekintő)

Forrás: KSH adatszolgáltatás

Szegregátum adatai

Mutató megnevezése	Ráckeve összesen	Szegregátum
Lakónépesség száma	9755	692
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,2	28,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	59,9	60,8
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,9	11,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	17,2	59,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	16,2	1,6
Lakásállomány (db)	3962	187

Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	9,7	36,9
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	40,0	70,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	11,4	49,2
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	55,5	28,0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	38,2	56,6
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	9881	
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,5	61,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	57,2	69,7
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	12,9	40,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	8,2	25,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	8,3	36,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,1	27,3

T7. táblázat: Ráckeve szegregátumai

Forrás: KSH adatszolgáltatás

A szegregátum lakhatási lehetőségei is igen hátrányos helyzetre utalnak. A ráckevei lakások kb. 5%-a (187 db) található itt, amelyek 37%-a alacsony komfortfokozatú, és közel egyharmada egyszobás lakás. (T7. táblázat)

A KSH által körülhatárolt ráckevei szegregátum – Pokolhegy – hátrányos társadalmi környezetében kiemelt jelentőségű az esélyegyenlőség biztosítása, amely Ráckeve Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (2013) meg is jelenik. A szegregátum szegregáltsági fokának csökkentése elsősorban az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosításán keresztül valósítható meg. Becsült adatok alapján megállapítható, hogy a szegregátumban élő lakosság 70%-a roma származású, a gyermekek legnagyobb része pedig halmozottan hátrányos helyzetű, a rendszeres szociális segélyben részesülők aránya közel négyszerese a város egészére érvényes aránynak. (Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013)

A KSH által lehatárolt szegregátum kijelölése a lakótömbökre rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján történik, és a szegregáltság fokát 15% és 30% határtértékekkel állapítja meg a KSH. Ez a statisztikai alapú lehatárolás azonban nem mindig esik egybe a helyiek ismeretei és tapasztalatai alapján körülhatárolható szegregátum területével. Ráckeve esetében a helyismeret alapján nagyobbban ítélik meg a szegregátum kiterjedését a KSH lehatároláshoz képest.

Az Önkormányzati adatszolgáltatás segítségével árnyaltabb és részletesebb képet kaphatunk a Pokolhegy szegregátum helyzetéről. A rendelkezésre álló népességnylvántartás alapján 833 fő él a szegregátumban, és a lakcímek szerint 243 db lakás található itt. A romák aránya a Pokolhegy lakosságán belül kb. 80%. A szegregátumban található lakások számához viszonyítva:

- Normatív, helyi és adósságkezelési LFT-ben részesülők aránya: 39%,
- Rendszeres szociális segélyben részesülők aránya: 7%,
- Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatásban részesülők aránya: 71%,
- Közfoglalkoztatottak aránya: 30%,
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya: 219%.

A használatba vételi engedélyek alapján 2008-2015 között csupán 2 db új lakás épült a szegregátumban.

A szegregátumban található a Szivárvány Óvoda Iskola utcai tagintézménye, ahová 68 gyermek jár, és közülük 2 fő halmozottan hátrányos helyzetű, 1 fő pedig speciális nevelési igényű. A tagóvodában az SNI gyermeklétszám ténylegesen 3 fő volt, de ebből csak 1 főre kaptak normatívát, mivel a másik 2 főt nem láthatták volna el 2012-ben. A szegregátumban nincs iskola.

A Haladás u., Tél u., Dankó u. és Ősz utca területén egyáltalán nincs gázellátás. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők

Helyi kulturális és természeti értékekhez való kötődés, civil tevékenységek, térségi együttműködések

Ráckevén a települési identitást erősítő tényezők elsősorban a helyi kulturális és természeti értékekhez, a civil élet tevékenységeihez, valamint a térségi együttműködésekhez köthetők. Ezen kívül szintén fontos a városi identitástudat formálásában a helyi média jelenléte, a testvárosi kapcsolatok rendszere, valamint a helyi sportélet.

A ráckevei kulturális élet a helyiek számára a közösségi identitástudat alapja, egyben a turizmus vonzótényezője. A kultúra komoly hagyományai a néptánchoz és a különböző kulturális rendezvényekhez köthetők. Jól ismert ráckevei „nevezetesség” a KÉVE néptánc együttes, a Bokréta gyermek néptánc együttes, a Dínomdánom Népzenei Együttes, és a Kék-Duna Majorette Táncegyüttes. Az év egészében rendszeresen az olyan programok, rendezvények, amelyeket már évek óta Ráckevén szerveznek, jól ismertek és közkedveltek a helyi közösségi életben, például Országos Nemzetiségi Fesztivál, Summerfest – Nyári Ünnepek Nemzetközi Néptáncfesztivál és Népművészeti Vásár, János Vitéz Napok, Őszi Ászok Fesztivál, Karácsonyi Koncert stb.. Ezek a város kiemelt ünnepei és közművelődési rendezvényei közé tartoznak. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

A helyi médiát a Ráckeve újság és a helyi televízió képviseli. A Ráckevei Újság a város havonta 1.100 példányban megjelenő hivatalos lapja. A helyi televízió online formában is tudósít a városi rendezvényekről, eseményekről, hírekről.

Ráckeve Város Önkormányzatának Partnerségi Terve (2015) meghatározó célként és kiemelt feladatként kezeli a város életében és jövőbeli fejlesztésében a partnerségi együttműködést, így az Önkormányzat és hivatalai, az állami és önkormányzati intézmények, a gazdasági szereplők, a lakosok, a civil szervezetek, a járási települések, az államigazgatási szervek között. A funkcionális várostérségi partnerségnek és együttműködésnek már több példája is van Ráckevén: Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás a járásban egyes társult önkormányzatok (Lórév, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigetújfalu, Makád Szigetszentmárton és Ráckeve) számára nyújt szolgáltatásokat; folyamatos tájékoztatás városi honlapon és Ráckevei Újságon keresztül; Ráckevei Duna Térségi TDM Egyesület összefogja a környék településeit turizmusfejlesztés céljából stb. (Forrás: Ráckeve Város Önkormányzatának Partnerségi Terve 2015)

Ráckeve 1992 óta folyamatosan keresi és szervezi az együttműködést más hazai és európai városokkal. 1992-ben a németországi Calden városával kötött szerződést, amelynek célja megteremteni az alapot iskolai csoportok, egyesületek, vállalkozók kölcsönös látogatásához. A ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola és a gyergyócsomafalvi Köllő Miklós Általános Iskola (Románia) között testvériskolai kapcsolat működött régóta, amelynek eredménye a testvérvárosi kapcsolat 2000 óta. Baktalórántháza 2007 óta testvérváros, amelynek alapja az, hogy mindkét város hasonló társadalmi-gazdasági problémákkal néz szembe. A szlovákiai Lukanénye 2001-től testvérváros. A szerbiai Székelykeve szintén testvérvárosa Ráckevének. (Forrás: rackeve.hu) Ráckeve Város Önkormányzata az „Európa a Polgárokért” pályázati program keretében elnyert pályázati

forrásból 2014. novemberben rendezett egy találkozót a testvérvárosok számára, amely az együttműködések elmélyülését eredményezte, és lehetőséget adott a tapasztalatszerzésre a közös identitásról.

Az elmúlt években számos olyan pályázati forrásból finanszírozott projekt valósult meg Ráckeven, amelyek közvetlenül és áttételesen is elősegítették a helyi identitástudat erősödését. Többször LEADER forrásból került sor rendezvények megszervezésére (pl. János Vitéz Napok, Nemzetiségi Fesztivál, Péntek Esti Korzó) vagy történt meg a turisztikai vonzerő fejlesztése (pl. „Sokszerű Ráckeve”, falusi turizmus képzés). Egyéb pályázati források a közösségi tér megújulását (pl. belterületi útburkolat felújítása, Rózsakert Duna-part), a kulturális és sportintézmények infrastrukturális fejlődését (pl. KEVE Galéria, műfüves pálya, könyvtári könyvtárolmány) segítették. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

Ráckeven több civil szervezet is működik, főként a kultúra és művelődés területén. Többségük a városi programok, rendezvények szervezésében is részt vesz. A civil szervezetek működéséhez a ráckevei önkormányzat minden évben hozzájárul. Az Önkormányzat által támogatott célok: oktatás-képzés-nevelés-ismeretterjesztés, kulturális tevékenység-kulturális örökségvédelem, természet- és környezetvédelem-állatvédelem, sport, határon túli együttműködések a magyarsággal, gyermek- és ifjúságvédelem (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás) A civil szervezetek listáját és aktivitásuk mértékét az alábbi táblázat tartalmazza:

Civil szervezetek

Név	Fő tevékenység	Cím	Pályázati aktivitás (1-5)	Tevékenység aktivitás (1-5)
„SzabAdy” Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskola Diákjainak Szabadidős Tevékenységet Támogató Alapítvány	Szabadidős és sport tevékenységek szervezése a 82. gimnázium diákjai számára.	Kossuth L. u.	5	5
Alkotóművészek és Művészbarátok Ráckevei Egyesülete	kiállítás szervezés, művészeti pártolás	Thököly u. 3.	2	3
Arany János Cserkészcsapat	cserkészlet	Eötvös u. 12.	n.t.	4
Magyar-Német Baráti Társaság Egyesülete	német testvérvárosi kapcsolatok ápolása	Móricz Zs. u. 23.	3	4
Magyarországi Harmonikások Kulturális Egyesülete	harmonikás fellépések	Nyár u. 25	4	4
Nagycsaládosok Országos Egyesülete „Apraja-Nagyja” Csop.	családsegítés, érdekképviselet	Széchenyi u. 97/a	4	5
Patay László Emlék-kép(p) Közhasznú Egyesület	Patay László hagyatékának ápolása	Kossuth L. u. 36.	3	3
Ráckeve Érték Egyesület	Ráckeve kulturális értékeinek felkutatása	Kossuth L. u. 12.	4	4
Ráckevei Baráti Kör Kossuth L. u. 51	Ismeretterjesztő előadások szervezése	Eötvös u. 14.	3	4
Ráckevei Duna Baráti Kör	Ráckevei-Duna környezetvédelme és vízvédelme	Leányvári erdő 1	4	4
Ráckevei Duna Térségi Turisztikai Desztinációs Menedzsment Egyesület	idegenforgalom, turisztika	Eötvös u. 1.	4	4
Ráckevei Fekete Holló Motoros Baráti Kör Egyesület	motoros találkozó szervezése	Kert u. 1.	n.t.	2
Ráckevei Horgász Egyesület	Horgászversenyek	Keszeg sor 6.	n.t.	3

	szervezése	Pf.5.		
Ráckevei Katolikus Kör	vallási és hitéleti előadások szervezése	Gárdonyi sor 8.	n.t.	2
Ráckevei Kis-Duna Natúrpark Közhasznú Egyesület	n.t.	Kossuth L. u. 51.	n.t.	n.t.
Ráckevei Molnár Céh Alapítvány	hagyományőrzés, hajómalom kiállítás működtetés	Kifli u. 3.	4	5
Ráckevei Múzeumi Baráti Társaság	muzeális értékek felkutatása	Kossuth L. u. 34.	n.t.	3
Ráckevei Vadásztársaság	Vadászat, vadvédelem	Páskom tanya 0273/113	n.t.	2
Ráckevei Savoyai Kulturális Egyesület	Savoyai kultúrkör ápolása	Eötvös u. 57/B	4	4
Ráckevei Veterán Gépjárműgyűjtők Egyesülete	veterán járművek kiállítása	Nyár u. 25.	5	5
Szegedi Kis István Kórus	református egyházi énekkar	Kossuth L. u. 8.	n.t.	3
Vox Caelestis Kórus	katolikus egyházi énekkar	Szent István tér 22.	n.t.	3
Sportszervezetek, szakosztályok				
Név	Fő tevékenység	Cím	Pályázati aktivitás (1-5)	Tevékenység aktivitás (1-5)
Carlo Lovassport Egyesület	mozgásterápia, lovagoltatás, versenyzés	Széchenyi u. 103.	4	4
Piton Box Klub	ökölvívás, versenyzés	Úttörő u. 6.	3	4
Ráckeve Extrém Sport Egyesület	n.t.	Jókai u. 6.	n.t.	n.t.
Ráckeve Város Amatőr Futball Club Dömsödi út 34.	futball, utánpótlás nevelés, felnőtt és utánpótlás csapat versenyzés	Tanács u. 29.	5	5
Ráckeve Városi Kézilabda Sport Klub Dömsödi u. 34.	kézilabda, versenyzés	Ifjúság u. 1. Jókai u.	4	4
Ráckeve Városi Női Futball Club Dömsödi u. 34.	n.t.	Dömsödi u.	n.t.	n.t.
Ráckeve Városi Sportegyesület Dömsödi út 34.	íjászat, versenyzés	Dömsödi u. 1/b.	4	4
Ráckeve Városi Sportegyesület	kajak-kenu, versenyzés, utánpótlás nevelés	Dömsödi u. 1/A.	5	5
Kajak-Kenu Szakosztály	röplabda, versenyzés, utánpótlás nevelés	Kossuth L. u. 82.	4	4
Ráckeve Városi Sportegyesület	lovaglás, versenyzés, gyerekek lovagoltatása	Sillingi út 30.	4	4
Ráckeve Serege Íjász Sportegyesület	íjászat	Kálvin tér 3.	4	4
Ráckevei Kick-Boks Egyesület	kick-boks, versenyzés, utánpótlás nevelés	Arany J. u. 75.	4	4
Honvéd Reflex Egyesület	küzdősportok		4	4

T8. táblázat: A civil szervezetek listája és aktivitásuk mértéke

Forrás: Önkormányzat adatszolgáltatása

A helyi sportélet elsősorban a természeti adottságokhoz kötődik (pl. vízi sportok, horgászat, csónakázás, kajak, úszás). A civiltársadalom különböző sportegyesületek (pl. labdarúgás, sportlövészet, lovaglás, röplabda, kézilabda fitness stb.) révén hozzájárul a sokszínű sportolási lehetőségek fenntartásához, amivel így közvetlenül is a közösségi identitás erősödését eredményezik. A Városi Sport és Egészségnap lehetőséget ad a városi szakosztályok bemutatkozására, valamint a helyi lakosok aktív sportéletének megteremtésére. Az Önkormányzat fontos célként fogalmazta meg az önszerveződő sportegyesületek, társadalmi szervezetek támogatását. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás) A városban élők négy iskolai tornatermet, egy kondicionáló termet, két sportudvart, uszodát, művelődési házat, két tenispályát, egy gördeszka pályát, egy városi sporttelepet, egy íjaspályát használhatnak, mint a szabadidő sport színtereit. (Forrás: Ráckeve Város Sportfejlesztési Koncepció 2013)

A helyi szubjektív biztonságérzet magas szintje segíti a közösségi identitástudatot. A város rendelkezik Közbiztonsági Tervvel (2007), közel 20 éve Polgárőrség is működik, az Önkormányzat közterület-felügyelői szolgálatot is működtet, valamint a Köztisztviselői Önkéntes Tűzoltóság 1997 óta lát el tűzvédelmi feladatot 9 településen körzetközponti tűzoltóságként.

Az aktív helyi közösségi élet előmozdítása érdekében is Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 164/2013. (V.17) számú határozatával Települési Értéktár létrehozásáról döntött, egyben felhívást tett a lakosok felé, hogy aktív részesei legyenek a Települési Értéktár létrehozásának. (Forrás: rackeve.hu)

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

Önkormányzati intézmények listája

Intézmény megnevezése	Cím
Ráckeve Város Önkormányzata	2300 Ráckeve, Szent István tér 4.
Ráckevei Polgármesteri Hivatal	2300 Ráckeve, Szent István tér 4.
Ráckeve Város Intézményi Gazdasági Iroda	2300 Ráckeve, Szent István tér 5.
Szivárvány Óvoda Ráckeve-Lórév Közös Fenntartású Intézmény	2300 Ráckeve, Vörösmarty u. 40.
Tagintézményei:	
1. sz. óvoda	2300 Ráckeve, Ifjúság u. 2.
4. sz. óvoda	2300 Ráckeve, Iskola u. 48.
5. sz. óvoda	2300 Ráckeve, Dömsödi u. 67.
Szerb Nemzetiségi Óvoda	2300 Ráckeve, Lórév u. 63.
Skarica Máté Város Könyvtár	2300 Ráckeve, Kossuth Lajos 9.
Gólyafészek Bölcsőde	2300 Ráckeve, Gábor Áron 17.
Ács Károly Művelődési Központ	2300 Ráckeve, Kossuth Lajos 51.
Árpád Muzeális Gyűjtemény	2300 Ráckeve, Kossuth L. u. 34.
Telephelyei:	
	2300 Ráckeve, Kossuth L. u. 49.
	2300 Ráckeve, Kossuth L. u. 26.
Szakorvosi Rendelőintézet	2300 Ráckeve, Szent István tér 5.
Telephelyei:	
	Ráckeve, Szent István tér 17.
	Ráckeve, Kossuth Lajos u. 30.
	Ráckeve, Szent István tér 5.
	Kiskunlacháza, Dózsa György u. 95.

Ráckeve és Környéke Gyermejjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás	2300 Ráckeve, Szent István tér 4
Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Telephelyei:	2300 Ráckeve, Szent István tér 10.
	2300 Ráckeve, Gábor Áron u. 19.
	2319 Szigetújfalu, Vasút u. 16.
Ráckeve- Lórév Óvoda Fenntartó Intézményi Társulás	2300 Ráckeve, Szent István tér 4

T9. táblázat: Önkormányzati intézmények listája

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A humán közszolgáltatásokhoz tartozik az egészségügyi és a szociális ellátás, az oktatás, valamint a kultúra és a sport.

1.8.1. Humán közszolgáltatások

Egészségügy

Ráckeven az egészségügyi szolgáltatások az alapellátás és a járóbeteg-szakellátás szintjén vannak jelen. A városban lévő egészségügyi intézmények területi megjelenésében domináns a városközponti elhelyezkedés. Ráckeve központjában vannak a felnőtt háziorvosi rendelők és egy kivételével a gyermekorvosi rendelők, a Szakorvosi Rendelőintézet, valamint a gyógyszertárak (2 db) is. Mindegyik egészségügyi intézmény jól megközelíthető, egyben akadálymentesített.

Az egészségügyi alapellátás minden szolgáltatása jelen van a városban: felnőtt háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátás, védőnői szolgálat, iskola- és ifjúsági orvosi ellátás, alapszintű felnőtt- és gyermekfogászat.

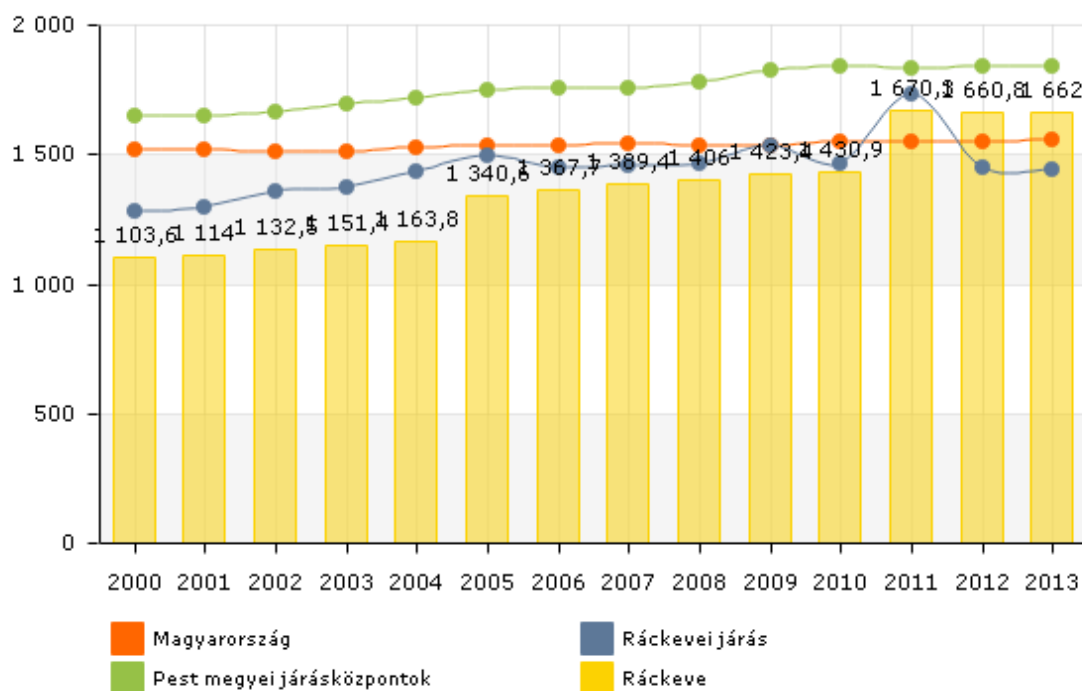
Ráckeven 4 háziorvosi körzet (az 1. számú felnőtt háziorvosi körzethez tartozik csatolt községként Lórév település a járásból) és 2 házi gyermekorvosi körzet működik: 5 felnőtt háziorvos és 3 házi gyermekorvos praktizál a városban. A háziorvosi és házi gyermekorvosi szolgáltatásokat feladat-ellátási szerződéssel, közvetlen OEP finanszírozással vállalkozó háziorvosként látja el a 4 felnőtt háziorvos, valamint 2 házi gyermekorvos, akik területi ellátási kötelezettséggel is rendelkeznek. A harmadik gyermekorvos területi ellátási kötelezettség nélkül praktizál Ráckeven. (Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Terv 2013)

A fogorvosi alapellátásban 3 körzet létezik és összesen több mint 14 ezer fő ellátásáról gondoskodnak. Az 1. körzet Szigetcsépet, a 2. körzet Makádöt és Lórévet, a 3. körzet Szigetbecset is ellátja Ráckeve adott városrészein kívül. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

Járási szintű feladatokat lát el a központi orvosi ügyelet Ráckeven, amelynek ellátási körzetébe Ráckeven kívül 5 település tartozik (Apaj, Dömsöd, Lórév, Makád, Szigetbecse).

Az egy házi-, és egy gyermekorvosra jutó lakosok száma folyamatosan nőtt Ráckeven 2000 óta: a növekedés általában 5-6 év stagnálás után figyelhető meg. (T11. ábra) 2000-ben kb. 1.100 fő, míg 2013-ban több mint 1.600 fő tartozott egy orvoshoz, ami az orvosok túlterheltségét eredményezte. 2011-ig a járásban jobban le voltak terhelve az orvosok, azonban 2011-től az egy házi-, és egy gyermekorvosra jutó lakosok száma nagyobb Ráckeven, mint a járásban. Ugyanakkor a járási és a ráckevei érték a Pest megyei járásközpontok átlagszintje alatt van, azaz Pest megyében inkább túlterheltek az orvosok az alapellátás szintjén. Még az országos átlag sem haladja meg a Pest megyei járásközpontok átlagát, de Ráckeven az orvosok ellátási körzetéhez több lakos tartozik, mint azt az ország egészében tapasztalhatjuk.

(c) 2015 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

T11. ábra: Egy házi – és egy gyermekorvosra jutó lakosok száma (fő)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

A városban 4 védőnői körzet és 7 védőnői álláshely van, védőnőnként kb. 400 gyermek ellátása történik meg. Az egy védőnőre jutó ellátottak száma jelentős leterheltséget mutat. A negyedik védőnői körzet védőnői feladatait ellátó védőnő egyben az Ady Endre Gimnáziumban az ifjúsági védőnői tevékenységet is ellátja. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

A város központjában működő Szakorvosi Rendelőintézet a járóbeteg-szakrendelő. Itt gyermek szakorvosi ellátás nem folyik, ezek csak Budapesten vehetőek igénybe. A szakorvosi rendelőintézet fenntartója Ráckeve Város Önkormányzata. Az intézet ellátási területe Ráckeven túl kiterjed a járásra, továbbá az üdülő-ingatlannal rendelkező ideiglenes lakosokra, valamint a jelentős számú turistára. A rendelőintézet ellátási területéhez tartozó települések: Ráckeve, Apaj, Dömsöd, Kiskunlacháza, Lórév, Makád, Szigetbecse, Szigetszentmárton, Szigetújfalu. Járóbeteg szakrendelése: Sebészet, traumatológia, Urológia, RTG-UH, Laboratórium, Szemészet, Nőgyógyászat, Belgyógyászat-EKG, Ideggyógyászat, Gastroszkópia, Ideggyógyászat, Ortopédia, Pulmonológia, Fül-orr-gégészeti és audiológia, Gyógytorna, Fizioterápia, Reumatológia, Bőrgyógyászat. A Szakorvosi Rendelőintézet humán-egészségügyi szakellátási szolgáltatásokat is nyújt. A Szakorvosi Rendelőintézet alapszolgáltatási feladatokat is ellát: például fogászat, védőnői szolgálat, iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálat, foglalkozás-egészségügyi szolgálat. A fogászat szintén ellát járási feladatokat Lórév, Makád, Szigetbecse településeken.

Ráckeven nincs kórház vagy egyéb fekvőbeteg-ellátó intézmény. A helyi lakosokat fővárosi kórházak különböző szakosztályai látják el.

Szociális ellátás

A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatot 1997-ben hozta létre Ráckeve Önkormányzata, kezdetben egy személy foglalkoztatásával, Ráckeve közigazgatási területére kiterjedő ellátással. 2001-től már 5 fővel fokozatosan bővült az ellátási terület és a dolgozói létszám is. Önkormányzati társulási megállapodás alapján a családsegítő és a gyermekjóléti szolgáltatás kiterjedt Lórév és Szigetbecse településekre, majd 2008-tól a

társulási formában Ráckeve gesztorságával ellátja a fenti településeken túl Makád községet is. Ettől kezdve a feladatellátások közé bekerült a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás is. (Forrás: *rackeve.hu*)

2013-tól az intézményfenntartó társuláshoz csatlakoztak Szigetújfalu, Szigetszentmárton és Szigetcsép községek is. 2013-tól a hivatalos elnevezés Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás.

Jelenleg 30 közalkalmazott dolgozik az intézményben, és a szolgáltatások száma is jelentősen emelkedett, az ellátotti területen élők igényeihez igazodva. Az intézmény szakfeladatai minden társult településre kiterjednek, kivéve a tanyagondnoki szolgálatot, ami Ráckeve-Újhegy külterület lakosságát érinti. A szociális alapszolgáltatást nyújtó Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Ráckeve központjában helyezkedik el. Az intézmény szakfeladatai: gyermekjóléti szolgálat, családsegítés, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, tanyagondnoki szolgálat (Újhegy), családi napközi. Egyéb tevékenységei: pszichológiai tanácsadás, szállítási szolgáltatás, adományok gyűjtése és szétosztása, tanulók korrepetálása, nyári táboroztatás. Az intézmény akadálymentesített. (Forrás: *Önkormányzati adatszolgáltatás*)

A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat a KMOP-4.5.1-2008.-0021 számú, Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztésének támogatása címmel, pályázati pénzből új épületbe költözött 2010-ben. Az Európai Unió Európai Regionális Fejlesztési Alapja és Ráckeve Önkormányzat társfinanszírozásával megvalósult projekt lehetővé tette, hogy 5 fővel bővüljön az intézményi foglalkoztatottak száma, illetve hogy 2 új szociális szolgáltatás (idősek nappali ellátása és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás) kerüljön bevezetésre. 2010-től bevezetett idősek nappali ellátása szolgáltatás keretében jelenleg 40 idős, beteg, vagy fogyatékkal élő helyi lakos napközbeni foglalkoztatását szervezik meg a szakképzett gondozónők. (Forrás: *rackeve.hu*)

A városban 2 idősek otthona működik: az egyik állami, a másik egyházi fenntartásban. Mindkettő könnyen megközelíthető és akadálymentesített. Ezekbe az intézményekbe a fokozottabb ápolási, gondozási szükséglettel rendelkező időseket várják. A városban szintén működik 2 idősek klubja, amelyek a Polgármesteri Hivatal által is elismertek, a Polgármester rendszeresen köszönti a város időseit.

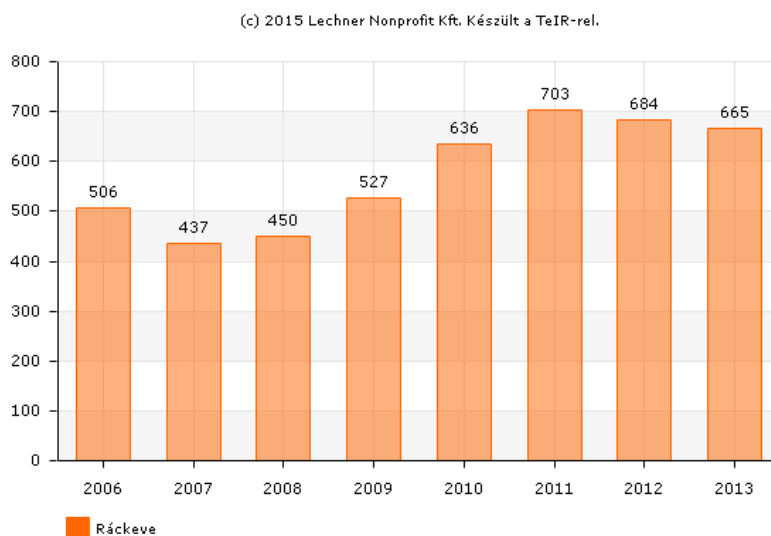
A gyermekjóléti szolgáltatás fő feladata Ráckeven a megelőzés, a családokkal történő együttműködés. A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Amennyiben az alapellátás nem vezet eredményre, akkor kerül sor a gyermek védelembe vételére. A gyermekek veszélyeztetettségének legfőbb okai a 2012-es évben a szülői elhanyagolás, a tankötelezettség elmulasztása, illetve annak hiányos teljesítése volt. Ez a probléma már az általános iskolások körében is emelkedő tendenciát mutat. (Forrás: *Önkormányzati adatszolgáltatás*)

A gyermekjóléti szolgáltatásokat a Városi Bölcsőde is képviseli Ráckeven, amely sószerbát is üzemeltet. A városközpontban található bölcsődét 1972-ben építették 40 férőhellyel. A működő bölcsődei férőhelyek száma 2001-2007 között 19 volt, azóta 2008-ban 60-ra, 2010-ben 84-re bővítették. Lényegében a szűkös kapacitások miatt 2001-2010 között jelentős túlteltség volt a bölcsődében: az egy működő bölcsődei férőhelyre jutó bölcsődések száma 1,2-1,5 fő között mozgott, azonban 2010-től, a férőhely-bővítés után ez a mutató lecsökkent 0,8 főre. (Forrás: *Lechner Nonprofit Kft*)

Ráckeve Önkormányzata a gyermekvédelmi jogszabályok által meghatározott kötelező ellátásokat biztosítja pénzben, illetve természetben attól függően, hogy a család élethelyzete, szüksége alapján melyik ellátás szolgálja leginkább a kiskorú érdekeit. Ezek az ellátási fajták a következők (Forrás: *Önkormányzati adatszolgáltatás*):

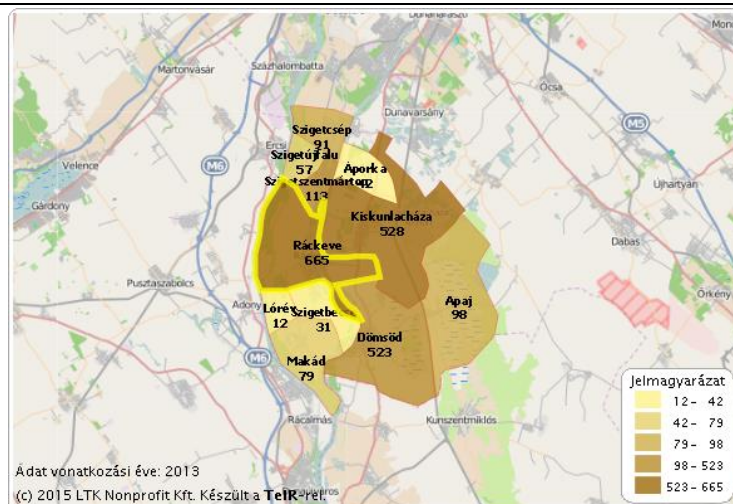
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma Ráckeven általában 500 fő felett alakult az elmúlt években. (T12. ábra) A legtöbb ilyen jellegű támogatást 2011-ben igényelték a helyi lakosok (703 fő). 2013-ban 665 fő igényelte.

- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás: A kérelmezőkre vonatkozóan általánosságban elmondható, hogy nagyobb részük csak a családi pótlékból, esetleg aktív korúak ellátásából élnek, mivel munkahellyel, egyéb jövedelemmel nem rendelkeznek. Ezek általában nagycsaládosok és a roma családok. Egyre nő a tartósan beteg gyermekek száma is.
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: Összege 2012-ben 6.270 forint volt, és négyen részesültek belőle a városban. Összehasonlításképpen: ebből a támogatási formából 2011-ben 8-an részesültek, aminek havi összege 5825 forint volt. (Forrás: Beszámoló a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok 2011. évi és 2013. évi ellátásáról Ráckeven)
- óvodáztatási támogatás: 2012-ben 2013-ban 31-en részesültek belőle. 42-en igényelték a településen, a támogatás 2012. évi összege 490 ezer forint volt. Ez 2015. év szeptembertől megszűnik jogszabály szerint. A települési önkormányzat jegyzője annak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülője részére folyósít óvodáztatási támogatást, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról.
- Bursa Hungarica ösztöndíj: Önként vállalt feladatként az önkormányzat minden évben csatlakozik a Bursa Hungarica ösztöndíj támogatáshoz, melynek keretében a jó képességű, nehéz szociális körülmények között élő gyermekeket segítjük a továbbtanulásban. Havi 3000 forintot biztosít gyermekenként, mely kiegészül a megyei önkormányzat és a minisztérium támogatásával. Ez a támogatási forma valóban hatékony és jó célt szolgál. 2013. évben mindössze 45 fő nyújtott be pályázatot a városban, akik mind el is nyerték azt (2012-ben 73-an részesültek ebben a támogatásban). (Forrás: Beszámoló a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok 2013. évi ellátásáról Ráckeven)

T12. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma Ráckeven (fő)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

T13. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma Ráckeven 2013) (fő)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

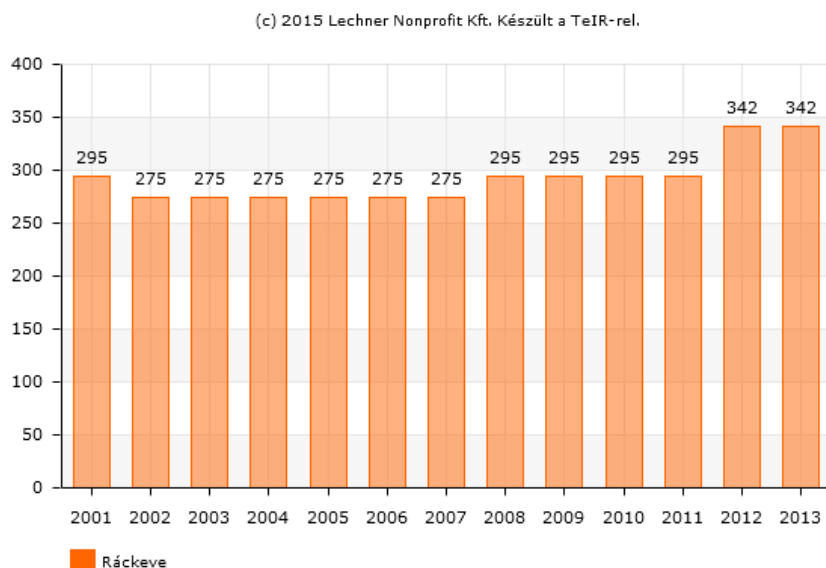
Oktatás

Az oktatást, mint humán közszolgáltatást az óvodák, az általános iskolák és a középiskolák képviselik Ráckeven.

A Szivárvány Óvoda Ráckeve-Lórén közös fenntartású intézménye. Az intézmény fenntartója Ráckeve-Lórén Óvodafenntartó Intézményi Társulása. A Központi Óvodához (Vörösmarty út) 4 tagintézmény tartozik: 1. sz. Óvoda (Ifjúság u.), 4. sz. Óvoda (Iskola u.), 5. sz. Óvoda (Dömsödi út), valamint a Szerb Nemzetiségi Óvoda (Lórén). Az óvoda alaptevékenysége a 3-6-7 éves gyermekek óvodai nevelése és fejlesztése, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, logopédiai ellátása, gyermekek napközbeni ellátása, nemzetiségi feladatok ellátása, magatartási, beilleszkedési, tanulási zavarral (MBT) küzdő, sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI) közül a hallássérült, beszéd fogyatékos, enyhe mentálisan retardált gyermekek integrált óvodai nevelése. A Szivárvány Óvodába összesen 292 gyermek járt (2014): közülük 4 fő integráltan oktatott sajátos nevelési igényű gyermek, 19 fő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, 30 fő hátrányos, míg ebből 24 fő halmozottan hátrányos helyzetű (Forrás: oktatas.hu) A 4. sz. tagóvodában vannak olyan csoportok, ahol roma nemzetiségi óvodai nevelés is folyik magyar nyelven. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

A Pokolhegy településrészen – a helyi szegregátum területén – található a 4. sz. tagóvoda, ahol a többi tagóvodához viszonyítva lényegesen magasabb hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya. Itt az átlagos csoportlétszáma 22 fő, vagyis a többi óvodához viszonyítva a legalacsonyabb. Ez mindenképpen kedvező, hiszen több idő jut egy gyermekre. (Forrás: *Helyi Esélyegyenlőségi Terv 2013*)

Az óvodai férőhelyek száma Ráckeven 2001 óta nőtt: 295-ről 342 főre (2013). (14. ábra) A növekedés mértéke lassú és mérsékelt volt az elmúlt 12 évben. Az egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma kismértékben csökkent 2001-2013 között: 1,1 főről 0,9 főre. A 2000-es évek folyamán tehát az óvodák kisebb mértékben telítettek voltak, de az óvodai férőhelyek számának növelésével ezen a helyzeten enyhítettek. 2006-ban volt az egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma Ráckeven (1,3 fő), akkor voltak leginkább telítettek a helyi óvodák, de ennek következtében 2008-tól lassan bővítették az óvodai kapacitásokat. Ráckeve óvodái járási, Pest megyei járásközponti és országos viszonylatban is túltelítettek. (Forrás: Lechner Nonprofit Kft.)

T14. ábra: Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

Ráckeven egy állami és egy egyházi fenntartású általános iskola működik. Az Árpád Fejedelem Általános Iskolában 552 tanuló tanult 2014-ben.

(Forrás: <http://www.arpadrackeve.shp.hu/hpc/web.php?a=arpadrackeve>)

Az iskola a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Ráckevei Tankerületéhez tartozik, amely összesen 11 iskolát és egy szakszolgálatot egyesít. A 2014/2015. tanévben az 552 tanulóból 52 fő volt SNI-tanuló, 94 fő volt az MBT-tanuló, valamint 72 fő hátrányos, és ebből 39 fő halmozottan hátrányos helyzetű.

(Forrás: oktatas.hu)

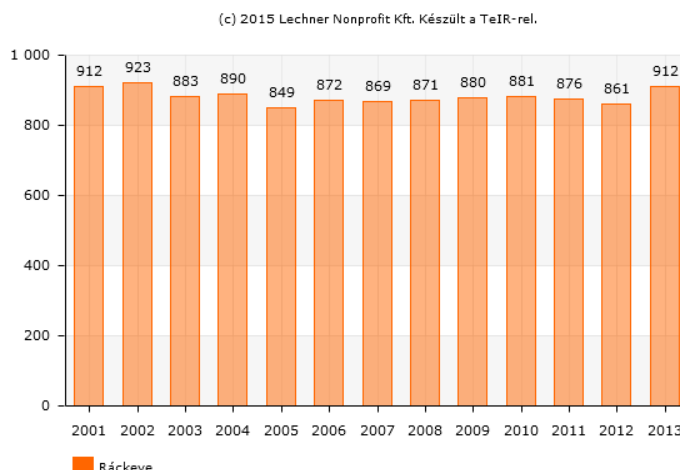
A Szent Imre Katolikus Általános Iskolába 359 tanuló járt 2014-ben.

(Forrás: <http://www.szentimreiskola.hu/>)

Az iskola a Csepel-sziget egyetlen katolikus iskolája, ezért a környező településekről is bejárnak tanulók, kb. 70 fő, pl. Kiskunlacházáról, Dömsödről, Tökölről, Szigetszentmártonból, Szigetcsépről, Szigethalomról, Szigetújfaluból. Az SNI-tanulók száma 15 fő, az MBT-tanulók száma 39 fő volt 2014-ben, és nem járt hátrányos helyzetű tanuló az iskolába. (Forrás: oktatas.hu)

Ráckeven összesen 912 tanuló járt általános iskolába 2013-ban. (T15. ábra) Számuk a 2000-es években kismértékben csökkent, de 2013-ban a tanulói létszám ismét elérte a 2000-es évek eleji számot. A 2014/2015. tanévben összesen 911 tanuló iratkozott be a ráckevei általános iskolákba, amely szintén a 2000-es évek eleji értékeknek felel meg. (Forrás: oktatas.hu)

Az elmúlt években nőtt az ingázó általános iskolai tanulók száma Ráckeven. A más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban 2008-ban 11,4%, 2013-ban 16,2% volt. Ez meghaladja az országos, a Pest megyei járásközponti és a Ráckevei járás átlagszintjét.

T15. ábra: Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

Ráckeven megtalálható még a Ránki György Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, amely önálló városi zeneiskolaként 1983 óta működik, művészeti iskolává 1997-ben alakult. (Forrás: www.ranki-zenede.hu) Kb. 400 tanulója van az intézménynek a következő tanszakokon: zeneművészet, képzőművészet, néptánc, magánének, zenei előképző. Az iskola rendszeresen szervez növendékhangversenyeket, karácsonyi koncertet a városban.

A Csepel-sziget első, nagy múltú iskolája, a Ráckevei Ady Endre Gimnázium, amely Ráckeve egyetlen középiskolája. A Ráckevei Tankerülethez tartozik.

(Forrás: <http://szerver1.rag.sulinet.hu/news.php>)

A 2014/2015. tanévben 10 fő volt SNI-tanuló, míg 9 fő pedig MBT-tanuló és nem volt hátrányos helyzetű tanuló az iskolában. (Forrás: oktatas.hu)

A nappali tagozatos középiskolai tanulók száma kismértékben nőtt 2001 óta: 374 fő volt, míg 2013-ban 452 fő. A tanulói létszámnövekedés az ingázásból is fakad: a más településről bejáró középiskolai iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban 2008-ban 62,9%, 2013-ban pedig 66,4%. (Forrás: Lechner Nonprofit Kft)

Kultúra és sport

Ráckeven a kulturális és közművelődési feladatellátásban önkormányzati fenntartású, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv az Ács Károly Művelődési Központ, illetve a Skarica Máté Városi Könyvtár, az Árpád Muzeális Gyűjtemény, a Patay László Városi Képtár, a Keve Galéria és a Tourinform Iroda. A közművelődési feladatellátásban részt vesznek a városban működő oktatási és nevelési intézmények is (pl. Ránki György Alapfokú Művészetoktatási Művészeti Iskola), és egyes közművelődési feladatokat ellátó szervezetek meghatározott közművelődési programokkal.

Az önkormányzat közművelődési feladatainak ellátása érdekében szükség esetén természetes és jogi személyekkel közművelődési megállapodást köthet a Képviselő-testület. A megállapodás megkötésére a Sport Ifjúsági és Kulturális Bizottság tehet javaslatokat. (Forrás: *Önkormányzati adatszolgáltatás*) Ráckeve Város Közművelődési Konceptiójában (2011) meghatározott feladatok között szerepel a nemzetiségi és kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a helyi hagyományörző közösségek életre hívása, a helyi értékek védelmének erősítése, a kulturális turizmus támogatása, a kulturális nyilvánosság fejlesztése. A Skarica Máté városi könyvtár 2012-ben költözött új, teljesen akadálymentesített épületbe.

Ráckeve Önkormányzata fontos feladatnak tartja a helyi sportélet fenntartását, amelynek keretein belül lehetőséget biztosít az önszerveződésre (civil szervezetek, egyesületek), a sporttal foglalkozó helyi szervezetekkel való együttműködésre, az Önkormányzat tulajdonában álló sportlétesítmények fenntartására, és a városi oktatási, nevelési intézmények sporttevékenységeinek támogatására. Az Önkormányzat sportfeladatai ellátásában részt vevő létesítmények a Sipos Ferenc Városi Sporttelep és a hozzá tartozó létesítmények (Ráckevei Amatőr Futball Klubbal közösen, együttműködési szerződéssel), az Önkormányzat

intézményeiben lévő tornatermek és sportpályák, a dunai strandon lévő volt MHSZ épülete és a hozzá tartozó terület. A városban működő tornatermek a közoktatási intézményekhez tartoznak. A Városi Sporttelep akadálymentesítése 2005-ben a Bozsik Program keretében valósult meg.

(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Ráckeve Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat (2013). Az önkormányzat ezzel vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalta, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. (Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013)

Ráckeven az esélyegyenlőség helyi szintű biztosításában megjelenik a törekvés, hogy a település demográfiai és foglalkoztatottsági jellemzői alapján kerüljenek megnevezésre az esélyegyenlőségi program célcsoportjai. Ennek alapján egyrészt feladat a társadalmi szolidaritás teljes körű megvalósítása, másrészt a lakónépesség képzettségbeli hiányainak javítása, harmadrészt a demográfiai kihívások kezelése, negyedrészt a lakhatási problémák komplex kezelése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tartalmában, célkitűzéseiben és megfogalmazott feladataiban a korábbi dokumentumokban feltárt helyi problémák és kihívások kezelésére is útmutatást ad. Ezek a korábbi dokumentumok, például az Integrált Városfejlesztési Stratégia (2007), Helyi Esélyegyenlőségi Program (2008), Helyi Közoktatási Esélyegyenlőségi Program (2007), Antiszegregációs Terv (2009). További intézkedés, hogy Ráckeve Város Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat között, együttműködési megállapodás jött létre a romák helyzetét javító intézkedések végrehajtásának sikere érdekében.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (2013) célcsoportjai:

- mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége
- gyermekek esélyegyenlősége
- nők esélyegyenlősége
- idősek esélyegyenlősége
- fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A Gyermejjóléti és Családsegítő Intézményi Társulás 2006-ban jött létre Ráckeve, Szigetbecse, Makád, Lórév, Szigetszentmárton, Szigetcsép, Szigetújfalu tagokkal. Ez a társulás –a Helyi Esélyegyenlőségi Program sikeres megvalósítása érdekében – 2013. január 1-vel kiegészült Szigetszentmárton, Szigetcsép és Szigetújfalu tagokkal. Az intézmény feladata a szociális és a gyermekvédelmi törvényben meghatározott kötelező önkormányzati feladatok (gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés, házi segítségnyújtás, étkeztetés, nappali ellátás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és tanyagondnoki szolgáltatás) ellátása. 2013. július 1-től a hatályos jogszabályok alapján jogi személyiségű társulássá alakult át, és a társulás elnevezése „Ráckeve és Környéke Gyermejjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás” elnevezésre változott.

A Ráckeven tapasztalható magas munkanélküliség miatt, az Önkormányzat céljai között szerepel, aktív szociálpolitikai eszközöket alkalmazva minél intenzívebben bevonni a közfoglalkoztatásba a munkanélkülieket. A Ráckevei járás települései között itt a legmagasabb a rendszeres szociális segélyben részesülők száma, a városban szegregátum található.

Az Önkormányzat számára elsődleges szempont a szegregáltnak minősülő lakókörnyezet szegregáltsági fokának csökkentése meghatározott beavatkozásokon keresztül (Forrás: *Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013*):

- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott gyermekjóléti és szociális alapellátások megerősítése és fejlesztése:
- A gyermekek védelme a szegregátumban: pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.
- A szegregátumban és a városban a hátránykompenzáló szolgáltatások működtetése: az ellátások a vonatkozó jogszabályokban foglaltak szerint valósulnak meg (pl.: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény).

A felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások helyi fejlesztése több alkalommal pályázati forrásból valósult meg Ráckeven (pl. TÁMOP 1.1.4 „Munkaerő-piaci program a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért a Közép-magyarországi régióban”).

Ráckeve teljeskörűen biztosítja a városban élő gyermekek számára, a gyermek érdekeit védő gyermekjóléti szolgáltatásokat, az alábbi speciális feladatok ellátásával:

- a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése,
- hátrányos és halmozottan hátrányos, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása.

Mindezek megvalósításához a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat összehangolja munkáját a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal szervezési (szervező tevékenység), szolgáltatási (ellátások közvetítése) és gondozási (ellátások teljesítése) feladatokat végez.

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Ráckeven nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés. A jövőbeli tervek között szerepel olyan önkormányzati adatbázis összeállítása, melyek alkalmasak a nőket érő hátrányos megkülönböztetések beazonosítására, egyáltalán felhasználható gender-szemponturn információk gyűjtésére.

A tevékeny időskort megcélzó programok egyelőre nem működnek a városban. Évente egyszer megrendezésre kerül az Idősek Karácsonya. A városközpontban elhelyezkedő Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat többek között az idősek ellátását célozza meg a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, és az étkeztetés biztosításával.

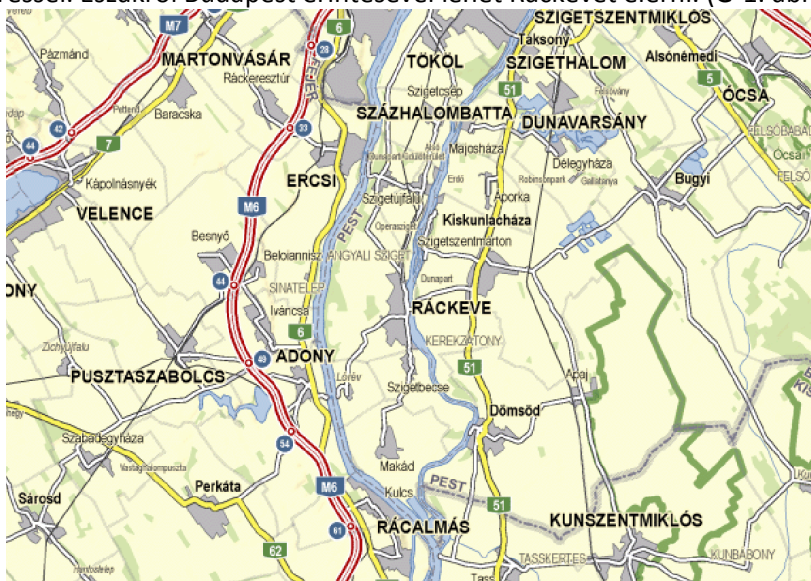
A városban két idősek otthona működik állami és egyházi fenntartásban. Ez utóbbi országosan elismert, ezért az ország különböző részeiből érkeznek ide az idősek. Az intézmény a Szerb Ortodox Egyház vezetése alatt áll, kb. 100 lakója van. (Forrás: <http://www.fideliootthon.hu/index.php>) Az állami fenntartású idősek otthona 60 férőhelyes, és teljes körű ápolást, gondozást nyújt. Továbbá a városban két Idősek Klubja is létezik, aktívan működik: a város életében fontos szerepet kapnak az idősek, a Polgármester rendszeresen köszönti őket.

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó közszolgáltatásokat nyújtó épületek akadálymentesítettsége szinte teljes. A szociális alapszolgáltatások közül a fogyatékkal élők számára elérhető a családsegítés, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás és a jelzőrendszeres segítségnyújtás. A fogyatékos személyek, hajléktalanok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek helyi ellátása, valamint a fogyatékos emberek szociális szakellátása helyben nem megoldott, legközelebb a fővárosban vehetők igénybe ezek a szolgáltatások. (Forrás: *Önkormányzati adatszolgáltatás*)

I.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

I.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Ráckeve város a Közép-magyarországi régió területén, Pest megyében helyezkedik el. Ráckeve a Ráckevei (Soroksári) - Duna mindkét partján, és a Csepel-sziget déli részén terül el, Budapesttől déli irányban körülbelül 50 km-re. A település közúton nyugat felől a Dunán keresztül több irányból közelíthető meg: Adony, Lórév, Ráckeve vonalon, vagy Ercsin, Szigetújfalun és Szigetszentmártonon át Ráckeve irányába; az M1-es és M7-es útról az M0-on, majd az 51-es és a Csepel-szigeten belül vezető úton keresztül. Délről elérhető a 6-os főútról a Dunaföldvári Hídon át, valamint az 51-es főúton, illetve az M5-ről az M0-on át az 51-es útra történő áttéréssel. Északról Budapest érintésével lehet Ráckevét elérni. (G-1. ábra).

G-1. ábra: Ráckeve elhelyezkedése

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

Tömegközlekedéssel a Budapest-Közvágóhíd és Ráckeve között közlekedő Helyi Érdeklő Vasúttal (BKV-HÉV) juthatunk Ráckevére, melynek menetideje kb. 70 perc. Helyi autóbuszjárat a HÉV állomástól indul, Szigetbecse, Makád, Lórév Ráckeve városközpontján keresztül. Budapest-Csepel, Budapest – Népliget irányában autóbusz közlekedés működik. A város gazdasági potenciálját nagyban meghatározza a Főváros közelsége. A GDP egy főre eső értéke Pest megyében EU átlag alatti (lásd a G-1. táblázatban).

Ország	NUTS3	GDP/fő az EU-28 átlag százalékában, (2011)
Szlovákia	Bratislavský kraj	125,5
Csehország	Hlavní mesto Praha	124,3
Szlovénia	Osrednjeslovenska	98
Magyarország	Budapest	86,9
Románia	București	65,7
Lengyelország	Ciechanowsko-plocki	46,61
Magyarország	Pest	33,5

G-1. táblázat: A NUTS3 területi szintek fejlettsége Kelet-Közép-Európai összehasonlításban (GDP/fő, 2011-ben)

Forrás: Eurostat

Ráckeve azon magyarországi városok közé sorolható, amelyek maguk ugyan már nem tartoznak az Alföld területéhez, de gravitációs vonzásuk alföldi településekre is kiterjedhet (hasonlóan például Dunaföldvárhoz és Dunaújvároshoz)¹. A tanyás térségek rendeleti lehatárolása² alapján Ráckeve nem esik tanyás települések közé, viszont a járásban a szomszédos Dömsöd és Kiskunlacháza is tanyás településnek minősül. A külterületen élő lakónépesség 242 fő (2011 KSH), ami a lakónépesség 2,4%-a, mely - az önkormányzati adatszolgáltatás szerint - aktív korú mezőgazdasági gazdálkodással foglalkozókból áll.

Ráckeve gazdaságának vizsgálatakor elengedhetetlen a város történelmi múltjára is kitérni. Ráckeve életében a millenniumi időszak jelentett felemelkedést (a régi fahíd helyett ekkor építették vasból az új, állandó hidat, az ezeréves évforduló évében határozták el az új városháza építését). A társadalmi folyamatok kapcsán érdemes lehet megemlíteni, hogy a város már 1900-ban 6.498 fős járási székhely volt (KSH), ami jól mutatja, hogy a települést nem az 1990-es években elinduló szuburbanizációs folyamatok alakították, hanem rendelkezik tradicionális városi gyökerekkel. A szocialista érában jelen volt a város gazdaságában a gépgyártás, gyümölcs- és zöldségfeldolgozás. Az 1995-ben létrejövő, részben külföldi tulajdonú KORAX Gépgyár Kft. jelentős foglalkoztatónak minősül a településen (2013-as mérlegadatok szerint 124 főt foglalkoztatott).

A G-2. táblázat adatai a legfrissebb, 2012-es társasági adóbevallási adatok feldolgozását mutatják, amelynek alapján látható, hogy a ráckevei székhelyű vállalkozások alapvetően kisméretűek és a hazai piacra orientálódnak. Az adatok alapján feltűnő a külföldi gazdasági társaságok nagyobb jelenléte: a jegyzett tőke tekintetében részesedésük 61,43 %, szemben az országos átlagot jelentő 54,6 %-os értékkel. A túlnyomó mértékben külföldi tőkével működő vállalkozások befektetett eszközeinek átlagos állománya az országos szint 14 %-át éri el (13.967 ezer Ft), így aligha meglepő, hogy e vállalkozások döntően a hazai piacon értékesítenek – 8,23 % az export aránya, ami messze elmarad az országosan mért 38,8 százalékos aránytól.

Megnevezés	Külföldi tőke aránya (%), 2012	Értékesítés nettó árbevétele átlagosan (ezer Ft), 2012	Befektetett eszközök átlag értéke (ezer Ft), 2012	Ezer lakosra jutó társasági adózó, 2012	Export értékesítés a nettó árbevétel arányában (%), 2012	Jegyzett tőke átlaga (ezer Ft), 2012
Aszód	5,34	23 175	9 550	11	30,81	3 194
Budakeszi	17,30	32 018	11 561	19	6,15	3 150
Cegléd	14,60	52 365	20 294	8	22,76	2 727
Dabas	6,94	69 761	18 811	14	8,26	4 435
Dunakeszi	79,76	51 495	54 289	16	20,57	12 147
Érd	3,70	39 389	19 159	15	24,38	12 477
Gödöllő	89,37	157 849	98 452	15	47,44	55 581
Gyál	21,65	95 016	23 710	10	35,48	4 052
Monor	60,33	37 673	10 698	9	7,87	4 200
Nagykát	1,09	25 792	8 386	9	5,54	2 285
Nagykőrös	65,60	47 472	9 194	7	23,03	7 754
Pilisvörösvár	26,07	167 376	37 687	12	19,85	8 098
Ráckeve	61,43	30 681	13 967	12	8,29	4 267

¹ Kiss J. – Bajmócy P. (2001) Városi funkciójú központok és elméleti vonzáskörzeteik az Alföldön. Tér és Társadalom, 15. 2001. 1. 65–89. p.

² 81/2011. (VIII. 11.) VM rendelet a Tanyafejlesztési Program előirányzat keretében nyújtott támogatás igénybevételének feltételeiről

Szentendre	48,14	40 771	14 600	19	10,68	4 252
Szigetszentmiklós	47,81	78 799	20 672	13	37,83	4 877
Szob	17,11	15 925	8 783	6	0,46	5 377
Vác	76,81	105 482	64 334	10	28,87	20 583
Vecsés	40,97	154 324	23 258	16	32,79	9 787
Budapest	61,28	86 675	169 674	16	23,40	27 061
Országosan	54,60	151 455	101 470	25,8	38,8	25 883

G-2. táblázat: Székhellyel bíró vállalkozások néhány fontosabb adata

Forrás: NAV, Társasági adóbevallás, települési adatok, 2012

A társasági adóbevallás adatai sajnálatosan csak székhely szerinti bontásban érhetőek el, ami a több telephelyes – jellemzően nagyvállalati szférába tartozó – vállalkozások vizsgálhatóságát csökkenti, az eredményeket torzítja. Pontosabb képet kaphatunk Ráckeve gazdasági helyzetéről, ha a ténylegesen a településen realizált gazdasági tevékenységet vesszük számba, ami a helyi iparűzési adóban (HIPA) érhető tetten. A helyi iparűzési adót ugyanis székhelytől függetlenül minden vállalkozás fizeti, ha tevékenysége érinti a várost, így adót fizetnek a nagy kereskedelmi láncok, pénzintézetek, biztosítótársaságok is.

A 2000–2010. évi helyi iparűzési adó egy lakosra jutó értékeinek vizsgálata alapján megállapítható, hogy a Pest megyei városok körében Ráckeve az alsó harmadban helyezkedik el (2010-ben 17,05 ezer Ft/fő) (lásd a G-3. táblázatban).

Város	2000	2005	2010
Gödöllő	41 716	72 025	73 517
Szigetszentmiklós	7 947	27 223	62 029
Vecsés	19 880	43 583	61 918
Vác	28 857	77 027	56 524
Gyál	3 919	18 305	36 224
Dunakeszi	12 562	27 806	34 047
Szentendre	15 781	20 221	32 176
Pilisvörösvár	10 602	15 695	26 397
Dabas	9 628	19 290	26 318
Aszód	5 484	15 760	26 178
Budakeszi	14 809	22 395	25 328
Nagykőrös	15 784	14 965	25 231
Cegléd	10 203	14 636	22 730
Monor	9 131	14 477	20 476
Nagykátá	12 247	15 527	20 195
Érd	7 777	15 998	19 793
Ráckeve	9 294	14 338	17 051
Szob	8 236	9 392	6 944

G-3. táblázat: Az egy főre jutó helyi iparűzési adó (HIPA) bevételei 2000, 2005, 2010. évben

Forrás: TEIR

A 2000–2005-es adatok összevetéséből 165 %-os növekedés látható, ami fellelhető tendencia a vizsgált Pest megyei városok között is. A 2005-2010-es adatokat vizsgálva valamivel alacsonyabb 119%-os növekedés tapasztalható. A folyamat háttérében komoly szerepet játszik a 2008-ban kirobbant, elhúzódó gazdasági válság, amely a ráckevei kis- és közepes vállalatokat rendkívül negatívan érintette, ez a folyamat a helyi iparűzési adó tekintetében komoly tartozásállomány kialakulásához vezetett.

A fentiekben láthattuk, hogy Ráckeve gazdasági jelentősége országos összevetésben mérsékeltnak mondható, ám rá kell mutatni arra is, hogy az utóbbi években megváltozni látszik a település gazdasági arculata.

A 2011-es népszámlálási adatok alapján megállapítható, hogy a 2000-es években a munkáltatók a pest megyei járásközpontokban jellemzően több munkahelyet hoztak létre, mint amennyi megszűnt, csupán öt város: Aszód, Nagykáta, Nagykőrös, Szob és Vác esetében csökkent a helyben lévő munkahelyek száma. Ha megvizsgáljuk, hogy Ráckeve esetében a munkahelyek számában tapasztalható növekmény honnan ered, látható, hogy nőtt a helyben dolgozó helyi lakosok száma (+121 fő), illetőleg nőtt a településre beígázó munkavállalók száma is (+217 fő). Ezen pozitív tendencia ellenére is gyenge foglalkoztatási kapacitás jellemzi Ráckevét, mind 2001-ben, mind pedig 2011-ben: a településen élő foglalkoztatottak száma jóval meghaladta a helyben lévő munkahelyek számát, így többségük ingázásra kényszerült (lásd G-4. táblázat).

Terület	Helyben dolgozók száma összesen		Településről eljárók száma		Településre beígázók száma		Foglalkoztatási kapacitás, %	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Járásközpont átlag	4 532	4 578	4 107	5 290	2 328	3 394	66,1	57,4
Aszód	1 422	1 082	1 203	1 636	1 144	1 232	55,4	46,8
Budakeszi	1 719	1 859	3 829	3 749	1 252	1 553	57,9	54,5
Cegléd	10 799	10 008	2 739	3 878	2 575	3 518	80,7	74,0
Dabas	3 783	4 314	2 304	2 786	824	1 550	82,1	73,6
Dunakeszi	5 261	6 219	7 667	12 226	3 007	5 961	63,6	51,1
Érd	8 436	9 493	14 668	17 316	3 074	4 572	73,3	67,5
Gödöllő	7 834	7 506	4 800	5 796	8 098	9 166	49,2	45,0
Gyál	2 513	3 189	5 303	6 515	901	3 585	73,6	47,1
Monor	3 276	2 868	4 690	4 313	1 308	1 769	71,5	61,9
Nagykáta	2 579	2 426	1 922	2 347	1 411	1 260	64,6	65,8
Nagykőrös	6 560	5 396	1 898	3 187	540	801	92,4	87,1
Pilisvörösvár	2 487	2 347	2 520	3 154	1 141	1 617	68,6	59,2
Ráckeve	1 835	1 956	1 076	1 657	728	945	71,6	67,4
Szentendre	5 111	5 053	4 671	5 784	2 882	3 709	63,9	57,7
Szigetszentmiklós	3 896	5 720	5 606	9 581	2 770	6 154	58,4	48,2
Szob	731	437	489	673	411	227	64,0	65,8
Vác	10 238	8 874	4 048	5 398	7 761	8 589	56,9	50,8
Vecsés	3 102	3 656	4 490	5 217	2 070	4 892	60,0	42,8

G-4. táblázat: Foglalkoztatási kapacitás alakulása 1990-2001

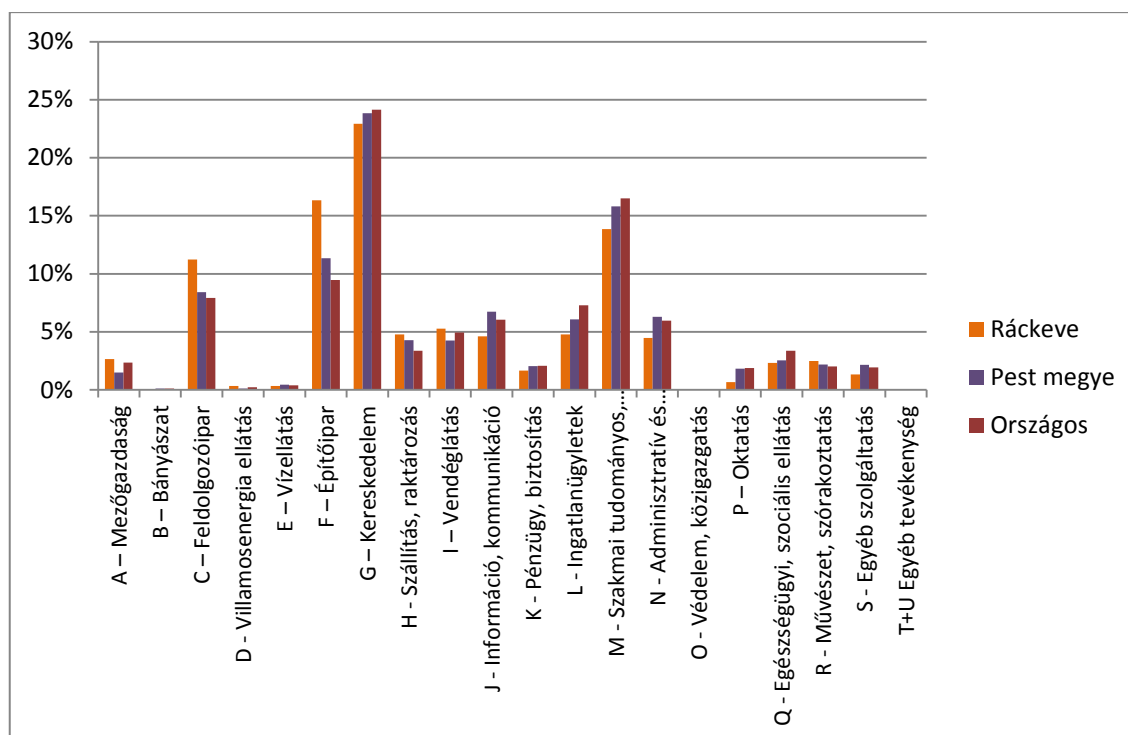
(Megjegyzés: foglalkoztatási kapacitás: a foglalkoztatott lakosok a helyben lévő munkahelyek arányában, %)

KSH Népszámlálás, 1990, 2011

Az Önkormányzati adatok alapján a ráckevei munkahelyekre beígázó munkavállalók döntően a közeli településekről érkeztek. A ráckevei lakosok számára első fő célként a települések között Budapest, a második helyen az agglomeráció települései állnak.

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Ráckeve városának korábban bemutatott jellegzetességei, azaz a nagyszámú kis- és középvállalat miatt nem lehetséges egyetlen ágazat, vagy éppen egyetlen nagyvállalat meghatározó szerepéről beszélni. Nincs sem autógyár, sem pedig üdítőital palackozó üzem, amely jellegadó elemként meghatározná a város arculatát. Ezzel szemben Ráckevén 2.084 regisztrált társas vállalkozás volt 2013-ban, amelyeknek nemzetgazdasági ág szerinti megoszlását a G-2. ábra szemlélteti.

G-2. ábra: Regisztrált társas vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása (%), 2012-ben

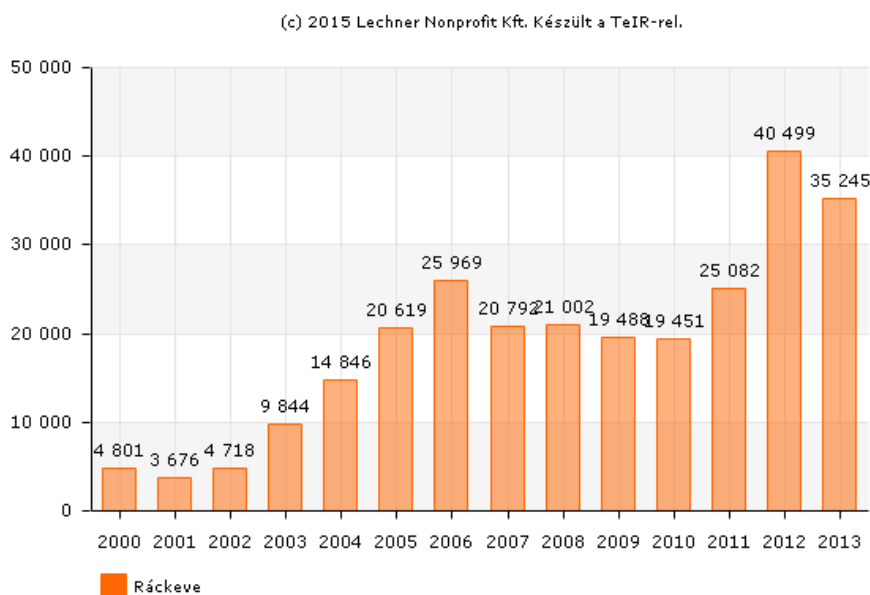
Forrás: KSH, T-STAR

A fenti ábrán látható, hogy a ráckevei vállalkozások ágazati megoszlása nagyrészt az országos ágazati megoszlást követik. Fontos kiemelni, hogy a mezőgazdaságban, a feldolgozóiparban, az építőiparban, a szállítás és raktározásban, a vendéglátásban, valamint a művészet és szolgáltatásban tevékenykedő vállalkozások aránya magasabb a megyei és országos átlagoknál is.

Összességében a legnagyobb HIPA-adózókra vonatkozó adatok alapján úgy becsülhető, hogy Ráckeve legnagyobb jelentőségű gazdasági ágazatai az alábbiak:

1. Feldolgozóipar
2. Építőipar
3. Mezőgazdaság

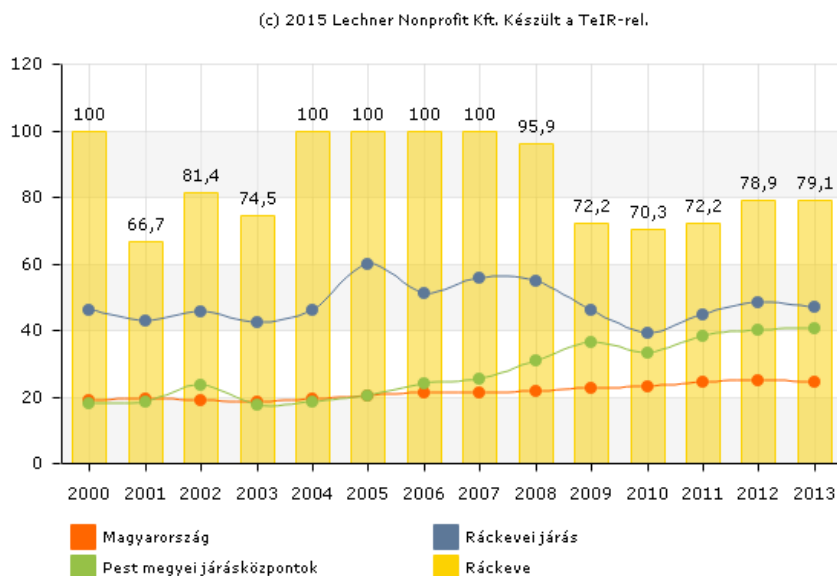
A település idegenforgalmi potenciálja jelentősnek mondható, mivel a vonzó természetföldrajzi környezet mellett (folyóparti fekvés) turisztikai attrakciókkal is rendelkezik a város (Savoyai-kastély, Ráckevei Hajómalom, Árpád Múzeum). Továbbá a településen található két szálloda is, a Termálkristály Aqualand**** és a Kék Duna Wellness Hotel ****, melyek a helyi termálvíz adottságokat kihasználva működnek. Ha megvizsgáljuk az elmúlt tíz év vendégéjszakáinak számát a településen, 2000 és 2012 között 10-szeres (!) növekedést tapasztalhatunk (G-3. ábra)

G-3. ábra: : Vendégéjszakák száma a szálláshelyeken (db)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

A fenti ábrán jól látható, hogy a 2000-2002 közötti időszakban hanyatló vendégéjszaka szám 2003-tól gyors növekedésbe kezdett, majd 2011-ben egy még gyorsabb 1,6-szoros növekedés következett be. Az adatok háttérében nagy valószínűséggel a szállodafejlesztések állnak, a wellness szállók jelenléte maga után vonzza a konferencia turizmust és hivatásturizmust is. Ezt nagyban alátámasztja a G-4. ábra is, amin jól látható, hogy a településen az összes elérhető szállásférőhelyből 79,1% a szállodai férőhelyek aránya, ami közel a duplája a Pest megyei járásközpontokban tapasztalt értéknek (40,6%), és több mint háromszorosa az országos átlagnak (24,5%) (2013. KSH). A szállodaipar jelenléte az idegenforgalmi adó népességre vetített értékében is tetten érhető: a 2011-es adatok alapján Ráckeven az 1 főre eső idegenforgalmi adó az országos átlaghoz közelített (1.265 Ft), sőt, ha megnézzük a korábbi években 2006-ig vizsgált adatokat, látható, hogy az egy főre eső idegenforgalmi adó értéke minden évben magasabb az országos átlagnál (2.600-2.000 Ft/fő).

G-4. ábra: Szállodai szállásférőhelyek aránya (összes szállásférőhelyből) (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft

A ráckevei székhelyű vállalkozások ágazati megoszlásából látható, hogy a klasszikus, mikro-vállalatok által dominált szektorok a felülreprezentáltak, ennek fényében aligha meglepő, hogy rendkívül alacsony mind a középvállalatok, mind pedig a nagyvállalatok aránya (G-5. táblázat).

Regisztrált társas vállalkozások száma (2013), KMR	0, ismeretlen, 1-49 fős regisztrált társas vállalkozások	50-249 fős regisztrált társas vállalkozások	250 és több fős regisztrált társas vállalkozások	Összesen
Közép-Magyarország (Budapest, Pest)	99,26%	0,62%	0,12%	335 615
Budapest	99,22%	0,65%	0,13%	243 964
Pest megye	99,35%	0,57%	0,08%	91 651
Ráckeve	99,50%	0,50%	0,00%	381

G-5. táblázat: Regisztrált társas vállalkozások létszám kategória szerinti megoszlása (%), 2013-ban

Forrás: KSH, TSTAR, 2013

A KKV törvény³ szerint a foglalkoztatotti létszám alapján kisvállalkozásnak számító (50 fő alatti) vállalatok alkotják a KKV szektor közel 100%-át, hasonlóan az országos megoszláshoz. Kisebb hányad a középvállalkozási kategóriába (50-250 fő között) tartozik, a nagyvállalati (250 fő felett) szférában pedig egyáltalán nem találunk vállalkozást Ráckeven.

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelései

Ráckeven az országos trendeknek megfelelően a kisméretű vállalati szféra a jellemző, ami hazai/EU-s támogatási rendszerek szempontjából kedvezőnek minősül. A közösségi támogatások elérhetősége szempontjából hátránynak tekinthető a település Közép-magyarországi fekvése, ami miatt kevesebb EU-s támogatáshoz van esélye a településnek hozzáférnie. A 2007-2013-as programozási időszakot alapul véve látható, hogy a településen megvalósuló támogatott pályázatok száma háromszorosa az országos települési átlagának (G-6. táblázat).

Operatív program	Beérkezett pályázatok	Beérkezett pályázatok	Támogatott pályázatok	Támogatott pályázatok
	Ráckeve település	Országos (település) átlag	Ráckeve település	Országos (település) átlag
ÁROP	2	0	2	0
KEOP	5	4	3	2
KMOP	42	4	20	2
TÁMOP	22	12	5	6
Összesen:	71	20	30	10

G-6. táblázat: Pályázatok számának megoszlása Ráckeven, operatív programonként (db)

Forrás: www.palyazat.gov.hu

³ 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról

Státusz	Ráckeve település	Országos (település) átlag
Kisvállalkozás	16,00%	19,00%
Közép-vállalkozás	16,00%	7,00%
Mikrovállalkozás	26,00%	33,00%
Nem besorolható	0,00%	0,00%
Nonprofit szervezet államháztartáson belül (pl. Önkormányzat, önkormányzati kötségvetési szerv)	40,00%	27,00%
Nonprofit szervezet államháztartáson kívül	0,00%	8,00%

G-7. táblázat: Támogatott pályázatok számának megoszlása KKV besorolás szerint 2007-2013

Forrás: www.palyazat.gov.hu

A fenti táblázatból kiderül, hogy az önkormányzati szféra aktivitásának köszönhető a jó pályázati szereplés, mivel az volt a fő kedvezményezettje a nyertes pályázatoknak (összes támogatott projekt 40%-ával). A sorban a második legtöbb pályázatot elnyert szervezetek a mikro-vállalkozások voltak (10 fő alatti foglalkoztatottal rendelkezők), akik az összes támogatott projekt 26%-ának voltak a kedvezményezettei Ráckeven 2007 és 2013 között. A kis- és középvállalkozások 16-16%-os arányban nyertek el uniós forrásokat az elmúlt hét évben.

A legnagyobb megítélt támogatással rendelkező projektek között megjelenik a már korábban említett Korax Kft. is (G-8. táblázat).

Alintézkedés / Település	Megítélt támogatás (Ft):
Pályázó neve / Projekt megnevezése:	
KMOP 5.2.1/B-09-2f Pest megyei településközpontok fejlesztése - Integrált településfejlesztés Pest megyében	
Ráckeve	552 592 205,00
RÁCKEVE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	
Levegőt! Ráckeve élhetőbb központjéért	
KMOP 3.3.1/B Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés	
Ráckeve	157 397 400,00
Ráckeve Város Önkormányzata	
Ráckeve, Gábor Áron u.- Rákóczi u.- Báthory u. - Árpád u. és térsége csapadékvíz elvezetése	
KEOP 5.6.0/12 Központi költségvetési szervek energiahatékonysági beruházásai	
Ráckeve	
Pest Megyei Rendőr-Főkapitányság	101 000 000,00
A Ráckevei Rendőrkapitányság 2300, Ráckeve, Kossuth Lajos u. 22. Hrsz:13 alatt lévő, Duna-parti épületének és a Százhalombattai Rendőrőrs, 2441 Százhalombatta, Madách u. 22. Hrsz: 1841 alatt lévő épületének energetikai korszerűsítése	
KMOP 1.2.1-11/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	
Ráckeve	99 755 397,00
KORAX Gépgyár és Vállalkozó Korlátolt Felelősségű Társaság	
Komplex vállalati technológia fejlesztés a KORAX Gépgyár Kft.-nél.	
KMOP 1.2.1-11/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára	
Ráckeve	99 308 064,00

KORAX Gépgyár és Vállalkozó Korlátolt Felelősségű Társaság	
KORAX Gépgyár Kft. komplex vállalati technológia fejlesztése	
KMOP 1.1.4-07/1 Vállalati innováció ösztönzése	
Ráckeve	
GAMMA-DIGITAL Fejlesztő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	74 833 285,00
Vasúti átrakó és konténer adatkezelő fejlesztése	
TÁMOP 3.1.4-12/1 Innovatív iskolák fejlesztése	
Ráckeve	
KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT	69 077 782,00
Beruházás a jövőnek	
KMOP 1.5.2 Gazdasági együttműködések és hálózatok fejlesztése; regionális jelentőségű klaszterek közös beruházásainak támogatása, szolgáltatásainak kialakítása és fejlesztése	
Ráckeve	68 701 652,00
Szaktudás Kiadó Ház Zrt.	
Közép-Magyarországi Turisztikai Klaszter fejlesztése új eszközök beszerzésével és új szolgáltatások biztosításával	
KEOP 7.1.0/11 Derogációs vízi közmű projektek előkészítése	
Ráckeve	50 150 000,00
RÁCKEVE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	
Ivóvíz minőség javítás és hálózat rekonstrukció Ráckevén	
KMOP 4.5.1 Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése	
Ráckeve	45 239 357,00
Ráckeve Város Önkormányzata	
Szociális szolgáltatások bővítése és fejlesztése megújuló környezetben Ráckevén	

G-8. táblázat: A 10 legnagyobb támogatott projekt 2007-2013 között Ráckevén

Forrás: palyazat.gov.hu

A településen kiemelkedő beruházás volt, a Levegőt! Ráckevei élhetőbb központjáért című projekt, ami során a belváros teljes rehabilitációjára került sor.

A fenti táblázatban nem szerepel, de már 2006-ban is a KORAX Kft. valósított meg nagyobb értékű beruházást a településen, amelynek eredményeként a napelem-gyártás indult be. A 300 millió Ft-ot meghaladó nettó összköltségvetésű beruházás eredményeképpen a KORAX Kft. környezetbarát, a napenergia aktív hasznosítására épülő napelem-modulok gyártását kezdte el, elsősorban nyugat-európai és dél-európai vevői számára, ezt követően volumenben hasonlóan nagy gazdaságfejlesztési beruházásokat hajtott végre a cég. A GAMMA Digital Kft. beruházása a közúti és vasúti konténerszállítás és rakodás korszerűsítését szolgálta. Egy meglévő, a világon egyedülként a vasúti felsővezeték alatt is rakodó és 40 lábas konténert átrakni képes géprendszer irányítástechnikai és informatikai rendszerét korszerűsítették. A projekt a gépészeti, irányítástechnikai vezérlő és képfelismerő rendszer fejlesztésén kívül a konténerek követhetőségére, az ezekhez csatlakozó adatbázis kezelésre és a környezetbiztonság területére is kiterjedt.

A településen még érdemes kiemelni egy telephely-fejlesztési beruházást is a JÓ-ÉP Kft. által, ami 16 Millió Ft támogatásból valósult meg 2012-ben. A JÓ-ÉP Kft. fejlesztéssel érintett 7549 m² területű telke Ráckeve külterületén helyezkedik el, ahol egy tároló csarnok került megépítésre.

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A vállalatok versenyképességének vizsgálata mellett érdemes települési szinten is megvizsgálni, hogy milyen tényezők szükségesek egy város versenyképességéhez, és sikeréhez. Enyedi György szerint a siker tényezői az alábbiak⁴:

1. A sikeres város képes a gazdasági szerkezet változtatására.
2. A sikeres város szolgáltató szektorában magas az értékű ágazatok aránya
3. A sikeres várost a tudás-alapú termelés jellemzi.
4. A sikeres városban erős az innovációs képesség.
5. A sikeres városban döntések születnek.
6. A sikeres városban erős és gyarapodó a középosztály.
7. A sikeres város nagy értékű környezetet nyújt.
8. A sikeres város jól kezeli konfliktusait.
9. A sikeres városnak jelentősek a külső kapcsolatai.
10. A sikeres városban növekszik a jövedelem és a foglalkoztatás.

A vállalatok teljesítőképességét, fejlődési lehetőségeit, hosszabb távú versenyképességét Porter (1990) szerint alapvetően 5 tényezőcsoport határozza meg: a vállalatok közti verseny, a termelési tényezők, a keresleti tényezők, a kapcsolódó és támogató szektorok, valamint a kormányzat. Jól látható, hogy ezen öt dimenzióból három az, ami részben, vagy egészben hely-specifikus, tehát befolyásolja egy terület gazdasági potenciálját:

- a termelési tényezők, de különösen munkaerő és a föld;
- keresleti tényezők: meghatározó piacok elérhetősége;
- kapcsolódó és támogató szektorok jellemzői.

Munkaerő tekintetében Ráckeve nincs különösen kedvező helyzetben, hiszen megyei és országos átlagokhoz képest valamivel kedvezőtlenebbek a középfokú- és egyetemi végzettségűek aránya (G-9. táblázat).

Területi szint	Középfokú végzettségűek a 18-x népesség arányában (%)			Egyetemi, főiskolai végzettségűek a 25-x népesség arányában (%)		
	1990	2001	2011	1990	2001	2011
Aszód	31,4	38,1	53,0	12,2	13,3	20,8
Budakeszi	39,2	60,1	71,8	16,4	28,7	39,9
Cegléd	25,0	33,7	43,9	8,5	10,3	15,7
Dabas	17,6	27,0	39,7	5,5	7,4	12,5
Dunakeszi	35,0	49,9	66,6	11,8	16,9	30,1
Érd	26,1	43,2	57,3	8,3	14,1	22,3
Gödöllő	44,0	56,3	67,4	17,5	24,3	33,5
Gyál	15,8	29,3	44,8	3,7	5,9	11,9
Monor	22,6	32,5	45,5	6,3	7,8	13,6
Nagykát	20,6	27,7	38,1	5,4	6,4	11,4
Nagykőrös	21,7	30,4	39,8	6,7	8,2	12,6
Pilisvörösvár	21,6	34,9	48,3	5,9	9,8	17,0

⁴ Enyedi György: A sikeres város. Tér és Társadalom, 11. 1997. 4. 1–7. p.

Ráckeve	25,6	35,8	47,1	8,1	10,9	16,2
Szentendre	41,3	59,0	71,7	18,1	28,0	38,9
Szigetszentmiklós	31,2	45,6	60,0	9,6	13,1	21,5
Szob	30,7	42,1	52,1	8,4	10,7	14,5
Vác	40,1	49,3	59,0	13,5	15,7	23,1
Vecsés	22,3	35,6	50,3	5,5	8,3	15,2
Pest megyei járásközpontok	29,2	41,9	55,1	9,8	13,9	21,9
Pest megye	24,0	37,5	51,5	7,3	11,7	19,8
Budapest	45,1	58,7	69,9	19,0	23,8	34,1
Magyarország	29,2	38,2	49,0	10,1	12,6	19,0

G-9. táblázat: Ráckeve járási székhely képzettségi viszonyainak változása, 1990-2011

Forrás: TEIR

A 18 év feletti népességhez viszonyított középfokú végzettséggel rendelkezők arányában markáns változás figyelhető meg a rendszerváltozást követő időszakban. A középfokú végzettségűek arányának változása a három népszámlálás tükrében az országosan tapasztalható trendeknek megfelelően történt, a mutatóban majdnem kétszeres növekedés figyelhető meg (25,6%-ról 47,1%-ra). A piacgazdaság előretörésével a felsőoktatás is átstrukturálódott, a 25 év felettiek körében vizsgált egyetemi végzettségűek aránya megduplázódott 1990 és 2011 között Ráckeven (8,1%-ról 16,2%-ra). Bár ez a mutató is követi a magasabb területi szinteken mért mutatók trendjeit, de fontos megemlíteni, hogy a járási központi funkciók (pl. bíróság, rendőrség) ellátáshoz kimondottan szükség van felsőfokú végzettséggel rendelkezőkre a településen.

A nyugdíjjáradékot fizetők FEOR besorolása alapján látható a ráckevei lakosok foglalkozási rétegződése is (G-10. táblázat)

Foglalkozás	Ráckeve	Járásközpontok	Ország
Fegyveres szervek foglalkoztatói	0,35%	0,50%	0,53%
Gazdasági vezetők, törvényhozók	9,22%	9,20%	7,67%
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	10,31%	13,29%	12,79%
Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	15,78%	16,50%	15,18%
Irodai és ügyviteli jellegű foglalkozások	7,84%	8,84%	7,49%
Szolgáltatási jellegű foglalkozások	15,28%	14,66%	13,02%
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási jellegű foglalkozások	1,15%	0,53%	1,02%
Ipari és építőipari foglalkozások	11,02%	10,19%	10,97%
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	11,81%	10,37%	11,72%
Szakképzettséget nem igénylő foglalkozások	17,24%	15,93%	19,61%
Összesen	100,00%	100,00%	100,00%

G-10. táblázat: Foglalkozási rétegződés Ráckeven, 2011-ben

Forrás: Országos Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság adatszolgáltatása a járulékfizetőkéről

A 2011-es adatok alapján megállapítható, hogy a ráckevei lakosok körében felülreprezentáltak a szakképzettséget igénylő vezetőként dolgozók (pl. gazdasági vezetők), a szolgáltatás jellegű foglalkozásokat végzők, illetve a mezőgazdasági dolgozók, az ipari-építőipari foglalkozásúak, valamint gépkezelői foglalkozásúak aránya. A település közigazgatási és szolgáltatási központi funkciója mellett, a fennmaradó ipari és mezőgazdasági munkahelyek átlagosnál nagyobb arányára utal a fenti megoszlás. Mind az országos,

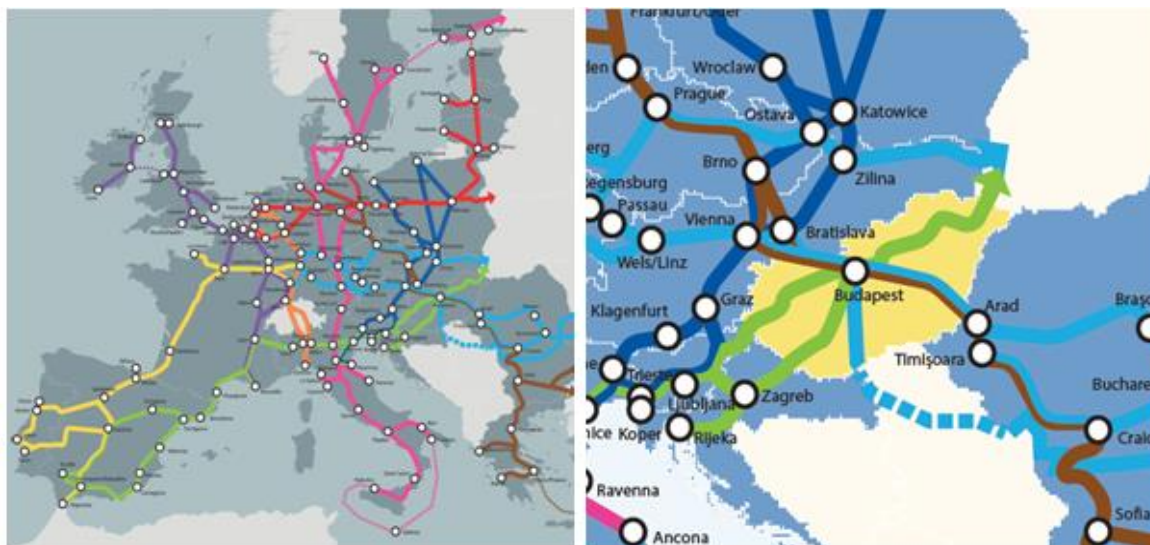
mind pedig a megyei járási központi városok átlagától elmarad ezzel szemben a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását (mérnök, orvos, tanár) igénylő foglalkozásúak.

Komoly lehetőségeket rejt magában és jelentős számú befektetést vonzhat a ráckevei ipari park. Az Ipari Park a város délkeleti részén található, Ráckeve, Dömsöd és Kiskunlacháza határában. A park összesen 800.000 m² nagyságú, melynek egy része összközműves terület, a közművek a telekhatárokig vannak kiépítve. A külső közlekedési területek, parkolók aszfaltburkolattal ellátottak, valamint a közvilágítás, csatorna, esővíz elvezetés is kiépített. A közműves területből eddig öt vállalkozás vásárolt meg 120.000 m²-t, az építkezések megkezdődtek. A rendezési terv szerint 680.000 m² további fejleszthető terület áll rendelkezésre, azonban ezen a területen nincsenek közművek, illetve magánszemélyek tulajdonában vannak.

A másik fontos versenyképességi elem, a meghatározó piacok elérhetősége tekintetében Ráckeve kedvező pozícióban van, amely alapvetően két tényezőre vezethető vissza:

- egyrészt Kelet-Közép Európa egyik legjelentősebb nagyvárosi agglomerációjának része, a 2,5 millió fős budapesti metropolisztérségben rejlő piaci potenciált már nemzetközi szinten figyelembe veszik;
- másrészt Ráckeve az Európai makro-régiókat összekötő – közúti, vasúti, vízi – közlekedési útvonalak szomszédságában helyezkedik el, ahonnan jelentős nagyvárosi agglomerációk érhetőek el költséghatékonyan.

Ráckeve város elérhetősége nemzetközi összevetésben is kedvezőnek ítéltető, különösen fontos, hogy a települést három európai törzshálózati folyosó is érinti (G-5. ábra).

G-5. ábra: Ráckeve a három európai törzshálózati folyosó metszéspontjában

Forrás: http://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/corridors/maps_en.htm

Az Európai Unió 28 tagállamában összesen kilenc fő közlekedési folyosót nevesítettek, amelyek fejlesztése prioritást élvez, hiszen ez a törzshálózat képezi majd a szállítás gerincét az európai egységes piacon.

Ezen törzshálózati folyosók az alábbiak:

- Mediterrán folyosó (G-4. ábrán zölddel jelezve) az Adria térségét köti össze Nyugat-Ukrajnával, vasúti és közúti kapcsolatok révén;
- Rajna-Duna folyosó vasúti és vízi kapcsolatok fejlesztését célozza, hogy a Dél-Németország és Románia közti tengelyt fejlessze (ábrán kék színnel jelezve);
- Keleti-Kelet-Mediterrán folyosó: Észak-Németország és Bulgária közti tengelyt jelenti, vasúti és közúti kapcsolatok révén (ábrán barna színnel jelezve)

Mindezek alapján megállapítható, hogy Ráckeve a kereskedelmi, logisztikai szegmensben tevékenykedő vállalkozások számára kedvező telephelyi feltételeket tud kínálni, ám arra is rá kell mutatni, hogy ennek kiaknázására jelentős fejlesztésekre van szükség.

A versenyképesség harmadik összetevője, a támogató és kapcsolódó szektorok helyzete Ráckeve esetében kedvezőnek mondható, hiszen a fővárosi agglomeráció egyben az ország legnagyobb gazdasági erőközpontja is, ahol nagyszámú, diverzifikált beszállító, illetve szolgáltató található, legyen szó akár mérnöki, pénzügyi, marketing, vagy éppen jogi szolgáltatásokról. A könnyen elérhető beszállítói kör, valamint a gazdasági szolgáltatások széles spektruma fontos versenyelőnyhöz juttathatja az itt tevékenykedő vállalkozásokat, hiszen gyors, rugalmas szolgáltatásokhoz juthatnak, melynek igazi jelentőségét azok érzik, akiknek ezt nélkülözniük kell.

A kutatás–fejlesztési tevékenység, amely alapvetően mikro-, azaz vállalati szintű versenyképességi összetevő Ráckeve esetében rendkívül sajátosan alakul. Miközben a városra alapvetően a kisméretű, hazai tőkével működő vállalkozások a jellemzőek, mégis relatíve magas a városhoz kötődő szabadalmi bejelentések 10.000 főre jutó száma (G-11. táblázat).

Terület	2009	2010	2011	2012	2013
Budapest	1,94	1,63	1,44	1,66	1,37
Aszód	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Budakeszi	2,19	2,19	2,92	0,73	2,92
Cegléd	0,28	0,55	0,28	0,00	0,55
Dabas	0,00	0,00	0,60	0,60	2,42
Dunakeszi	2,21	1,23	0,74	0,98	0,25
Érd	1,26	0,95	1,58	0,95	1,26
Gödöllő	2,14	1,53	0,92	1,22	1,22
Gyál	0,44	0,44	0,44	0,00	0,88
Monor	1,13	1,13	0,00	0,00	-
Nagykátá	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Nagykőrös	0,00	0,00	0,00	0,42	0,84
Pilisvörösvár	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Ráckeve	1,00	0,00	0,00	1,00	-
Szentendre	0,00	0,79	0,79	3,16	1,98
Szigetszentmiklós	0,86	0,29	0,57	0,86	1,43
Szob	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Vác	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00
Vecsés	0,00	0,49	0,99	0,99	0,99
Járasközpont átlag	0,82	0,66	0,68	0,75	0,91

G-11. táblázat: Magyar bejelentők belföldi szabadalmi bejelentéseinek száma 10 ezer lakosra 2009-2013

Forrás: Országos TEIR

Mindennek háttérben valószínűleg részben a KORAX Kft. fejlesztéseinek hatását, részben a Ráckeve lakosok képzettségének hatását fedezhetjük fel, ami a helyben meglévő kutatás-fejlesztési potenciál léteire utal. A helyzetet jól jellemzi, hogy 2012-ben a Pest megyei járásközpontok közül, Gödöllő (1,22) és Szentendre (3,16) mutatott kedvezőbb értéket Ráckevénél (1) a szabadalmi bejelentések tízezer lakosra jutó számában.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A 2011-es KSH Népszámlálás adatai szerint Ráckeven 3.894 db lakóingatlan található. Ezek szinte teljes egészében magánszemélyek tulajdonában vannak, mindössze 1 % tartozik az önkormányzat fennhatósága alá. Mindez nagyjából hasonló a többi Pest megyei járásközpont adataihoz (G-12. tábla).

Terület	Lakások száma, 2011 (db)	Lakott üdülők száma, 2011 (db)	Nem lakott lakások aránya, 2011 (%)	Magánszemélyek tulajdonában lévő lakások aránya, 2011 (%)	Önkormányzati tulajdonban lévő lakások aránya, 2011 (%)	1960 előtt épült lakások aránya (%)	1961-1980 között épült lakások aránya (%)	1981-2000 között épült lakások aránya (%)	2001 után épült lakások aránya (%)
Ráckeve	3894	68	9	99	1	24	36	25	8
Pest megye	470684	42119	8	90	1	20	30	25	9
Budapest	905128	277	13	93	5	41	30	17	6

G-12. táblázat: Ráckeve lakásainak főbb jellemzői

Forrás: KSH Népszámlálás 2011

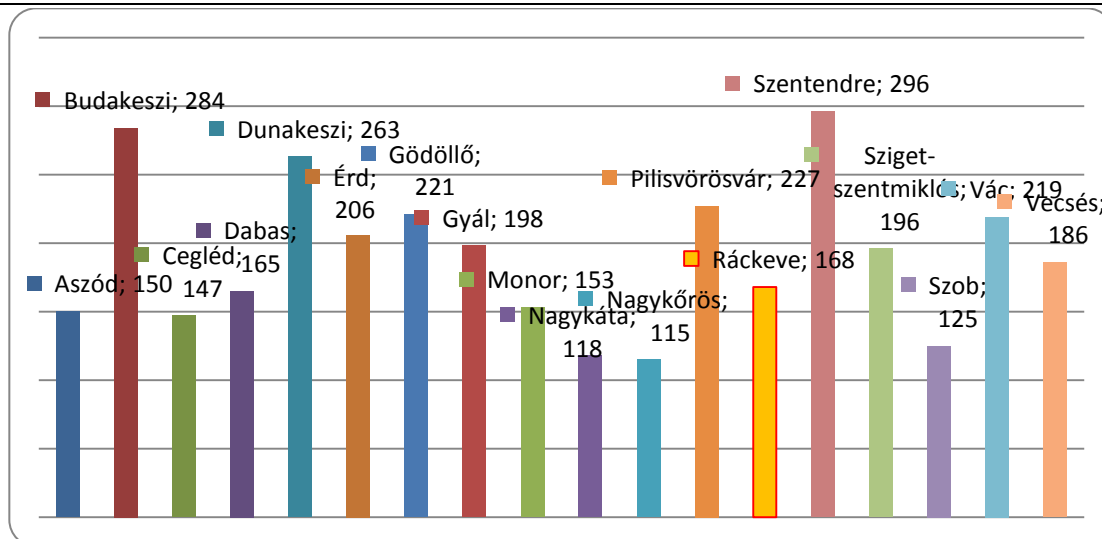
A nem lakott lakások aránya a városban közel 9%, ami megegyezik Pest megye átlagos értékével, és több mint 350 lakást jelent. A lakások korstruktúrája megyei átlagot alapul véve átlagosnak mondható, a lakások 33%-a épült 1980 után. Az országos tendenciák az elmúlt 5 évben jelentős visszaesést mutatnak a lakásépítések számában, hasonlóan Ráckevéhez. A 2006 és 2011 között épült lakások aránya a lakásállomány egészéhez viszonyítva 8,6%-os, ami magasabb a Pest megyei értéknél (7,7%). Ráckeven megyei értékhez viszonyítva hasonló a 4 és többszobás lakások aránya is (G-13. táblázat).

Terület	Száz lakott lakásra és lakott üdülőre jutó lakó (fő)	4 és több szobás lakások aránya (%)	100 lakásra jutó fürdőszobák száma (db)	Össz-komfortos lakások aránya (%)	Komfortos lakások aránya (%)	Félkomfortos lakások aránya (%)	Komfort nélküli lakások aránya (%)
Ráckeve	0,70	23	95	60	31	3	5
Pest megye	3,46	29	97	62	24	2	3
Budapest	0,02	15	99	62	25	2	1

G-13. táblázat: Ráckeve lakásainak főbb minőségi jellemzői

Forrás: KSH Népszámlálás 2011

Ráckeven a 4 és több szobás, valamint az összkomfortos lakások aránya a megyei átlaghoz igazodik (23%, 60%). A megyei értékeknél kedvezőbb mutatókkal rendelkezik a város, a komfortos lakások arányában (31%). Némileg kedvezőtlenebbek a mutatók félkomfortos- (3%) és a komfort nélküli lakások arányában (5%). Az ingatlanet.hu 2015. februári adatai alapján Ráckeven a lakóingatlanok átlagos négyzetméter ára 168 ezer Ft körül alakult, az átlagos lakóingatlan méret 122 m². Érdemes összehasonlítani a lakóingatlanok árát a többi megyei járásközpontban tapasztalt értékekkel (G-6. ábra).

G-6. ábra: Járásközpontok lakóingatlanainak átlagos négyzetméterára Pest megyében, 2015 februárjában
Forrás: ingatlanet.hu

A fenti ábrán jól látható, hogy Ráckeve a középmezőnybe tartozik (11. legmagasabb ár) a járásközpontok között.

I.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉS- FEJLESZTÉS ESZKÖZ - ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

I.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Ráckeve városa számára 2013. év alapvető változásokat hozott az önkormányzati gazdálkodás tekintetében, hiszen

- egyrészt megváltozott az önkormányzati feladatellátás finanszírozásának módja, a korábbi normatív támogatási rendszer helyébe feladat alapú finanszírozás lépett,
- másrészt az önkormányzati feladatok egy része az államhoz került (közoktatás, a járási hivatal létrehozásával pedig egyes hatósági ügyek kezelése), amely komoly kihatással volt az önkormányzat létszámára, bevételeire és kiadásaira is.
- Harmadrészt pedig a 2013. évi költségvetési törvény 72-74. § alapján Ráckeve Város Önkormányzata 542.355.000 Ft összegű adósságkonszolidációra vált jogosulttá.

A településen keletkező adóbevételek alakulását az ÖG-1. táblázat szemlélteti:

Év	Gépjármű adó (e Ft)	Építmény adó (e Ft)	Telekadó (e Ft)	Iparüzési adó (e Ft)	Idegenfor- galmi adó (e Ft)	Talajterhe lési díj (e Ft)	Pótlék (e Ft)	Bírság (e Ft)	Összesen (eFt)
2007	70941	54451	-	146847	3870	2875	5109	1810	285903
2010	82327	64885	-	168482	4993	2041	3423	1513	327664
2013	32994	100634	-	223788	11056	8512	3728	484	381196

ÖG-1. táblázat: Ráckeve Város Önkormányzatának adóbevételei

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A fenti táblázatban látható, hogy a településen keletkező adóbevételek az elmúlt években növekedtek. Érdemes kiemelni, hogy 2007 és 2013 között komolyabb adóbevétel növekedés figyelhető meg az építményadó (184%-os), az iparüzési adó (152%-os), az idegenforgalmi adó (285%) és a talajterhelési díj tekintetében (296%-os).

Az ÖG-2. táblázat a város 2014-es költségvetésének kiadási előirányzatát szemlélteti, amiből jól látható, hogy a korlátozott adóerő-képesség alapvetően behatárolja az önkormányzat önként vállalt feladat-vállalását, amely így korlátozottnak mondható. Mind az önkormányzat, mind pedig az önkormányzati intézmények vonatkozásában az önként vállalt feladatok a kötelező feladatok kiadásainak alig 1 százalékára rúgnak, ami jelzi, hogy az önkormányzat nagy körültekintéssel vállal csak többlet-feladatokat.

Megnevezés	Önkormányzat			Polg. Hivatal			Intézmények		
	Kötelező	Önk. váll.	Összesen	Kötelező	Önk. váll.	Államig. feladat	Kötelező	Önk. váll.	Összesen
Működési célú kiadások	639	16	655	181			698	69	767
Felhalmozási célú kiadások	995		995	1			10		10
VÁROS KIADÁSOK ÖSSZESEN	1634	16	1650	182			708	69	787

ÖG-2. táblázat: Ráckeve Város Önkormányzatának 2014 évi költségvetés kiadási előirányzata, millió forintban

Forrás: önkormányzat adatszolgáltatás

Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 343/2014.(XI.27.) számú határozatával fogadta el a város középtávú 2015-17 vagyongazdálkodási tervét. A terv meghatározza a vagyongazdálkodás alapelveit, a terv által elérendő célokat, azok pénzügyi forrásait, a végrehajtás intézményrendszerét, és melléklete felsorolja az önkormányzat vagyonelemeit.

A határozat szerint a vagyongazdálkodás feladata az önkormányzati vagyon rendeltetésének megfelelő - az önkormányzat mindenkor teherbíró képességéhez igazodó - elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkor társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat településfejlesztési céljait, ezek kapcsolódásait, eszközeit és feltételeit az Integrált Településfejlesztési Stratégia foglalja egységes keretbe. A településfejlesztéssel kapcsolatban az Önkormányzat Műszaki Irodája bír illetékességgel, amelynek munkáját több szervezeti egység is segíti. Városfejlesztő gazdasági társaságot a település nem tart fenn.

A fenntartási és városüzemeltetési feladatokat az önkormányzat saját 100%-os tulajdonú gazdasági társasága révén oldja meg. Az Ráckevei Városüzemeltetési Szolgáltató Kft. (RÁVÜSZ Kft.) valósítja meg a városgazdálkodási feladatok nagy részét, amelynek feladatkörébe tartozik: a piacműködtetés, a parkoló üzemeltetés, a köztisztaság, a parkfenntartás, a lakások és helyiségek kezelése, a karbantartási munkálatok, a strand, a gyepmesteri feladatok, a veszélyes fák kivágása és pótlása, a hó eltakarítása és az útkarbantartás.

I.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Ráckeve gazdaságfejlesztési programja a 2011-2014-es évekre szól, de olyan célokat is tartalmaz, amelyek túlmutatnak a jelenlegi cikluson, mintegy iránymutatást adva a következő időszaknak. A sorrendiség meghatározásánál fontos szerepet játszanak az anyagi lehetőségek - különösen az Új Széchenyi Terv nyújtotta -, a Közép-magyarországi régiót kevésbé korlátozó hatás miatt, azok a programok, melyek a civil, magán- és közsféra érdekegyesítése által jöhetnek létre.

Fontos feladat az előző gazdasági ciklus prioritásainak, programjainak folyamatos nyomon követése, annak meg nem valósult részeinek megvalósítása, amennyiben rendelkezésre álló forrás ezt lehetővé teszi. Az elmaradt célkitűzések megvalósításával biztosítani kell a város gazdasági törekvéseinek folyamatosságát.

Szintén fontos a népességmegtartó szerep, mindenekelőtt azonban a kötelező önkormányzati feladatok teljesítése, a jogkövető magatartás, ezért első helyen a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programok állnak.

A programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a képviselő-testületnek - konzultálva a lakossággal - biztosítani kell a szükséges anyagi forrásokat, vagyont, amelyhez a terv az alábbi elveket, feladatokat rögzíti:

- Meg kell keresni a működési bevételek növelésének lehetőségeit, az adó hátralékok behajtását hatékonyabban kell végezni.
- Nyomon kell követni a költségvetési támogatási rendszert, ki kell használni a támogatási rendszer által nyújtott előnyöket (a feladatokat olyan formában, feltételekkel kell ellátni, hogy a legkedvezőbb legyen az állami támogatás).
- Át kell tekinteni a meglévő vagyontárgyakat, azok hasznosítási módját, lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot kell kidolgozni az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, értékesítésére.

A korábbi fejezetben már említett Középtávú vagyongazdálkodási terv (2015-2017) is kitér néhány fontos gazdaságfejlesztési szempontra:

- kiemelt szerepet kell, hogy kapjon az utak állagának megőrzése és szilárd burkolatú utak számának növelése a települési infrastruktúra javítása, a település turisztikai vonzerejének növelése érdekében;
- kiemelt figyelmet kell fordítani a város nagy értékű ingatlanjainak állag-megővására és hasznosítására: Régi Városháza és Dunai strand területe, hőforrást biztosító kút.

I.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

Az önkormányzat foglalkoztatáspolitikai tevékenysége és elképzelései szoros kapcsolatot mutatnak gazdaságfejlesztési tevékenységével. Fontos szempont a munkahelyteremtés ösztönzése mellett a foglalkoztathatóság biztosítása, vagyis annak elérése, hogy a ráckevei lakosok végzettsége és képességei megfeleljenek a munkaadói elvárásoknak. Mindezek elérése szempontjából fontos a település életében a befektetés ösztönzése mellett a képzési együttműködések előmozdítása. A foglalkoztatás helyzetét meghatározó további tényező az adópolitika, mellyel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy Ráckevének minimális a mozgástere a helyi adópolitika vonatkozásában, így a helyi foglalkoztatáspolitikai szervezése terén a korábban részletezett eszközökkel élhet. Az önkormányzat komoly foglalkoztatónak minősül a településen, az elmúlt években növekvő számú foglalkoztatottal rendelkező (ÖG-3. táblázat).

Év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Jellemző foglalkoztatási területek	Megjegyzés
2011	82	városgondnokság segédmunka	2 hónapos turnusban
2012	93	városgondnokság segédmunka	3 hónapos turnusban
2013	191	városgondnokság segédmunka	2, 3, 6 hónapos turnusban ebből 78 fő képzésben vett részt 2013. nov. – 2014. ápr. 30. között, úgy, hogy az első és utolsó hónapban dolgoztak
2014	175	városgondnokság segédmunka	2 és 7 hónapos turnusban átfedés van az előző évvel a képzésben részt vevőkkel + ebből: 27 fő képzésben vesz részt 2014. dec. 1.-től 3 hónapos és 2014. dec. 1.-től 2015. márc. 31-ig.

ÖG-3. táblázat: Közfoglalkoztatottak Ráckevén

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

I.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Az önkormányzat minimális arányban rendelkezik lakástulajdonnal a településen, így megállapítható, hogy az önkormányzati lakásgazdálkodás alakításával érdemi befolyással nem tud lenni a település ételére. A helyiséggazdálkodás szempontjából meghatározó volt a gazdasági válság, amelynek hatására számos – a városközpontban lévő – helyiség bérleti jogviszonya szűnt meg. Mindez azonban eszközként és helyszínként is szolgálhat a településfejlesztési elképzelésekhez, kiemelten a turisztikai célú beavatkozások számára. A jelenleg kihasználatlan, önkormányzati tulajdonú helyiségek bérbeadása vagyongazdálkodási szempontból is fontos, sürgető feladat. (ÖG-4. táblázat)

Önkormányzati bérlakások száma:	2013	2014
- lakott	30	30
- lakatlan	10	10

ÖG-4. táblázat: Önkormányzati bérlakások száma Ráckevén 2013-2014

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

I.10.6. Intézményfenntartás

Az önkormányzati feladatokat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) a következők szerint rögzíti:

1. településfejlesztés,
2. településüzemeltetés (köztemetők, közvilágítás, helyi közutak létesítése és fenntartása),
3. egészségügyi ellátás,
4. környezet egészségügy: köztisztaság, rovarirtás,
5. óvodai ellátás,
6. kulturális szolgáltatás, nyilvános könyvtár, helyi közművelődési tevékenység,
7. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások,
8. lakás- és helyiséggazdálkodás,
9. hajléktalan személyek rehabilitációja,
10. helyi környezet és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás,
11. polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás,

12. helyi adóval, gazdaságszervezéssel, turizmussal kapcsolatos feladatok,
13. kistermelők, őstermelők számára árusítási lehetőség,
14. sport és ifjúsági ügyek,
15. nemzetiségi ügyek,
16. közbiztonság,
17. közösségi közlekedés biztosítása,
18. hulladékgazdálkodás,
19. távhőszolgáltatás,
20. vízi közműszolgáltatás.

Ráckeve város esetében a következőkben bemutatott intézményrendszeren keresztül valósul meg az önkormányzati feladatellátás:

Ráckevei Polgármesteri Hivatal: önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, a hozzárendelt önállóan működő szervek a nemzetiségi önkormányzatok és a Ráckeve és Környéke Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat. A Polgármesteri Hivatal látja el az Önkormányzat, mint költségvetési szerv feladatait, irányítószervi jogkörrel ellenőrzi az intézmények gazdálkodását, hatósági feladatokat lát el és kiszolgálja a képviselőtestület munkáját. E szervezet végzi tehát az 1 – 12. pontban felsorolt tevékenységeket, valamint minden további tevékenység felügyeletét és támogatását.

Ráckeve Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat: hét önkormányzat által fenntartott önállóan működő költségvetési szerv, kötelező feladatként látja el a következőket: házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermejjóléti szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés. Önként látja el a tanyagondnoki feladatokat; családi napközti és játszóházat üzemeltet. Ezen intézmény valósítja tehát meg a 7. pontban jelzett kötelező tevékenységet.

Ráckeve Városi Intézményi Gazdasági Iroda: Alapfeladatként önálló gazdálkodóként ellátja az Ács Károly Művelődési Központ, a Skarica Máté Városi Könyvtár, a Gólyafészek Bölcsőde, a Szivárvány Óvoda Ráckeve-Lórév Közös Fenntartású Intézmény és fenntartó társulása gazdasági feladatait, 2015 március 1-től az Árpád Muzeális Gyűjtemény feladatait is , valamint a korábban fenntartásban lévő köznevelési intézmények működtetési feladatait (Ady Endre Gimnázium, Árpád Fejedelem Általános Iskola, Ránki György Művészeti Iskola, Pedagógiai Szakszolgálat), ezen felül a városi közétkeztetést is bonyolítja. (Az Ady Endre Gimnáziumban működő Városi konyha által).

Ács Károly Művelődési Központ: önállóan működő költségvetési szerv, az Önkormányzat közművelődési feladatait látja el. 2015.március 1-jétől Árpád Muzeális Gyűjtemény néven új intézményként működik a Keve Galéria, valamint a Patay László Városi képtár. 2015. április 1-től a Tourinform Irodát átveszi a helyi TDM.

Skarica Máté Városi Könyvtár: önállóan működő költségvetési szerv, a városi könyvtár feladatain felül a városi KÖR Tv feladatait is ellátja 2014. január 1-től, tehát kommunikációs, valamint közösségi tér kialakítása szempontból szintén kiemelt jelentőségű intézmény.

E fenti két intézmény együttesen valósítja meg a 6. pontban felsorolt tevékenységet, munkájuk több területen összefügg.

Szivárvány Óvoda Ráckeve-Lórév Közös Fenntartású Intézmény: önállóan működő költségvetési szerv, fenntartója két önkormányzatból álló jogi személyiségű társulás. Az óvodai feladatellátást valósítja meg öt tagintézményén keresztül, kötelező feladatellátásban. Az 5. pontban felsorolt kötelező tevékenységet látja el.

Gólyafészek Bölcsőde: önállóan működő költségvetési szerv, a bölcsődei feladatellátást valósítja meg 1-3 éves gyermekek számára. Ez a törvény szempontjából szociális feladat, a lakosság szám nagysága miatt kötelező tevékenység. A 7. pontban felsorolt kötelező tevékenységet valósítja meg.

Szakorvosi Rendelőintézet: önállóan gazdálkodó költségvetési szerv. Kötelezően ellátja a fogászati és a védőnői feladatokat, önkéntesen pedig számos egyéb egészségügyi feladatot. Finanszírozásában nagyrészt önálló. A 3. pontban felsorolt kötelező tevékenységet hajtja végre.

A gyermekorvosi és felnőtt orvosi feladatokat vállalkozási szerződésen keresztül látja el az Önkormányzat, az ügyeleti orvosi ellátást ellátási szerződéssel több önkormányzattal együtt üzemelteti. Az egészségügyi ellátás tehát részben intézményen keresztül, részben szolgáltatási szerződéssel valósul meg.

Jól látható, hogy az Önkormányzat a közel tízezer fős lakosság részére széles intézményi szolgáltató hálózatot tart fenn, szerteágazó feladat-körökkel. A szolgáltatások egy részét a szomszédos települések lakói is igénybe veszik, a társulási formában fenntartottak esetében anyagilag is hozzájárulva ezekhez. Mindez alátámasztja a város járásközponti funkcióit, azonban terheli a település költségvetését. A támogatással, vagy szolgáltatási szerződéssel megoldott feladatok száma elenyésző.

I.10.7. Energiagazdálkodás

A településen az intézményi energiaracionalizálás alapvető igényként merül fel, mely jelentősen csökkentheti nemcsak az intézmény fenntartási, de a településüzemeltetési költségeket is. Kiemelten fontos az általános iskola korábban említett energetikai korszerűsítése. Szintén elsődleges igényként jelentkezik a közvilágítási rendszer korszerűsítése, amely nagy megtakarítással járó, megtérülő beruházás lenne. A beruházás megvalósításához saját forrás hiányában a településnek mindenképpen pályázati forrásra lenne szüksége..

I.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A RÁVÜSZ Kft.-t az alábbi feladatokra bízták meg a településen:

- Az Önkormányzat tulajdonát képező és az önkormányzat intézményei elhelyezésére szolgáló ingatlanok rendszeres és folyamatos karbantartására,
- lakások és nem lakás célú helyiségek kezelői feladatainak ellátására,
- közutak, járdák rendeltetésszerű használatának biztosítására,
- a közterületeken kialakított fizető gépjárműparkolók üzemeltetésére,
- az Önkormányzat tulajdonát képező területen működő
- Városi Piac,
- Dunai Strand,
- nyilvános illemhelyek, az egyéb zöldterületek, parkok, játszóterek fenntartására, üzemeltetésére, a város közigazgatási területén
- a köztisztasági feladatok és állategészségügyi feladatok ellátására,
- az önkormányzati tulajdonú árvízvédelmi, csapadék- és belvízvédelmi létesítmények üzemeltetési és fenntartási feladatainak ellátására,
- városi rendezvényekkel kapcsolatos feladatok ellátására.

A víziközmű szolgáltatást a DAKÖV Kft. végzi, melyben a 2013. július 1-i törvényi változások után, a Keve Víz Kft. beolvastásával 22 % tulajdonrészt szerzett az Önkormányzat.

A szemétszállítási feladatokat közszolgáltatási szerződés keretében jelenleg a Vertikál Kft. végzi, mely szolgáltatót 122 önkormányzatból álló társuláson keresztül választottak ki. A hulladékgazdálkodási feladatok esetében az illegális szemétkerítés felderítését a térfigyelő kamerák segítik, a köztisztaság helyreállítását a RÁVÜSZ Kft. végzi.

A révek üzemeltetése támogatási szerződéssel valósul meg. A felújítási-, közfoglalkoztatási-, egyéb városgazdálkodási-, közvilágítási- és az intézmények költségvetésében nem szereplő önkormányzati feladatok végrehajtásáért a Polgármesteri Hivatal a felelős az Önkormányzat, mint költségvetési szerv költségvetésének terhére.

Ráckeve Város Önkormányzatának 15/2009.(IX.21.) önkormányzati rendelete, a tanyagondnoki szolgálatról szól, fő célja Újhegy külterületi városrész intézmény hiányból eredő hátrányainak enyhítése, valamint az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz és egyes alapellátásokhoz való hozzájutásának biztosítása.

I.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

I.12.1. Természeti adottságok, tájhasználat, tájszerkezet

I.12.2. Védett és védendő táji-, természeti értékek, területek

ELŐZMÉNYEK

Az előzményi dokumentációk különböző mélységben foglalkoznak a táji – természeti adottságok értékelésével. Az IVS „Épített és természeti környezet” c. alfejezete elemzi röviden a táj- és természeti adottságokat és a város természetvédelmi helyzetét.

Ráckeve területe az Alföld nagytájon belül a Dunamenti Síkság középtájon fekszik. Ezen belül a Csepeli - sík (1.1.21) kistájhoz tartozik.

Mezőgazdasági szempontból a térség talaja közepes, illetve a közepesnél valamivel gyengébb termőképességű. A talajminőség változatos, általában délkeleti irányba romlik.

A mezőgazdaságilag művelt területen belül a szántóterület aránya 71%-os. A szántóföldi növénytermesztésben a gabonafélék (38%), az ipari növények (17%) és a szántóföldi takarmánynövények (13%) termelése dominál. A mezőgazdaságilag művelt területen belül – a táj jellegével összefüggésben – jelentősnek mondható a gyepterület közel 19%-os területi aránya, mely lehetőséget nyújt a legeltetési állattartás bővítésére.

Az erdőterület nagysága alacsonynak mondható (10% körül). Ez az arány jelentősen javítható a kedvezőtlen adottságú, alacsony termőképességű (17 aranykorona – AK/ha – alatti) mezőgazdasági területek erdészeti hasznosításával. A lehetőség összhangban van a környezeti, ökológiai követelményekkel is. Az állattenyésztés nem hangsúlyos a térségben (kivéve a legeltetési juhtartást Apaj, Dömsöd és Kiskunlacháza településeken, valamint a szarvasmarhatartást Lórén és Dömsödon, ahol a tartás természeti feltételei adottak).

Ráckeven két helyen ún. belső tó keletkezett az idők folyamán. Egyik a műemlék Savoyai Kastély mellett, a másik a város déli részén egy néhai agyag-gödör helyén.

A település kialakult tájszerkezetét alkotó tájhasználati módok jellemzéséhez a statisztikák közül földhivatali nyilvántartási adatok használhatók fel. A „TAKARNET” adatbázis feldolgozott művelési ág megoszlási adatait tartalmazza az alábbi TK1. táblázat:

2./ Földrészlet statisztika művelési áganként							
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (ha,m2)	* /%/	legkisebb alrészlet terület (m2)	legnagyobb alrészlet terület (m2)	átlagos alrészlet terület (m2)
erdő	150	186	779.0195		137	428374	41883
fásított ter.	23	23	1.7918		430	1481	779
E:			780,8113	12,18%			
gyep (L)	45	45	46.8504		91	112084	10411
gyep (R)	70	77	33.1322		128	29390	4303
Gyep (L+R):			79,9826	1,25%			
gyümölcsös	140	154	423.4807		411	196586	27499
szőlő	120	121	39.6651		288	104894	3278

Ült.:			463,1458	7,23%			
kert	4	4	1.1644	0,02%	2106	3190	2911
Ült.+kert			464,3102	7,25%			
szántó	1988	2606	2914.2242	45,47%	33	500915	11183
nádas	6	6	11.9537	0,19...%	4375	46655	19923
MÖT			3470,4707	54,15%			
TT			4251,2820	66,33%			
kivett	9137	9151	2157.8300	33,67%	2	1952886	2358
ÖSSZESEN			6409.1120	100,00%			

TK1. táblázat: Földrészt statisztika művelési áganként

Forrás: TAKARNET

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A tájhasználat jellegét és kialakult arányait jól szemlélteti a fenti, nyilvántartási adatokon alapuló elemzés. A konfliktusok és problémák részben a fekvések, részben a művelési ágak összesítése és összehasonlítása, főbb arányainak megállapítása alapján értékelhetők.

A nyilvántartott termőterületi (TT) / kivett területi arányban viszonylag magas, a kivett 1/3-os aránya (amely ugyan magában foglalja a vízfelületeket is). A termőterületen belül túlnyomó a mezőgazdasági területek (MÖT) aránya, az erdőterületek épphogy meghaladják a 10%-ot. Az erdőszűrség (E) alacsonyabb a vonatkoztatási (járási, megyei) átlagoknál. (Az erdőterületi adat nem egyezik az egyéb nyilvántartási és mért adatokkal, de az eltérés nem nagyságrendi léptékű.) A MÖT-en belül uralkodó a szántó, kevés a gyepek (R+L), elenyésző a nádas terület. Jelentősnek mondható viszont az ültetvények területe (gyümölcsös + szőlő) és a kert terület (együttesen meghaladja a 7%-ot). Földhivatali fekvésként „zártkert” nincs nyilvántartva. Az átlagos mértékű igazgatási terület fekvések szerinti megoszlásában magas a külterületi arány, a 15% körüli belterület a megyei járásszékhelyi átlag alatti.

A művelési ágak fenti táblázatba foglalt megoszlásából levonható következtetés, hogy a természetközeli növényzetet lehetővé tevő (erdő+gyep+nádas) művelési ág arány igen alacsony, ~15 % alatti. A természeti állapotokhoz képest jelentősen átalakított felszínek aránya tehát több mint az igazgatási terület ¾-e, ezen belül átlagos a kivett területi, mintegy 33%-os arány. Ökológiai szempontból kedvező, hogy a kivettként nyilvántartott terület egy része biológiailag aktív vízfelület, illetve növényzettel borított vízmeder (Duna ágak, árkok, csatornák, tavak).

A mezőgazdasági termőterületek termőhelyi adottságai a kistérségi átlagnál kedvezőbbek, szinte valamennyi művelési ágban jelentős a településátlagnál jobb minőségű területek aránya (pl. a szántónál az 1 – 2.osztályú több mint 30%, a gyepeknél az 1 – 3.osztályú nagyobb mint 60%).

Az értékelést összefoglalva, a legjelentősebb tájhasználati probléma a járásszékhely területén az alacsony természetes és természetsszerű- és a magas mesterségesen átalakított felületi arány, amely egyes részterületek túlépítettségére is utal. Ezen a mutatón javít, hogy a kivettként nyilvántartott területek egy része vízfelület (RSD).

Tájtörténeti vizsgálat

Az alfejezet kidolgozása az ITS megalapozásához nem szükséges, a táj történeti alakulására vonatkozó leírás megtalálható a város településszerkezeti tervének tájrendezési és értékvédelmi alátámasztó munkarészeiben, valamint az ezekhez készült Kulturális Örökségvédelmi Hatástanulmány dokumentációjában.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A területeket térségi övezetként az OTRT 14/A.§-a állapítja meg. E szakasz (2) bekezdésének előírásai szerint „a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit”. Ennek megfelelően tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő övezet területét a kiemelt térségi terv (Pest m. TrT) és annak alapján a településszerkezeti terv pontosítja, a *tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek* leírását a településszerkezeti terv tartalmazza.

Táj- és természetvédelem, Ökológiai hálózat

A város területén összességében ugyan alacsony a természeti - természetközeli területek kiterjedése és aránya, de értékes élőhelyek maradtak fenn és állnak védelem alatt: részben a Natura2000, részben az Országos Ökológiai hálózat részeként, részben egyedi védettségű területként.

A táji - természeti adottságok, a tájhasználat, tájszerkezet, a védett és védendő táji-, természeti értékek, területek felsorolását illetve leírását tartalmazzák a város településszerkezeti tervének tájrendezési, zöldfelületi és értékvédelmi alátámasztó munkarészei.

Az előzményi IVS és a város környezetvédelmi programja az alábbiak szerint fogalmazza meg a táji – természeti értékvédelem feladatait:

„5. Táji értékek és vízpartok védelme

5.1. A tájhasználat során biztosítani kell a táji jellegzetességgel, a táji jellemző természeti rendszerek és egyedi tájértékek megóvását.

5.2. A vízfolyások, holtágak, tavak galérianövényzetét meg kell őrizni.

5.3. Úgynevezett víziállások további létesítését meg kell szüntetni, a meglévők jó karbantartását rendeltetésszerű használatát folyamatosan meg kell követelni.

6. Az élővilág védelme

6.1. Az élővilág (flóra, fauna stb.) igénybevétele csak olyan módon történhet, amely az életközösségek természetes folyamatait és viszonyait, a biológiai sokféleséget nem károsítja illetve funkcióit nem veszélyezteti.

6.2. A városkép, a település zöldfelületi rendszerének és növényállományának megóvása érdekében ha fa kivágása szükséges, akkor azok pótlásáról gondoskodni kell.

6.3. Külterületi közutak mentén az elsivatagosodás megakadályozására tájképi és ökológiai érdekek érvényesítése céljából legalább egyoldali fasor telepítése szükséges.”

A település környékének természeti környezete kedvező képet mutat. Több „ex lege” védett láp (úszóláp) is található a Duna-ág 3701-05, 02/1, 046/1, 0615/2 - /3 hrsz. területein.

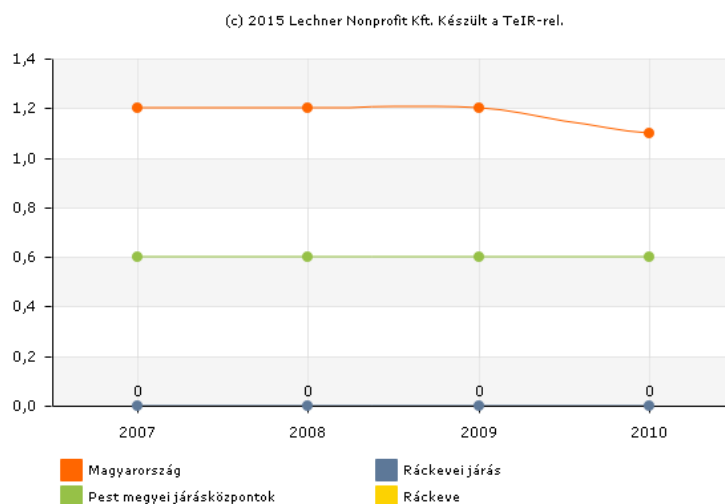
Natura2000-es európai jelentőségű oltalom alatt áll a település vízparti külterületeinek nagyrésze. Ezek közül a kisebb terület a „Duna és ártere (HUDI 20034)”, a nagyobb terület rész a „Ráckevei Duna-ág (HUDI 20042)” kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. (Az érintett hrsz-ok megtalálhatók 14/2010.(V.11.) KvVM rendelet mellékletében. A Natura2000 területek jellemzően átfedésben jelennek meg az ökológiai hálózathoz tartozó területekkel, így védelmük több jogszabály alapján is biztosított.)

A településrendezési terv több országos és helyi védettségű természeti területet határol le a település közigazgatási területén, jellemzően az országos ökológiai hálózat által lefedett területek egy részén. Természeti szempontból kiemelkedően értékes vizes élőhelyek vannak a településen: A Ráckevei (Soroksári) - Duna botanikai értékei közé tartoznak a nagy kiterjedésű nádasok között lévő úszólápok, amelyek különleges geomorfológiai alakzatok. Tulajdonképpen vízen úszó álszárazföldek, melyeket nád, gyékény, harmatkása, tavikáka vagy más mocsári, illetőleg vízparti növények alkotnak. A vízminőség alakulásában – analóg módon a

parti vízinvényekhez – igen fontos szerepük van. A Ráckevei (Soroksári) - Duna és partvidéke gazdag állatvilággal rendelkezik, a zoológiai megfigyelések szerint mind folyóvízi, mind pedig állóvízi fajok megtalálhatók a területen.

Ráckeve természetvédelmi területei: a Ráckevei Kastély-park, a Savoyai kastély belső udvara és az ott található növényállomány (koruk és fajok miatt különlegesnek tekinthető fás növényzet). Ráckeve Páskom-erdő 5ha-os területe – a védett tarkasáfrány hazai legnagyobb előfordulása végett-, illetve a Tókert 45ha-os, zömmel erdővel borított területe, kiemelkedően gazdag állatvilága és az itt lévő erdőtársulások és a lágyszárú növénytársulások miatt. Helyi jelentőségű védett természeti terület a Ráckevei (Soroksári) – Duna-ágban lévő 6.622 m² területű lakatlan Senki-sziget, mely őshonos fajokkal, cserjékkel, védett állatfajokkal rendelkező terület.

Az „Egy lakosra jutó védett természeti terület nagysága (m²)” c. TeIR statisztika a városra nem közöl adatot, járási értékként nullát jelez: (A mutató nyilvánvalóan hibás - a Natura2000 területeket pl. nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyja -, felülvizsgálata indokolt (értelmesebb lenne a fajlagos érték helyett az abszolút területi érték – m²- közlése.)

TK1. ábra: Egy lakosra jutó védett természeti terület nagysága (m²)
Forrás: TEIR

A nyílt hozzáférésű természetvédelmi információs rendszer adatai szerint Ráckeven 1 terület áll országos és 2 helyi védelem alatt /<http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=pl&mode=search&.../>.

	Név	Település	Védettségi szint	Védelmi kategória
1	Római katolikus temető	Ráckeve	helyi jelentőségű	TT
2	Senki sziget	Ráckeve	helyi jelentőségű	TT
Országos védettségű				
1	Peregi Parkerdő TT	Kiskunlacháza Ráckeve	országos jelentőségű egyedi	TT

TT= természeti terület

TK2. táblázat: Védettségek
Forrás: <http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=pl&mode=search&.../>.

Helyi védett területek:

1.: Római katolikus temető TT

Törzskönyvi adatok:

Törzskönyvi szám: 12/315/TT/09
Védettségi szint: helyi jelentőségű
Kiterjedése: 2,18 hektár
Ebből fokozottan védett: 0 hektár
Hatályba lépés éve: 2009
Érintett hrsz.: 740

2.: Senki-sziget TT

Törzskönyvi adatok:

Törzskönyvi szám: 12/314/TT/07
Védettségi szint: helyi jelentőségű
Kiterjedése: 0,66 hektár
Ebből fokozottan védett: 0 hektár
Hatályba lépés éve: 2007
Érintett hrsz.: 5800

Országos védettségű területek:

Törzskönyvi adatok:

Név: Peregő Parkerdő TT
Törzskönyvi szám: 269/TT/96
Település: Kiskunlacháza, Ráckeve*
Védettségi szint: országos jelentőségű, egyedi
Kiterjedése: 11,5 hektár (* összesen)
Ebből fokozottan védett: 0 hektár
Hatályba lépés éve: 0
Érintett ráckevei hrsz.: 0620/66 és 0671 (+ további 6 hrsz. Kiskunlacháza területén)

I.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

A zöldterületek témakörével az IVS önálló fejezetben nem foglalkozik, de a III.3.3.sz. „Települési infrastruktúra ellátottság” c. fejezet ere a témakörre is kitér.

Jelentősebb parkok és zöldterületek

A városban az alább felsorolt jelentősebb parkok és zöldterületek találhatók:

Kastélytó körüli park, Erzsébet téri park, Göncöl téri park, Szulai tó környéke, „Csüggedő” park, Jókai utca – Paccsirta utca közötti zöldterület, Bercsényi úti zöldterület, „Malomöböl” park, Tavaszi utcai zöldterület, Becsei úton lévő Szulai park, Rózsakert és Újtelepi hídfő park, Képtárnál lévő park, Hősök terénél lévő park, Árpád téri park, Kelemen László park, Szent István téri park, Szent János szobornál lévő park, Régi Városház előtti park, Kölcsey úti lakótelep és általános iskola körüli park, Ifjúság úti lakótelepnél lévő park, Szerb templomnál lévő park, Mesterházi téri park. Szegedi Kis István sétány, Skarica Máté sétány.

A felsorolt parkok állapota nem megfelelő, a gondozásuk megoldott, de a növényállomány részben elöregedett, fiatalításra szorul. Az öntözőrendszerek – a Szent István tér kivételével - nincsenek kiépítve. A városközpontban lévő több park ellenére a zöldfelület aránya kicsi. A rendelkezésre álló területeken az elöregedett parkok felújítása szükséges, valamint a kisebb helyigényű, de intenzív hatású fásítás a város fő célja.

A parkok együttes területe jelentős, amely a környezetminőség és a településképi szempontjából is meghatározó. A zöldfelületek helyi klímamódosító pozitív hatással is lehetnek a környezetminőségre, a szabadidős funkciók körének gazdagításával.

Az új telepítéseken kívül meghatározó jelentőségű a Duna partot övező fasorok aláteljesítéses cseréje. A rekonstruált zöldfelületeken meg kell oldani a folyamatos öntözés lehetőségét mellyel a parkok élettartama nagyban megnövelhető, látványuk és hatásuk javítható. A zöld területek összes területe mintegy 10 ha nagyságú.

Tavak

Ráckevén két helyen ún. belső tó keletkezett az idők folyamán. Egyik a műemlék Savoyai Kastély mellett, a másik a város déli részén egy néhai agyag-gödör helyén. Mindkét tó méreténél és elhelyezkedésénél/környezeténél fogva alkalmas arra, hogy a város lakóinak kikapcsolódását (pihenés, horgászat, csónakázás, télen korcsolyázás) szolgálja. Ehhez azonban szükséges a tavak közvetlen környezetének rendezése. A tavak értékes vizes élőhelyek.

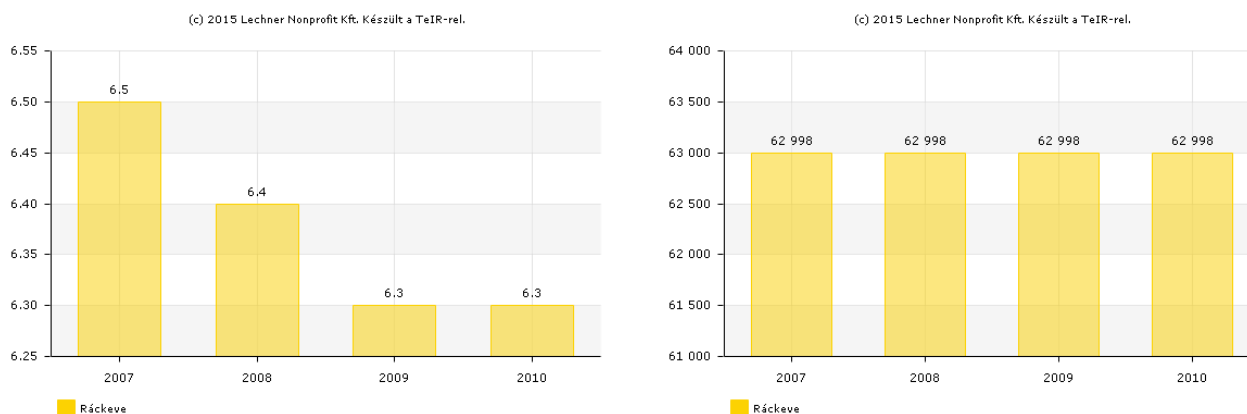
Zöldfelületi rendszer

A település zöldfelületi rendszerét a magánkertek, a közparkok, az árokpartok, a fasorok, az út menti zöld sávok, az üzemek udvarai, a temetők zöldfelületei együttesen alkotják. Ráckeve zöldfelület-gazdálkodása igen kedvező, mivel alapvetően laza szerkezetű beépítéssel bír, így a közterületi és a magántulajdonú zöldfelületek együttesen a települési belterület igen nagy hányadát fedik le. A különböző típusú zöldfelületek együttesen alkotják a települések ökológiai rendszerét, melyek a külterületi zöldfelületekkel együttesen illeszkednek bele a térségi, tágabb ökológiai hálózatba.

A települést a frekvenciált fekvésű, koncentráltan elhelyezkedő, nagyobb területű zöldfelületi egységek jellemzik, melyek nagyságuknál fogva ökológiailag kedvezőbbek. A település határában több olyan nagyobb zöldfelületi egység található, mely kedvező átmenetet jelent a település zöldfelületi környezete és a mezőgazdasági területek között. Ezek a zöldfelületek védelmi szerepet is betöltenek. Egyes területek helyi védelmet élveznek.

Ráckeve belterületének közvetlen határán folyik, illetve áll a Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág, amely a város kiemelkedő természeti, ökológiai adottsága. A városi szövet határán, abba szinte beékelődve további értékes zöldfelületi elemek növelik a település környezeti minőségét. (szigetek Angyali-sziget, Kerekzátany-sziget, Somlyó-sziget – nagy zöldterületei, erdős területek) A településszerkezetnek ezt a pozitívumát a későbbiekben is indokolt megőrizni, az erdő- és mezőgazdasági területek mellett.

A zöldfelületi és ellátottsági mutatók (KSH 2006.) az azt követő állapot (2007 – 11.) szerint az alábbiak szerint alakultak:

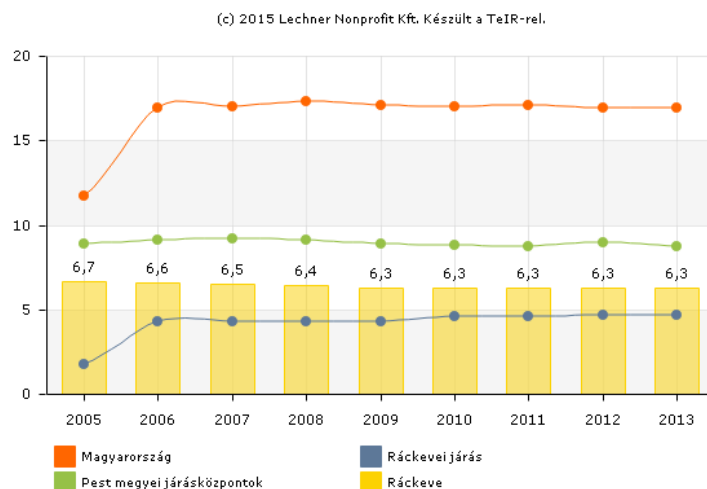

TK2. ábra: A nyilvántartott települési zöldfelület fajlagos értékének és a települési zöldfelület kiterjedésének változása 2006-2011. között (m²/fő, m²)

Forrás: KSH/TEIR

A nyilvántartott zöldfelület 2010-ben több mint 293ezer m², az 1 főre jutó közel 12m².

Az egy lakosra jutó zöldfelület nagyságának változása 2004. XII. 31. – 2013. I. 1. között (m²) kerekken +1 m²/fő, 2012/13-ban 12,5 m²/fő, az országos átlag alatt, de a járási viszonyítási értékek fölött. Ezt mutatja be az alábbi TeIR diagram:

TK3. ábra: Az egy lakosra jutó zöldfelület nagysága

Forrás: TEIR

Erdőterületek

A környezetminőség szempontjából rendkívül kedvezőek a település erdőterületei, az összefüggő erdőtömbök a településhez viszonyított fekvése, de erdősültségének mértéke nem kielégítő. A jelentős mezőgazdasági területekkel is bíró település magas háttér porszenyezésének kiszűrésében az erdőtömbök jelentősége nagy. Az erdőtömbök fekvése levegőtisztaság védelmi szempontból kedvező. A település átszellőzését tekintve a Ráckevei- Duna-ág széles ökológiai zöldsávja szintén előnyös elhelyezkedésű.

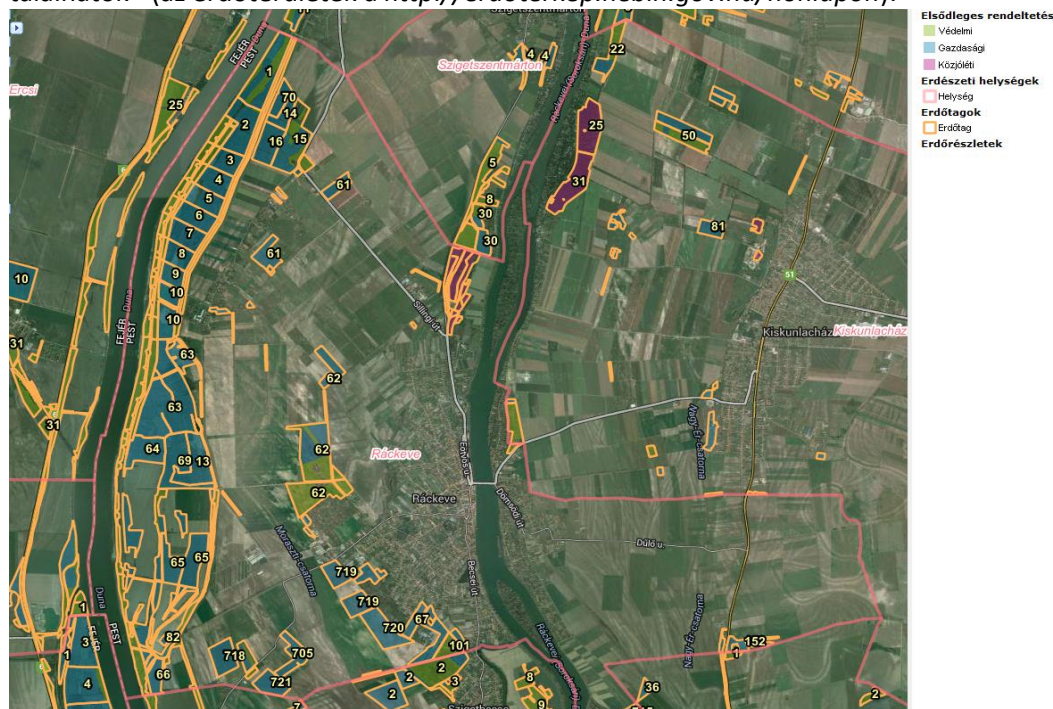
A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

Ráckeve, zöldfelületeit tekintve kedvező helyzetű település. Ez részben köszönhető zömmel egyedi telkes beépítettségének, mely a település méretéhez képest nagyarányú magánkerti zöldfelületi hányadot eredményez. Emellett nagy a településen a közterületi zöldfelületek aránya is, ápolat közterületek jellemzik.

A zöldfelületek többnyire koncentráltabbak, és a települések frekvenciáltabb pontjain találhatók, a lakóterületeken az utcai zöldsávok mellett csak kisebb teresedések találhatók. A településszerkezetből adódóan főleg a belvárosban található olyan szűk utcák, ahol az út menti zöldesítésre, fásításra – a légvezetéseket is figyelembe véve – kevesebb lehetőség adódik. A zöld- és vízfelületeket tekintve kedvezőnek mondható a város szigeti fekvése, a Duna-ágak kedvező környezeti hatásai.

A település zöldfelületein sok nagylombozatú, egészséges, értékes faegyed található, mely a zöldfelületek esztétikai és környezetminőségi értékét tovább növeli. A települési zöldfelületek egyik nagyterjedésű frekvenciált eleme a Kastélypark területe.

Igen kedvező a város mentén ökológia folyosóként keresztülhaladó Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág széles zöldsávja, illetve a város nagy kiterjedésű rekreációs zöldfelületei. Településképi szempontból értékes a belváros utca- és térrendszere műemléki épületegyüttesével és zöldfelületeivel. A település egyes területei és fái helyi értékvédelem alatt állnak, és számos olyan terület található még, melyben nagyfokú zöldfelületi potenciál rejlik. A külterületen kisebb kiterjedésű erdő- és nagyterjedésű mezőgazdasági zöldfelületek találhatók - (az erdőterületek a <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/honlapon>):

I.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

Ráckeve integrált településfejlesztési stratégiájának Megalapozó Vizsgálata a 314/2012. (XI.8) 1. melléklete szerinti összes témakör közül azokra tér ki, amelyek a stratégiai fejlesztési tervezés megalapozásához szükségesek (a 314/2012 (XI.8.) Korm. rendelet 9.§ (6) bekezdés alapján a tervezés mélységének figyelembevételével egyes témakörök elhagyásra kerülhetnek.)

I.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

A település a Dunával párhuzamos É-D-i, illetve K-Ny-i irányú kereskedelmi utak találkozásánál alakult ki.

A város két mai centrumát a történeti városmag és a rekonstruált Kastély környezete alkotja. A Savoyai kastély tömege és később jelentősen lecsökkent parkja a Duna Csepel-szigeti szakaszának jellegzetes környezeti egységét teremtette meg. A virágzó kisváros hosszú időre megdermedt, a mezőgazdasági termelés stabilizálta a település szerkezetét. Ekkor erősödik meg a városközpont körüli falusias jelleget mutató települési környezet. Ekkor alakul ki a mezőgazdasági termelés dominanciája és a korábbi kisvárosi lét nyomait hordozó zárt sorú beépítésű környezet kettőssége. A „szigeti” oldalon a falusias gyűrűhöz mezőgazdasági területek gyűrűje csatlakozott, mely jelenleg is a város szerkezetének meghatározója. A város lassan a szigetre húzódott gazdasági és közlekedési értelemben is: észak déli kapcsolatai megerősödtek, kelet-nyugati kapcsolatai (Lórév szerepe, az alföldi kapcsolatok) rovására.

A budapesti ipar fejlődésével felfedezték a város üdülési lehetőségeit – ismét a Duna környezete került a fejlődés központjába. A dunaparti területeken kis hétvégi házas és horgásztelkek alakultak ki, zárt rendszerben a partokon. Az apró telkek számos probléma forrásává váltak, de a fő problémát valójában a partok „elépülése” jelenti. Más szavakkal a dunaparti városban jelentősen leszűkült a közcélra (sétány, csónakház, rekreáció, stb.) szolgáló parti területek hossza. Mára lényegében a településközpont területére korlátozódnak a szabadon megközelíthető és fejlesztésbe vonható partszakaszok.

A fővárosba történő beköltözés adminisztratív korlátozása, az extenzív iparfejlesztés munkaerőigénye együttesen az agglomerációs települések alvóváros-jellegének erősítéséhez vezettek. A letelepedők jelentős lakóterületi növekedést okoztak, de a szomszédos – az 51-es út menti – települések kedvezőbb helyzetbe kerültek. Az ingázás jelentős szerepet játszott a város foglalkoztatási szerkezetében, amit erősített a HÉV, mint közvetlen kapcsolat is. A város szerkezetére jellemző, hogy nem egy centrum körül fejlődött, hanem egy „ellipszisként” magában rejti azt a négy évszázados településszerkezetet, amikor a város É-i részén a Felszeg, a D-i részén az Alszeg terület el – a mai ellipszis hossz tengelyét alkotó Nagy utcával. Az akkori szerkezet másik alkotó eleme az a keresztirányú útvonal, amelyik áthaladt a Réven – ez a mai ellipszis kisebbik tengelye. Ez a szerkezeti „váz” jellemzi ma is a települést. Az Újtelepen csak az elmúlt évtizedekben indult meg a fejlődés.

Az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

Ráckeve város közigazgatási területe 6409,11 ha, amelynek 66,2%-a termőterület. Ebből a mezőgazdaságilag hasznosított terület 3415,53 ha (ez a teljes terület 53,3%-a). Az alábbi táblázat a település viszonylatában meglévő átlagosnál jobb minőségű termőföldterületek művelési ágát, minőségi osztályát és területnagyságát mutatja az adott művelési ágban átlagos aranykorona érték megjelölésével.

Művelési ág	Minőségi osztály	AK érték	Területnagyság (ha)	Átlagos AK érték
gyümölcsös	1	48,70	19,2792	37,37
	2	45,20	146,6022	
kert		45,20	0,9538	38,47
szántó	1	38,20	213,9110	24,70
	2	31,30	699,5781	
szőlő	1	53,90	17,2024	42,46
	2	46,90	5,9660	
gyep (legelő)	1	17,40	27,6703	11,63
gyep (rét)	1	38,20	0,8993	17,62
	2	27,80	0,9981	
	3	20,00	22,3387	

Művelési ágak

Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály

Az adatbázis a belterületen 7742 telket tartalmaz, melynek 29 %-a üdülő-, 35 %-a lakófunkciójú. A lakófunkció mellett a mezőgazdasági funkció -a lakófunkcióval keveredve- jelentős arányú (mezővárosi jelleg). A beépítés intenzitása a város központjában a legmagasabb, a városközponttól kétfelé haladva fokozatosan csökken.

A városi népességet ellátó létesítmények zöme is a városközpont területén - a lakófunkcióval keveredve - található. A város egészét kertes, családiházak (1-2 szintes) területhasználat jellemzi. (Ettől csak - a szűkebb városközponttól Ny-ra épült - a város arculatától idegen többszintes lakóépületek eltérnek.)

A város Duna-partjának üdülési célú használata a 60-as években lendült fel, az akkori területek horgászati célú hasznosításával. Az óvárosi részen ma kb. 500 üdülőingatlan található. Az üdülőterületek elsősorban a Duna vonalában alakultak ki, a településközponttól leszakadva. Az óvárosi oldalt követően, a szigetek „telítődésével” mára az üdülőterületi funkció „áttelepült” a Ráckevei Duna bal partjára. (A nyaralóházak jelentős része téliesített.) Jelentősebb beépítetlen üdülőterületek már csak a Somlyó-szigeten találhatók.

A városban több évtizeden keresztül kifejlődött - elsődlegesen idény jellegű üdülésre épülő - telek-, illetve településszerkezet mára „leblokkolta” a város további, szerves területi fejlődésének lehetőségét.

Az észak-déli irányú Duna tengely mellett a főváros, valamint közvetlen és tágabb környezetének közlekedésszerkezeti adottsága a sugaras-centrális közúthálózati rendszer, illetve a gyűrűs rendszer. Közlekedési szempontból akadályozó tényező az észak-déli, nehezen átjárható Duna tengely, illetve a sugar irányú, centrális főúthálózati rendszer sajátosságaiból következő harántoló kapcsolati elemek hiánya.

A beépítésre szánt és nem szánt területek

Lakóterületek - Üdülő területek:

A településközpont területéhez kapcsolódó területek – sajátos területhasználatuk szerint – kertvárosias, a távolabbi területek falusias lakóterületek. A településközpontban és környezetében, valamint a az újtelep városrészben is megtalálhatók.

Újtelep városrészben kellemes lakó- és üdülő övezetként jellemezhető. A lakosság differenciált: jelen van egy fiatal, magasan kvalifikált réteg és egy előregedő üdülőlakosság. A városközpont intézményei nehezen megközelíthetők, a tömegközlekedés is elégtelen. Az üdülőterületek, szigetek és a régi Fanyilas területe csatornázatlan, gondot okoz továbbá a kiépített utak hiánya. Üdülőövezet lévén az infrastruktúra biztosításának igénye majdnem megoldhatatlan a támogatási források hiányában. A Somlyó-sziget feltáratlan. Hiányoznak a játszóterek, nem ritkák az illegális hulladéklerakók. Az Újtelep fellendülését segíti a turizmus iránti igény és annak támogatottsága, valamint a befektetői érdeklődés, mely az ipari területek vonatkozásában jól érzékelhető.

Új lakóterületfejlesztésre jelenleg nincs igény, a meglévő kijelölt lakóterületfejlesztésre alkalmas területek többsége kihasználatlan.

Új üdülőterületek kijelölésére elsősorban a Somlyó-sziget területén van lehetőség. A városközpontban kapcsolódó Duna-parti és a szigetekre lévő üdülőterületek telítettek.

Vegyes településközponti területek:

A vegyes településközponti területeken található a város ellátását szolgáló igazgatási-, kereskedelmi-, szolgáltató-, vendéglátó és szórakoztató, egyházi, oktatási és egészségügyi létesítményeknek jelentős része. Szerkezetileg a terület fő gerince a Kossuth Lajos utca, melynek elsősorban az Árpád-híd és a Szent János tér közötti szakasza az, melyre az ellátó intézmények szerveződtek.

Régi Városháza, templomok, Szulai-tó, Duna – a felsorolt épített és természeti környezeti értékek mind ebben a városrészben, annak is városközponti részén található. A városi és dunai kapcsolat egyedülálló. A közintézmények, valamint a kereskedelmi és a szolgáltatási kínálat is ezen a területen koncentrálódik. A társadalom sokszínű. Jelen van egy módosabb kertvárosi réteg és a városrész déli-délnyugati részén egy nagylétszám, területileg is jelentős cigány szegregáció. Veszélyt jelent a szociálisan hátrányos helyzetű csoportok további bevándorlása. A városközponti közlekedés nehézkes. Gondot okoz a parkolás, a szűk utcák és a veszélyes útkereszteződések a gyakorlott autóvezetőket is próbára teszik.

Gazdasági területek:

A gazdasági, kereskedelmi, szolgáltató területek és egyéb ipari (nem zavaró hatású) területek és azok létesítményei számára szolgáló területek, a település K-i irányú nyúlványaként - közvetlen kapcsolattal az 51. sz. főúthoz - kerültek elhelyezésre.

A városban a mikro-, kis- és középvállalkozások dominanciája mondható jellemzőnek.

Komoly lehetőségeket rejt magában és jelentős számú befektetőt vonzhat a ráckevei Ipari Park, mely a város délkeleti részén található, Ráckeve, Dömsöd és Kiskunlacháza határában. 2007-ben megépült a dunaújvárosi híd, ami Ráckevétől 20 km-re ível át a Dunán és az M8-as út részeként köti össze a keleti és nyugati országrészt. A parktól 10 km-re jelenleg nem üzemel, de fejlesztés előtt álló repülőtér található.

Különleges területek:

Fejlesztésre javasolt sport- és szabadidő területek voltak: a Termál Strand és környéke gyógy- és idegenforgalmi központ. Az aktív pihenéshez a dunai és a gyógy meleg vizű strand biztosít megfelelő feltételeket.

Az északi városrészben az egészség- és wellness turizmus fejlesztése a kiemelt irány. A humán szolgáltatások fejlesztése kapcsán egy hiányzó közintézmény (óvoda) pótlása, illetve egyéb közintézmények létesítése aktuális.

Mezőgazdasági területek

Mezőgazdasági szempontból a térség talaja közepes, illetve a közepesnél valamivel gyengébb termőképességű. A talajminőség változatos, általában délkeleti irányba romlik, sok helyen szikes talajba megy át.

A birtok- és használati viszonyok rendkívül elapróztak, a mezőgazdasági termelés nemzetközi mércével mért versenyképességének feltételeit nem teremtik meg.

A mezőgazdaságilag művelt területen belül a szántóterület aránya 71%-os. A szántóföldi növénytermesztésben a gabonafélék (38%), az ipari növények (17%) és a szántóföldi takarmánynövények (13%) termelése dominál. A mezőgazdaságilag művelt területen belül – a táj jellegével összefüggésben – jelentősnek mondható a gyepterület közel 19%-os területi aránya, mely lehetőséget nyújt a legeltetéses állattartás bővítésére.

Erdő területek

Az erdőterület nagysága alacsonynak mondható (5-6%). Ez az arány jelentősen javítható a kedvezőtlen adottságú, alacsony termőképességű (17 aranykorona – AK – alatti) mezőgazdasági területek erdészeti hasznosításával. A lehetőség összhangban van a környezeti, ökológiai követelményekkel is.

Problémák a város terület- és környezethasználatában:

- A város hagyományos szerkezetére kezdetben még szervesen épülő üdülési funkció területhasználata akadályokat jelent a város fejlődése szempontjából;
- Ráckeve város a Csepel-szigetre épült, síkvidéki település. Így jellegéből adódóan meghatározó a terület vízháztartása, beleértve a körülölelő természetes vízfolyásokat, a talajvíz helyzetét, valamint a lefolyástalanságból eredő csapadékvíz és belvíz problémákat.
- A fővároshoz való közelség egyes fővárosi funkciókból, illetve a fővárost kiszolgáló agglomeráció tevékenységéből környezetileg nem szerencsés, a településen megjelenik például a nagyvárosi tisztítatlan szennyvizek hatása, a várost ellátó erőművek levegőszennyezése, a fővárosból az agglomerációba menekülő lakosság megfelelő infrastruktúrával nem rendelkező területen történő letelepedéséből adódó környezetszennyező hatások (pl. csatornázatlan üdülőterületek, közlekedés, hulladék-elhelyezés, kóbor állatok).
- Maga a település szerkezete a kialakult állapotban nem kellően szelektált a településen belüli településszerkezeti kategóriák és funkciók szerint. Ma még együtt van a lakóterületi, az üdülőterületi, az ipari üzemi, az állattartási és a mezőgazdasági tevékenység. Ezek a funkciók egymást sokszor nagymértékben zavarják, a város környezeti állapotát rontják.
- Ugyancsak településszerkezeti tényező, hogy a város főúthálózata sem nyomvonalában, sem kapacitásában nem tudja kielégíteni az igényeket, ugyanakkor forgalma folyamatosan nő. A helyi fejlesztések kapcsán figyelembe kell venni azt is, hogy a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ágon átívelő Árpád-híd és a Lórév-Adonyi komp az ország közlekedésében az egyik fontos kelet-nyugati tengely.
- A szegregált területek kijelölésének megkönnyítése érdekében a KSH az adatszolgáltatása részeként megküldte a városi szegregátumokat tartalmazó kartogramot. A KSH abban az esetben jelölt ki szegregátumot, ha a kritikus terület lakosságnagysága meghaladja - 2011-es népszámlálási adatok alapján - az 50 főt.

Konkrét területi problémák, konfliktusok:

- Városi igényként jelentkeznek a Többfunkciós sportcsarnok fejlesztés területi kijelölése
- az É-i városrészben intézményi kapacitás hiánya mutatkozik. Ezen a területen Óvoda építése szükséges
- Közlekedési vonatkozású fejlesztési igény a Újtelepi- Fanyilas buszforduló kialakítása
 - Kerékpárút hiánya, mind a városon belül, mind a szomszédos települések között
 - gyalogos és kerékpáros közlekedés nehézségei a hídon
 - a K-i oldalon átkelés problémája a híd egyik oldaláról a másikra
 - a hídtól a forgalom levezetése Lórév felé, fejlesztési cél, hogy a városközponton keresztül történjen (pl. Gábor Á. utcán)
 - a híd csomópont terhelhetőség csökkentése (pl. a Városház utcán kétirányú forgalommal)
 - számos helyen hiányoznak a szilárd burkolatú utak
 - 51. sz. főút - közúti kapcsolat fejlesztése
- A közmű infrastruktúra kiépítése hiányos: Ez területi szinten az alábbi területeken mutatkozik: a Angyali-és Kerekzátany-szigetek ivóvíz hálózat hiánya (tervezés alatt), tervezett tömbfeltárások és beépítésre szánt területfejlesztésbe vont területek infrastruktúrájának hiánya

Barnamezős területek:

A város volt TSZ területeit nevezhetjük barnamezős területeknek:

- a Lórévi út mentén (Páskom-tanya, HSZ telep, 1200-es telep) területén ma különböző kisebb vállalkozások, üzemek telepedtek le
- a Sillingi út mentén (Árpád-tanya) területén telepedett le a Korax Kft- Betonüzem és kisebb üzemek találhatók itt.
- valamint az Újtelepen a Vásár téren (Rákóczi tanya) területén a Köcher Kft. (ALU-ÖNTÖDE ÉS FÉMMEGMUNKÁLÓ Kft) és további kisebb vállalkozások.

Forrás: hatályos Településrendezési eszközök, Integrált Városfejlesztési Stratégia, Önkormányzati adatszolgáltatás, Anti-szegregációs terv

I.14.2. Telekstruktúra vizsgálat

Ráckeve telekstruktúra vizsgálat első részében a telekstruktúra fejlődésével (morfológiájával) és telekméret vizsgálatával foglalkozunk

Telekmorfológia

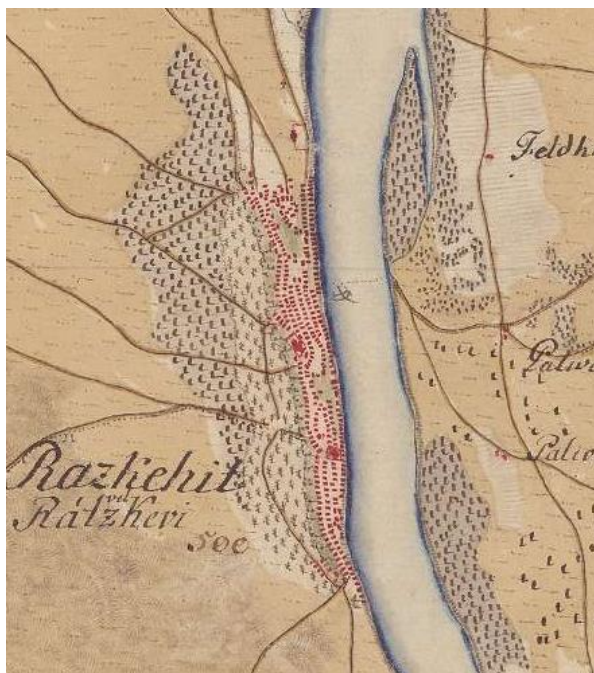
A városközponti centrum a történeti városmag és a rekonstruált kastély környezete. A mezőgazdaság fellendülésével a városközpont környezetében megjelenik és kiterjed a falusias lakókörnyezet.

Ekkor alakul ki a mezőgazdasági termelés dominanciája és a korábbi kisvárosi lét nyomait hordozó zárt sorú beépítésű környezet kettőssége.

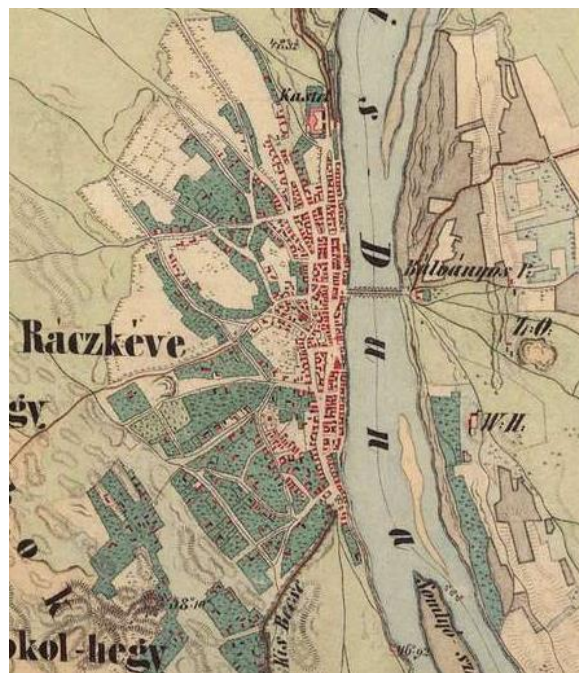
A „szigeti” oldalon a falusias gyűrűhöz mezőgazdasági területek gyűrűje csatlakozott, mely jelenleg is a város szerkezetének meghatározója. A budapesti ipar fejlődésével felfedezték a város üdülési lehetőségeit ismét a Duna környezete került a fejlődés központjába.

A dunaparti területeken kis hétvégi házas és horgásztelkek alakultak ki, zárt rendszerben a partokon. Az apró telkek számos probléma forrásává váltak, de a fő problémát valójában a partok „elépülése” jelenti. Mára lényegében a településközpont területére korlátozódnak a szabadon megközelíthető és fejlesztésbe vonható partszakaszok.

Budapest dinamikus ipari fejlődésével a város alvóváros jellege megnőtt és a letelepedők jelentős lakóterületi növekedést okoztak. Jelentős számú lakás valósult meg a lakótelepeken, iparosított építési megoldások alkalmazásával. Ez a megoldás kitermelte a kiskertek iránti igényt, ami a kisméretű hétvégi házas telkek jelentős kiterjedéséhez vezetett Ráckeve korábbi természeti területein (Somlyósziget, Angyali-sziget, stb.)

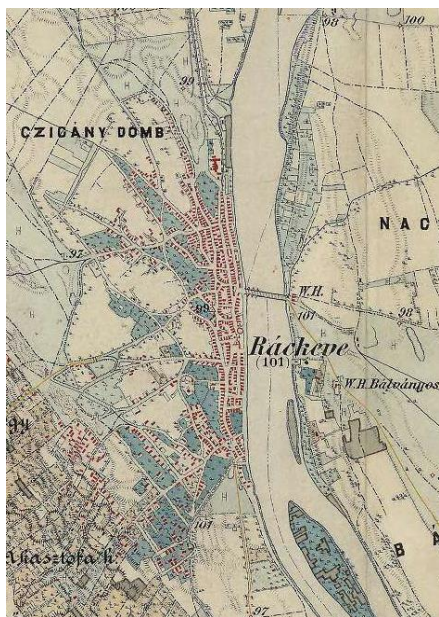

Az 1763-85 között készült első katonai felvétel: Mérete a mostaninak nagyjából ötöde. Jól megfigyelhető a főútvonal, amely a Dunával párhuzamosan húzódik. A település terjeszkedésének irányát a Duna meghatározza. A település melletti mezőgazdasági területek, szőlők jól láthatók. Ebben az időszakban apró telkeken hosszúházas, utcára merőleges beépítés jellemző.

A 19. század közepéről való második katonai felmérése (1806-1869):

Ebben az időszakban megindult a mezőgazdasági területek irányába történő terjeszkedés. Az úthálózat kivehető rendszere az ÉD-i irányban továbbra is meghatározó, de a lakóterületek növekedése a Ny-i irányba jól látható. A beépítés kisvárosias jelleget ölt. A zárt sorú beépítés folyamata a településközpontban megindul.

Az 1869-87 közötti időben készült harmadik felújított katonai felvétel:

A település növekedése továbbra is zajlik a mezőgazdasági területek irányába és ÉD-i irányba is. A településszerkezet és telekstruktúra ekkor már a mai jellemző tulajdonságokkal bír.

V15. ábra: Katonai felmérések
Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Telekméret vizsgálat

A telekméret százalékos eloszlási arányát az alábbi táblázatban foglalja össze. A település közigazgatási területén elhelyezkedő kategóriákat csatolt ábrák mutatják be. A település belterületén parcellázott belterületi telkek többsége 300-600 m² között van (városközpont, újtelep településrészek). Itt a nagyobb méretű telkek elsősorban az intézményi, gazdasági és beépítésre nem szánt területekre jellemzőek. A központi belterületről távolabb eső településrészen és a központi belterülethez közel eső keskeny szalagtelkek mérete jellemzően 1000-3000 m² között alakult ki. A beépítésre nem szánt külterületi településrészek, gazdasági, mezőgazdasági és erdőgazdasági területek mérete meghaladja az 1 hektárt.

Vizsgált telekterület m ²	telek darabszám	%-os eloszlás
0-300	978	12
300-600	2782	35
600-800	599	7
800-1000	918	11
1000-3000	2359	29
3000-10000	497	6
Beltelek összesen:	8133	100

V6. táblázat: Telekméret vizsgálat
Forrás: [saját szerkesztés](#)

V16. ábra: Telekméret vizsgálat

Forrás: saját szerkesztés

1.14.3. Önkormányzati tulajdonvizsgálat

Ráckeve város önkormányzata 20/2012.(X.24.) önkormányzati rendeletében nyilatkozik az önkormányzati vagyonról és a vagyongazdálkodás rendjéről.

Törzsvagyoni körbe tartozó (forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes) vagyontárgy üzleti vagyoni körbe átsorolásáról, ha a vagyontárgy minősítése az önkormányzat érdekei szempontjából már nem szükséges és azt sem az Ötv., sem a Nvtv. nem sorolja a törzsvagyoni körbe.

Törzsvagyonnak olyan önkormányzati tulajdon nyilvánítható, amely az önkormányzati feladatok és célok ellátását szolgálja.

A rendelet mellékletében a törzsvagyon részét képező forgalomképtelen és a korlátozottan forgalomképes objektumok szerepelnek.

A rendelet tartalma szerint a forgalomképtelen törzsvagyon részét képezik a műemléki jelentőségű területen fekvő intézmények egy része és a Senki sziget összesen 1,42 ha-on.

- 1.	- Képtár, Kossuth L. u. 28. Műemlék, műemlék jellegű Műemlék jelentőségű terület
- 2.	- Kultúrház + KEVE Galéria, Kossuth L. u. Műemlék jellegű Műemlék jelentőségű terület
- 3.	- volt Polgári Iskola (Skarica Máté Városi Könyvtár) Kossuth L. u. 9. Műemlék jelentőségű terület
- 4.	- Stoch-ház, Ady E. u. 2. Műemlék jelentőségű terület
- 5.	- Senki-sziget, Helyi jelentőségű természetvédelmi terület

A korlátozottan forgalomképes önkormányzati törzsvagyon köréről szintén néhány intézményépület, mely egy része műemléki jelentőségű területen helyezkedik el összesen 3,52 ha-on.

- 1.	- Háziiorvosi Rendelő, RÁVÜSZ Kft székhelye, Kossuth L. u. 14. Műemléki jelentőségű terület
- 2.	- Gimnázium, Kossuth u. 82. Telekalakítás társasház
- 3.	- Hídvámház, Műemléki jelentőségű terület
- 4.	- Városháza, Kossuth L. u. 25. Gazdasági Szolgáltatóház Eötvös u. 1. Műemléki jelentőségű terület
- 5.	- Óvoda (Iskola u.)
- 6.	- Gólyafészek Bölcsőde (Gábor Á.u.)
- 7.	- Óvoda (Ifjúság u.2.)
- 8.	- Árpád Fejedelelem Általános Iskola
- 9.	- Árpád Fejedelelem Általános Iskola tornaterem és udvar
- 10.	- Polgármesteri Hivatal (Szent István tér 4.), Műemléki jelentőségű terület
- 11.	- Szakorvosi Rendelőintézet (Szent István tér 17.), Műemléki jelentőségű terület
- 12.	- Óvoda Dömsödi u
- 13.	- Óvoda (Vörösmarty u. 40.)
- 14.	- Orvosi Rendelő, Kossuth L. u. 30. Műemlék jelentőségű terület

V7. táblázat: Önkormányzati tulajdon

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Összességében megállapítható, hogy Ráckeve város kevés korlátozottan forgalomképes ingatlannal rendelkezik és ezek az építmények ma intézményi funkciókat látnak el. A város ma forgalomképes ingatlanainak listája tervezési időszakban nem ismert.

Forrás: 20/2012.(X.24.) önkormányzati rendelete az önkormányzati vagyonról és a vagyongazdálkodás rendjéről

I.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A város épületállományát és a környezetet a település digitális alaptérképe tartalmazza. További vizsgálata az ITS, TK szempontjából nem releváns.

I.14.5. Építmények vizsgálata

Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság)

Az erre vonatkozó adatokat az I.6.6. fejezet tartalmazza.

Településkarakter, helyi sajátosságok, beépítési jellemzők, magasság szintszám

A város belterületén a híd lábánál mindkét oldalon településközponti terület került kijelölésre. Az itt található épületek között intézményeket és lakó funkciójú épületeket vegyesen találhatunk, zárt sorú, oldalhatáron álló, nagyobb intézmények esetében jellemzően szabadonálló beépítési móddal. Szintszámot tekintve jellemzően F, F+1 emelet magasak a terület jellegéhez igazodva.

A településen jelentős a kertvárosias lakóterület nagysága. Itt a beépítés módja jellemzően az oldalhatáron álló és a szabadonálló beépítés. Az épületek többnyire földszintes beépítésűek.

A beépítés intenzitása a város központjában a legmagasabb, a városközponttól kifelé haladva fokozatosan csökken. A népességet ellátó intézmények zöme a városközpont területén, a lakófunkcióval keveredve található. A város egészét a kertes, családi házas F, F+1 emelet beépítés jellemzi, ettől jelentősen a városközpont területén található többszintes lakóházak térnek el.

A város üdülőterületeinek kiépülése a 60-as években lendült fel, jellemzően a Duna vonalában. Az óváros telítődését követően, az üdülőterületi funkció áttelepült a Ráckevei Duna bal partjára. Az üdülő funkció lassan átalakult, a nyaralóházak jelentős része téliesítésre került.

A beépítési jellemzők városrészenkénti bemutatása a III.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek fejezetben találhatóak.

I.14.6. Az épített környezet értékei

A fejezet a Forster Gyula nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ Nyilvántartási Irodája által 2015. 02. 11-én megküldött adatokra, önkormányzati adatszolgáltatásra támaszkodva készült el. A Régészeti lelőhelyek, műemlékek, műemléki környezet, műemléki jelentőségű terület(ek) a „Az épített környezet értékei” tervlapon is bemutatásra kerültek.

Világörökségi és világörökségi várományos terület

Világörökségi helyszín, világörökségi helyszín védőövezete, világörökségi várományos helyszín Ráckeve város területén nem található.

Régészeti védettségek

azonosító	megye	település	lelőhelyszám	név	védelem	HRSZ
47720	Pest	Dömsöd	1	Leányvár	szakmai	0549/1, 0558, 0236/38, 0236/37, 0234, 0236/3, 0242/7, 0242/6, 0242/4, 0242/12, 0242/13, 0242/11, 0242/8, 0242/9, 0242/10, 0242/5
48493	Pest	Ráckeve	1	Hármashatár-dűlő	szakmai	083/13, 083/14, 083/15, 083/7, 083/16, 083/17, 013/29, 013/28, 013/27, 013/26, 07, 020/20, 020/19, 020/18
48495	Pest	Ráckeve	2	Godány	szakmai	0251/74, 0251/75, 0251/73, 0251/72, 0251/71, 0251/70, 0251/69, 0251/68, 0251/66, 0251/65, 0251/64, 0251/63, 0251/62, 0251/67
78839	Pest	Ráckeve	4	Besnyő, Duna-meder	szakmai	0174

V8. táblázat: Ráckeve régészeti lelőhelyei
(Forrás: Forster Gyula nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ)

Műemlék, műemlékegyüttes

Cím	Név	Védelem	HRSZ
Viola u. 1.	Görögkeleti szerb templom harangtornya	Műemlék	458
Kossuth Lajos u. 37.	Lakóház pincéje	Műemlék [tartozék]	381
Szent István tér 22.	Általános iskola udvarának pincéje	Műemlék [tartozék]	3
Kossuth Lajos u. 63.	Lakóház pincéje	Műemlék [tartozék]	145
Kossuth Lajos u. 20.	Lakóház pincéje	Műemlék [tartozék]	12
Kossuth Lajos u. 18.	Lakóház pincéje	Műemlék [tartozék]	11
Kossuth Lajos u. 5.	Lakóház pincéje	Műemlék [tartozék]	439
Kossuth Lajos u. 8.	Református parókia pincéje	Műemlék [tartozék]	7
Kossuth Lajos u. 13.	Lakóház pincéje	Műemlék [tartozék]	427
Kossuth Lajos u. 16.	Iskola (egykori lakóház) pincéje	Műemlék [tartozék]	10
Kossuth Lajos u. 10.	Lakóház pincéje	Műemlék [tartozék]	8/1
Kossuth Lajos u. 2.	Lakóház, kereskedőház része	Műemlék	4
Kossuth Lajos utca 3.	Lakóház	Műemlék	440
Kossuth Lajos utca 35.	Pince	Műemlék	384
Kossuth Lajos utca 1.	Kereskedőház (Fekete Holló Vendéglő)	Műemlék	441
Eötvös utca 31b	Szále-ház	Műemlék	373
Szent István tér 20.	Római katolikus templom	Műemlék	1
Kossuth Lajos utca 49.*	Lakóház (ifjúsági ház)	Műemlék	375
Kossuth Lajos utca 51.*	Művelődési ház és könyvtár, volt lakóház	Műemlék	375
Kossuth Lajos utca 95.	Savoyai-kastély	Műemlék	75
Horváth Nepomuki János utca 2*	Lakóház (irodák, műhely)	Műemlék	595
R. k. temető (Temető-köz)*	Kálvária	Műemlék	740
R. k. temető (Temető-köz)*	Horváth Nepomuki János síremléke	Műemlék	740

Viola u. 1.	Görögkeleti szerb templom	Műemlék	458
Viola u. 1.	Görögkeleti paplak	Műemlék	458
Szent János tér*	Nepomuki Szent János-szobor	Műemlék	652/5, 652/6
Szent János tér 13.	Lakóház, volt Horváth-kúria	Műemlék	584
Kossuth Lajos u. 25.*	Városháza, középkori pincével	Műemlék	408
Kossuth Lajos utca 28.	Lakóház	Műemlék	17
Kossuth Lajos utca 26.	képtár*	Műemlék	16
Kossuth Lajos utca 37.	Lakóház	Műemlék	381
Szent István tér 22.*	Általános iskola	Műemlék	3
Kossuth Lajos utca 89.	Lakóház	Műemlék	123
Kossuth Lajos utca 63.	Lakóház	Műemlék	145
Kossuth Lajos utca 20.	Lakóház	Műemlék	12
Kossuth Lajos utca 18.	Lakóház	Műemlék	11
Kossuth Lajos utca 5.	Lakóház	Műemlék	439
Kossuth Lajos utca 8.	Református parókia	Műemlék	7
Kossuth Lajos utca 13.	Lakóház	Műemlék	427
Kossuth Lajos utca 16.	Iskola, egykori lakóház	Műemlék	10
Kossuth Lajos utca 10-12.	Lakóház	Műemlék	8/1
Gábor Áron utca 50.	Lakóház (népművészeti ház)	Műemlék	2303/2
Viola u. 1.	Kántorház (Szerb porta)	Műemlék	458
Viola u. 1.*	Harangozóház és iskolaterem (Szerb porta)	Műemlék	458
Kossuth Lajos utca 74.	Lakóház	Műemlék	45
Hídfő, Hősök tere 5.	Vámház épülete	Műemlék	394
Kossuth Lajos utca 76.	Lakóház	Műemlék	46
R.k. temető (Temető köz)*	Temetőkápolna	Műemlék	740

V9. táblázat: Ráckeve műemlékei

(Forrás: Forster Gyula nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ
*Önkormányzati adatszolgáltatás keretében pontosított adat)

Műemlékvédelem sajátos tárgyai

Történeti kert, temető és temetkezési emlékhely Ráckeve város területén nem található.

Műemléki terület

Történeti táj Ráckeve város területén nem található

Műemléki jelentőségű terület:

A műemléki jelentőségű terület határa: keleten az 55-ös helyrajzi számú (hrsz-ú) út csatlakozási pontjától a Duna part vonala. Délen az 567-es hrsz. déli határáig, majd nyugatra a 715-ös hrsz. délkeleti sarkáig, innen északra a Szent János tér páros oldalának utcavonalán a Móricz Zsigmond utca páratlan oldalának utcavonalán a Gábor Áron utcáig – itt a 2503-as hrsz-ú telek utcavonalán északra a Hunyadi János utcáig -, majd a 294-297-es hrsz-ú telkek hátsó határán a Keve utcáig. A 285-ös hrsz. utca vonalán, majd a 304-es, 307-es, 308-as, 310-es hrsz-ok északi határán az Ady Endre utcáig - ennek páros oldali utcavonalán a 345-360-as hrsz-ig. Innen északra tovább az Ady Endre utca páros oldalának hátsó telekhatárain a 260-as hrsz-ú

telektől a 83/1-es hrsz-ú telek északkeleti sarkáig - innen a 83/1-es hrsz-ú telek északi határa mentén az Erzsébet térig -, ezen át északra a Gárdonyi Géza sorig, majd annak nyugati oldalán a 2940/2-es hrsz-ig. Keletre fordulva a 2954/3-as hrsz-ú telek északi és keleti határán a 67-es hrsz-ú telek északnyugati sarkáig, innen délre a 68-as hrsz. nyugati és déli határán a Kossuth Lajos utcáig, végül az 55-ös hrsz-ú út északi határán a Dunáig. Isd.:V17 ábra

HRSZ.:

407, 408, 410, 411, 412, 413/1, 55, 413/2, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 472, 473, 540/1, 540/2, 539, 538, 537, 536, 535, 54, 51, 50, 49, 48, 52, 53, 442/1, 442/2, 443/3, 534, 533, 532, 531, 530, 127, 128, 129, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336,

Műemléki környezet:

Név	HRSZ
Ráckeve MJT műemléki környezete	552, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 592, 591, 593, 594, 596, 589, 590, 588, 587, 586, 652/2, 715, 718, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 595, 729, 2267, 523, 515, 522, 521, 514/1, 514/4, 514/8, 514/7, 513, 512, 511, 509/2, 508/1, 507/1, 506/3, 5
Lakóház ex-lege műemléki környezete	100, 101, 119, 122, 124, 46, 62/1, 95, 47
Szále-ház ex-lege műemléki környezete	119, 157, 158, 159, 160, 161, 369, 374, 370, 372, 375
Lakóház (népművészeti ház) ex-lege műemléki környezete	2303/1, 2304, 2306, 2497, 2498, 474/1, 478, 479/1
Vámház épülete ex-lege műemléki környezete	14, 15/1, 15/2, 391, 392, 16, 0458/2, 0464/3, 393, 395/1
Kereskedőház (Fekete Holló Vendéglő) ex-lege műemléki környezete	395/2, 4, 442/1, 442/2, 440, 5, 6
Lakóház, kereskedőház része ex-lege műemléki környezete	0464/3, 15/1, 442/1, 395/2, 441, 3, 541, 6, 5
Lakóház ex-lege műemléki környezete	395/2, 437, 442/2, 443/4, 441, 439, 6
Lakóház ex-lege műemléki környezete	395/2, 437, 438, 6, 440
Református parókia ex-lege műemléki környezete	0464/3, 15/1, 429, 437, 6, 395/2, 8/1
Lakóház ex-lege műemléki környezete	0464/3, 15/1, 429, 8/2, 395/2, 7
Lakóház ex-lege műemléki környezete	395/2, 424, 426, 428, 429, 425, 430, 9, 8/2
Iskola, egykori lakóház ex-lege műemléki környezete	0464/3, 11, 395/2, 418, 423, 15/1, 9, 424
Lakóház ex-lege műemléki környezete	0464/3, 10, 395/2, 416, 15/1, 12, 417, 418
Lakóház ex-lege műemléki környezete	0464/3, 11, 13, 412, 416, 15/1, 395/2
Lakóház (orvosi rendelő) ex-lege műemléki környezete	0458/2, 14, 15/2, 389, 15/1, 17, 62/1, 391, 395/1, 394, 390
Lakóház ex-lege műemléki környezete	0458/2, 16, 62/1, 18, 387, 389
Pince ex-lege műemléki környezete	18, 19, 62/1, 382, 385, 381
Lakóház ex-lege műemléki környezete	119, 20, 342, 343, 380, 382, 62/1, 383, 385, 384
Lakóház (ifjúsági ház) ex-lege műemléki környezete	119, 154, 155, 156, 157, 25, 27, 26, 361, 362, 363, 368, 369, 373, 62/1, 374, 376/2
Művelődési ház és könyvtár, volt lakóház ex-lege műemléki környezete	119, 154, 155, 156, 157, 25, 27, 26, 361, 362, 363, 368, 369, 373, 62/1, 374, 376/2
Lakóház ex-lege műemléki környezete	143, 144, 146, 148, 33, 32, 62/1
Lakóház ex-lege műemléki környezete	0458/2, 124, 62/1, 125, 44, 46
Lakóház ex-lege műemléki környezete	0458/2, 123, 124, 47, 3346, 45, 62/1, 48
Lakóház (irodák, műhely) ex-lege műemléki környezete	569, 584, 585, 590, 587, 586, 593, 594, 596

Általános iskola ex-lege műemléki környezete	442/1, 442/2, 443/3, 443/4, 512, 511, 0464/3, 473, 2/1, 2/2, 395/2, 4, 15/1, 1, 443/5, 444/1, 444/2, 541
Nepomuki Szent János-szobor ex-lege műemléki környezete	2267, 473, 529, 528, 527, 515, 541, 547, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 714, 585, 586, 652/2, 715, 718, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 584
Lakóház, volt Horváth-kúria ex-lege műemléki környezete	569, 570, 582, 583, 585, 586, 652/6, 715, 718, 595
Római katolikus templom ex-lege műemléki környezete	2/1, 3, 442/1, 540/1, 537, 395/2, 473, 540/2, 541, 542, 553/1, 553/2, 512, 511
Görögkeleti szerb templom ex-lege műemléki környezete	322, 323, 324, 331, 413/2, 419, 455, 456, 457, 459/2, 459/3, 459/4, 460/1, 420, 460/2, 472, 473, 501/3, 500
Görögkeleti paplak ex-lege műemléki környezete	322, 323, 324, 331, 413/2, 419, 455, 456, 457, 459/2, 459/3, 459/4, 460/1, 420, 460/2, 472, 473, 501/3, 500
Kántorház (Szerb porta) ex-lege műemléki környezete	322, 323, 324, 331, 413/2, 419, 455, 456, 457, 459/2, 459/3, 459/4, 460/1, 420, 460/2, 472, 473, 501/3, 500
Harangozóház és iskolaterem (Szerb porta) ex-lege műemléki környezete	322, 323, 324, 331, 413/2, 419, 455, 456, 457, 459/2, 459/3, 459/4, 460/1, 420, 460/2, 472, 473, 501/3, 500
Kálvária ex-lege műemléki környezete	718, 739, 737, 735/1, 735/2, 733/1, 734, 741, 742, 743/2, 744, 745/1, 745/2, 746, 748, 749, 750, 771, 829/3, 829/2, 830, 831, 832/4, 832/1, 2182, 2209/2, 2210, 2211/1
Horváth Nepomuki János síremléke ex-lege műemléki környezete	718, 739, 737, 735/1, 735/2, 733/1, 734, 741, 742, 743/2, 744, 745/1, 745/2, 746, 748, 749, 750, 771, 829/3, 829/2, 830, 831, 832/4, 832/1, 2182, 2209/2, 2210, 2211/1
Temetőkápolna ex-lege műemléki környezete	718, 739, 737, 735/1, 735/2, 733/1, 734, 741, 742, 743/2, 744, 745/1, 745/2, 746, 748, 749, 750, 771, 829/3, 829/2, 830, 831, 832/4, 832/1, 2182, 2209/2, 2210, 2211/1
Ráckeve, Savoyai-kastély műemléki környezete	53, 52, 62/1, 62/2, 76/2, 76/1, 75, 2954/1

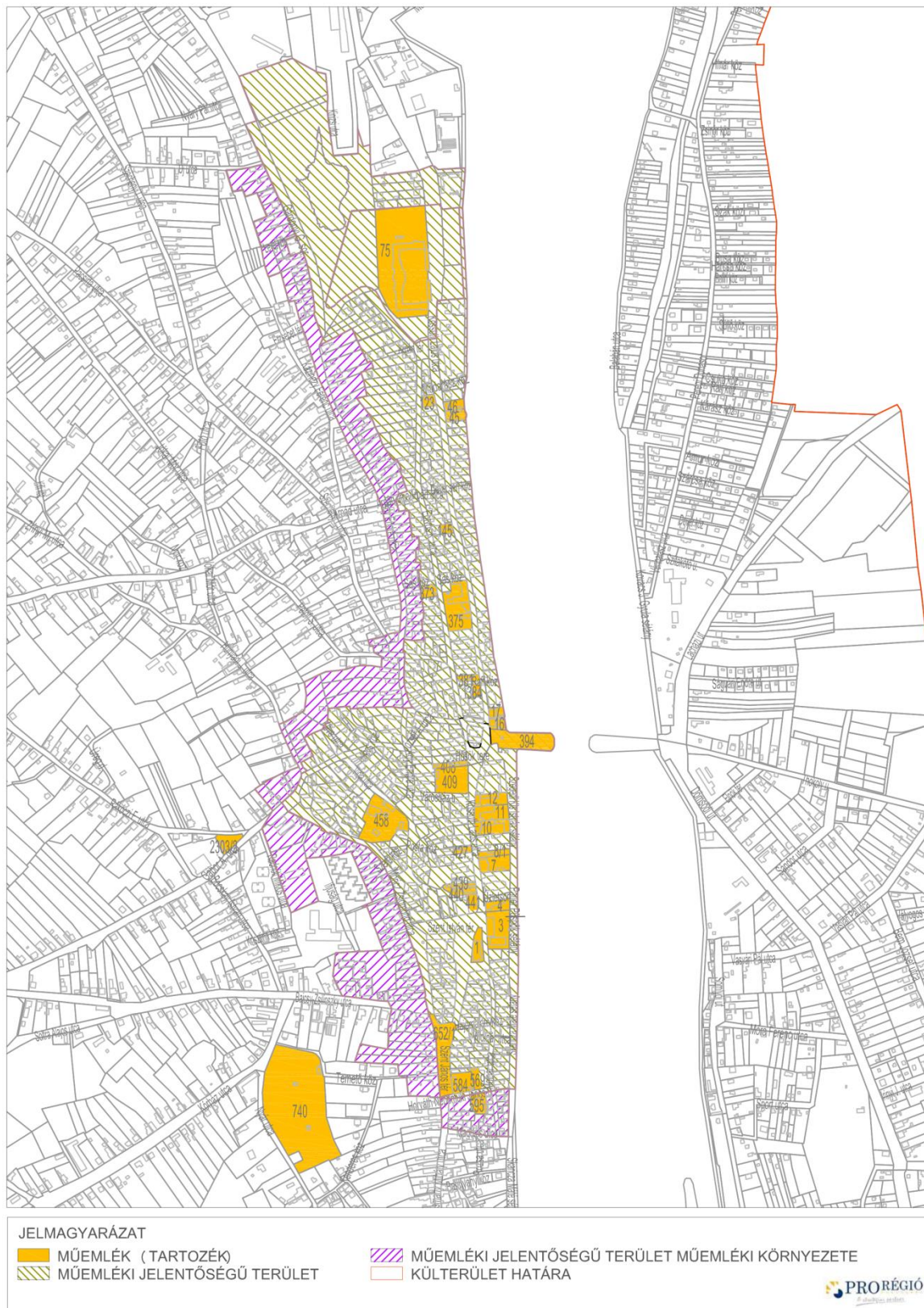
V10. táblázat: Ráckeve műemléki környezet

(Forrás: Forster Gyula nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ)

Nemzeti és történelmi emlékhely

Kiemelt nemzeti emlékhely, nemzeti emlékhely, történelmi emlékhely Ráckeve város területén nem található.

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI

V17. ábra: Az épített környezet értékei

Forrás: Forster Gyula nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI, RÉGÉSZETI LELŐHELY

V18. ábra: Régészeti lelőhelyek

Forrás: Forster Gyula nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ

I.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

- Ráckeve területén nincs kiépített kerékpáros infrastruktúra.
- A nem önkormányzati tulajdonú közutak, csomópontok rossz műszaki állapotúak.
- Nincs megfelelően kiépített parkoló a HÉV és autóbusz végállomáshoz kapcsolódóan, hiányoznak a kerékpártárolók.
- A főváros HÉV-vel való elérhetősége nagyon hosszú idejű (1 óra 15 perc).
- A homokbánya területén, rendszeres a környezetkárosító hulladék-elhelyezése, égetése.
- A Savoyai kastély, Városháza leromlott műszaki állapotú.
- A történelmi belváros területén egyre több a leromlott műszaki állapotú, vagy üresen álló ingatlan.
- A Pokolhegy épületei alacsony komfort fokozatú, gyenge minőségű épületek.
- A város intézményi épületállományának műszaki leromlottsága.
- A Szulai-tó, Kastély-tó és környezetének megújítása lenne szükséges.
- Az ipari parkba nem települtek be vállalkozások.
- A zsiliprendszer működése óhatatlanul gátolja a vízi turizmust bizonyos mértékben, amennyiben az átzsilipelés időpontjai és sűrűsége nem változtathatók tetszés szerint. Ezeket a paramétereket a műszaki és anyagi lehetőségek határozzák meg.
- A szigetek területhasználati problémái
- Duna-parti nyaralók problémái

I.15. KÖZLEKEDÉS

I.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Közúti közlekedés

A Csepel-sziget és a Ráckevei Dunaág balparti területeinek országos közúti kapcsolatait a főváros határától délre kelet-nyugati irányban húzódó M0 autótút és az ehhez déli irányból csatlakozó 51. sz. másodrendű főút biztosítja. A Csepel-szigeti hálózat gerince az 5101 sz. út, amely az M0-tól délre két híddal (Ráckeve, Taksony) kapcsolódik az alföldi úthálózathoz, a Dunától nyugatra eső területek felé nincs közúti híd csak három kompátkelés a Nagyduna-ágon. Az 5101 sz. úttal párhuzamosan észak-déli irányban halad összekötő út, (51107 jelű) de a két legkritikusabb szakaszon, Tököl és Ráckeve területén csak egy útvonalra korlátozódik az észak-déli forgalom.

Az 51. sz. főút Kiskunlacháza és Dömsöd központján áthalad, ahol jelentős helyi forgalmat is lebonyolít. Kiskunlacháza központjában a forgalom közel 16000 E/nap, a ráckevei külterületi szakaszon nem éri el a 8000 E/nap értéket. Ráckevének az 51. sz. főúttal a saját közigazgatási területén belül kiépült közúti kapcsolata a Vásártér utca felől van. A városközpont és az 51. sz. főút távolsága mintegy 4 km. A Csepel szigeti észak-déli utak közül az 51107 jelű út a nagyobb forgalmú: 4500 E/nap, az 5101 jelű úton Ráckeve és Tököl között csak 1350 E/nap. Ráckeven az Árpád hídon a forgalom eléri a 7500 E/nap értéket. (2014-es adatok)

A Ráckeve és a szomszédos települések kapcsolatát az 51112 jelű Ráckeve-Makád és az 51113 jelű Ráckeve – Lórév bekötő utak biztosítják. A bekötő utak kisebb forgalmúak, terhelésük 2500 illetve 1750 E/nap. Szigetbecse, Makád és Lórév csak Ráckeve belterületén keresztül közelíthető meg, így azt mintegy 4000 E/nap átmenő forgalom terheli.

Közösségi közlekedés

A Ráckeve környéki tömegközlekedést közúton a VOLÁNBUSZ autóbuszjáratok és kötöttpályás jelleggel a BKK Ráckevei HÉV vonala bonyolítja le.

Autóbuszközlekedés

A Csepel-szigeten autóbuszközlekedés biztosítja a Budapest – Szigethalom – Ráckeve – Makád (675), a Ráckeve – Lórév (698), a Ráckeve – Szigetbecse – Makád (697), a Budapest – Szigetújfalu – Ráckeve (676) forgalmat. Az 51. sz. főút menti települések autóbuszjáratok közül Ráckevét érinti a Ráckeve – Kiskunlacháza 670 sz., a 671 sz. Ráckeve – Kiskunlacháza – Dömsöd járat, a 661 sz. Budapest – Ráckeve – Makád és a 665 sz. Szigethalom – Kiskunlacháza – Ráckeve járatok.

Elővárosi vasúti közlekedés

A Ráckevei HÉV vonal Budapest Vágóhíd végállomástól kiindulva – 3 viszonylattal alkalmazkodva a változó forgalmú terheléshez – Dunaharaszti, illetve Tökölig közlekedő betétjáratokkal bonyolítja le a forgalmat. A pálya Budapest – Vágóhíd és Tököl között kétvágányú, Tököl és Ráckeve között egyvágányú. Az igényeknek megfelelően a HÉV Dunaharasztiig a nagyobb forgalmú időszakban átlagosan 15 percenként, Tökölig 30 percenként, Ráckevéig óránként közlekedik. Tököl és Ráckeve között Szigetcsép és Szigetszentmárton – Szigetújfalu állomások kivételével csak feltételes megállóhelyek vannak.

A HÉV vonal műszaki infrastruktúrája korszerűtlen, az utazási sebesség alacsony. A vonalon az eljutás Budapestig 72 perc.

Vízi közlekedés

Jelenleg a Csepel-sziget mentén a Nagyduna-ágon nincs hosszanti hajóközlekedés. A Ráckevei Duna-ágon is megszűnt a Ráckeve – Dömsöd – Tass útvonalon lebonyolított személyforgalom. A helyi közlekedésben nagy jelentőségűek a révátkelések:

- A Nagyduna-ágon Ráckeve felől az 51113 jelű út irányában a Lórév és Adony között napközben óránként közlekedik kompjárat.
- A Ráckevei Dunaágon Ráckeve és Kerekzátany -sziget, valamint Ráckeve és Angyali-sziget között óránként közlekedik csak személyforgalmat biztosító révcsónak.

I.15.2. Közúti közlekedés

A város forgalmának jelentős része az országos közutakon bonyolódik le. A városrészek kapcsolata szempontjából a legfontosabb kapcsolat az Árpád híd, amelynek keleti hídfő csomópontja rendezést igényel. Az 5101 jelű út északi külterületi szakasza (Sillingi út) szintben keresztezi a Ráckevei HÉV vonalát. Az 51107 jelű út csatlakozásától az Árpád térig 2x1 sávú belterületi jellegű.

A városközpontban kialakított forgalmi rend:

- Az 5101 jelű utak Árpád hídhöz észak felől csatlakozó szakasza egyirányú útpáron halad (Eötvös utca – Kossuth Lajos utca).
- Az 5101 jelű úthoz dél felől a hídfőben kapcsolódik az 51112 jelű bekötő út (országos közút) a Kossuth Lajos utcán észak felé egyirányú forgalommal.
- Az 51112 jelű úthoz a Szt. János téren csatlakozik a Bajcsy Zsilinszky utca vonalán 51113 jelű országos közút. A Szt. János tér és az Ady Endre utca között a közterület 11 m-re, a útpálya 6 m-re szűkül, ezért egyirányúsították dél felé.
- A Levegőt! projekt kapcsán – városközpont egyirányúsítása - az Árpád-hídről a déli irányú forgalom a Mária Krisztina köz – József Attila u. - Ady E. u. - Mórész Zs.u.- Szent János tér útvonalon került levezetésre. Az északi Irányú forgalom szintén egyirányúan a Szent János tér- Szent István tér – Kossuth L. u. – Árpád-híd útvonalon halad.
- A hídfőhöz nyugat felől kapcsolódó Mária Krisztina köz, József Attila utca egyirányú

Az egyirányúsított forgalmi rend előnyei:

- A csomópontokban a forgalombiztonsági helyzet javul
- Az utak gyalogos keresztezése biztonságosabb lett
- A parkolási lehetőségek növekedtek.

A települési utak közül a gyűjtőutak kiépítettsége majdnem 100 %-os, a kiszolgáló utaké közel 65 %-os.

A belterület gyűjtőútjai:

- A városközponttól nyugatra az Árpád utca – Legelő sor útvonal
- A Bajcsy Zsilinszky utcától délre eső területen a Szt. Vendel út illetve a Dr. Mészáros Lajos utca – Iskola utca – Köztársaság utca útvonal
- Újtelep területén a Dömsödi út – Erdész utca – Vásártér utca

A Ráckevei Dunaágtól keletre eső üdülőterületek megközelítését a Dömsödi út biztosítja, a Somlyó sziget forgalma a Dunaág partján húzódó útról közelíthető meg.

A városközponttól északra levő üdülőterület megközelítő útja a Tókert utca, déli irányban, Szigetbecse felé a Keszeg sor. Mindkét útvonal egysávos, a kétirányú forgalom lebonyolítása problémát jelent.

I.15.3. Közösségi közlekedés

A Budapest – Ráckeve HÉV vonal végállomása a városközponttól északra a Hősök terétől mintegy 1 km-re van. Ráckeve északi üdülőterületének utasforgalmát bonyolítja le az Angyali sziget megálló.

A Volánbusz hálózatnak két végállomása van: a HÉV végállomásnál illetve a Becsei úton a városközponttól délre.

Ráckeve végállomás és a városközpont között 8 viszonylat közlekedik, az Árpád hídfőig 2 közbenső megállóval (gimnázium, Sas u.). A Szt. István tér és a déli autóbusz forduló között szintén 2 megálló (Bercsényi u., Becsei út) bonyolítja le az utasforgalmat.

A városközponttól nyugatra eső területek megközelítését a 698 számú Lórév felé közlekedő járat biztosítja.

I.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

Ráckeve területén nincs kiépített kerékpáros infrastruktúra. Kerékpáros közlekedés szempontjából kritikus az Árpád híd közúti sávkon lebonyolódó kerékpáros forgalom. A városközpont gyalogos járdái korszerű burkolattal átépültek. Az Árpád híd járdák 1,5 m szélesek, kapcsolataikat a hídfőkben rendezni szükséges.

A városközpontban az egyirányúsított forgalmi rend következtében a gyalogos keresztezések forgalombiztonsági szempontból megfelelőek. Gyalogos utca a Ráckevei Dunaág partján a Szegedi Kis István sétány - Skaricza Máté sétány.

I.15.5. Parkolás

A lakossági és intézményi parkolási igények a városközpontban koncentrálódnak. A kialakított egyirányúsított forgalmi rend a leállósávok kapacitását növelte, de jelentős parkolóterület csak egyes kereskedelmi egységekhez épült, mely magántulajdonban van.

A városközpontban a közterületeken fizető parkolási rendszert vezettek be a jelentős intézményi parkolási igény miatt.

Nincs megfelelő kiépített parkoló a HÉV és autóbusz végállomáshoz kapcsolódóan. Speciális igény a turistaforgalom autóbusz parkolójának elhelyezése, ezt a városközponton kívül lehet csak kialakítani.

I.16. KÖZMŰVESÍTÉS

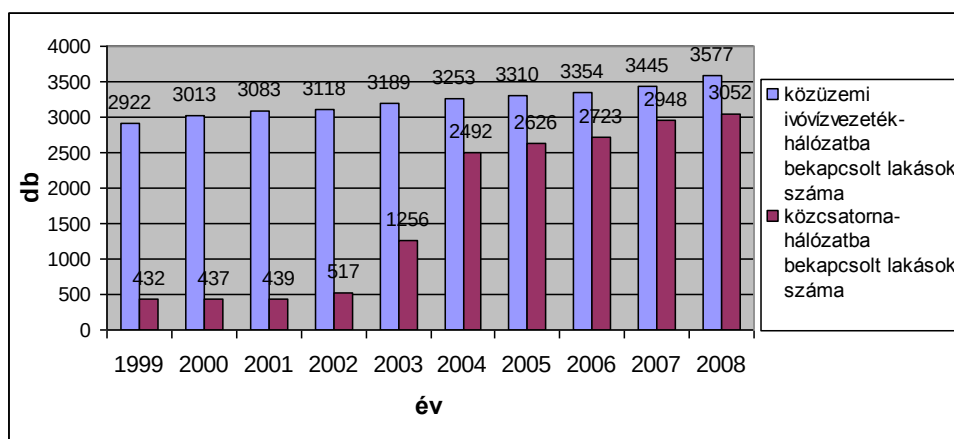
I.16.1. Vízi-közművek

Vízellátás

Ráckeve város közműves vízellátását a DAKÖV Dabas és Környéke Vízügyi Kft biztosítja, mely 2012-től üzemeltetője a ráckevei vízi-közmű rendszereknek. Ráckeve ivóvíz ellátása a város területén fúrt 7 db mélyfúrású kútból történik, melyekből a kinyert víz részben közvetlenül a hálózatra kerül, részben 3 db víztoronyra, mint tartalék és ellennyomó tárolókra. A kutakból nyert vízkezelés nélküli fogyasztásra alkalmas, kiváló minőségű. A hálózat kiépítése a 80-as évek végére fejeződött be, a város teljes területét lefedi, a vezetékes vízellátás – a szigetek kivételével – 100%-os. A szigetekre is eljut a víz a Duna alatti vezetéken, ahol közkifolyókból vételezhető. Hálózat kiépítése elsősorban a csatornázottság hiánya miatt nincs.

A víztermelés vízbázisok kapacitását a DAKÖV Kft. adatszolgáltatása alapján adjuk meg.

Vízellátás: - vízbázisok kapacitása:	2000 l/perc, 2880 m ³ /d
- napi vízigény, átlagos	900 m ³ /d
- fogyasztás:	
- háztartás:	755 m ³ /d
- gazdálkodó szervezet:	95 m ³ /d
- intézmény:	50 m ³ /d
A napi csúcs számított vízigény:	1250 – 1800 m ³ /d

KM1. ábra: Közüzemi ivóvíz és közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások száma

Forrás: KSH

A fenti diagram jól tükrözi, hogy milyen dinamikus fejlődés zajlott le a településen a közüemi ivóvíz és szennyvíz infrastruktúra tekintetében. Látható, hogy a közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma folyamatos növekedést mutat 1999 és 2008 között, 2.922-ről 3.577 darabra emelkedett a közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma, ami a vizsgált 10 év alatt összességében 22,42 százalékos bővülést jelent. A közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások száma ennél jóval dinamikusabban emelkedett. Mint láthatjuk, a 2003-as évtől rohamtempóban bővült a rákötések száma. Összességében a 10 év alatt mintegy hétszeresére, 432 darabról 3.052 darabra emelkedett a közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások száma, mivel ebben az időszakban épült ki a hálózat.

Ráckeve város vízellátó hálózata körvezetékes formában épült ki. A fővezetékek DN 300, DN250 mm-es átmérőkkel épültek ki. A városközpontban több helyen, valamint a fővezetékek régi építésű, anyaguk általában nem korszerű, azbesztcement, mely koránál fogva is meghibásodásra, mai útterhelések mellett csőtörésre hajlamosak. Közmű-rekonstrukciók során korszerű KPE, göv csövekre kell átépíteni. Az új beépítéseknél a vízellátó hálózat a korszerűnek számító, előbbi időszakban KM-PVC, majd KPE csövekből épülnek.

Szennyvízcsatornázás, szennyvíztisztítás

2000 és 2002 között valósult meg a város szennyvízcsatorna hálózattal való lefedése. Ebben a programban az üdülőterületek kivételével valamennyi ingatlan a csatornahálózatra ráköthetővé vált. Ezekben az években 98 km hosszban történt vezetékektetés, bővítettek két átemelő aknát, és épült két vákuum gépház. A szennyvízelvezetés döntő részben kényszer áramoltatásos (nyomott és vákuumos), kis mértékben – a már korábban meglevő szakaszokon – gravitációs. A beruházással egy időben került bővítésre a szennyvíztisztító telep 500 m³/nap teljesítményű mechanikai tisztítóműről 4000 m³/nap háromfokozatú tisztítóra, mely hat település (Ráckeve, Szigetbecse, Makád, Lórév, Dömsöd és Apaj) szennyvízeit fogadja. A tisztított szennyvizet a nagy Duna sodorvonalába vezetik. Szolgáltató a DAKÖV Kft.

Ráckeve Szennyvíz-tisztítás:

- szennyvíztisztító-telep kapacitása:	4100 m ³ /d (3800 m ³ /d kommunális, 300 m ³ /d szippantott)
- szennyvíztisztító-telepre érkezett szennyvíz:	átlagos 1805 m ³ /d lakossági 1220 m ³ /d ipari 0 m ³ /d közületi 295 m ³ /d
- védőtávolság:	150 m
- megvalósult/folyamatban lévő fejlesztés:	RSD parti sáv projekt "Szennyezőanyagok kivezetése a parti sávból"

A Ráckevei vízbázis geológiai-talajtani adottságok miatt érzékenynek minősül. A vízvédelem szempontjából kiemelt jelentősége van a csatornázottság mértékének és állapotának. Ráckeve esetében a csatornázottsága 2000 és 2002 közötti időszak nagyarányú fejlesztéseinek köszönhetően érte el a közel teljes lefedettséget. Ebből következik, hogy a városi csatornahálózat fele fiatalnak mondható. Látható továbbá, hogy az elmúlt bő tíz évben mind a rákötött ingatlanok, mind a vezetékhálózat hossza is megduplázódott. Nem történtek meg a rákötések a település üdülővezetében. Itt még mindig a hagyományosnak mondható szennyvízszikkasztás, szippantás a szennyvíz ártalmatlanításának módja.

A város és a kistérségi regionális szennyvízelvezető rendszeren településeken általában vákuumos kialakítású, míg a települések közötti szállító vezetékek nyomott rendszerű.

Ráckevén az óváros szennyvíze gravitációs csatornákkal kerül elvezetésre, míg a város többi részén vákuumos csatornarendszer üzemel:

- gravitációs csatorna hossza: 26.055 m
- vákuum vezetékek hossza: 34.022 m
- nyomóvezeték: 5930 m
- Ráckevei tisztítótelep és a befogadó Duna sodorvonala közötti nyomóvezeték hossza: 3590 m

A gravitációs csatorna-hálózat Kossuth Lajos utca alatti szakasza korszerűtlen, állandó problémákat okoz. A szennyvíz csatorna cseréjét az út rekonstrukciója idején célszerű végrehajtani. Hasonlóan problémát jelent a Szent István téri szennyvíz-átemelő „bűze”. Meg kell vizsgálni az átemelő működését, üzemeltetését, hogy mi okozza az átemelőnél a bűzként jelentkező szaghatást. A probléma tisztázása után az üzemeltetőnek kell a megoldásról gondoskodni, hogy az átemelő kellemetlen szaghatása megszüntetésre kerüljön.

Szennyvíztisztító telep védőtávolsága: 150 m

A város szennyvízelvezetése megoldottnak tekinthető, kivétel az üdülőterületeket. Fontos feladata lenne az üdülőterületek szennyvízelvezetésének megoldás is, melyhez a tervek részben elkészültek.

Csapadékvíz elvezetés

A Ráckeve csapadékvizeinek befogadója a Ráckevei (Soroksári) – Duna, melybe a felszíni vizek egy övárók rendszeren keresztül átemeléssel, vagy közvetlenül jutnak el. A csapadékvíz elvezető és szikkasztó rendszerek a város kb. 75 %-át lefedik, azonban jelentős felújításra, átépítésre szorulnak. A településen jellemző a nyíltárkos elvezetés és szikkasztás, zárt rendszer csak a belvárosi területeken van. Öt, mélyen fekvő lokális területen automata szivattyús víztelenítés működik.

Az utóbbi években egyre szélsőséges csapadékmennyiséget a városi csatornahálózat nehezen képes kezelni. A városi csapadékvíz-elvezető hálózat folyamatos karbantartása, fejlesztése és a kritikusnak számító pontok átépítése jelenti a feladatokat. Külön probléma a nyílt árkos elvezetésnél, hogy az árok kapubejáróinál nem építik ki a lakosok a megfelelő csőátereszt, hanem egyszerűen betemetik, így sem elvezetésre sem szivárogtatásra nem alkalmas a rendszer. **Összefoglalóan megállapítható, hogy az időjárási viszonyok egyre szélsőségesebbé válásával problémát jelent a megfelelő felszíni vízelvezetés. A város felszíni vízelvezetésére a rendezettség jellemző a vízfolyások tekintetében. A mesterséges csapadékvíz-elvezetés részben hiányzik a településen. A meglévő vízelvezető árkok folyamatos karbantartása továbbra is feladat. A csapadékvíz okozta terhelések csökkentésére megalapozott intézkedési terv létrehozása szükséges.**

I.16.2. Energia közművek

Villamosenergia-ellátás

Nagyfeszültségű hálózatok

Ráckeve és térsége villamosenergia-ellátásának bázisa a Ráckevei 120/20 kV-os alállomás. A 120 kV-os nagyfeszültségű hálózat védőtávolsága a tengelytől mért 18,0-18,0 m.

KM2. ábra: A magasfeszültségű vezeték (120 kV) nyomvonala az alállomásig

Kis-, és közepesfeszültségű hálózatok

Az állomástól kiinduló 20 kV közepesfeszültségű hálózatokon megtáplált transzformátorokon keresztül történt az ellátó kifizetésű föld és légkábeles hálózati városi rendszer kialakítása. A város ingatlanainak villamos energia ellátottsága gyakorlatilag 100%-osnak mondható. Az elektromos energia szolgáltatója az ELMŰ-ÉMÁSZ Zrt. A városban 61 transzformátorállomás üzemel.

Ráckeve Óvárosi fogyasztói körét alapvetően 20kV-os kábelhálózat, míg a kertvárosi lakóterületek fogyasztóit 20 kV-os szabadvezetékes hálózat táplálja

- A kifizetésű hálózatok - energiaellátás és közvilágítás – Óvárosban és több új beépítésű területen földkábeles, míg a belterület további beépítéseinek oszlopokra szerelt légvezetékes rendszerű.
- A belterületen több utcában fordul elő ún. közös oszlopsoron lévő hálózatszerelés a 20 kV-os közepesfeszültségű és a 0,4 kV-os kifizetésű, valamint a közvilágítás villamos hálózatot illetően.

Ráckeve villamos-energia felhasználását az ELMŰ adatai alapján adjuk meg:

év	szolgáltatót villamos energia 1000 kWh	szolgáltatót villamos energia 1000 kWh				
	lakosság összesen	nem lakossági összesen	kommunális	ipar	mezőgazdaság	egyéb
2006	14 988	13 510				
2007	15 014	13 088				
2008	15 533	12 991				
2009	16 006	11 591				
2010	15 853	11 880				
2011	15 732	11 955				
2012	13 310	15 406	2 455	7 855	303	4 793
2013	13 459	15 255	2 452	8 480	303	4 020

KM1. táblázat: Ráckeve villamos-energia felhasználás

Forrás: KSH

A város villamos energia felhasználása az ELMŰ Zrt. adatszolgáltatása alapján az elmúlt hét évben jelentősen nem változott stagnál.

A háztartások növekvő energiaigényünket tudatformálással lehetne még jobban mérsékelni, így fejlesztési célként e területen kell előrelépéseket tenni.

Közvilágítás

A város közvilágítása – az üdülő területek kivételével – 100 %-os ellátottságú.

Ráckeve város közvilágítási rendszerének táppontjait a 20/0,4 kV-oszloptranzsformátor állomásokba telepített közvilágítási kapcsoló egységek képezik. Az innen kiinduló közvilágítási áramkörök a közvilágítási berendezések a kifizetésű szabadvezeték hálózatok tartószerkezeteire szerelten valósultak meg. A jelenleg üzemelő közvilágítási hálózatok és berendezések változatos arculatot mutatnak. Az 1.200 db világítótest üzemeltetője a Budapesti Dísz- és Közvilágítási Zrt. 1999-ben a rendszer energia felhasználási korszerűsítése energiatakarékos fényforrásokra történő átszereléssel megtörtént. Az energiatakarékosság érdekében további korszerűsítés lenne indokolt!

Hőenergia-ellátás

Ráckeve városában a hő-ellátás - főzés, fűtés, meleg-víz előállítás - nagyrészt vezetékes földgázellátással történik.

Az ingatlanok kis hányadának hőenergia ellátásánál még mindig jelen van főleg a üdülőterületi részekben a palackos PB-gáz, villamos-energia illetve hagyományos tüzelőanyag.

Földgázellátás

Ráckevén az óváros gázellátása a nyolcvanas évek végén valósult meg önerős formában, a kis Duna jobb partján, az akkori Városi Tanács szervezésében, valamint a TIGÁZ beruházásában. Az újtelepi városrész gázellátásában a 90-es évek első felében, egy erre a célra létrehozott gazdasági társaság volt a beruházó. A szolgáltató ma a TIGÁZ Zrt., mely egyben a vezetékhálózat tulajdonosa is. A városban a gázellátás – az üdülőterületek kivételével – 90 %-os. A háztartási vezetékes gázfogyasztók aránya 2006-ban a lakásállomány százalékában 84,3%. Az országos (75%) átlagot meghaladó arány kis mértékben elmarad a Pest megyei és a közép-magyarországi aránytól (86,2% és 85,7%)

A városhoz vezetéken érkezik a földgáz. A nagy-középnomású vezetékekről lecsatlakozva 2 db nyomás szabályozón keresztül kiépül középnomású hálózattal történik a fogyasztók gázellátása. A lakosság fogyasztása fokozatosan csökkenő tendenciát mutat: 2004-ben 5.045.759 m³/év, 2014-ben 3.113.764 m³/év. Hasonló mondható el a nem lakossági fogyasztók esetén is: 2004-ben 2230346 m³/év, 2014-ben 1.539.323 m³/év.

Megújuló energia:

Biomassza

A város megújuló energia felhasználásánál elsősorban biomassza felhasználás kerülhet szóba. A város területén jelentős kiterjedésben találhatóak parkok és zöld felületek. Nincs ez másként a város által üzemeltetett ingatlanok esetében sem, melyek jelentős mennyiségű zöldhulladékot termelnek a vegetációs időszakban. A zöldhulladék felhasználásának célja egy erre alkalmas intézmény fűtési rendszerének átalakítása pellet üzemű kazán behelyezésével, mely így kiváltaná a jelenlegi fosszilis energiára épülő rendszert.

Nem áll rendelkezésünkre adat arról, hogy lenne-e ilyen üzem.

Geotermikus energia:

A geotermikus energia felhasználása a városi energiahálózatban még nem jelent meg. Ráckevén a geotermikus energia hasznosítás irányába tettek már lépéseket.

A MOL 2004-ben készítettett egy felderítő-kutató jellegű geotermikus fúrást. A fúrás Ráckevétől észak-nyugati irányban, a 0302/20 hrsz. alatti ingatlanon lett kitérve. A fúrás koordinátái: Y= 640150,08 m; X= 203516,40 m.

Ráckeve-1 fúrás főbb adatai:

Fúrás ideje: 2004

Becsült vízhozam: 3 000 m³/nap (35 l/s)

Becsült vízhőmérséklet: 140 °C (felszínen)

(155 °C talphőmérséklet)

Kút mélysége: 2623 m

Irányított ferdefúrás: 1030 – 2400 m között, 169,4 m

Záró cementdugó: 2269 – 2415 m között.

Izszapfeltöltés: 1,09 kg/l sűrűségűvel

Triász dolomit réteg: 2544 m alatt

Rétegvíz összes sótartalma: 7,42 g/l (NaCl: 6,01 g/l)

A fúrás mélysége 2623,8 méter volt. A kutat nem fejlesztették tovább, a kút le van zárva nem került eddig még beüzemelésre. Ráckeve Város Önkormányzata megvásárolta a Ráckeve-1 fúrás tulajdonjogát.

A kút vízének felhasználására egy tanulmány készült. 2010 februárjában készített egy mélységi vízföldtani szakvéleményt, amely megvizsgálta a Ráckeve-1 fúrás termálkúttá alakításának geológiai lehetőségeit.

Ez a tanulmány nem vizsgálta a geotermikus energia komplex hasznosításának műszaki és gazdaságossági lehetőségeit.

AQUAPROFIT ZRT. – 3E SOLUTION KFT. egy újabb tanulmányt készített a geotermikus energia komplex hasznosításának műszaki és gazdaságossági lehetőségeire.

A Ráckeve-1 fúrás kimagasló értékű geotermikus adottságokat tárt fel. Annak ellenére, hogy megfelelő részletességű vízföldtani vizsgálatok nem történtek, sőt még tájékoztató jellegű adat sincs a kitermelhető vízhozamról (mely hiányosságok a fúrás céljával, a szénhidrogén-kutatással magyarázhatók), nagy bizonyossággal kijelenthető az ismertett földtani-vízföldtani leírás alapján, hogy a település alatt található alaphegységi képződmény egy regionális hévíztároló része, melyből 100 °C feletti hőmérsékletű víz nyerhető.

A Ráckeve-1 szénhidrogénkutató-feltáró fúrás által feltárt kedvező geotermikus adottságok hasznosítására 3 változatot dolgoztak ki. A változatok alapjául a megvalósítandó hasznosítások szolgálnak, tehát a kitermelendő, igényelt hőenergia nagysága. Meghatározó ebből a szempontból a jogszabályi környezet is, mely csak energetikai hasznosítás esetén teszi kötelezővé a kitermelt víz visszatáplálását, balneológiai-turisztikai célú, fürdővízként történő alkalmazás esetében azonban nem. Pénzügyi-gazdasági elemzés és helyi kezdeményezés hivatott eldönteni tehát, hogy az energetikai hasznosítások után legalacsonyabb hőmérsékletre lehűlt termálvizet nem lenne-e célszerűbb ilyen létesítményekben hasznosítani, elkerülve ez által a 3000 m mély visszatápláló kút létesítésének és üzemeltetésének költségeit. A felsorolt természeti adottságok és jogszabályi előírások figyelembe vételével az alábbi 4 változatot tartja kivitelezhetőnek a geotermikus energia hasznosítására a tanulmány szerzője az AQUAPROFIT ZRT. – 3E SOLUTION KFT.

Változat száma	Energia-termelés	Hasznosítás	Kutak	Hozam (l/sec)	Hőfok (°C)
I.	alacsony	hőenergetikai (fűtés-hűtés) és balneo-turisztikai	1 termelőkút	20	120
I./b.	alacsony	hőenergetikai (fűtés-hűtés) és balneo-turisztikai	1 termelőkút	35	125-130
II.	átlagos	energetikai kapcsolt (elektromos energia termelése – fűtés-hűtés)	1 termelő	60	125-130
III.	intenzív	energetikai kapcsolt (elektromos energia termelése – fűtés-hűtés)	+1 visszatápláló	100	130

KM2. táblázat: 4 változat a geotermikus energia hasznosítására

Forrás: Geotermikus energia hasznosítási tanulmány AQUAPROFIT ZRT. – 3E SOLUTION KFT

1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények):

Távbeszélő-hálózatok:

Ráckeve város távbeszélő hálózati ellátását az INVITEL Szolgáltató Rt. biztosítja. A ráckevei fogyasztók 24-es hívószámon csatlakozhatnak az országos rendszerhez.

A ráckevei távközlési központból kiinduló távközlési vezetékek a központi belterületen alépítményi és földkábeles hálózatokkal, míg a település többi részén földkábeles és kábeles kitáplálású, szigetelt légvezetékes hálózatokkal épültek ki.

A távközlési légvezetékek vagy betongyámos faoszlopos, illetve a külső területeken a kifeszültségű szabadvezeték hálózatok betonoszlopos tartószerkezetein kerültek elhelyezésre, az előfizetői csatlakozások ennek megfelelően föld- vagy légkábeles kivitelezéssel épültek ki.

A távbeszélő hálózat a település nagy részén kiépült, az INVITEL Rt. térségben színvonalas szolgáltatást nyújt, igény esetén a távbeszélő hálózatokon keresztül vehető igénybe az Internet, e-mail, Telefax és az adatátviteli szolgáltatások, az alközpont és a hálózatok jelentős tartalék kapacitással rendelkeznek.

Mobil távközlés

Ráckeve város mobil távközlési ellátás szempontjából lefedettnek tekinthető. Valamennyi üzemeltető - T-Mobile, Telenor, VODAFONE megfelelő vételi lehetőséget biztosít a városban.

A város vonzáskörzetében a mobil távközlést szolgáló bázisállomások és adóberendezések üzemelnek.

Telekommunikáció

A műsorszóró telekommunikációs adóállomások vételére egyedi, kisközösségi és nagyközösségi telekommunikációs hálózatok valósultak meg és épültek ki Ráckeve város területén.

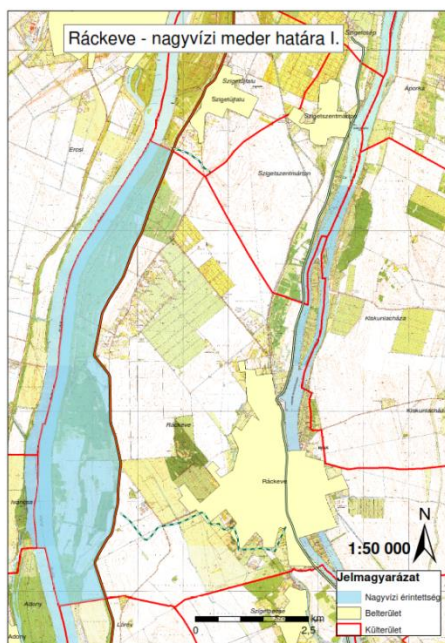
A városban létesített kábeltelevíziós hálózatok, melyek a távközlési hálózatokkal együtt, velük azonos nyomvonalakon, alépítményekben és légkábeles tartószerkezeteken, illetve helyenként a kifeszültségű szabadvezeték hálózatok tartóoszlopaira szerelten valósultak meg.

Fenti rendszer lehetővé teszi előfizetői részére szinte valamennyi földi és műholdas sugárzású műsorszóró telekommunikációs adóállomás vételét, a választott programcsomagokkal kapcsolatos egyedi szerződésekben rögzítettek alapján.

1.16.4. Árvízvédelem

Ráckeve a Csepel sziget települése, melyet nyugatról a Nagy Duna folyó keletről a Ráckevei- Soroksári Duna ág határolja.

Ráckeve város a Nagy-Duna menti területén az árvízvédelmi vonal, gát rendszer az LNV+1 méterre került kiépítésre a település ilyenképpen árvízvédelem szempontjából bevédtettnak tekinthető

KM3. ábra: Nagyvízi meder határa

Ráckevei-Soroksári Duna

Ráckevei-Soroksári Duna 58,2 km hosszú, 15,5 km² területű Duna-ág átlagos víztérfogata mintegy 40 millió m³. A vízsebesség 0,2-0,4 km/óra, a Kvassay-zsilipen keresztül évente 550-750 millió m³ víz kerül betáplálásra. Míg a nagy Duna vízszintesése a Kvassay- és Tassi-zsilipek között átlagosan 4-5 m, a szabályozott vízszintű Duna-ágé 10-30 cm között van. Üzemszerű vízpótlás esetén nyári időszakban 1,5-2,5 hét alatt, télen 3-5 hét alatt cserélődik ki a Duna-ág vize. A szabályozás keretében a legfelső (57,3 - 47,5 fkm) szakaszon 110 m víztükör-szélességű, 50 m³/s elméleti vízszállító képességű meder került kialakításra, a hajóútszélesség 40 m, az elméleti vízmélység 2,7 m. A frissítővízzel bejutó hordalék zömében e szakaszon rakódik le. A víz minősége itt a legrosszabb, fürdésre végig alkalmatlan és a horgászat számára sem kedvező. A rekreációs, üdülési funkciók közül döntő jelentősége az evezős sportoknak van. E szakasz mentén csónakházak létesültek és két evezőspálya is van.

A következő szakasz a Taksony-sziget végéig tart. A meder átlagos szélessége 40-80 m, a vízmélység 2-3 m között van. A jobbpart ősállapotban van, a sekélyvízű részeket uraló kiterjedt nádasok természetvédelmi védettséget élveznek. A víz minősége ezen a szakaszon is kedvezőtlen, fürdésre, strandolásra - elsősorban a bakteriológiai szennyezettség miatt - alkalmatlan. A horgászat számára viszont kedvezőek a feltételek.

A Taksony-szigettől a Ráckevei-hídig tartó szakasz átlagos szélessége 150-300 m, a vízmélység 2,0-3,5 m közötti. A partok jórészt ősállapotban vannak, a sekélyvízű részek kiterjedt nádasok, szigetek találhatóak. A vízminőség itt már kedvezőbb, de strand hivatalosan ezen a szakaszon nincs kijelölve.

A Ráckevei-hídtól a Tassi-zsilipig tartó szakaszon a meder átlagos szélessége 200-300 m, a vízmélység 3,0-7,0 m közötti. Nádasok csak a parti sávokban találhatóak. A víz minősége ezen a szakaszon a legkedvezőbb, s itt a legjobb a horgászati lehetőségek. A nagyobb vízmélységre tekintettel a fürdés lehetősége a strandok gondos helykijelölésével biztosítható.

Árvízvédelmi és folyamszabályozási szempontból:

Ráckeve város a Csepel-szigeten fekszik, érintve az 1.49. számú Budapest-Bajai árvízvédelmi öblözetet. Közvetlen védelmét a 02.03. sz. Szigetújfalu-Csepel és a 02.02. sz. Tass-Szigetújfalu árvízvédelmi szakaszok I. rendű árvízvédelmi töltése biztosítja a fővédvonal ~39+880 – 50+490 tkm szelvényei között. Ráckeve külterülete a Ráckevei-Soroksári-Duna-ág felől érinti a 02.007. sz. II. rendű árvízvédelmi vonalat is, annak ~12+170 – 18+410 tkm szelvényei között.

A „nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló 83/2014. (III.14.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően a Duna 02.NMT.02. tervszámú nagyvízi mederkezelési tervének véglegesítése jelenleg is folyamatban van. A nagyvízi meder határa, illetve a terület beépíthetőségét szabályzó, a fenti jogszabályban nevesített levezető sávok előzetes kijelölése megtörtént. Az előzetes tervek társadalmi vitára bocsátása folyamatban van.

A nagyvízi mederkezelési tervek elfogadását követően, az abban foglaltakat az önkormányzatoknak át kell vezetni településrendezési terveikre, melyhez KDV Vízügyi Igazgatóság biztosítja majd a digitális tartalmakat. Az előzetes tervek alapján megállapítható, hogy a Duna nagyvízi medre érinti Ráckeve város külterületét.

A folyók mértékadó árvízszintjéről szóló 74/2014. (XII.23.) BM rendelet szerint Ráckeve város külterületének északi határán (a 02.03. sz. Szigetújfalu-csepeli árvízvédelmi szakasz szigetújfalui gátörjárásának 50+490 tkm szelvényénél) a mértékadó árvízszint 100,29 mBf., déli határán pedig (a 02.02. sz. Tassi-szigetújfalui árvízvédelmi szakasz lórévi gátörjárásának 39+880 tkm szelvényénél) 99,49 mBf.

A Ráckevei (Soroksári) Duna-ágot a fővároshoz közeli fekvése és szabályozott jellege számos különféle vízgazdálkodási és kommunális hasznosításra teszi alkalmassá. Ezek közül kiemelésre érdemes:

- A belvizek befogadása: természetes befogadója a vízgyűjtőjéről érkező csapadék- és belvizeknek.
- Az öntözővíz szolgáltatás: a Duna-ágból – a part menti öntözések mellett – kapja a vizét a DTCS (Duna-Tisza-csatorna), a DVCS (Duna-völgyi főcsatorna), az I. Árapasztó és a Kiskunsági Öntöző Főcsatorna (KÖF) is.
- Üdülés, rekreáció: szabályozott, csaknem ingadozásmentes vízszintje, állóvíz jellege, alig hullámzó vízfelülete, a Duna vízénél magasabb hőmérséklete, nagy hasznosítható parthossza (a 22 mellékággal együtt mintegy 180 km), a Fővároshoz való közelsége kitűnő üdülőterületté teszik.
- Természetvédelem, vízi és víztől függő élőhelyek biztosítása: az idők során kialakult természeti értékei (pl. úszólápok, védett madár- és halfajok) méltóak a különleges védelemre.
- Árvízlevezetés: része a Duna-völgy árvédelmi rendszerének.
- Jelenlegi – bár nem kívánatos – funkciója a fentiekben túl a tisztított szennyvizek befogadása, melyek az FCSM Rt. Délpesti Szennyvíztisztító Telepéről és az ÁTI Sziget szennyvíztisztító telepéről érkeznek.

A sokrétű hasznosítás által igényelt számos – gyakran egymásnak ellentmondó – szempontot valamilyen módon össze kell hangolni egy, a hasznosításban érdekelték számára elfogadható kompromisszum érdekében. A Duna-ág mesterséges beavatkozás - üzemirányítás - nélkül nem tudja betölteni sokirányú feladatát.

A Ráckevei (Soroksári) Duna-ágban bekövetkezett kedvezőtlen állapot javításával kapcsolatban született a Ráckevei (Soroksári) Duna vízminőségének javításáról szóló 2022/2000. (II. 4.) Korm. határozatban rögzített intézkedési terv – egyéb szabályozási feladatok mellett – az alábbi fejlesztéseket irányozta elő:

- A Ráckevei (Soroksári) Duna vízáramlásának javítása;
- A Ráckevei (Soroksári) Duna jó állapotának elérése érdekében a mederben felhalmozódott, kiülepedett iszap eltávolítása, a kitermelt iszap természetvédelmi, környezetvédelmi, egészségügyi, területfejlesztési és termőföldvédelmi követelmények szerinti elhelyezése;
- A Ráckevei (Soroksári) Duna monitoring rendszerének kialakítása, amely a jó vízállapot elérése és megtartása érdekében a felszíni és felszín alatti vízminőség megfigyelésére hosszú távon alkalmas;

I.17. KÖRNYEZETVÉDELEM (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS) VIZSGÁLATA

A város környezeti állapotával a Települési Környezetvédelmi Program (2010.) mellett az előzményi IVS, a Városfejlesztési koncepció II.2. és II.3.sz. „Természeti erőforrások” és „Települési infrastruktúra” c. fejezete is foglalkozik.

A települési környezet és a településszerkezet legfőbb jellemzőit az előzményi IVS és településfejlesztési anyagok a következőkben foglalták össze.

A települési környezet állapotának javítása érdekében a kistérség, a Csepel-szigeti települések önkormányzatai és Pest megye együttműködésében készült el a megye környezetvédelmi programja. Ráckeve város is rendelkezik környezetvédelmi programmal, melyet a képviselő-testület 2004-ben fogadott el. Ennek megújítása, új tematika szerinti elkészítése jelenleg aktuális feladat.

A település erős lobbí tevékenységet folytatott, hogy a Ráckevei (Soroksári) Duna-ágot terhelő délpesti szennyvíztisztító telep elfolyó tisztított szennyvize átvezetésre kerüljön a Duna folyóba, hogy folytassák, és befejezzék a ráckevei Duna-ág iszapmentesítését, hogy mielőbb kezdődjön meg és fejeződjön be a Csepel-szigeti gerincút kialakítása.

A Ráckevei (Soroksári) Duna-ág (RSD) vízminőségi helyzete számos problémával terhelt, a gazdaság fejlődéséhez, a turizmus, az üdülési és rekreációs területhasználat fejlesztéséhez az egyik legfontosabb előfeltétel a megfelelő vízminőség és vízmennyiség biztosítása. Ezt a feladatot Ráckeve önkormányzata saját hatáskörben nem képes megoldani, ehhez hathatós külső és kormányzati segítséget vár.

A Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság (VKKI) 2007. augusztusában indította útjára az „RSD Projektet”, amelynek célja a Ráckevei (Soroksári) Duna-ág vízgazdálkodásának és vízminőségének javítása, valamint a térség gazdaságának vízhasználatokkal összefüggő fejlesztése. Ennek megvalósítása folyamatban van és kedvező környezeti hatásokat eredményez a város területén is.

Az indikatív tevékenységek eredményeként a városban felszámolják a poros utakat pormentes burkolatok kiépítésével.

Alternatív közlekedési útvonalak megjelölésével, a zavartalan, folyamatos forgalom biztosításával eléri, hogy a járművek által kibocsátott légszennyező anyagok koncentrációja és a zajterhelés minimális legyen. A kerékpárutak kiépítése, hálózatos összekapcsolása is növeli a közlekedési biztonságot, lehetőséget biztosít alternatív közlekedési módok választására.

A belvárosi forgalom egyirányúsítása kapcsán elvégzendő felújítási munkák hozzájárultak a közúti közlekedés és a forgalomszervezés korszerűsítéséhez, a városközpont motorizációs terhelésének csökkentéséhez, a parkolási problémák megoldásához, a közúti közlekedés biztonságának növeléséhez, a balesetek számának csökkentéséhez.

A zöldfelületek folyamatos növelése és minőségi fenntartása a településképp javításához és az életminőség emelkedéséhez járul hozzá. A városban kiemelt figyelmet kap a biológiai allergén növények (pl. parlagfű) irtása, a telepítésnél pedig előnyben részesítik az őshonos fajokat.

A települési tavak revitalizációja során folyamatosan figyelik a Szulai-tó és a Kastély-tó állapotát, a szükséges növényzet-gyérítéssel, mesterséges vízpótlással, haltelepítéssel biztosítják tisztaságát.

Az úgynevezett vízi állások további létesítését az önkormányzat megtiltja, a meglévők karbantartására, rendeltetésszerű használatának megvalósítására különös figyelmet fordítanak.

A természetes környezet mellett a műemléki épületek állagmegóvása és funkcióval való megtöltése is fontos városi cél. A településképp további javítása érdekében fokozatosan kell megszüntetni, föld alá helyezni a városban elburjánzott légvezeték-hálózatot, ezzel megszüntetve a nemkívánatos oszloperdőket.

1.17.1. Talajvédelem

Ráckeven a jellemző talajtípus a homok, homokos vályog talaj és az öntéstalajok melyek jó minőségével kedvező feltételeket biztosít a mezőgazdasági művelés számára.

Város környezetvédelmi programja a föld- és talaj védelme érdekében az alábbi megállapításokat és intézkedéseket tartalmazza:

- „3.1. Építmények létesítése, terület előkészítése során a termőföld védelméről, összegyűjtéséről, megfelelő kezeléséről és újrahasznosításáról gondoskodni kell.
- 3.2. Az építményeket úgy kell kialakítani, hogy az ott keletkező, a talajt szennyező települési hulladékok ne kerülhessenek a talajba.
- 3.3. A város közigazgatási területén feltöltések kialakítására környezetet károsító anyag nem alkalmazható. Feltöltés előtt az adott területen található környezetkárosító hulladékokat a terület előkészítése során el kell távolítani.
- 3.4. Föl kell számolni a város csatornázott területein a föld alatti folyékony hulladék gyűjtő tárolókat.
- 3.5. Meg kell oldani a szennyvíztisztító telepeken keletkezett szennyvíziszap ártalommentes, a termőföld minőségét javító elhelyezését.”

Talajvédelmi problémák a mezőgazdasági külterületeken jelentkeztek. A rendszerváltást követően a szántóterületek nagyrésze magánkézbe került, megszűnt a nagyüzemi táblák túlnyomó része, a meliorációs tevékenység során megépített felszíni üzemi belvízcsatornák és a földút-árok hálózat nagy része elbontásra került, a drénhálózat műtárgyainak zöme nem funkcionál, a műtárgyak, gépészeti berendezések egy részét eltulajdonították, ezért a mezőgazdaságilag hasznosított területek egy része károsodottá, belvízveszélyessé vált. A műtárgyak és a növényvédőszeres felhasználása visszaesett, a talajok savanyodása, a talajszerkezet romlása és a deflációs érzékenység fokozódott.

A talajjavítás és talajvédelem csak részbe vált gyakorlattá. A nitráterhelés néhány helyen szakszerűtlenül tárolt, helytelenül adagolt műtrágyák és vegyszerek miatt növekedett. A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló rendelet Ráckevét nem sorolta fokozottan nitrát érzékeny területek közé, de a terület felszíni és felszín alatti vízvédelmi szempontból kiemelten érzékeny.

A szennyező hatások közül problémát jelent a szilárd és folyékony hulladékok, ipari eredetű hulladékok nem megfelelő gyűjtéséből, ártalmatlanításából és a közlekedésből származó talajszennyezés. Problémát jelentenek a városból kivezető utak mentén illegálisan elhelyezett szeméthalmok is. A másik talajszennyező forrás a város belterületén a kommunális szennyvíz, a csatornahálózat megépülése után az üdülő területek kivételével szinte teljesen megszűnt. A közlekedésből eredő szennyezés a levegő közvetítésével kerül a talajba, mértéke nem ismert.

Ráckeve környékén a deflációs károk kevésbé jelentkeznek, de a szélfogó fasorok hálózatának bővítésével ez tovább mérsékelhető.

1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek védelme

Város környezetvédelmi programja a vizek védelme érdekében az alábbi megállapításokat és intézkedéseket tartalmazza:

- „4.1. A városban a vízfolyások, tavak és vízbázis védelme érdekében azok szennyezését okozó létesítmény elhelyezését meg kell tiltani.
- 4.2. A csatornázott területeken a keletkező szennyvizet a csatornahálózatba kell vezetni.
- 4.3. A csatornahálózatba nem bekapcsolható területeken olyan létesítmény, melynek működése során szennyvíz keletkezik csak akkor üzemeltethető, ha a szennyvíz gyűjtése és átmeneti tárolása zárt szivárgásmentes tárolóban, a szippantott szennyvíz ártalmatlanítása a kijelölt szennyvízgyűjtő helyen történik.

- 4.4. A csatornarendszerbe illetve a szennyvíztisztító telepre káros illetve veszélyes anyagokat tartalmazó szennyvizek nem vezethetők illetve nem szállíthatók. Az ilyen anyagokat tartalmazó szennyvizek előtisztítását, kezelését a keletkezés helyén kell biztosítani.
- A felszíni vizek elvezetését, megfelelő befogadóba juttatását biztosítani kell.
 - Folyamatosan figyelni kell a Szulai-tó és a Kastély-tó állapotát, a szükséges növényzet gyérítéssel, mesterséges vízpótlással, haltelepítéssel biztosítani kell tisztaságát.
 - A soroksári Duna-ág melletti településekkel együttműködve el kell érni a Duna-ág rendszeres iszaptalanítását, karbantartását. Különös figyelmet kell fordítani a Duna-ágba vezetett káros szennyvizek felszámolására. Az üdülőterületek csatornázására elindított programot végre kell hajtani.”

A felszíni vizek terhelése, múltban mért kedvezőtlen vízminőségi adatok mára már jóval kedvezőbbek, a szennyvíz csatornahálózat kiépítését követően a csatorna rákötések számával arányosan csökkent az illegális bevezetések mennyisége.

A RSD vízminősége az utóbbi évtizedben ennek és az egyéb vízminőségvédelmi intézkedéseknek (RSD program) következtében jelentősen javult.

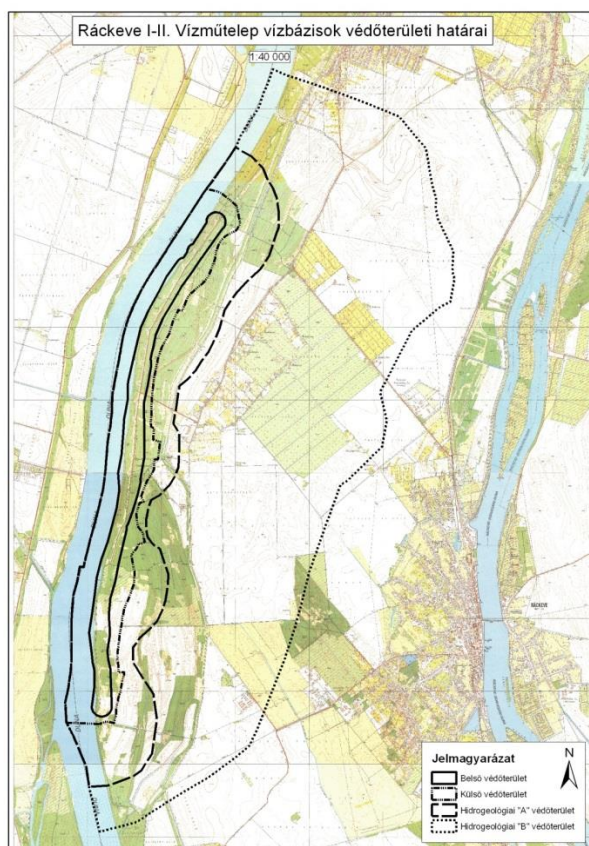
A város közigazgatási területén – a kis Duna-ágon kívül - 2 állóvíz található, ezek minőségét befolyásolják a nyílt vízfelületi arány, a csapadékviszonyok, a tavakban az oldott oxigén mennyisége és ennek függvényében a vízi élővilág állapota is. Karbantartásuk révén vízminőségük megfelelő.

A felszín alatti vizek közül a talajvíz mélysége 1-5 méter közötti, mennyisége jelentős. Az évtizedeken keresztül csatornázatlan belterületi és üdülőterületi részekben valószínűsíthető szennyezés a településen magas számban volt szikkasztó rendszerű szennyvízgyűjtő aknák miatt. A talajvíz tisztulásának feltételei is megteremtődtek a szennyvízcsatornázással és az egyéb szennyezőanyagok talajba juttatásának mérséklésével. A rétegvíz 150-200 méternél mélyebb rétegben található. Kiemelt figyelmet kell fordítani a talaj és talajvíz szennyezésének csökkentésére, mert a szennyezett talajvíz leszivároghat a rétegvíz bázisokba. A terület vízadó rétegei a felettük található vízzáró rétegeknek köszönhetően védettek, de a nagyszámú fúrás mentén leszivárgó szennyezett vizek veszélyeztetik a rétegvizeket. A település a felszín alatti víz védelme szempontjából a fokozottan és kiemelten érzékeny kategóriába tartozik. A város értékes termálvízkészlettel is rendelkezik.

A KDV VIZIG véleménye alapján az alábbiakkal egészíthető ki a vizsgálat:

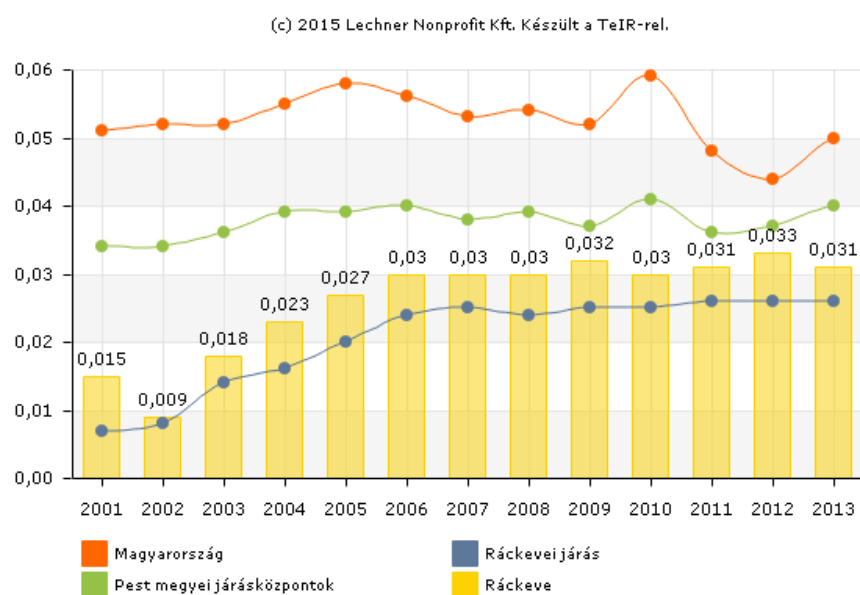
„Ráckeve közigazgatási területe érinti a Ráckevei-Soroksári-Duna-ág (AIQ014) és a Duna Szob-Baja között (AEP444) „Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló” 1042/2012.(II.23.) Kormányhatározat felszíni víztesteket, ezért az itt tervezett beavatkozásoknak összhangban kell lenniük a Kormányhatározat mellékletében szereplő. ezekre a víztestekre vonatkozó intézkedési programokkal, melyek az Európai Unió Víz Keretirányelvében (2000/60/EK) megfogalmazott célkitűzések elérését teszik lehetővé.”

Összefoglalva, a város hidrogeológiai adottságaiból következően a felszíni és felszín alatti vizek védelme kiemelt feladat. Az nagy-dunai ivóvízbázisok megállapított védőterülete a város szigeti részének jelentős hányadát lefedi. Ennek lehatárolása a KDV VIZIG adatszolgáltatása szerint:

forrás: KDV VIZIG

A múltban – az előző IVS és helyzetfeltárás időszakában – még jelentősebb környezetvédelmi, vízminőségi és egyben talajszennyezési problémák döntő hányada megoldást nyert a víziközmű ellátás folyamatos növelésével, a víz- és csatorna hálózatok bővítésével, továbbá egyes koncentrált szennyezőforrások kiiktatásával. A talaj- és vízvédelmi szempontból egyaránt jelentős szennyvíz elvezetési és tisztítási adatokat a TeIR adatbázis alábbi grafikonjai mutatják.

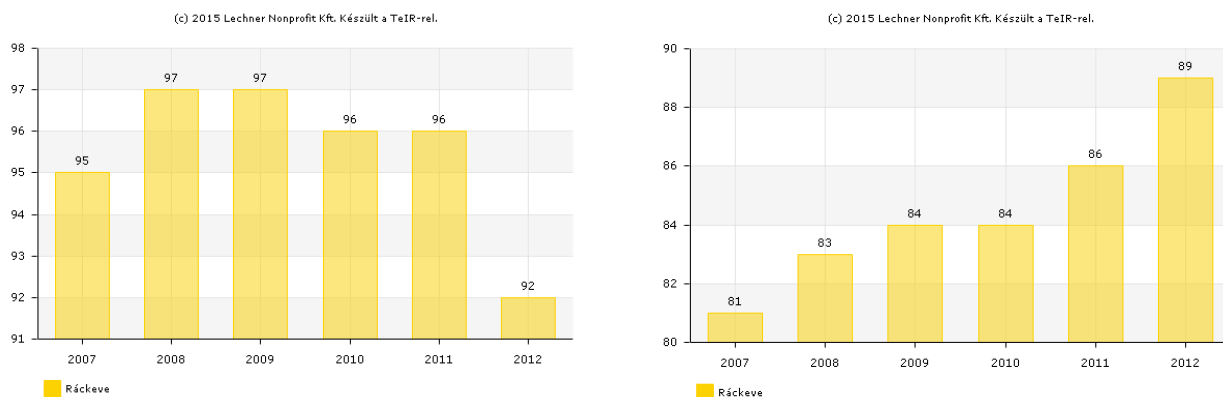

KÖR1. ábra: A közüzemi szennyvíz-gyűjtő hálózatban (közcsatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége egy lakosra (m³).

Forrás: TEIR

A városi adat 2012-re meghaladta a járási átlagot, az országos átlag alatt maradt, de megközelítette a megyei mutató értékét.

A felülvizsgálat során ez utóbbi környezeti jellemzők összehasonlítására nyílik mód. A „REMEK” adatbázisból a közműollóra vonatkozó adatok változása releváns a lakókörnyezet minősége és települési környezetvédelmi szempontból. Ennek alakulását az alábbi grafikonok szemléltetik.

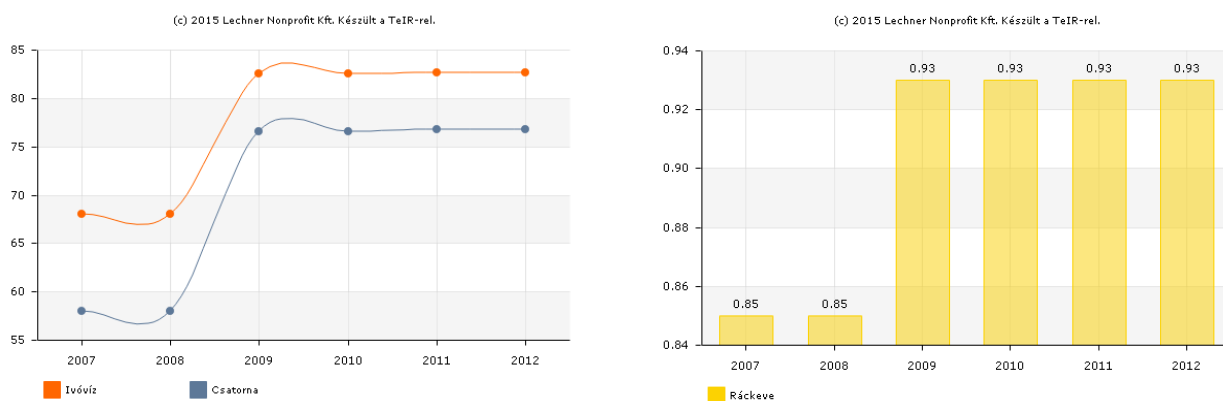

KÖR2. ábra: A vízellátás és a szennyvízcsatorna hálózatra való csatlakozás ellátottsági mutatóinak alakulása (%).

Forrás: „REMEK”

A vezetékes vízellátás és szennyvíz elevezetés magas arányban van kiépítve. A csatornázottság mértéke 2012-re megközelített a 80%-ot.

Ennek megfelelően a víziközmű olló fokozatosan zárul, 2012-től a megyei városi átlagértéknek megfelelő. Ennek alakulását szemlélteti az alábbi KSH/TelR. adatsor:

KÖR3. ábra: A vízellátás és csatornázási ellátottság és a közműolló* alakulása.

Forrás: KSH/TelR

Az *egy km vízvezeték-hálózatra jutó csatornahálózat hossza hosszú stagnálást követően nőtt, vagyis a közműolló nyílása szűkült. Ez települési környezetvédelmi, közegészségügyi, víz- és földvédelmi szempontból kedvező, a 2006-os állapothoz képest mintegy 56%-os javulást jelez.

Az adatok javuló tendenciát mutatnak, de még mindig csatornázottsági hiányra (ellátatlanságra) hívják fel a figyelmet. Ennek mértéke a 79%-os bekötöttség alapján 21%. Ehhez azonban a város lakásállományának sajátos eloszlása, a külterületi ingatlanok (üdülők) magas aránya is hozzájárul. Mivel a vezetékes vízvezetékbe kötött lakások aránya 77%, e két mutató alapján még kedvezőbb közműolló különbség számítható: a vezetékes vízellátásba kötött lakások közel mindegyike rendelkezik csatorna bekötéssel.

A KDV VIZIG TFK-hoz nyújtott aktuális információi (isz.: 0810-0010/2015.) szerint a ~99%-os vezetékes ivóvízzel való ellátottság mellett a szennyvíz-csatornázottság 94%-os, így mindössze 5%-ra szűkült a

differentia, amely az üdülőterület részleges ellátatlanságából adódik. Ennek a hiányosságnak a felszámolása az R/S/D nagyprojekt keretében folyamatban van.

I.17.3. Levegőtisztaság védelem

Ráckeve levegőtisztasági állapota kedvező. Légszennyező ipari tevékenység nem folyik, az ipari és kommunális üzemi szennyezések felszámolásra kerültek és a lakossági eredetű levegőszennyezés növekedése sem jellemző. A településen magas %-ban alkalmaznak gázfűtést. A település jó levegőminősége elsősorban a jó átszellőzési viszonyoknak köszönhető.

A település belterületén viszonylag magas a zöldfelületek aránya, mely szintén elősegíti a jó levegőminőséget. Ehhez hozzájárul az is, hogy várost jelenleg elkerülik a gyorsforgalmi és elsőrendű főúti hálózat elemei. A meglevő városi úthálózat forgalma levegőtisztaság-védelmi szempontból határértékeken belül marad. (A közutak forgalmi adatai rendelkezésre állnak a Magyar Közút:

(Forrás: <http://internet.kozut.hu/Lapok/forgalomszamlalas.aspx> honlapon).

A légszennyezés terjedési lehetőségeit a domborzat, a növényzet és az uralkodó szélirányok határozzák meg. Ráckevén az uralkodó szélirány jellemzően északnyugati, így Pest megye nyugati, észak-nyugati részéről terjedhet erre a levegőszennyezés. A várost ÉNy-ról az uralkodó szélirány által szállított regionális háttérszennyezések jutnak a város légterébe, Százhalombatta és Tököl felől, de ennek mértéke és intenzitása az utóbbi évtizedben csökkent. Nagyforgalmú utak közlekedési eredetű szennyezésének Ráckeve irányába a szél útján való terjedésével sem kell számolni, mert ezek (M6, 6. és 51.sz. főút) nagy távolságban húzódnak. Levegőtisztaság védelmi szempontból kiemelhető a város kedvező térségi természeti adottságaiból adódó jó állapota, amely csak a helyi közlekedési terhelés következtében romlik. A légszennyezés további forrásai a belterületen a korszerűtlen kommunális fűtés és időszakos szabadtéri égetés, a perifériális területeken a nem pormentesített utak.

A városban is gondot okoz a gázos, parlagfüves területek magas aránya és az ebből eredő népegészségügyi (allergológiai) problémák. Ezek mérséklésére az Önkormányzat részéről folyamatosan történnek kísérletek. A nem mezőgazdasági területen folyó állattenyésztés egy része lakókörnyezetben vagy annak közelében található. Ennek időszakos bűzhatása említendő.

A településen nem található immissziós levegőmérő állomás, a településhez legközelebb ilyen Cegléden és Százhalombattán található.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a város levegője jó minőségű, ez főként a kedvező zöldfelületi arálynak köszönhető, illetve, hogy a településen semmilyen komolyabb légszennyező tevékenység nem folyik. Ez kiegészítendő annyival, hogy a közúti közlekedési terhelésből adódó terhelés nem jelentős.

I.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

Hasonlóan pozitív megállapításra juthatunk a város zaj- és rezgésterhelési viszonyairól.

Az ipari zajkibocsátók a település belterületét nem érintik. Az új ipari létesítések kijelölt iparterületen (a környezetvédelmi hatóság ellenőrzése mellett, ahol a környezetben nincs védendő épület) valósulnak meg. Jelentősebb zajkibocsátással járó ipari tevékenység nem folyik a város védendő (lakó-, intézményi- rekreációs és egyéb) területein.

A mezőgazdaság ágazatai közül a növénytermesztés jellemzően lakott területtől távolabb folyik, környezetét zajjal csak időszakosan (pl. szántás, betakarítás, repülőgépes növényvédelem, termék-fuvarozás) terheli. A kapcsolódó helyi feldolgozó háttér (szárítók, gabonátárolók) zaja általában nem terjed túl a mezőgazdasági terület határán.

Az állattenyésztés egy része lakókörnyezetben vagy annak közelében található. A zajterhelés szempontjából főleg az intenzív, kis helyigényű állattartás (baromfi-nevelő telepek, sertés- és libatartás) okozhat lakossági

panaszokat. Zavaróak lehetnek az állatok hangja mellett a kapcsolódó technológiai zajok (pl. mesterséges szellőztetés).

A legnagyobb zajterhelés a közlekedésből származik, amelynek mértéke nem egyenletes, szezonálisan és napszakonként is változik. A közúti közlekedésből származó zaj azonban településen nem jelentős, az átmenő tranzitforgalom és a belső forgalomból viszonylag alacsony szintje és a teherforgalom átlagosnál alacsonyabb arányai miatt.

Az egyéb zajok kategóriájába a lakókörnyezetben a lakás, vagy melléképületek részbeni átalakításával létrejött, alapvetően a szolgáltatási ágazatban tevékenykedő boltok, kis üzletek zaja (pl. hűtő aggregát, elszívó ventilátor stb.), a lakóingatlan céljára vásárolt, de vállalkozási célra felhasznált telephelyek zaja tartozik. Emellett az egyéb zajok egy jelentős csoportját alkotják a szórakozóhelyi zajok is. Ezek helyi szinten fejthetnek ki zavaró hatást, helyi zajvédelmi rendeletben szabályozhatók.

A város környezetvédelmi programja az alábbiakat tartalmazza levegőtisztaság-, zaj- és rezgésvédelmi szempontból:

„2. levegőszennyezés elleni védelem

A területfelhasználási egységek területén csak olyan tevékenységek folytatására illetve olyan új építmények elhelyezésére lehet hatósági engedélyt kiadni, melynek során a levegőtisztasági szempontból a területre vonatkozó szennyező anyag kibocsátási határértékek teljesülnek. A város közigazgatási területén diffúz légszennyezést okozó tevékenység csak zárt térben, vagy a kiporzás megakadályozása esetén folytatható (pl. nedvesen tartás stb.).

- 2.1. A város közigazgatási területén bűzt okozó létesítmény nem helyezhető el.
- 2.2. A városban fel kell számolni a poros utakat pormentes burkolatok kiépítésével, majd ezek folyamatos portalanításával.
- 2.3. Alternatív közlekedési útvonalak kiépítésével a zavartalan, folyamatos forgalom biztosításával el kell érni, hogy a járművek által kibocsátott légszennyező anyagok koncentrációja minimális legyen.
- 2.4. A városban folyamatosan irtani kell a biológiai allergén növényeket (pl. parlagfű).
- 2.5. A városban új fásításoknál allergén egyedek telepítése nem megengedett.
- 2.6. Minimálisra kell csökkenteni a szilárd tüzelésű berendezésekkel ellátott ingatlanokat, a megmaradóknál korszerű fűtőberendezések alkalmazását kell támogatni.
- 2.7. Folyamatosan figyelni kell a környező településekben előforduló nagy légszennyező üzemek által kibocsátott szennyezést, káros hatások esetén a szükséges intézkedéseket kell kezdeményezni (pl. erőművek, Mol-bázis, állati eredetű takarmányokat előállító üzem).
- 2.8. A város közterületein is ki kell jelölni dohányzásmentes és dohányzó övezeteket.
- 2.9. Korlátozni kell a mezőgazdasági növényi hulladék, valamint a kerti művelésből eredő növényi hulladékok égetését. ...

8. Zaj és rezgés elleni védelem

- 8.1. A városban csak olyan tevékenység (gazdasági, kulturális stb.) folytatható, mely a tevékenységhez legközelebb eső lakó- vagy üdülőépület védendő homlokzatának a megengedett nappali és éjjeli zajszintet nem éri el.
- 8.2. A közlekedésből származó zajt alternatív közlekedési útvonalak kijelölésével, az akadálymentes forgalom biztosításával a minimális értékre kell csökkenteni.

I.17.5. Sugárzás védelem

A települést nem érinti nukleáris erőmű, feldolgozó, tároló és átmeneti tároló biztonsági védőzónája, kijelölt védőterülete.

Sugárzásvédelmi szempontból a rendelkezésre álló adatbázisok nem közölnek adatot, ebből a szempontból a város nem érintett.

I.17.6. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodás témakörével az IVS érdemben nem foglalkozik, az egyéb előzményi dokumentumok sem ismertetik részletesen a 2000-2006.évi állapotot.

A városban működik a szilárd és folyékony hulladék gyűjtésére és szállítására intézményes közszolgáltatás. A város nem rendelkezik aktuális Települési Hulladékgazdálkodási tervvel. A 2007-ben készült kistérségi terv (HGT: 11 településre), Ráckevével is foglalkozik, de ennek megújítása, aktualizálása még nem készült el. A hulladékgazdálkodással, településtisztasággal kapcsolatos kérdéseket az önkormányzat Települési szilárd hulladék és köztisztasági rendelete és a Települési folyékony hulladék rendelete szabályozza.

A városban már 2006-tól működik a szelektív hulladékgyűjtés, a kialakított gyűjtőszigeteken a 4 hulladék frakciót gyűjtenek. Jelenleg célként fogalmazódik meg a háztól való szelektív gyűjtés megvalósítása.

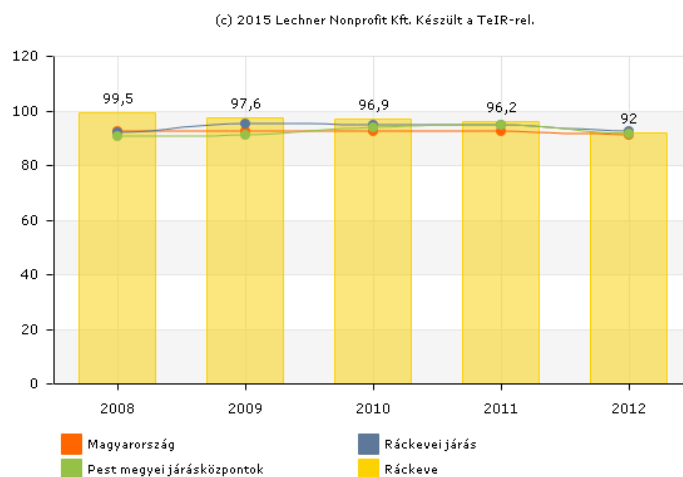
A Ráckeve és térsége 11 településén a hulladék gyűjtése és elszállítása intézményesen megoldott. Ráckeve és Térsége Önkormányzati Beruházási Társulás gesztora Dömsöd nagyközség, a szilárd hulladéklerakó is ezen a településen működik. Ráckevén szelektív hulladékgyűjtő szigetek kialakítása 6 helyen megtörtént 2006-ban.

2006-ban a KSH adatai szerint az összes elszállított települési szilárdhulladék mennyisége mintegy 4.250 tonna volt, amiből a lakosságtól elszállított települési szilárdhulladék 3.960 tonnát tett ki.

Ráckeve Város Önkormányzata tagja a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak, melynek gesztora Polgárdi. A települési folyékony hulladék kezelése (Ráckeve és 5 szomszédos település szennyvize) a ráckevei Regionális szennyvíztisztító telepen történik.

A szervezett hulladékgyűjtés ellenére mindig problémát jelent az illegális hulladéklerakás. A város határában többfelé rendszeresen előfordul szórványos lerakás, amelyek felszámolása folyamatos.

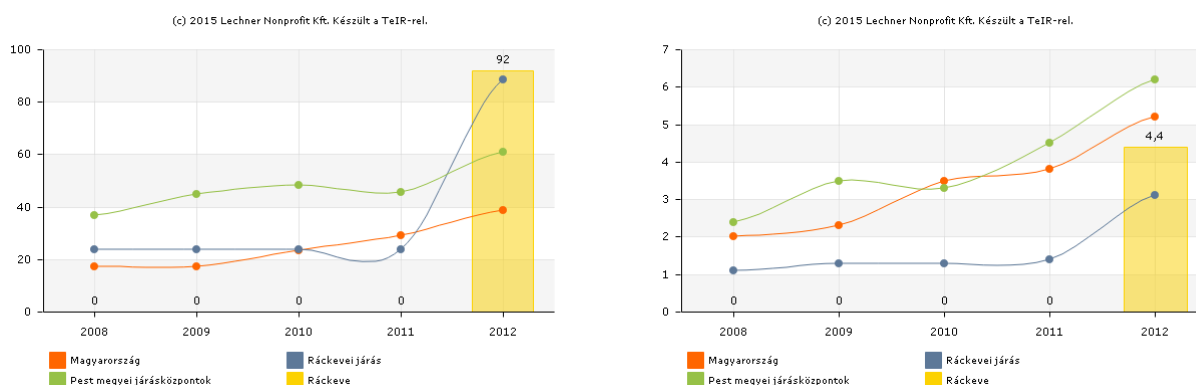
A Ráckevére az IVS készítési utáni időszakra frissebb adatok a TeIR adatbázisból gyűjthetők ki:

KÖR4. ábra: Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya(%).

Forrás: TeIR

A város ellátottsági mutatója a járási átlaggal egyezik, az országos és megyei átlag alatt marad.

KÖR5. ábra: Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%) , A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya (%)

Forrás: TeIR

A szelektív gyűjtési arányok 2010 óta emelkednek, a városban és a járásban azonos tendenciát követnek, értékeik nagyságrendileg megegyezők. A statisztika szerinti 2011/2012 évi visszaesés kedvezőtlen, ezzel bizonyos tekintetben az országos és megyei átlag alá kerül.

A folyékony hulladékok kezelése a szennyvíztisztító telepen megoldott, a környezeti veszélyeztetés mértéke a csatorna rákötések számával csökken. A belterületi csatornázottság 2006-ban 28%-os volt, mértéke 2013.jan. 1-ig 89%-ra emelkedett. Az egy lakosra jutó elvezetett összes szennyvíz mennyisége 2012-re meghaladta a járási átlagot, ugyan még az országos átlag alatt maradt, de megközelítette a megyei mutató értékét.

1997 és 2006. között 2.850-ről 3.354 darabra emelkedett a hálózatra kapcsolt lakások száma, ami 15 százalékos bővülést jelentett. További dinamikus fejlődés zajlott le a településen a közüzemi ivóvíz infrastruktúra tekintetében az elmúlt évtizedben is. A közüzemi szennyvízhálózat hossza 2001-ben bővült a legnagyobb mértékben, ekkor mintegy 4,5-szeresére nőtt a vezetékhálózat hossza. Ezután is folytatódtak a fejlesztések, és 2001-2006 között további 15%-kal bővült a rendszer (50-ről 58,6 kilométerre). 2007-től a további fejlesztés eredményeként a bekötések száma tovább bővült.

1.17.7. Vizuális környezetterhelés

A város kilátás- és rálátásvédelmi szempontból kevésbé érzékeny, síkvidéki típusú morfológiai adottságokkal rendelkezik. A település egészére részletes látványvédelmi, vizuális– környezeti vizsgálatok nem állnak rendelkezésre, de helyszínelés alapján is megállapítható, hogy a vizuális– környezetterhelési szempontból a település viszonylag kedvező helyzetben van, kirívó vizuális környezetszennyezés egyik megközelítési irányból sem károsítja a település sziluettjét.

- A város frekventált területein nem jellemző a túlépítettség, továbbá az építészeti és környezetalakítási minőség is elfogadható minőségű, nem zavaró hatású;
- Azonban több helyen hiányoznak takarófasítások, a véderdő- és védőzöldsávok, amelyek pozitív ökológiai – környezetvédelmi hatásai mellett vizuális– környezetterhelési szempontból is jótékony hatással lehetnének, egyes nemkívánatos objektumok, kedvezőtlen feltárulások takarására;
- egyes átmeneti sávok mérsékelten zavaróak kisebb területeken, a települési szegélyzónákon elhelyezkedő rendezetlen, részben szennyezett területeken (pl. illegális hulladéklerakók);
- Vizuális és ökológiai szempontból is pozitív a RSD parti sávok viszonylagos rendezettség, a természetközeli állapotú részek magas aránya és a terület víziállásoktól való mentesítése;
- a város hagyományos belterületén belül kevésbé jelentkeznek a vizuális környezetszennyezés jelei, a belváros értékes műemléki területei és épületei mellett magas a rendezett, fasorokkal, zöldfelületekkel tagolt, különböző minőségű beépítések és közterületek aránya, az utcaképek többsége elfogadható látványt nyújt, továbbá több, többek közt az előzményi IVS akcióterületeként kijelölt és megújított terület színvonalasan kiépített, kellemes települési környezetként jelenik meg.
- A város látványként (látnivalóként) is kiemelten értékes eleme a kastély és parkjának együttese.

1.17.8. A települési környezet és értékei

Az IVS települési környezetet érintő fejezeteiben csak épített környezetet alkotó elemekről és az épületállományról szól. A vonatkozó prioritások között környezetvédelmi szempontból a műszaki és környezeti infrastruktúra fejlesztése, a környezeti terhelés csökkentése mellett a lakossági életkörülmények javítását hangsúlyozza általánosságban.

A város környezetvédelmi programja az alábbiakat tartalmazza települési környezetvédelmi szempontból:

„1.1. A települési környezet állapotának javítása érdekében a kistérség, a Csepel-szigeti önkormányzatok Pest megyével karöltve elkészítették Pest megye környezetvédelmi programját, mely a település környezetéből eredő káros hatások mérséklését megcélozza. Bár nem a települési önkormányzat feladata, de mint érdekelt térségi település a különböző szövetségekben, társaságokban, fórumokon képviselje azt az érdeket, hogy a ráckevei Duna-ágat terhelő délpesti szennyvíztisztító telep elfolyó tisztított szennyvize átvezetésre kerüljön a Duna folyóba, hogy folytatni kell és mielőbb be kell fejezni a ráckevei Duna-ág iszapmentesítését, hogy mielőbb kezdődjön meg és fejeződjön be a Csepel-szigeti gerincút kialakítása. Az üdülőterületek csatornázására elindított programot végre kell hajtani.

- 1.2. A város rendezési tervében szereplő terület-felhasználási egységek tiszta funkcióját el kell érni, az ipari, a mezőgazdasági és egyéb tevékenységeket a részükre kijelölt területeken kell gyakorolni biztosítva ezzel a lakó- és üdülőterületek funkcióját.
- 1.3. A gazdasági, közlekedési és egyéb tevékenységekből keletkező káros környezeti hatások mértékének legalább a csatlakozó lakó- vagy üdülőterület határáig a megfelelő határértékre csökkenteniük kell.
- 1.4. A város belterületéről különös tekintettel a lakó, üdülő és műemlék-területeken az állattartási tevékenységet folyamatosan el kell távolítani, az erre kijelölt település felhasználási egységekbe.
- 1.5. Folyamatosan biztosítani kell az emberi közérzetre és egészségre káros élővilág irtását (úgy mint szúnyogok, rágcsálók, rovarok stb.)”

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A város Duna menti, részben szigeti fekvéséből adódóan, a környezeti elemek és adottságok közül az kiemelendők a vízvédelemmel kapcsolatos adottságok és feladatok.

A Ráckevei (Soroksári) Duna-ág (RSD) vízminőségi helyzete számos problémával terhelt, a fejlesztéshez egyik legfontosabb előfeltétel a megfelelő vízminőség és vízmennyiség biztosítása. A vízügyi és környezetvédelmi szervek 2007. augusztusában indították az „RSD Projektet”, amelynek célja a RSD vízgazdálkodásának és vízminőségének javítása, valamint a térség gazdaságának vízhasználatokkal összefüggő fejlesztése. Ennek megvalósítása folyamatban van és kedvező környezeti hatásokat eredményez a város területén is, a RSD vízminősége az utóbbi évtizedben ennek és az egyéb vízminőségvédelmi intézkedéseknek következtében jelentősen javult, a vízminőségi problémák enyhültek.

A felszíni vizek terhelése, múltban mért kedvezőtlen vízminőségi adatok mára már jóval kedvezőbbek, a szennyvíz csatorna hálózat kiépítését követően a csatorna rákötések számával arányosan csökkent az illegális bevezetések mennyisége.

A nagy-dunai ivóvízbázisok megállapított védőterülete a város szigeti részének jelentős hányadát lefedi. A múltban – az előző IVS és helyzetfeltárás időszakában – még jelentősebb környezetvédelmi, vízminőségi és egyben talajszennyezési problémák döntő hányada megoldást nyert a víziközmű ellátás folyamatos növelésével, a víz- és csatorna hálózatok bővítésével, továbbá egyes koncentrált szennyező források kiiktatásával.

A vezetékes vízellátás és szennyvíz elevezetés magas arányban van kiépítve, a víziközmű olló fokozatosan zárul.

Ráckeve levegőtisztasági állapota kedvező. Légszennyező ipari tevékenység nem folyik, az ipari és kommunális üzemi szennyezések felszámolásra kerültek és a lakossági eredetű levegőszennyezés növekedése sem jellemző. A település jó levegőminősége elsősorban a jó átszellőzési viszonyainak köszönhető. A

település belterületén viszonylag magas a zöldfelületek aránya, mely szintén elősegíti a jó levegőminőséget. Ehhez hozzájárul az is, hogy várost jelenleg elkerülik a gyorsforgalmi és elsőrendű főúti hálózat elemei.

Hasonlóan pozitív megállapításra juthatunk a város zaj- és rezgésterhelési viszonyairól is.

Az ipari zajkibocsátók a település belterületét nem érintik. Az új ipari létesítések kijelölt iparterületen valósulnak meg. Nagyobb zajterhelés a közlekedésből származik, amelynek mértéke nem egyenletes, szezonálisan és napszakonként is változik. A közúti közlekedésből származó zaj azonban településen nem jelentős, az átmenő tranzitforgalom és a belső forgalomból viszonylag alacsony szintje és a teherforgalom átlagosnál alacsonyabb arányai miatt.

A városban működik a szilárd és folyékony hulladék gyűjtésére és szállítására intézményes közszolgáltatás, már 2006-tól bevezették a szelektív hulladékgyűjtést. A Ráckeve és térsége 11 településén a hulladék gyűjtése és elszállítása intézményesen megoldott. A szervezett hulladékgyűjtés ellenére mindig problémát jelent az illegális hulladéklerakás. A város határában többfelé rendszeresen előfordul szórványos lerakás, amelyek felszámolása folyamatos.

A települési folyékony hulladék kezelése (Ráckeve és 5 szomszédos település szennyvize) a Ráckevei Regionális szennyvíztisztító telepen megoldott, a környezeti veszélyeztetés mértéke a csatorna rákötések számával csökken.

A város települési környezeti paraméterei összességükben folyamatosan javuló értékeket mutatnak az utóbbi években, kiemelt, azonnali megoldást kívánó környezetvédelmi problémával nem rendelkezik. Az RSD program részeként folyamatban van a szennyvíz-csatornázási projekt befejezése, amely a belterület után az üdülőterületek szennyvízelvezetését is megnyugtatóan megoldja. A város kedvező települési környezeti állapotának minőségéhez nagyban hozzájárul zöldfelületeinek nagysága és igényes karbantartása, valamint a védelemre érdemes területek megőrzésének biztosítása is.

I.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM

I.18.1. Építésföldtani korlátok, Vízrajzi veszélyeztetettség, Egyéb

Az előzményi IVS a katasztrófavédelmi szakterületekkel nem foglalkozik, erre vonatkozó fejezetet nem tartalmaz, a település katasztrófavédelmi terve nem ismert. A város nem rendelkezik aktuális települési környezetvédelmi programmal (a régi TKP több mint 10 éve készült), komplex katasztrófavédelmi, polgári védelmi, ár- és belvízvédelmi, haváriaelemzési és elhárítási fejezettel nem rendelkezik a többi, adatbeszerzés során ismertté vált elemzés és terv sem. A témakör egyes fejezeteit érintik a településrendezési terv (TRT) vizsgálata, de katasztrófa védelmi fejezetet ez sem tartalmaz.

A település Ár- és Belvízvédelmi Tervvel, Mozgósítási (polgári védelmi) tervvel és Veszélyelhárítási (katasztrófavédelmi) tervvel is rendelkezik (2013.), amely az alábbi témakörökre tér ki részletesen:

- **Árvízveszély:** a Duna folyam ingadozó vízjárásából adódó veszélyeztetettség, esetleges jegesár és zöldrár kialakulásának veszélye, a dunai védművek állapota;
- **Belvízveszély:** a lefolyástalan síkvidéki fekvésből és a szakszerűtlen humán beavatkozásokból (mező- és erdőgazdálkodás, vízgazdálkodási rendszerek karbantartása, mélyfekvésű területek beépítése) származó veszélyek. Ráckeve Ár- és Belvízvédelmi Tervvel is rendelkezik (az ebben is nevesített belvíz veszélyeztetett belterületek: Köztársaság utca – Marosi utca mély fekvésű kereszteződése, Mátyás tér, Hunyadi utca – Ilona köz, Dr. Mészáros L. utca eleje, Kert utca, Bajcsy-Zs. utca egy szakasza, Bercsényi utca)
- **Rendkívüli időjárási helyzetek** (felmelegedés, aszály, gyulladásveszély; szélsőséges szél- és csapadékviszonyok kártételei és az ellenük való védekezés)
- **Veszélyes anyagok felhasználása, tárolása** (Novaco, Főv, Vízművek); Veszélyes anyagok szállítása (közúti teherszállítás, tartálykocsik)

- **Robbanásveszély üzemi környezetben, lakókörnyezetben** (PB gáz-cseretelepek és üzemanyagotöltő állomások)
- **Humán járvány vagy járványveszély**
- **Földrengés veszély:** a Ráckevéhez közel fekvő Dunaharasztnál húzódó törésvonal közelségéből eredő veszélyhelyzet, az esetleges földmozgások elleni utólagos védekezés; (ezt a témakört alább kiegészítjük).

Megállapítja, hogy a település katasztrófavédelmi besorolása szerint II. osztályba tartozik. Az alábbiak ennek megállapításait egészítik ki.

Ráckeve katasztrófavédelmi adottságai közül meghatározóak az alábbiak:

- *építésföldtani adottságok:* morfológiai adottságok, talajtulajdonságok (részlegesen ismertetve: TRT természeti adottságokat leíró vizsgálati fejezetben)
- *vízrajzi adottságok:* ár- és belvízvédelem (ismertetve: TRT fenti és emellett a vízi közműves fejezetében)
- *egyéb* veszélyeztető tényezők, rendkívüli környezetveszélyeztetés (az előzményekben nem szerepel).

A hatályos jogszabályok Ráckevét nem sorolják az ár- és belvízzel veszélyeztetett települések közé. A település nagyvízi mederrel való érintettségét és az ebből következő potenciális árvízi veszélyeztetettség meghatározását tartalmazó térségi övezeti érintettséget rögzíti Pest megye Területrendezési terve (2006, 2012.). A város Duna folyam felőli oldala azonban árvízvédelmi művekkel biztonságosan bevédezt.

Az építésföldtani adottságok, morfológiai adottságok, különleges talajtulajdonságok regionális szintű meghatározását tartalmazó térségi övezetek (Pest megye Területrendezési terve 2006, 2012.) nem érintik.

A katasztrófa védelmi szakirodalom definíciói szerint a környezeti biztonság azon képességet jelenti, hogy a környezeti erőforrások szűkössége és a környezeti károsodás elkerülésével képes fejlődését biztosítani. A környezetbiztonságot befolyásoló tényezők három csoportba sorolhatók:

- Természeti eredetű károkozások (pl.: árvizek, földrengés)
- Műszaki eredetű károk (pl.: ipari baleset)
- Társadalmi eredetű károkozások (pl.: deviancia, szociális feszültségek).

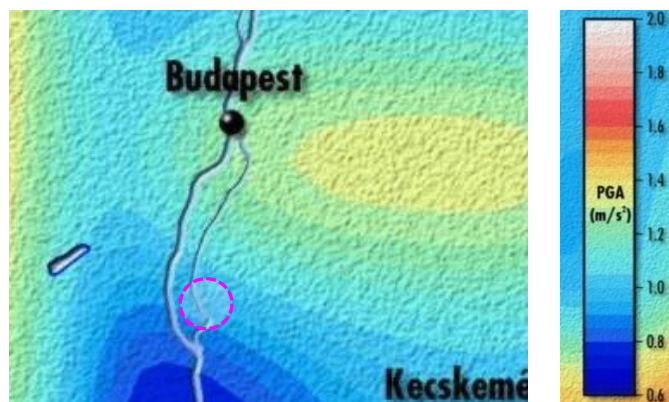
A környezetbiztonsági tényezők vizsgálata alapján Ráckeve fő környezeti kockázata két irányban határozható meg. A természeti veszélyeztető tényezők hatásai közül csak a Duna általi árvízvédelmi fenyegetettség potenciális havária-veszély. Az ennek elhárítására megépített árvízvédelmi művek rendkívüli helyzet extrém eseteit leszámítva teljes biztonságot nyújtanak a város számára. Egyéb szempontból a közlekedés említendő, azon belül is elsősorban a veszélyes anyagok és áruk közúti fuvarozása, - miután veszélyes ipari üzem nincs a településen, a természeti veszélyeztető tényezők hatása pedig árvízvédelmi tényezőkön túl, egyéb szempontból nem jelentős.

Az ipari területek a városban a lakóingatlanoktól távolabb helyezkednek, a kijelölt iparterületen. Ezek a lakóterületekre közvetlen veszélyt nem jelentenek. A SEVESO II. irányelv, azaz a 18/2006. (I.26.) kormányrendelet hatálya alá tartozó üzem jelenleg Ráckeve városában nem azonosított, de a város Veszélyelhárítási terve meghatározza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket (Novaco: ammónia, Főv.Vízmű: klór).

Katasztrófavédelmi, haváriaelemzési és elhárítási szempontból a fent hivatkozott és részben idézett TRT és fenntarthatósági tervi fejezetek valamennyi témakörrel foglalkoznak valamilyen szinten, említve a földrengés veszély megállapítását is.

Katasztrófavédelmi, haváriaelemzési és elhárítási szempontból a fent hivatkozott és részben idézett TRT és fenntarthatósági tervi fejezetek valamennyi témakörrel foglalkoznak valamilyen szinten, kivéve a földrengés veszély megállapítását. Ezt a <http://www.seismology.hu/images/cikkek/seismicity/Magyarország> honlapon közzétett nyílt információk alapján mutatjuk be.

Ráckeve a magyarországi viszonyrendszerben a gyenge - közepes veszélyeztetettségű, 2-3. zóna határán helyezkedik el. A zóna jellemző horizontális gyorsulási értékei (50 évre, 10%-os meghaladási valószínűséggel): PGA(g): 0,1; PGA (m/s²): -0,9/-1,0 között.

Horizontális gyorsulás értékek 50 évre,
10% meghaladási valószínűség mellett
(1/475 év gyakoriság) az alapkőzeten, m/s² egységben

KÖR6. ábra: Földrengés veszély megállapítása

Forrás: <http://www.seismology.hu/images/cikkek/seismicity/Magyarország>

Magyarországon jelenleg 20 szeizmológiai mérőállomás működik. Átlagos zaj- (talajnyugtalanság) viszonyokat feltételezve a hálózat észlelési küszöbe ML=1.5-2.0 magnitúdó körül van. Az ország középső részén valamivel alacsonyabb, a határok környékén kissé magasabb. Ez azt jelenti, hogy a lakosság által érzékelt valamennyi rengést a hálózat nagy valószínűséggel detektálja. ..."

A Kunszentmiklósi állomás (PKS7)* műszerezettsége és az üzemeltető szervezet:					
Állomás kód	Alapkőzet	Állomás típusa (1)	Érzékelő típusa (2)	Regisztrálás (3)	Szervezet (4)
PKS7	agyag	3C SP	CMG-40T	D-C	GR"

*főbb jellemzői: rövid periódusú állomás, valósidejű adatátvitellel;

jelmagyarázat: „(1) 3C - három komponenses szeizmométer; - SP: rövid periódusú szeizmométer

(2) CMG-40T - Güralp rövid periódusú szeizmométer;

(3) D - digitális regisztrálás; C - folyamatos regisztrálás

(4) GR - GeoRisk Földrengés Mérnöki Iroda"

(Forrás: http://www.foldrenges.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=68&Itemid=8)

A fentieket összefoglalva – a hivatkozásokat is beleértve - megállapítható, hogy Ráckeve katasztrófavédelmi szempontból nem tartozik a veszélyeztetett, illetve fokozottan veszélyeztetett kategóriába.

A részletes katasztrófavédelmi, polgári védelmi és havária elleni védelmi előírásokat a város (polgári- és katasztrófa-) védelmi tervében kell összefoglalni, valamint a jelentősebb intézmények és gazdasági egységek (üzemek) szabályzatainak kell tartalmaznia.

1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

A város területét kevésbé érintik a nyilvántartott ásványi nyersanyagkincs és nyersanyaglelőhelyek, jelentősebb működő bányaterület az igazgatási területen nem található. A témakör részletes elemzése nem szükséges az ITS megalapozásához, – a megkutatott bányakincsek (kavics és homok) és a lefektetett bányatelkek határait a rendezési terv vonatkozó fejezetei tartalmazzák. Egyéb típusú potenciális ásványi nyersanyaglelőhellyel a város nem rendelkezik.

I.20. VÁROSI KLÍMA

A terület klimatikus adottságai közül legjelentősebb befolyásoló tényező a város táji fekvése, morfológiai adottságai és ezek klímaformáló, befolyásoló szerepe, pozitív hatásai: a morfológiailag meghatározó síkvidéki fekvés regionális szinten monoton, de helyi szinten változatos kitettségi viszonyai, a Duna szigeti fekvésből adódó tiszta, frisslevegő és ennek állandó mozgása, a helyi szélviszonyok. E pozitív hatásokat lokálisan lerontják a közlekedési folyosók és a laza feltalajú szántó és parlagterületek légszennyező hatásai. Ezek környezetvédelmi fejlesztéssel (erdőterületek, véderdősávok telepítése), forgalomszervezési és szabályozási eszközökkel, továbbá okszerű mezőgazdálkodási technológia alkalmazásával mérsékelhetők.

Ez utóbbi, légszennyező forrásként figyelembe veendő deflációs felületek (szántott, tárcsázott mezőgazdasági területek, földutak) csökkentése, növényzettel való minél nagyobb arányú lefedése a helyi klímát is javítja.

A településen működő gazdasági és városüzemeltetési telephelyeknek (ipari, szolgáltató és mezőgazdasági üzemek, telephelyek, szennyvíztisztító telep) normál üzemmenet szerint nincs jelentős környezetszennyező, helyi klímát befolyásoló hatása, esetleges havária esetén fordulhat elő ideiglenesen a helyi légköri viszonyokat befolyásoló, beavatkozást igénylő szituáció – elsősorban az esetleges légszennyezési kibocsátás révén.

A területen meteorológiai megfigyelő állomás nem működik, konkrét helyi mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A legközelebbi mérőállomások Cegléden és Százhalombattán találhatók, nem sokban eltérő morfológiai viszonyok között, mezoklimatikus szinten az állomások adatainak tendenciái jellemzőek Ráckeve területére is.

A város klímaállapota összességében kedvezőnek minősíthető. Helyi szinten különbségek állapíthatók meg a különböző ökológiai adottságú városrészek klímajellemzői között: a sűrűbben beépített, magasabb burkolati aránnyal rendelkező és járműforgalommal erősebben terhelt központi fekvésű területek és a lazábban beépített, kevésbé terhelt perifériák, valamint a Duna-ággal közvetlenül határos településrészek között - ez utóbbiak javára.

A jövőben a városi mikroklíma helyi javításához a terület zöldfelületi intenzitásának, biológiai aktivitásának növelésével lehet hozzájárulni. A fentiekben túl fontos a belterületek zöldterületi arányának és a városi területek biológiai aktivitásának növelése, az utcák, terek és telkek fásítása.

II. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

II.1. A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE

Társadalom, humáninfrastruktúra

Ráckeve társadalmi helyzetértékelése számos helyi szinten megfigyelhető kedvező, részben pedig hátrányos folyamatra, jelenségre hívja fel a figyelmet.

A demográfiai és népesedési viszonyok között számottevő a népességfogyás mértéke, amit azonban a pozitív vándorlási egyenleg ellensúlyoz. Ennek köszönhetően a város lakónépessége lassan, de folyamatosan növekszik. A helyi népesség elöregedése előre haladott folyamat. A népesség összetétele az iskolai végzettség alacsonyabb szintje, a magasabb munkanélküliség és a rosszabb jövedelmi viszonyok miatt hátrányosabbnak tekinthető Pest megyében. A város lakásállománya az elmúlt másfél évtizedben bővült az újjépítésű lakások miatt, ami egyben minőségi javulást is eredményezett. Az életminőség szintjét és lehetőségeit kedvezően befolyásolja a város és környékének természeti környezete, vízparti fekvése és rekreációs zöldfelülete. A szegregáció által veszélyeztetett városrész a Pokolhegy, ahol főként a roma népesség térbeli koncentrációját lehet megfigyelni.

A települési identitástudat erősítésének célja a hagyományőrzés, a nemzetiségi kultúra fenntartása, élénk kulturális és sportélet működtetése, valamint a turizmus fejlesztésén keresztül a helyi értékek kiemelése, ápolása.

Ráckeve rendelkezik a helyi népesség egészségügyi, szociális és oktatási igényeinek kielégítéséhez szükséges megfelelő humán infrastruktúrával.

Az egészségügyi alapellátás minden szolgáltatása megtalálható a városban. A helyi szociális ellátóhálózatban az egyik kiemelt feladat az idősek ellátása (pl. idősek otthona, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás stb.). Ráckeve Önkormányzata a gyermekvédelmi jogszabályok által meghatározott kötelező ellátásokat biztosítja pénzben és természetben. Az oktatás színterei az óvodától a középiskoláig vannak jelen Ráckeven. Az óvodák részben nemzetiségi feladatokat is ellátnak, az egyik általános iskola egyházi fenntartású, valamint a városi gimnáziumban nagyszámban tanulnak más települések lakosai.

A városban a kulturális és közművelődési feladatellátásban fontos szerepet töltenek be az önkormányzati fenntartású intézmények, amelyek így a települési identitástudat erősödéséhez is közvetlenül hozzájárulnak. Ráckeven az esélyegyenlőség helyi szintű biztosításában elsődleges cél a társadalmi szolidaritás teljes körű megvalósítása.

Gazdaság

Ráckeve település gazdasága a (pl. a fővároshoz hasonlóan) nagy fejlődési csúcsot élt meg a millennium időszakában, a 19. század végén a magyar településhálózat hierarchiájában betöltött szerepe kedvező volt, ekkor járási székhely rangot kapott a település. A jelenlegi gazdasági adatok alapján elmondható, hogy a városban átlag körüli külföldi tőke van jelen, amely főként a hazai piacra termel. A gépgyártás meghatározó a foglalkoztatás szempontjából a településen. A foglalkoztatási mutatókban érződik Budapest elszívó hatása, mindemellett a helyi munkahely kínálat is alacsony. A ráckevei lakosok körében felülreprezentáltak a szakképzettséget igénylő vezetőként dolgozók (pl. gazdasági vezetők), a szolgáltatás jellegű foglalkozásokat végzők, illetve a mezőgazdasági dolgozók, az ipari-építőipari foglalkozásúak, valamint gépkezelői foglalkozásúak aránya. A 2000-es évek első felében településen két nagyobb wellness-szálloda is létesült (a szállodai férőhelyek aránya, közel a duplája a Pest megyei járásközpontokban tapasztalt értéknek és több

mint háromszorosa az országos átlagnak). A szállodaipar jelenléte valamint a település kedvező természeti turisztikai adottságai (szigeten való fekvés) és műemléki örökségei (pl. Hajómúzeum) , a termálvíz hasznosítása a település fejlődése szempontjából új lehetőségeket nyitottak meg. A 2007-2013-as programozási időszakot alapul véve elmondható, hogy a településen megvalósuló támogatott pályázatok száma háromszorosa az országos települési átlagénak, a nyertes pályázatok nagy részében az önkormányzat volt a kedvezményezett. Az önkormányzat két saját tulajdonú céggel városüzemeltetési feladatokat lát el a településen, az önkormányzat adóssághkonszolidációjára sor került. A víziközmű szolgáltatást a DAKÖV Kft. végzi, melyben a 2013. július 1-i törvényi változások után, a Keve Víz Kft. beolvasztásával 22 % tulajdonrészt szerzett az Önkormányzat. A személyszállítási feladatokat közszolgáltatási szerződés keretében jelenleg a Vertikál Kft. végzi, mely szolgáltatót 122 önkormányzatból álló társuláson keresztül választottak ki. A hulladékgazdálkodási feladatok esetében az illegális szeméttlerakás felderítését a térfigyelő kamerák segítik, a köztisztaság helyreállítását a RÁVÜSZ Kft. végzi. A révek üzemeltetése támogatási szerződéssel valósul meg. A felújítási-, közfoglalkoztatási-, egyéb városgazdálkodási-, közvilágítási- és az intézmények költségvetésében nem szereplő önkormányzati feladatok végrehajtásáért a Polgármesteri Hivatal a felelős az Önkormányzat, mint költségvetési szerv költségvetésének terhére. Az önkormányzat gazdálkodását nagyban behatárolja a korlátozott adóerő-képesség ami kihat az önként vállalt feladat-vállalásaira is, amely így korlátozottnak mondható.

Településhálózat, épített környezet

Településhálózat

Ráckeve a Közép-magyarországi régióhoz tartozó település. A régió központjától, Budapesttől viszonylag távol helyezkedik el, így a főváros dominanciája enyhébb, mint pl. az agglomerációs településeknél. A távolság és a közlekedési nehézségek ellenére jelentős a napi munkába járás céljából Budapestre ingázók száma. Ráckeve a járás központjaként ellátja a városi és járási közigazgatási feladatköröket, (bíróság, ügyészség, munkaügyi központ helyi kirendeltsége stb.), itt koncentrálódik a lakosságát és gazdasági szereplőit kiszolgáló pénzügyi szektor és szolgáltatói kör, illetve jelentős oktatási központi funkciót is betölt.

Telekmorfológia

A település központja a történeti városmag és a kastély környezete. A Duna mellett, azzal párhuzamosan É-D-i tengely mentén alakul ki a fő útvonal, erre merőlegesen a beépítés. (I. katonai felmérés). A 19. század közepétől indul meg a terjeszkedés a mezőgazdasági földek irányába, így a település a nyugati irányban is növekedni kezd. (II. katonai felmérés). A harmadik katonai felmérés időszakában a település növekedése továbbra is zajlik a mezőgazdasági területek irányába és ÉD-i irányba is. A településszerkezet és telekstruktúra ekkor már a mai jellemző tulajdonságokkal bír.

Épített környezet értékei

Ráckeve rendkívül gazdagon ellátott műemléki épületekkel, műemléki jelentőségi területe, és annak műemléki környezete gyakorlatilag lefedi a történelmi belváros területét. A településen található Magyarország egyetlen gótikus stílusú szerb temploma, a Boldogasszony szerb templom. Templomai és műemléki épületei (pl. Kereskedőház Fekete Holló Vendéglő; Savoyai-kastély; Városháza középkori pincével stb.) mellett, itt található 2007 és 2010 között felépített Magyarországon egyedülálló ráckevei Hajómalom. A település területén 4 db régészeti lelőhelyet tartanak nyilván.

Az önkormányzat fontos célkitűzése az idegenforgalom, turizmus továbbfejlesztése. Az értékes épített környezet, a műemlékek méltó bemutatása érdekében fontos feladat, hogy a műszakilag leromlott állapotú épületek (pl. Savoyai kastély, Városháza) mielőbb felújításra kerüljenek, a történelmi belváros területén található üresen ingatlanok hasznosításra kerüljenek. Az önkormányzat szándékában áll továbbá, hogy a Szerb templom világörökséggé való nyilvánításának folyamatát elindítsa.

Az épített környezet rehabilitációja, élhetőbbé tétele érdekében az önkormányzat számos pályázaton részt vett 2007 és 2013 között. Ebben az időszakban valósult meg a Levegőt! Ráckeve élhetőbb központjáért című projekt, melynek keretében sor került a belváros rehabilitációjára.

Rendezési tervek alkalmassága fejlesztési elképzelések megvalósíthatósága szempontjából

A megalapozó vizsgálat tartalmazza a rendezési eszközökben rögzített fejlesztési lehetőségeket és korlátokat. A stratégia megvalósíthatósága érdekében a város rendezési terveinek aktualizálása szükséges, melyet a koncepció és ITS felülvizsgálatának befejezését követően készített el a település önkormányzata.

Táji és természeti adottságok

A tájszerkezeti – tájhasználati adottságok vizsgálatának legfontosabb eredményeit összefoglalva megállapítható, hogy a nyilvántartott termőterületi/kivett területi arányban viszonylag magas a kivett 1/3-os aránya (amely ugyan magában foglalja a vízfelületeket is). A termőterületen belül túlnyomó a mezőgazdasági területek aránya, az erdőterületek épphogy meghaladják a 10%-ot. Az erdőszűkség alacsonyabb a vonatkoztatási (járási, megyei) átlagoknál. Az összes mezőgazdasági területen belül uralkodó a szántó, kevés a gyepek, elenyésző a nádasok területe. Jelentősnek mondható viszont az ültetvényterület (gyümölcsös + szőlő) és a kert terület (együttesen meghaladja a 7%-ot).

Az átlagos mértékű igazgatási terület fekvések szerinti megoszlásában magas a külterületi arány, a 15% körüli belterület a megyei járásszékhelyi átlag alatti.

A művelési ágak megoszlásából levonható következtetés, hogy a természetközeli növényzetet lehetővé tevő (erdő+gyep+nádas) művelési ág arány igen alacsony, ~15 % alatti. A természeti állapotokhoz képest jelentősen átalakított felszínek aránya tehát több mint az igazgatási terület ¾-e, ezen belül átlagos a kivett területi, mintegy 33%-os arány. Ökológiai szempontból kedvező, hogy a kivettként nyilvántartott terület egy része biológiailag aktív vízfelület, illetve növényzettel borított vízmeder (Duna ágak, árkok, csatornák, tavak). A mezőgazdasági termőterületek termőhelyi adottságai a kistérségi átlagnál kedvezőbbek, szinte valamennyi művelés ágban jelentős a települési átlagnál jobb minőségű területek aránya.

Védett tájalelemek, természetvédelem

A település környékének természeti környezete kedvező képet mutat. Több „ex lege” védett láp (úszóláp) is található a kis Duna-ág területén.

Natura2000-es európai jelentőségű oltalom alatt áll a település vízparti külterületeinek nagyrésze. Ezek közül a kisebb terület a „Duna és ártere (HUDI 20034)”, a nagyobb területrész a „Ráckevei Duna-ág (HUDI 20042)” kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

Ráckeve természetvédelmi területei: a Ráckevei Kastély-park, a Savoyai kastély belső udvara és az ott található növényállomány. Ráckeve Páskom-erdő 5ha-os területe – a védett tarkasáfrány hazai legnagyobb előfordulása végett-, illetve a Tókert 45ha-os, zömmel erdővel borított területe, kiemelkedően gazdag állatvilága és az itt lévő erdőtársulások és a lágyszárú növénytársulások miatt. Helyi jelentőségű védett természeti terület a Ráckevei (Soroksári) – Duna-ágban lévő lakatlan Senki-sziget, mely őshonos fajokkal, cserjékkel, védett állatfajokkal rendelkező terület.

Zöldfelületi rendszer, zöldterületek

Ráckeve zöldfelületeiről elmondható, hogy ápoltság, gondozott zöldfelületek jellemzik a települést. A zöldfelületek többnyire koncentráltabbak, és a települések frekvenciáltabb pontjain találhatók, a belterületen, a településszerkezetből adódóan az utcai zöltsávok mellett csak kisebb teresedések találhatók. A zöld- és vízfelületeket tekintve kedvezőnek mondható a város szigeti fekvése, a Duna-ágak kedvező környezeti hatásai.

A település zöldfelületein sok nagylomboszatú, egészséges, értékes faegyed található, mely a zöldfelületek esztétikai és környezetminőségi értékét tovább növeli. A települési zöldfelületek egyik nagyterjedésű frekvenciált eleme a védett Kastélypark területe.

A parkok együttes területe jelentős, amely a környezetminőség és a településképi szempontjából is meghatározó. A zöldfelületek helyi klímamódosító pozitív hatással vannak a környezetminőségre, a szabadidős funkciók körének gazdagítására. A zöldfelületek tekintetében fontos említést tenni a település vizes élőhelyeiről és két belső taváról is. A város zöldfelületei igen értékes faállománnyal rendelkeznek.

A nyilvántartott zöldfelület 2010-ben több mint 293 ezer m², az 1 főre jutó közel 12 m². Az egy lakosra jutó zöldfelület nagyságának változása 2004.XII.31.–2013.I.1. között kerekben +1 m²/fő, 2012/13-ban 12,5 m²/fő, - az országos átlag alatt, de a járási viszonyítási értékek fölött.

Ráckeve, zöldfelületeit tekintve kedvező helyzetű település. Ez részben köszönhető zömmel egyedi telkes beépítettségének, mely a település méretéhez képest nagyarányú magánkerti zöldfelületi hányadot eredményez. Emellett nagy a településen a közterületi, ápolott zöldfelületek aránya is.

Igen kedvező a város mentén ökológia folyosóként áthaladó Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág széles zöldsávja, illetve a város nagy kiterjedésű rekreációs zöldfelületei. A település egyes területei és fái helyi értékvédelem alatt állnak. A zöldfelületi rendszer külterületi elemeiként, a fentiekben túl kisebb kiterjedésű erdő- és nagyterjedésű mezőgazdasági zöldfelületek találhatók

Közlekedés

Ráckeve országos közúti kapcsolatait a főváros határától délre kelet-nyugati irányban húzódó M0 autópályát és az ehhez déli irányból csatlakozó 51. sz. másodrendű főút biztosítja. Közösségi közlekedési kapcsolatait a VOLÁNBUSZ és a kötöttpályás jelleggel a Ráckevei HÉV bonyolítja. A HÉV vonal műszaki infrastruktúrája korszerűtlen, az utazási sebessége alacsony. A Csepel-sziget mentén a Nagyduna-ágon nincs hosszanti hajóközlekedés. A Ráckevei Duna-ágon is megszűnt a Ráckeve – Dömsöd – Tass útvonalon lebonyolított személyforgalom. A települési utak közül a gyűjtőutak kiépítettsége 100 %-os, a kiszolgáló utaké közel 65 %-os. Az üdülőterületek megközelítése csak egysávos úton tehető meg. Ráckeve területén nincs kiépített kerékpáros infrastruktúra. Kerékpáros közlekedés szempontjából kritikus az Árpád hídi közúti sávokon lebonyolódó kerékpáros forgalom. Az Árpád hídi járdák 1,5 m szélesek, kapcsolataikat a hídfőkben rendezni szükséges. Jelentős probléma a nyári hétvégi többlet-parkolóigény, illetve a piacnapok forgalma, illetve nincs megfelelő kiépített parkoló a HÉV és autóbusz végállomáshoz kapcsolódóan.

Közművek és elektronikus hírközlés

A víziközmű-szolgáltatás hosszú távú biztosíthatósága érdekében – a fenntartható fejlődés szempontjaira tekintettel – víziközmű-szolgáltatási ágazatonként tizenöt éves időtávra gördülőfejlesztési tervet kell készíteni. A gördülő fejlesztési terv felújítási és pótlási tervből, valamint beruházási tervből áll.

Ráckeve közműellátása összközműves formában épült ki. A város vízellátása a szigetek kivételével megoldottnak tekinthető. A vízbázis oldal jelentős többlet igények biztosítására is alkalmas. A város vízmű-kútjai, a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, ezen belül kiemelten érzékeny vízminőség védelmi területen fekvő település. A vízbázis védőövezeteinek felülvizsgálata és a védőövezetek kijelölési megtörtént. A város településfejlesztése során figyelembe kell venni a fokozottan érzékeny, ezen belül kiemelten érzékeny vízminőség védelmi területeket. A beépítés-fejlesztésekhez az azbeszt cement anyagú fővezetékek rekonstrukciójával kell számolni. A jelentősebb iparterületek kommunális és tűz-vízigényének biztosítása érdekében DN 150, DN 200 m-es KPE gerincvezetékekkel. A víz bázis, víz-tározás és vízminőség szempontjából továbbra is megfelelő mennyiségben és minőségben áll rendelkezésre Ráckeven.

A városban a szennyvízcsatornázás elérte a 91 %-os kiépítettséget. Ráckevei kistérségi regionális szennyvíztisztító-telepe korszerű III. tisztítási fokozattal rendelkezik. A város csatornázása elválasztott rendszerű ezen belül a szennyvízcsatorna-hálózata vegyesnek tekinthető. Az Óvárosi területen gravitációs

szennyvíz-csatornahálózat üzemel, míg a többi városrészen vákuumos kényszeráramoltatású szennyvízelvezetés került kiépítésre.

A Ráckeve csapadékvizeinek befogadója a Ráckevei (Soroksári) – Duna, melybe a felszíni vizek egy övások rendszeren keresztül átemeléssel, vagy közvetlenül jutnak el. A csapadékvíz elvezető és szikkasztó rendszerek a város kb. 75 %-át lefedik, azonban jelentős felújításra, átépítésre szorulnak. A településen jellemző a nyíltárkos csapadékvíz-elvezetés és szikkasztás. A központi belterületen zárt csapadékcsatorna-hálózat üzemel. A város infrastrukturális ellátottsága szempontjából a csapadékvíz-elvezetés korszerűsítése, megoldása jelenti a fő fejlesztési feladatokat. Útrekonstrukciók esetén vizsgálni kell a csapadékcsatorna rendszer korszerűsítését. A Ráckeven egységes csapadékvíz-elvezető rendszert kell kialakítani. Az árokrendszereket fel kell, hogy váltsa a felszín közeli zárt csapadékcsatornák, illetve a zárt szabványos mélyépítésű csapadékcsatornák.

Az energiaközművek tekintetében a város villamosenergia-ellátása közel 100%-osnak tekinthető. A nagyfeszültségű rendszer, valamint a gödöllői állomás és az abból kiinduló közép-feszültségű rendszer megfelelő kapacitásokkal rendelkezik a távlati beépítés-fejlesztések kiszolgálására is. A kisfeszültségű hálózatok fejlesztése a település vegyes (Vt) területeknél a légvezetékes hálózatok átépítését jelentené földkábeles hálózatokká.

A város földgázellátása szintén 100%-osnak mondható. A gázátadón keresztül kiépített nagy-középnomású gázhálózat a távlati igények kiszolgálására is alkalmas.

A hírközlés rendszere mind a vezetékes, mind a vezeték nélküli rendszereknél az igényeknek megfelelően kiépült, melyekről a távlati igények is biztosítható.

Környezetvédelem

A környezetvizsgálatok és elemzések valamennyi környezeti elemre és hatásra kiterjedtek, ezek közül az értékelés során kiemelendők a vízvédelemmel kapcsolatos adottságok és feladatok.

A Ráckevei (Soroksári) Duna-ág (RSD) vízminőségi helyzete számos problémával terhelt, a gazdaság fejlődéséhez, a turizmus, az üdülési és rekreációs területhasználat fejlesztéséhez az egyik legfontosabb előfeltétel a megfelelő vízminőség és vízmennyiség biztosítása. A központi vízügyi és környezetvédelmi szervek 2007. augusztusában indították útjára az „RSD Projektet”, amelynek célja a R.S.- Duna-ág vízgazdálkodásának és vízminőségének javítása, valamint a térség gazdaságának vízhasználatokkal összefüggő fejlesztése. Ennek megvalósítása folyamatban van és kedvező környezeti hatásokat eredményez a város területén is, a RSD vízminősége az utóbbi évtizedben ennek és az egyéb vízminőségvédelmi intézkedéseknek következtében jelentősen javult.

A város igazgatási területén – a kis Duna-ágon kívül - 2 állóvíz található, ezek minőségét befolyásolják a nyílt vízfelületi arány, a csapadékvízviszonyok, a tavakban az oldott oxigén mennyisége és ennek függvényében a vízi élővilág állapota is. Karbantartásuk révén vízminőségük megfelelő.

A felszíni vizek terhelése, múltban mért kedvezőtlen vízminőségi adatok mára már jóval kedvezőbbek, a szennyvíz csatorna hálózat kiépítését követően a csatorna rákötések számával arányosan csökkent az illegális bevezetések mennyisége.

Összefoglalva, a város hidrogeológiai adottságaiból következően a felszíni és felszín alatti vizek védelme kiemelt feladat. Az nagy-dunai ivóvízbázisok megállapított védőterülete a város szigeti részének jelentős hányadát lefedi. A múltban – az előző IVS és helyzetfeltárás időszakában – még jelentősebb környezetvédelmi, vízminőségi és egyben talajszennyezési problémák döntő hányada megoldást nyert a víziközmű ellátás folyamatos növelésével, a víz- és csatorna hálózatok bővítésével, továbbá egyes koncentrált szennyező források kiiktatásával.

A vezetékes vízellátás és szennyvíz elvezetés magas arányban van kiépítve, a víziközmű olló fokozatosan zárul, 2012-től a megyei városi átlagértéknek megfelelő. Az egy km vízvezeték-hálózatra jutó csatornahálózat hossza hosszú stagnálást követően nőtt, vagyis a közműolló nyílása szűkült.

A KDV VIZIG TFK-hoz nyújtott aktuális információi szerint a ~99%-os vezetékes ivóvízzel való ellátottság mellett a szennyvíz-csatornázottság 94%-os, így mindössze 5%-ra szűkült a differencia, amely az üdülőterület részleges ellátatlanságából adódik. Ennek a hiányosságnak a felszámolása az R/S/D nagyprojekt keretében folyamatban van.

Ráckeve levegőtisztasági állapota kedvező. Légszennyező ipari tevékenység nem folyik, az ipari és kommunális üzemi szennyezések felszámolásra kerültek és a lakossági eredetű levegőszennyezés növekedése sem jellemző. A település jó levegőminősége elsősorban a jó átszellőzési viszonyainak köszönhető. A település belterületén viszonylag magas a zöldfelületek aránya, mely szintén elősegíti a jó levegőminőséget. Ehhez hozzájárul az is, hogy várost jelenleg elkerülik a gyorsforgalmi és elsőrendű főúti hálózat elemei.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a város levegője jó minőségű, ez főként a kedvező zöldfelületi arálynak köszönhető, illetve, hogy a településen semmilyen komolyabb légszennyező tevékenység nem folyik. Ez kiegészítendő annyival, hogy a közúti közlekedési terhelésből adódó terhelés nem jelentős.

Hasonlóan pozitív megállapításra juthatunk a város zaj- és rezgésterhelési viszonyairól is.

Az ipari zajkibocsátók a település belterületét nem érintik. Az új ipari létesítések kijelölt iparterületen valósulnak meg. Nagyobb zajterhelés a közlekedésből származik, amelynek mértéke nem egyenletes, szezonálisan és napszakonként is változik. A közúti közlekedésből származó zaj azonban településen nem jelentős, az átmenő tranzitforgalom és a belső forgalomból viszonylag alacsony szintje és a teherforgalom átlagosnál alacsonyabb arányai miatt.

A városban működik a szilárd és folyékony hulladék gyűjtésére és szállítására intézményes közszolgáltatás. A városban már 2006-tól bevezették a szelektív hulladékgyűjtést, a kialakított gyűjtőszigetekken. Célként fogalmazódik meg a háztól való szelektív gyűjtés megvalósítása.

A Ráckeve és térsége 11 településén a hulladék gyűjtése és elszállítása intézményesen megoldott. Ráckeve és Térsége Önkormányzati Beruházási Társulás gesztora Dömsöd nagyközség, a szilárd hulladéklerakó is ezen a településen működik. Ráckeve Önkormányzata tagja továbbá a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak, melynek gesztora Polgárdi.

A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya városi ellátottsági mutatója a járási átlaggal egyezik, az országos és megyei átlag alatt marad. A szelektív gyűjtési arányok 2010 óta emelkednek, a városban és a járásban azonos tendenciát követnek, értékeik nagyságrendileg megegyezők.

A szervezett hulladékgyűjtés ellenére mindig problémát jelent az illegális hulladéklerakás. A város határában többfelé rendszeresen előfordul szórványos lerakás, amelyek felszámolása folyamatos.

A települési folyékony hulladék kezelése (Ráckeve és 5 szomszédos település szennyvize) a Ráckevei Regionális szennyvíztisztító telepen megoldott, a környezeti veszélyeztetés mértéke a csatorna rákötések számával csökken.

A város települési környezeti paraméterei összességükben folyamatosan javuló értékeket mutatnak az utóbbi években, kiemelt, azonnali megoldást kívánó környezetvédelmi problémával nem rendelkezik. Az RSD program részeként folyamatban van a szennyvíz-csatornázási projekt befejezése, amely a belterület után az üdülőterületek szennyvízelvezetését is megnyugtatóan megoldja.

A város kedvező települési környezeti állapotának minőségéhez nagyban hozzájárul zöldfelületeinek nagysága és igényes karbantartása, valamint a védelemre érdemes területek megőrzésének biztosítása is.

III. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

III.1.1. A folyamatok értékelése

III.1.2. SWOT analízis

SWOT

TÁRSADALOM, HUMÁNINFRASTRUKTÚRA

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
- Mérsékelt, de folyamatosan növekvő népességszám, amely elsősorban a bevándorlásból, beköltözésből adódik. - Kiemelkedő természeti és kulturális értékekre épülő hagyományőrzés. - A lakónépességet kiszolgáló humán közszolgáltatások jelenléte, de nem hiánytalan választéka. - Civil szervezetek és egyesületek által előmozdított helyi kezdeményezések kiteljesedése. - A meglévő humán közszolgáltatások bővítése, és társulási formában való működtetése. - Kulturális programok sokasága - Teljes körű intézményi lefedettség - Oktatási, nevelési intézmények széles spektruma	- Helyi lakónépesség alacsonyabb iskolai végzettsége, és emiatt is kedvezőtlenebb munkaerő-piaci pozíciója. - Helyi szegregátumban élő népesség hátrányos társadalmi-gazdasági helyzete. - Kismértékben túltelített óvodai kapacitások. - Túlterhelt egészségügyi alapellátás - Cigányság integráltságának alacsony mértéke
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
- A helyi természeti és kulturális értékekre épülő turizmus fokozódása. - Beköltözők és letelepedők által képviselt helyi munkaerő-potenciál	- Etnikai szegregáció fokozódása, a helyi szegregátumban élők társadalmi-gazdasági lemaradása. - Idősödés folyamatának kibontakozása. - A természetes fogyást a pozitív vándorlási egyenleg sem tudja ellensúlyozni.

SWOT

GAZDASÁG

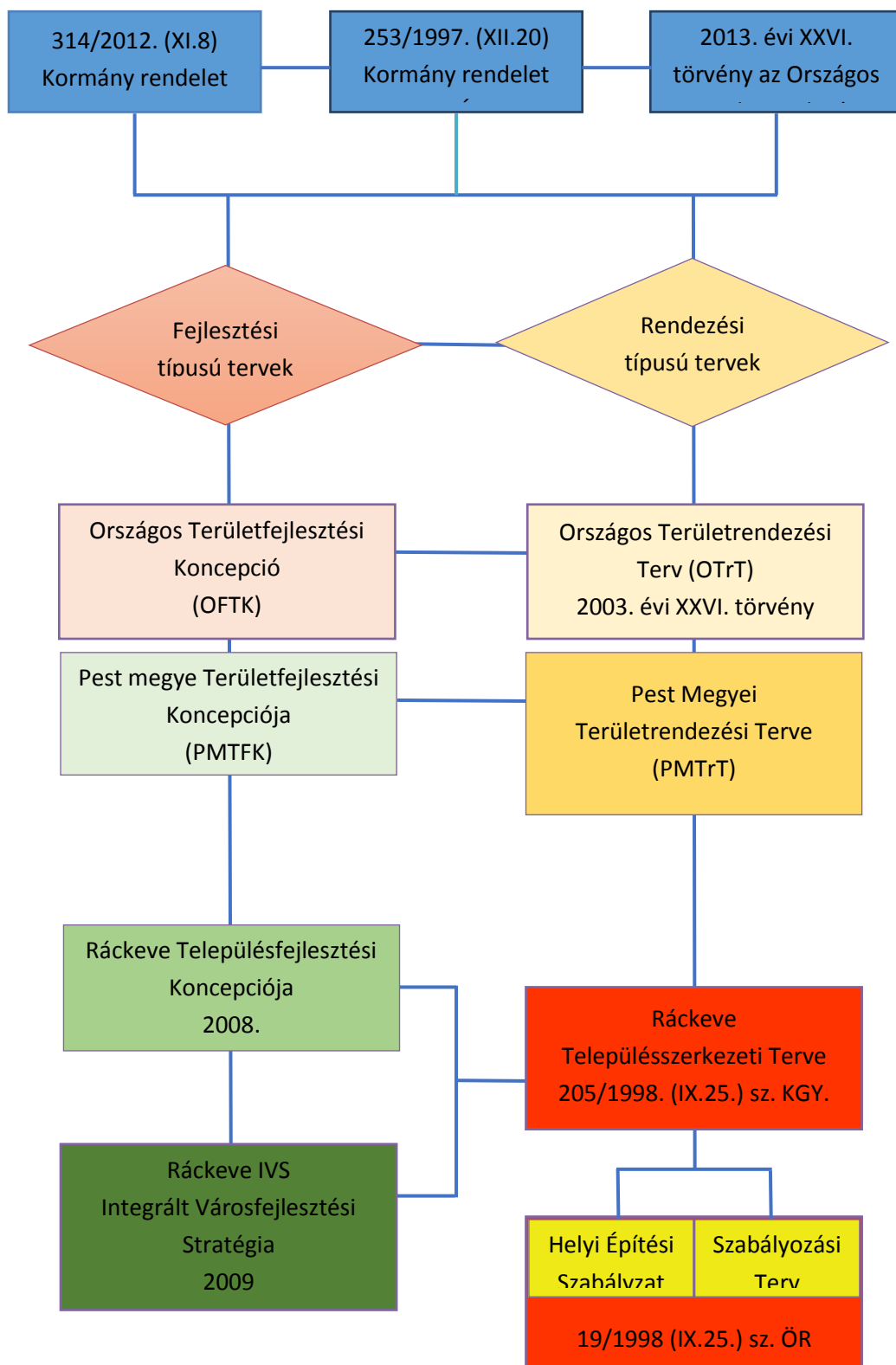
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
• Meglévő ipari infrastruktúra • A legalább középiskolai végzettséggel rendelkezők magas aránya • Megyei összehasonlításban jó szálláshely-ellátottság (szállodaipar) • Kiépített alap-infrastruktúrával rendelkező ipari park jelenléte	• Kis tőkeerejű vállalkozások magas aránya • Kevés az export-orientált kis- és középvállalkozás • A vállalkozások nem a nagy hozzáadott értékű szektorokban működnek • A közösségi közlekedési elérhetőség hiányosságai (utazási idő, átszállási lehetőségek) • Együttműködések hiánya a gazdasági szereplők között • Vállalkozások alacsony jövedelemtermelő képessége • Helyben elérhető munkahelyek alacsony száma
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
• Rendelkezésre állnak fejlesztésre alkalmas önkormányzati tulajdonú ingatlanok • A fővárosi agglomeráció közelsége tartós, nagy felvevő képességű piacot jelent	• Ráckeve által kínált szolgáltatások leértékelődnek • Ingatlanpiaci mozgások tartós leállása • A városban működő gazdasági ágazatok, vállalkozásainak termékei hanyatló fázisba kerülnek • Egyes járásközponti funkciók elvesztése

SWOT

TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSZEFÜGGÉSEK, ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
- Jó autóbuszos kapcsolatok - Vízmű rendszer a távlati igényeket is biztosítani tudja - Szennyvíztisztító telep korszerű - Kedvező mezőgazdálkodási feltételek, a jó termőhelyek magas aránya - Országos és helyi jelentőségű természetvédelmi területek, értékes élőhelyek fennmaradása és megőrzése, - A RSD komplex környezetvédelmi rehabilitációs programja folyamatban van	- Tömeg és közúti közlekedés - HÉV vonal korszerűtlen infrastruktúrája - Kerékpáros létesítmények hiánya - Városközponton átmenő forgalom - Rendezvények megtartására alkalmas épület hiánya - Intézményi épületállomány műszaki állapotának leromlottsága - Ipari területen elérhető infrastruktúra hiányossága (gáz) - szennyvíz-csatornázottság nem teljes körű/üdüző övezet - csapadékvíz-elvezetés soka helyen nem megoldott, árkok hiánya - A városi zöldfelületi rendszer hiányosságai, kevés közterületi zöldfelület, közpark ellátottsági problémák
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
- HÉV vonal fejlesztése - Budapest közelsége - Csepeli gerincút kiépítése - Természeti adottságok - Építészeti örökség, épített környezet - Magas aranykorona értékű, jó minőségű mezőgazdasági területek - Geotermikus energia - Minősített gyógyvíz - Lakossági energiatudatosságának javulása	- Csepel szigeti gerincút Ráckeve belterületét elkerülő szakasza távlati fejlesztés - Duna ág víztisztasága - Zsiliprendszer jelenlegi működési szabályai (vízi turizmus gátja) - Az egyre intenzívebb csapadékmennyiség az árkok hiánya valamint a meglévők nem megfelelő, hiányos karbantartása miatt növekszik az elöntés veszély - A lakossági építési érdek erősebb, mint a természetvédelem, környezetvédelem, fenntarthatósági szempontok - Nehezen nyomon követhető és felszámolható illegális hulladéklerakásból eredő problémák - Híd áterezsek nem megfelelő keresztmetszetei, nagy intenzitású csapadék esetén a víz mederből történő kilépését okozhatja, veszélyeztetve az ingatlanokat

III.1.3. A településfejlesztés és rendezés kapcsolata

F-R. ábra: A településfejlesztés és rendezés kapcsolata

Forrás: Saját forrás

III.2. PROBLÉMATÉRKÉP/ÉRTÉKTÉRKÉP

Problématérkép

PROBLÉMA TÉRKÉP - P1

P1. ábra: Probléma térkép
Forrás: Saját forrás

Értéktérkép

ÉRTÉKTÉRKÉP

É1. ábra: Érték térkép
Forrás: Saját forrás

III.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

III.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

A 2009-es IVS-ben 3 db városrészt határolt le a település. A jelenlegi ITS készítésekor az önkormányzatnál további településrészek lehatárolását tartották indokoltnak. Új városrészként került kijelölésre a Kerekzátany-sziget, Angyali-sziget, Somlyó-sziget, valamint Újhegy városrész. Az új városrészek kijelölését az eltérő problémák, adottságbeli különbségek indokolták.

Sorszám	Városrész megnevezése	Belterület/Külterület
1.	Északi Óváros	belterület
2.	Déli Óváros és Városközpont	belterület
3.	Újtelep + külterület	belterület+külterület
4.	Kerekzátany-sziget	belterület, üdülőterület
5.	Angyali-sziget	belterület, üdülőterület
6.	Somlyó-sziget	belterület/külterület, üdülőterület
7.	Újhegy - külterület	külterület

V11. táblázat: Településrészek
Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A városrészek lehatárolása, jellemzői

- Északi Óváros:** Bajcsy Zs. utca páros oldala 54.hsz-tól, Gábor Á. u. páros oldal, József A. utca páros oldal, Mária Krisztina köz, Árpád híd, Ráckevei (Soroksári) Duna-ág közigazgatási határ

Városrész területe az alábbi utcákra terjed ki:

Bajcsy Zs. u. 54-től, Köztársaság u. 4/d-ig, Köztársaság köz, Legelő sor, Gábor Á. u. páros oldal, Mátyás tér, Rákóczi u., Üteg dűlő, Hunor köz, Szondi köz, Béka dűlő, József A. u. páros oldal, Keve u., Mécs köz, Hunyadi u., Pál köz, Ilona köz, Búza u., Ady E. u. 19-től és 30-tól, Eötvös u. 13-tól és páros oldal, Kossuth L. u. 26-tól és 27-től, Petőfi u., Kálvin tér, Sas köz, Raffás köz, Árpád u., Kazinczy u., Széchenyi u., Futó u., Nyír köz, Zrínyi u., Kifli u., Tüzér köz, Jókai M. u., Csatorna dűlő, Pacsirta u., Erzsébet tér, Árpád tér, Devecseri köz, Madarász köz, Kastély u., Tinódi u., Tókert sor, Strand u., Gárdonyi sor, Levél köz, Új u., Kinizsi u., Nyári P. köz, Opál köz, Vasút sor, Fecske u., Selyem u, Március 15.u., Május 1.u., Állomás köz, Galamb u., Arany J.u., Sorompó dűlő, Napsugár u., Izabella u., Báthory u., Rézagyú u. Hunyadi köz

Magja a Felszeg nevű településrész, melyhez a város fejlődése során a Pénzenvett nevű terület, és a Tókeri rész kapcsolódik. Belső magja három észak-déli irányú Soroksári-Dunával párhuzamos utca menti terület, melyek kis (bel) telkes beépítésűek. A külterületek felé haladva sugarasan vezetnek az utcák. A telkek mérete itt már nagyobb volt, melyek az utóbbi évtizedekben megosztásra kerültek. Az utcák által határolt nagy tömbbelső feltárása és beépítése folyamatban van.

A városrész nagyobb része kertes lakóövezet. Főleg a Kossuth L. utca mentén található vegyes településközponti beépítés. Gazdasági területek a városrészben elszórtan találhatók, arányuk nem jelentős.

Hétvégi házas kis telkes üdülőterület a városrész északi részén, a Soroksári-Duna mellett, a Tókert soron található. Különleges területek a Tókerteri részen és a Savoyai kastély környezetében helyezkednek el, ezek strand, sport és szabadidős, sajátos vízparti területek. Zöldterületek közül kiemelhető a kastélypark a Kastély-tóval, és a Kelemen László park a hajókikötővel. A terület keleti határa a Soroksári-Duna vízfelülete. A Tókert északi része erdő és mezőgazdasági övezetbe sorolt.

Közlekedése: A Ráckevei- HÉV és a helyi illetve helyközi autóbusz végállomás itt található. Az 5101. számú szigeti közút az Árpád térig kétirányú, onnan déli irányban az Eötvös utca, északra a Kossuth L. utca egyirányú szakaszán halad a forgalom. A városrész utcái nagyobb részt szilárd burkolatúak, melyek minősége változó. Közművesítettség a területen közel 100 %-os.

V19. ábra Északi Óváros
Forrás: saját szerkesztés

A terület önkormányzati intézményei::

- Patay László Városi képtár
- Szakorvosi rendelő Intézet II. épülete (fogászat)
- Ács Károly Művelődési Központ
- Árpád Muzeális Gyűjtemény
- Keve Galéria
- Ady Endre Gimnázium

Egyéb középületek, intézmények, üzletek, szolgáltatások, stb.:

- Savoyai kastélyszálló és étterem
- Tesco áruház
- Termál és gyógyvizű strand és szálloda
- Tüzép telep
- Idősek Szociális Otthona
- bankok (2), NAV, ügyvédi irodák, üzletek
- több ipari, gazdasági telephely lakó övezetben

Az Északi Óváros városrészben a 2011-es népszámlálási adatok alapján 3042 fő a lakónépesség száma. A városi adatokhoz képest kicsit magasabb a 15-59 évesek illetve a 60-x évesek, illetve a felsőfokú végzettségűek aránya. A foglalkoztatottak, illetve foglalkoztatott nélküli háztartások aránya közel azonos a városban látható adatokkal.

V20. ábra Északi Óváros fényképek
Forrás: Pro Régió Ügynökség

2. **Déli Óváros és Városközpont:** Bajcsy Zs. u., Gábor Á.u. páratlan oldal, József A. u. páratlan oldal, Hősök tere, Árpád híd Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág , Közigazgatási határ

Városrész területe az alábbi utcákra terjed ki:

Bajcsy Zs. u. 52-ig és páratlan oldal, Bocskai I.u., Krisztina köz, Radnóti u., Ifjúság u., Móricz Zs. u., Viola u., Templom kert, Ady E. u. 17-ig és 28-ig, Városház u., Hősök tere, Kossuth L. u. 24-ig és 25-ig, Eötvös u. 11-ig,

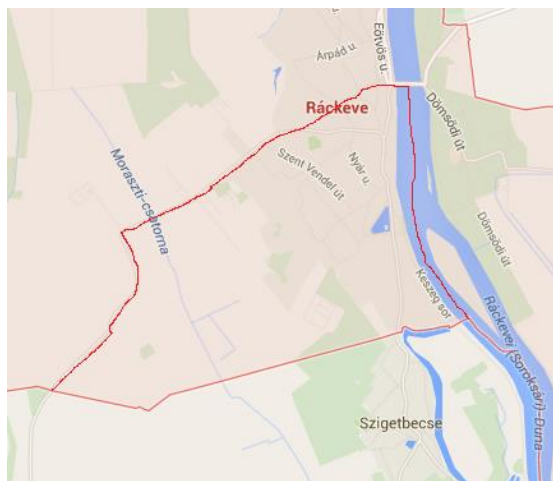
Szerb köz, Posta köz, Szt. István tér, Kölcsey F. u., Molnár u., Hajómalom köz, Szt. János tér, Szent János köz, Temető köz, dr. Mészáros L. u., Soltra A. u., Szt. Vendel u., Köztársaság u. 6-tól és 3-tól, Baross u., Bucka u., Marossi u., Iskola u., Damjanich u., Béke u., Haladás u., Dankó u., Tél u., Táncsics M. u., Bercsényi u., Kén u., Szőlő u., Toldi köz, Ősz u., Páfrány köz, Ladik köz, Tavasz u., Évszak u., dr. Skultéti u., Sallai Kornélia u., Áron köz, Péter Bíró u., Kert u., Október u., Tassi tér, Gólya u., Nyár u., Pipa u., Fenyő köz, Szög köz, Szellő köz, Kerék köz, Kenderes köz, Vörösmarty u., Horváth Nepomuki J. u., Magdics u., Rózsa u., Batthyány köz, Mesterházi tér, Bécsi köz, Halász u., Kisduna sor, Erkel F. u., Győző u., Liliom u., Becsei u., Keszeg sor, Duna u., Ács K. u., Kodály Z. u., Bartók B. u., Mackó u., Diófa u.

A terület magja a jelenkori városközpont, mely a szerb porta és a Fő utca (Kossuth L. utca a hídtól a Szent János térig) mentén épült ki már a középkor óta.

A városrész nagyobb része kertes lakóövezet, a délnyugati részen jelentős területen alacsony komfortfokozatú, rossz műszaki épületekkel. A területen jelentős a feltáratlan, beépítésre kijelölt tömbbelsőik száma és területe. A tömbbelsőik feltárásának folyamata megkezdődött, de üteme lelassult. A városközpont vegyes településközponti beépítésű, melyben a jelentős intézmény állomány mellett a Szent István téren és a tömbbelsőikben megtalálhatók a többszintes (3-4) Társasházak lakások is. Gazdasági területek a volt Tsz telephelyeken találhatók, illetve a lakóövezetekben beékelődve. Hétvégi házas kis telkes üdülőterület a városrész déli részén található. Különleges területek a temetők, melyek a lakóövezetek közé beékelődve helyezkednek el. Sajátos vízparti területek a többfunkciós piac sétány (piac hetente kétszer, sétány, kulturális rendezvények szabadtéri helyszíne). Zöldterületek közül kiemelhető a Szulai- tó környéke. A terület keleti határa a Soroksári-Duna vízfelülete. A külterületi részek nagyobb részt mezőgazdasági művelésű területek, kisebb részt erdők.

Közlekedése: Az óvárost az alföldi területtel összekötő híd a városközpont északi részén helyezkedik el. Az óváros déli részén található a helyi autóbusz végállomása. itt található. Az egyirányú forgalmú közlekedés a déli városrész városközponti részén ben dél felé az Ady Endre és a Móricz Zs. utcákon a Szent János térig, észak felé a Szent János tértől a Szent István tér, Kossuth Lajos utcákon halad a Szent János térig. A Szigetbecse és a Lórév vezető utak a település fő közlekedési útjai is egyben. A városrész utcái között több a nem szilárd burkolatú, mint az északi városrészben. Közművesítettség a területen közel 100 %-os, a pokolhegyi területen nagyobb számban hiányoznak az ingatlanok közműbekötései.

A Déli Óváros és Városközpont épített és természeti környezete, intézményekkel való ellátottsága kiemelkedik a többi városrész közül. Számos műemlék található a területen, egyedülálló a természeti és épített környezete.

V21. ábra Déli Óváros és Városközpont
Forrás: www.google.hu/maps

A terület önkormányzati intézményei:

- Polgármesteri Hivatal
- „Kék-Ház” (Város Intézményi Gazdasági Iroda, gyermekorvosi rendelő, orvosi ügyelet)
- Óvodák: Vörösmarty úti, Ifjúság úti, Iskola úti
- Skaricza Máté Városi Könyvtár
- Gólyafészek Bölcsőde
- Szakorvosi Rendelő Intézet
- Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás
- Rávüsz
- Ránki György Alapfokú Művészeti Iskola
- Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola

Egyéb középületek, intézmények, üzletek, szolgáltatások, stb:

• Szent Imre Katolikus Általános Iskola • KLIK • Rendőrség • Posta • Bíróság • Ügyészség • Földhivatal • Szerb Templom • Katolikus templom	• Református templom • Mentőállomás • gyógyszertárak • házi orvosi rendelők • Penny Market • bankok, ügyvédi irodák, • üzletek, szolgáltatóházak, vendéglátó egységek stb

A városrészben a 2011-es népszámlálási adatok alapján 4581 fő a lakónépesség száma. A városi adatokhoz képest kicsit magasabb a 0-14 évesek illetve a 15-59 évesek, illetve a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és aránya az aktív korúakon belül. A munkanélküliek aránya ebben a városrészben a második legmagasabb 15,3%. (az Angyali-szigeten ez az érték 18,2%).

A Déli-Óváros városrész területén található a város szegregátuma, illetve a régi homokbánya területe, melyen rendszeres az illegális hulladéklerakás.

V22. ábra Déli Óváros fényképek

Forrás: Pro Régió Ügynökség

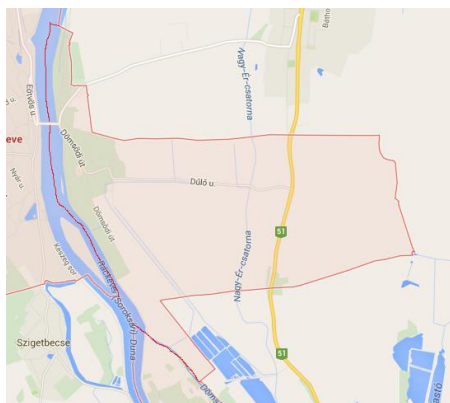
3. Újtelep: Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág, Közigazgatási határ

Városrész területe az alábbi utcákra terjed ki:

Balabán u., Peregi Dunasor, Lacházi u., Vénhalász u., Kovács J. Gy. sétány, Vitorla u., Vadkacsa köz, Hínár k., Zsinór k., Csali k., Szák k., Busa k., Harcsa k., Balin k., Süllő k., Csuka k., Rák k., Kárász k., Amur k., Szárcsa k., Dévér k., Szitakötő k., Tárogató u., Thökölly u., Elnök tér, Elnök u., Szélsőház dűlő, Dömsödi u., Sándor u., Birs k., Vasvári P. u., Bem u., Vályogos u., Csepp köz, Irinyi u., Vezér u., Erdész u., Huszár dűlő, Hajnal u., Vásár tér, Attila u., Rezeda u., Iker köz, Somlyó u., Móra F. u., Sport u., Csillag u., Dália köz, Tátika köz, Őszike köz, Kisorgona köz, Orgona u., Rozmaring köz, Boglárka köz, Muskátli u., Szarkaláb u., Pipacs u., Estike u., Tulipán u., Kurta u., Szegfű u., Virág u., Göncöl tér, Csalogány u., Kőrísa u., Fűzfa u., Harangvirág u., Szilfa u., Hársfa u., Rózsafa u., Vizér u., Csörgőfa u., Bálványfa u., Berkenye u., Almafa u., Nyírfu u., Platánfa u., Tölgyfa u., Juharfa u., Szivarfa u., Gesztenyefa u.,

Újtelep beépülése később kezdődött. A Duna mentén több ütemben üdülő területek kerültek kialakításra. A lakó területek elsősorban a magasabb fekvő helyeken alakultak ki. Belterületében kisebb arányú volt a lakó területek száma, mint az üdülőterületeké. Ez az utóbbi időben megváltozott, az üdülő területek jó részére már a vegyes (lakó/üdülő) hasznosítás jellemző. Ezért jellemző a kistelkes beépítés, mely a megváltozott igények miatt (nagyobb alapterületű lakásokat szeretnének építeni) konfliktus forrás. A belterületi részen jelentős számú lakótelek kialakításra alkalmas terület van. A város potenciális népességnövekedése esetén a területen nőhet leginkább a népesség. (intézményi infrastruktúra fejlesztés!) Vegyes településközponti területek a híd környékén vannak.

Gazdasági terület a volt Tsz telephelyen és környékén vannak. Az 51. számú déli bekötő útja mellett Ipari Park terület van kijelölve. A terület betelepülése nem indult meg. Zöldfelületek a Duna mentén található. A terület nyugati határa a Soroksári-Duna. Külterületi része nagyobb részt mezőgazdasági övezet. Közút hálózata szűkös. Helyi autóbuszjárat van a Vásártérig, de a fanyilasi rész ellátatlan. Közművesítése közel 100 %.

V23. ábra Újtelep

Forrás: www.google.hu/maps

Önkormányzati intézmények:

- óvoda
- Dunai szabad strand
- sporttelep
- vásártér

Egyéb középületek, intézmények, üzletek, szolgáltatások, stb:

- Kék Duna Wellness Hotel
- Fidelio Idősek Otthona
- Lidl
- Építőanyag, kertészeti árusító telepek
- Munkaügyi Központ
- üzletek, szolgáltató létesítmények

Újtelep városrész viszonylag kedvező demográfiai adatokkal rendelkezik. A városrészben a 2011-es népszámlálási adatok alapján 1628 fő a lakónépesség száma. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 8,1%, a felsőfokú végzettségűek aránya 23,5%. Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya ebben a városrészben a legkisebb 4,5%. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 4,9%.

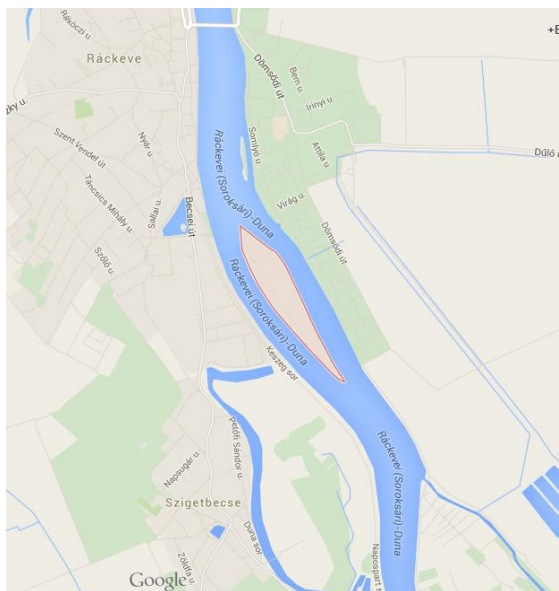
V24. ábra Újtelep városrész fényképek

Forrás: Pro Régió Ügynökség

4. Kerekzátany-sziget: Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág

Városrész területe az alábbi utcákra terjed ki:

Üdülőterület, nincsenek utcanevek, Kerekzátany-sziget elnevezéssel szerepel

V25. ábra: Kerekzátany-sziget

Forrás: www.google.hu/maps

Ráckeve központjától déli irányban található az orsó alakú sziget, mely a Tassi-zsilip megépülését követően a vízszint stabilizálódásával lett alkalmas egész éves emberi használatra. 1930 körül a korábban legelő és kaszálóként használt szigeten, megindult a parcellázás. Megközelítése saját csónak nélkül, csak révvel lehetséges, melyet az önkormányzat üzemeltet. A szigeten horgásztanyák, kiskertek, nyaralók épültek fel. 1951-től 10 éven keresztül a Ráckevei Horgász egyesület székhelye is a szigeten volt. Strandolásra alkalmas hely csak a vízbe nyúló stégek végénél található. A szigetet behálózzák a keskeny sétányok. Vezetékes ivóvíz jelenleg nincs, az erre vonatkozó tervek elkészültek, engedélyezés alatt állnak. Az elektromos áramot PJT keretében vezették be a szigetre, az üzemeltetés, karbantartás, díjbeszedés a PJT feladata.

Forrás: <http://dunaiszigetek.blogspot.hu/>

Az ELMŰ egy-két ponton biztosítja az elektromos energiát, itt van mérőórája, innen már a PJT saját hálózatán jut el az áram az ingatlanokhoz. A PJT szeretné átadni az ELMŰ részére a hálózatot, de az ELMŰ csak szabványos hálózatot vesz át, az pedig milliós nagyságrend, melyre a PJT-nek nincs pénze, az önkormányzat segítségét kérték. Egyeztetés az ELMŰ-vel folyamatban van. Közvilágítás nincs. Gáz a szigeten nincs, a szennyvízcsatornázás folyamatban van EU támogatással, Taksony gesztor önkormányzat vezetésével. Szemétszállítás elvileg megoldott, de mivel egy-egy központi helyre kell lerakni a szemetet, ez ott sokszor felhalmozódik, illetve olyan hulladékot is elhelyeznek itt, ami csak lomtalanításkor szállítható el.

A KSH adatszolgáltatása szerint, 2011-ben 9 fő volt lakónépesség száma, 5 db lakás volt található a szigeten. Az itt élők harmada 60-x éves korosztályba tartozott.

A közművek (szennyvíz, víz) kiépítését követően az üdülő és az állandó népesség, az épületállomány növekedése várható.

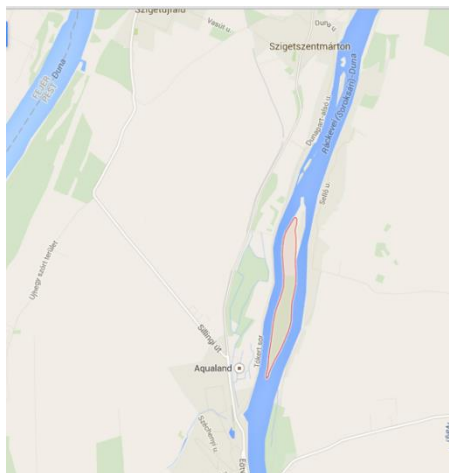
V26. ábra: Kerekzátany-sziget fényképek

Forrás: <http://dunaiszigetek.blogspot.hu/>

5. Angyali-sziget: Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág

Városrész területe az alábbi utcákra terjed ki:

Üdülőterület, nincsenek utcanevek, Angyali-sziget elnevezéssel szerepel

V27. ábra: Angyali-sziget

Forrás: www.google.hu/maps

Az Angyali-szigetet, a Duna ág ékkövének is nevezik. Több mint két kilométer hosszú, sással és náddal szegélyezett. A monda szerint ez a természeti képződmény Mátyás király vadászterülete volt, és mikor a király itt haladt el a bárkájával, elragadtatottan így kiáltott fel: „Ez egy angyali hely!”. Így kapta a történet szerint az akkor még érintetlen terület az Angyali-sziget elnevezést. (Egy másik legenda szerint a név onnan ered, hogy a török hódítás idején Keve lakói a szigeten elbújva menekültek meg a törököktől, amit az angyaloknak tulajdonítottak) Az idő múlása némileg a szigetre is rányomta bélyegét; az 50-es évek végén elkezdték felparcellázni. Az emberek igyekeztek vigyázni a természetvédelmi területre: például egészen a 90-es évek elejéig éjszaka, valamint délután 2 és 4 között nem lehetett semmilyen motorral működő vagy hangos gépet használni, nehogy az emberek megzavarják egymást vagy a hely faunáját.

1993-ban a villany (PJT keretében) bevezetése került, a természetbarátok számára vonzó nyaralóhelyen is megjelentek a szárazföldi élet elengedhetetlen kellékei (mosógépek, technikai eszközök). A sziget nagy részén az ELMŰ már átvette a hálózatot. Közelvilágítás, gáz nincs, a szennyvízcsatornázás folyamatban van EU támogatással, Taksony gesztor önkormányzat vezetésével.

„Az Angyali-szigeti lagúna: a lagúna feliszapolódottsága erőteljes és ennek következtében a komoly mértékű hínárosodás veszélyezteti a vízterületet. A vízterület állat és növényvilága rendkívül gazdag, egyebek között tőzegpáfrány és úszóláp-foltok, az állatvilágot illetően pedig elsősorban a mocsári teknősök érdemelnek említést. A lagúna mielőbbi rehabilitációja azért indokolt, mert ennek hiányában a szép és értékes vízterület rövid időn belül végérvényesen eltűnhet. Elsősorban a lagúna torkolati szakaszainak kitisztítása szükséges, hiszen egy esetleges kényszerű Duna-ági vízszintcsökkenés a lagúnát lefolyástalan területté változtatja.”

A KSH adatszolgáltatása szerint, 2011-ben 22 fő volt lakónépesség száma, a gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 50 %, munkanélküliek aránya 18,2%.

A közművek (szennyvíz, víz) kiépítését követően az üdülő és az állandó népesség, az épületállomány növekedése várható.

Forrás: <http://fullstartv.com/rackeve/>

<http://www.zoldmuzeum.hu/angyalisziget-a-rackevei-duna-ag-ekkov>

<http://www.rdhsz.hu/home/index.php/a-duna-ag-es-mellekvizei>

V28. ábra: Angyali-sziget fényképek

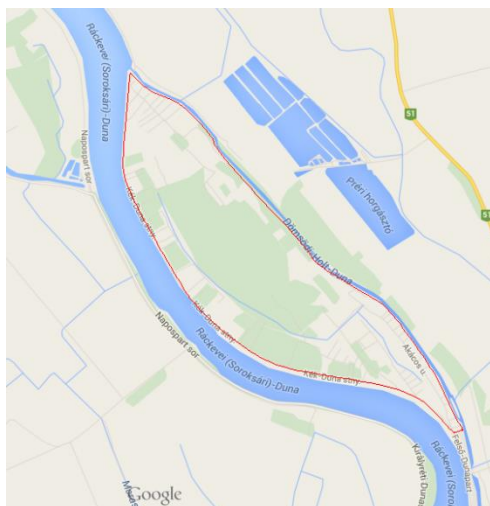
Forrás: <https://www.facebook.com/pages/Angyali-sziget/200358199975392>

6. Somlyó-sziget: Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág, Dömsödi – Holt - Duna, Közigazgatási határ

Városrész területe az alábbi utcákra terjed ki:

Üdülőterület

Somlyó-sziget, Kék-Duna sétány, Tutaj u., Gálya u., Evezős u., Árok u., Kavics u., Zsombék u., Kagyló u., Berek u., Bokor u., Kéreg u., Vessző u., Kardvirág u., Kő u., Gyopár u., Avar u., Gyepes u., Dombos u., Ibolya u., Gyöngyvirág u., Kisviola u., Csipkebogyó u., Gólyahír u., Aranyeső u., Barackvirág u., Napraforgó u., Kővirág u., Majolika u., Jégvirág u., Ciklámen u., Láncfű u., Bodza u., Repce u., Tövis u., Nádszál köz, Zöld köz, Sarkantyús u., Lapu köz, Csalán köz, Bogáncs u. Szirom u., Pitypang u., Törökszegfű u., Szőlővirág u., Bazsarózsa u., Áfonya u., Cserkész u., Mandula u., Fürtös köz., Birsalma u., Ananász u., Banán u., Gesztenye u., Eper u., Málna u., Datolya u., Dinnyés u., Rózsás u., Folyondár u., Szilva u., Hajnalka köz, Tearózsa u., Akác u., Holtág u., Egres u., Szeder u., Barack u., Ribizli u., Meggyes u., Narancs u., Körte u., Gerbera u., Csendes u., Hóvirág u., Vadvirág u., Szúnyog u., Szalmavirág u., Füves u., Patak u., Őszirozsa u., Futórozsa u., Kéknefelejcs u., Pünkösdirózsa u., Mályva u., Nebáncsvirág u., Konkoly u., Füge u., Pázsit u., Kála u., Leander u., Túlevelű u., Búzavirág u.,

V29. ábra: Somlyó-sziget

Forrás: www.google.hu/maps

A Somlyó-sziget szárazföldről gépjárművel is megközelíthető „félsziget” jellegű terület. Viszonylag széles utcái gépjárművel is jól járhatóak. A vezetékes ivóvíz elérhető, de a tulajdonosok közül nem mindenki csatlakozott a hálózathoz. A szennyvízelvezetés megoldása folyamatban van RSD projekt keretében. Elektromos hálózat elérhető, a közvilágítás viszont nem megoldott. (a közvilágításra az ELMŰ 2011-ben kb. 57 millió forintos költséget kalkulált). A sziget Dömsöd felőli részén, pár utcában a vezetékes gáz elérhető. Szemétszállítás megoldott, de sok helyen alakul ki még így is illegális hulladéklerakás.

Problémák elsősorban a vegyes területhasználat miatt alakultak ki: a rendezési terv szerint ez a terület üdülőterület, de több ingatlant jelenleg lakóházként használnak. Több ingatlanon mezőgazdasági termelés is folyik. Az utak nem szilárd burkolatúak, a terület tömegközlekedése nem megoldott, közvilágítás nincs, időről időre megjelennek az illegális hulladék lerakatok.

V30. ábra: Somlyó-sziget fényképek

Forrás: https://www.google.hu/?gws_rd=ssl

7. Újhegy: Újhegy (külterület)

Városrész területe az alábbi utcákra terjed ki:

Nincsenek utcanevek, Újhegy, Öreghegy elnevezéssel szerepel

V31. ábra: Újhegy

Forrás: saját szerkesztés

Ráckeve külterületi része, ahol 2011-es statisztikai adatok alapján 144 db a lakásállomány, 343 fő a lakónépesség száma. A 0-14 évesek aránya és a 15-59 évesek aránya, a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, az alacsony komfort fokozatú lakások aránya is magasabb a városi arányoknál. A nehéz közlekedési lehetőségek ellenére is sok család él itt. Vannak akik itt születtek, vannak olyan családok, akik az újrakezdés reményében költöztek ide.

Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testülete Ráckeve város újhegyi külterületi lakosai esélyegyenlőségének növelése érdekében, a személyes gondoskodást nyújtó egyes alapellátások és a bevezetett egyéb szolgáltatások biztosítására tanyagondnoki szolgálatot létesített. Célja Újhegy külterületi városrész intézmény hiányból eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása.

A város és a városrészek helyzetértékelése a KSH 2011-es népszámlálási adatainak tükrében

Demográfiai jellemzők

A város területe 64 km², 2013-ban lakónépessége 9.972 fő, népsűrűsége 155,8 fő/km², amely az országos átlagot – 105 fő/km² – jelentős mértékben meghaladja. A 2000-es években a népességnövekedés folyamatos, kiegyenlített, de kismértékű volt Ráckeven, 2000-től 1.143 fővel nőtt a népességszám, amely 2002-ben a 9.000, 2006-ban a 9.500 főt meghaladta.

A lakónépesség városrészek szerinti megoszlása rendkívül egyenlőtlen képet mutat: 2011-ben a város lakosságának 78% két városrészben, az Északi Óvárosban, illetve a Déli Óváros és Városközpont városrészben koncentrálódott, ezeken kívül az Újtelep rendelkezett jelentősebb számú lakónépességgel; a fennmaradó négy városrészben a teljes lakosság mindössze 4%-a lakott. A lakónépesség változását városrészenként csak hozzávetőlegesen tudjuk érzékeltetni, mert a 2009-ben készült IVS más városrészi lehatárolást alkalmazott, akkor a szigetek még nem szerepeltek önálló városrészként. Ugyanakkor a szigeteken csak a lakónépesség töredéke él, így a nagyobb lélekszámú városrészek lakónépességének változását mégis jelzik az arányok. . 2001-ben a város lakónépességének 29,7%-a 2573 fő élt az Északi Óvárosban, ami 2011-re 3077 főre növekedett, ami a város lakónépességének 31,2%-a. Ezzel szemben a Déli Óváros és a Városközpont lakónépessége csökkent a két népszámlálás között eltelt időszakban. 2001-ben a Déli Óvárosban és Városközpontban 4625 fő, a lakónépesség 53,3%-a élt, ami 2011-re 46,9%-ra csökkent. Hasonlóan az Északi óvároshoz az Újtelep lakónépessége is növekedett a két népszámlálás közötti időszakban. (lásd V12. táblázat).

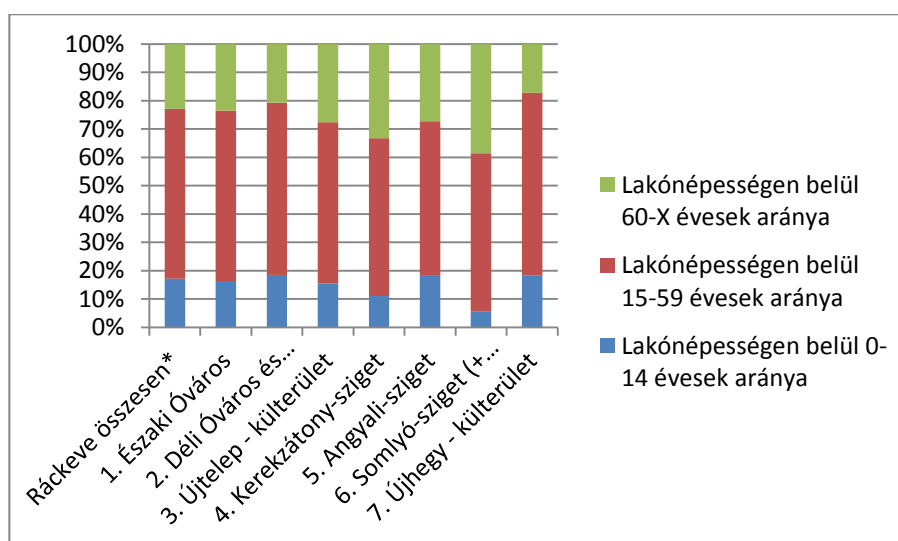
Mutató megnevezése	Ráckeve összesen	Északi Óváros	Déli Óváros és Városcsúcs	Újtelep + külterület	Kerekzátany-sziget	Angyali-sziget	Somlyó-sziget	Újhegy külterület
Lakónépesség száma 2001-ben	8654	2573	4625	1212	nincs adat	nincs adat	nincs adat	264
	100,0%	29,7%	53,3%	14%	nincs adat	nincs adat	nincs adat	3,0%
Lakónépesség száma 2011-ben	9755	3042	4581	1620	9	22	127	343
	100,0%	31,18%	46,96%	16,69%	0,09%	0,23%	1,3%	3,52%

V12. táblázat Lakónépesség száma és aránya az akcióterületi városrészekben, 2001 és 2011

Forrás: KSH adatszolgáltatás

A 14 év alattiak állandó népességen belüli aránya 2000-től folyamatosan, de alig észrevehetően csökkent Ráckeven, 13 év alatt egy százalékponttal lett kisebb a fiatalok aránya, ami 2013-ban 16,7% volt. Ezzel ellentétes irányú, és némileg nagyobb mértékű volt a 60 évnél idősebbek arányának változása, arányuk 19%-ról 22,6%-ra nőtt 2000 és 2013 között. A fiatalok arányának csökkenése, illetve az idősek arányának növekedése kisebb ütemű volt Ráckeven, mint az országban és a ráckevei járásban. Mindezeknek köszönhetően a legfiatalabb és a legidősebb korcsoport egymáshoz viszonyított aránya alapján számított öregségi mutató folyamatosan növekedett 106,2%-ról 135,2%-ra ebben az időszakban. Ezt a trendet nagyobb mértékben haladta meg az előregedés mértéke a ráckevei járásban és Magyarországon.

Az egyes városrészek tekintetében jelentősebb különbségek nem tapasztalhatók a lakosság korösszetételében: ha a legnépesebb városrészek demográfiai összetételét vizsgáljuk megállapítható, hogy, a Déli Óváros és városközpont városrészben az Északi Óvároshoz képest 2%-al, míg Újtelephez képest 3%-al magasabb a fiatalok aránya. Ugyanakkor az idősek arányában már jelentősebb különbség látható az egyes városrészek tekintetében: a Déli városrészben a városi átlagnál 2%-al magasabb a időskorúak aránya a városi átlaghoz képest, az Északi városrészben a városi átlaggal majdnem megegyező arányokat találunk, ugyanakkor Újtelepen a városi átlaghoz képest majd 5%-al magasabb az időskorúak aránya a városi átlaghoz képest. A városrészek demográfiai összetételében fontos különbség, hogy bár a három, külön városrészként meghatározott sziget lakónépessége elenyésző a városon belül, de az idősek aránya itt jelentősen magasabb más városrészekhez viszonyítva. Ugyanakkor az Újhegy külterületen a Déli városrészhez hasonló fiatalos korstruktúrájú népességet találunk (ld. ASZT 1.sz. ábra)

V32. sz. ábra: A lakosság korcsoport szerinti alakulása városrészenként, 2011

Forrás: KSH adatszolgáltatás

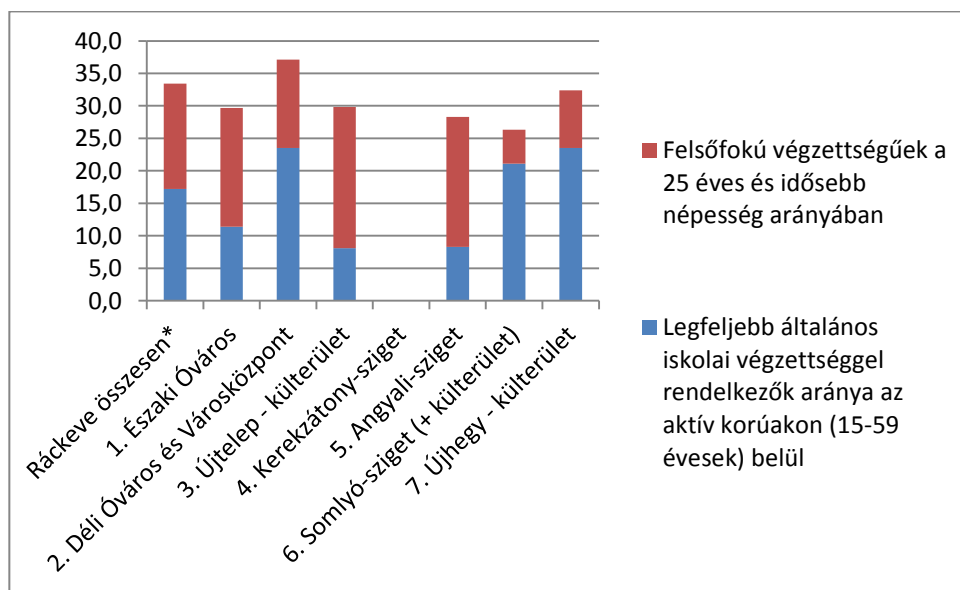
Ráckeve népességnövekedése elsősorban a bevándorlásból fakad, ugyanis 2000 óta folyamatos a városban a természetes fogyás, vagyis minden évben többen halnak meg, mint ahányan születnek. A természetes szaporodás értéke évről évre változik, de nem mozdult ki a negatív tartományból, 2013-ban -1,9 ezrelék volt. Ezt ellensúlyozza a vándorlási egyenleg, ami 2000 óta szintén évről évre ingadozik, de folyamatosan pozitív értékű, vagyis évről évre több a betelepülő, mint a városból elköltöző.

Összegezve elmondhatjuk, hogy a két legnépesebb városrészben, az Északi Óvárosban illetve a Déli Óvárosban és Városcsúcsban ellentétes demográfiai folyamatokat figyelhetünk meg: annak ellenére, hogy az Északi városrészben a fiatalok aránya lakónépességen belül a városi átlagnál alacsonyabb, népessége növekedik és a városi átlagnál iskolázottabb családok élnek itt. Ezzel szemben a Déli városrész lakónépessége annak ellenére csökken, hogy itt a fiatalok aránya a lakónépességen belül a városi átlagnál magasabb, de alapvetően iskolázatlanabb a lakónépesség összetétele. Újtelep demográfiai összetétele az Északi, míg az Újhegyi külterületen élők demográfiai összetétele inkább a Déli városrészéhez hasonlatos.

Iskolázottság

Ráckeve népességének iskolai végzettsége kismértékben kedvezőtlenebbül alakul az országos, a Pest megyei és a Pest megyei járási székhelyek népessége iskolai végzettségéhez képest. A legalább érettségivel rendelkezők aránya a 15 és 59 év közötti népesség felét sem érte el, a diplomások aránya pedig 16,2%-os volt 2011-ben. A ráckevei lakosság iskolai végzettsége, valamint a vándorlási egyenleg jellemzői alapján megállapítható, hogy Ráckeve elsősorban a középfokú végzettséggel rendelkezők számára volt bevándorlási célpont az elmúlt években.

Iskolázottság tekintetében az újtelepi városrész van a legkedvezőbb helyzetben, ahol a népesség mindössze 8%-a rendelkezik legfeljebb általános iskolai végzettséggel, viszont 21,7%-a felsőfokú végzettségű volt. Hasonlóan az újtelepi városrészhez az északi városrészben is a városi átlaghoz képest kedvezőbbek az iskolázottsági mutatók, ugyanakkor a Déli Óváros és Városcsúcs városrészben azok kedvezőtlenebbül alakultak: az alacsony iskolai végzettségűek aránya a Déli városrészben 5%-al magasabb a városi átlagnál, míg a felsőfokú végzettségűek aránya 3%-al alacsonyabb. Újhegyi külterületen élők iskolai végzettsége a Déli városrészben lakókhöz hasonló: magasabb az alacsony iskolai végzettségűek aránya, míg a felsőfokú végzettségűek aránya alacsonyabb a városi átlaghoz viszonyítva. (V33. sz. ábra).

V33. sz. ábra: A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása városrészenként, 2011

Forrás: KSH adatszolgáltatás

Foglalkoztatottsági jellemzők

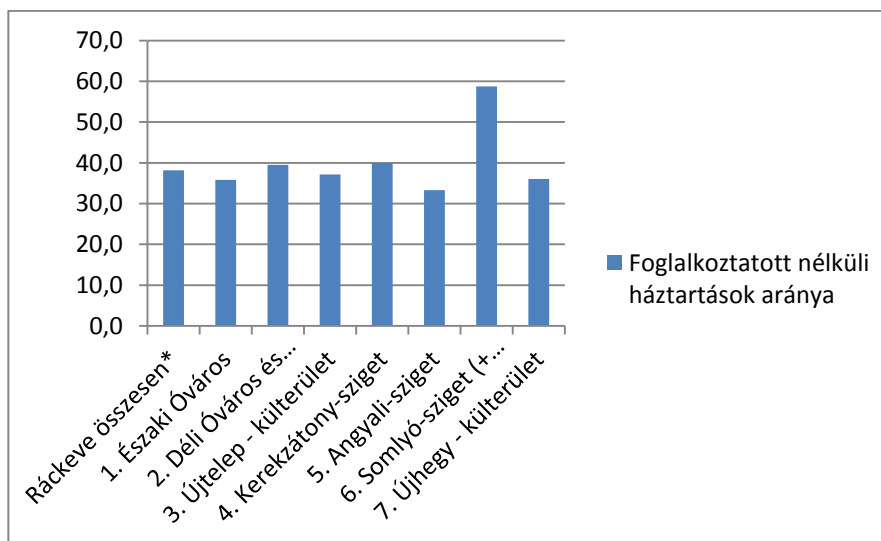
A városrészek közötti társadalmi különbségek meghatározása szempontjából fontos megvizsgálni a lakosság gazdasági aktivitási arányának alakulását, valamint az egyes városrészek közötti eltéréseket. A 15-64 éves ráckevei népességen belül a foglalkoztatottak aránya alacsonyabb, mint az országos és a járási arányok, vagyis Ráckeven a kedvezőtlenebb iskolai végzettség kedvezőtlenebb gazdasági aktivitást eredményez. A 4. sz. táblázat alapján megállapítható, hogy az iskolázottság tekintetében is kedvezőtlenebb helyzetben levő Déli Óváros és Városház központ városrész és Újhegy külterület gazdasági aktivitás vonatkozásában is eltér a többi városrésztől. A Déli városrészben és Újhegy külterületen a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aránya a városi átlaghoz képest 3-4%-al magasabb, addig az Északi városrészben 3, míg Újtelepen 5,6%-al alacsonyabb. Hasonló különbségeket fedezhetünk fel a foglalkoztatottsági mutatókban. A Déli városrészben és Újhegy külterületen a foglalkoztatottsági ráta a városi átlaghoz képest alacsonyabb, míg az Északi városrészben, különösen az Újtelepen a városi átlaghoz képest jelentősen kedvezőbb foglalkoztatottsági helyzetet találunk.

Mutató megnevezése	Ráckeve összesen	Északi Óváros	Déli Óváros és Városház központ	Újtelep + külterület	Kerekházony- sziget	Angyali-sziget	Somlyó-sziget	Újhegy külterület
Rendszeres munka-jövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	40,0%	37%	43,5%	34,4%	40,0%	25,0%	43,7%	44,3%
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	55,5%	58,4%	52,4%	60,1%	66,7%	60,0%	49,4%	53,5%

V13. táblázat Foglalkoztatottsági mutatók az városrészenként, 2011

Forrás: KSH adatszolgáltatás

A foglalkoztatott nélküli háztartások vizsgálata különösen fontos szempont a szegény családok térbeli koncentrációjának vizsgálatakor. Az egyes városrészekben megfigyelhető arányok között némileg mérsékeltebbek a különbségek, mint a foglalkoztatottsági arányokban. A népesebb lakónépességű városrészek közül csak a Déli városrészben magasabb a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya. (lásd V34.sz. ábra).

V34.sz. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya városrészenként, 2011

Forrás: KSH adatszolgáltatás

Lakásállomány, minőségi jellemzői

2000 óta folyamatosan, bár mérsékelten növekszik a lakásállomány nagysága Ráckevén: 2000-ben 3.280, 2013-ban 4.001 lakást regisztráltak a városban, vagyis 13 év alatt 721-el bővült a lakásállomány. Az egy lakosra jutó lakások száma 2001-ben 371,5 db, 2013-ban 401 db volt, a mutató tehát kismértékű növekedést mutatott: ez az érték a Pest megyei járásközpontok és a Ráckevei járás átlagának felel meg. A fenntartott önkormányzati lakásbérlemények aránya a teljes lakásállományon belül 1% volt 2013-ban.

Ráckeve lakásállományának nagyobb része minőségi javulást mutat 2001 és 2011 között. 2001-ben az alacsony komfort fokozatú lakások aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükségülakás) közel 30% volt a városban, ami 2011-re 9,7%-ra csökkent. Ez az érték hasonlóan alakul a Ráckevei járásban, viszont rosszabb minőségű lakásállományra utal, mint azt az országban vagy a Pest megyei járásközpontokban tapasztalhatjuk.

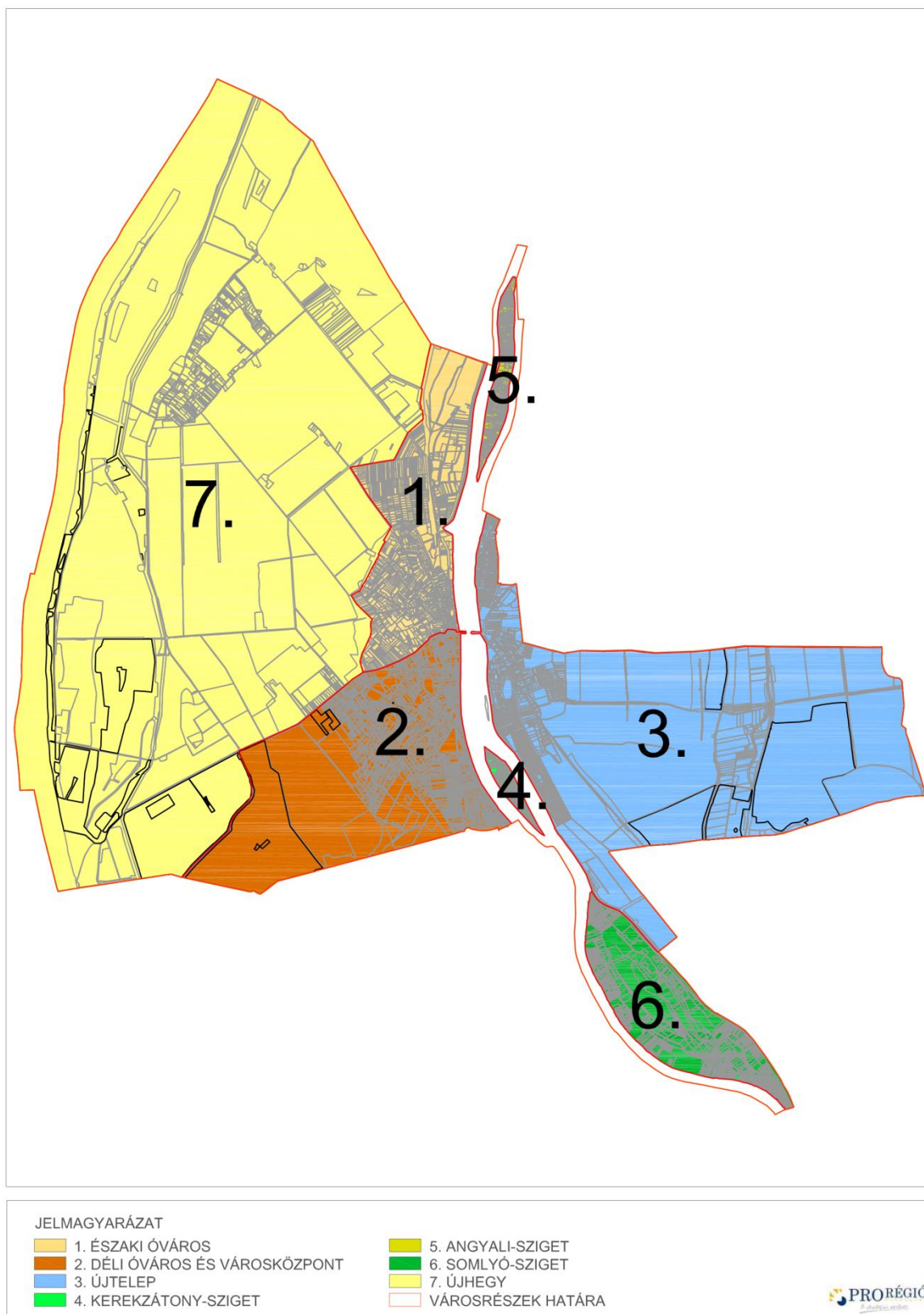
A lakások komfortfokozata, minőségi állapota nem mutat jelentős eltérést a városrészek között: az alacsony komfortfokozatú lakások aránya Újtelepen a legalacsonyabb, a városi átlag felét sem éri el. A városi átlagnál kedvezőbb értéket mutat az Északi városrészben levő lakások mutatója. A Déli Óváros és Városközpont városrészben a városi átlagnál valami kedvezőtlenebb az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a városi átlagnál. A legrosszabb mutatókat Újhegy külterületen találjuk: itt a városi átlag több mint kétszerese, 20,1% az alacsony komfortfokozatú lakások aránya. (V14. sz. táblázat).

Mutató megnevezése	Ráckeve összesen	Északi Óváros	Déli Óváros és Városközpont	Újtelep +külterület	Kerekázony- sziget	Angyali-sziget	Somlyó-sziget	Újhegy külterület
Lakásállomány (db)	3962	1216	1829	682	5	14	72	144
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	9,7	7,8	11,6	4,5	20,0	28,6	16,7	20,1

V14. táblázat Lakások száma és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya városrészenként, 2011

Forrás: KSH adatszolgáltatás

VÁROSRESZEK LEHATÁROLÁSA

V35. ábra: Vársorészek lehatárolása
Forrás: Pro Régió Ügynökség

PEST-BUDAPEST KONZORCIUM

HBHE – BFVT – HÉTF – PESTTERV – Pro Régió Ügynökség –
Városkutatás

Ráckeve Város Önkormányzata
Ráckeve TK ITS Felülvizsgálata
Megalapozó vizsgálat

A városrészek KSH mutatói (2011)
Mutató megnevezése

	Ráckeve összesen	1. Északi Óváros	2. Déli Óváros és Városközpont	3. Újtelep + külterület	4. Kerekzátany- sziget	5. Angyali-sziget	6. Somlyó-sziget (Ssz. külterület)	7. Újhegy külterület
Lakónépesség száma	9755	3042	4581	1628	9	22	127	343
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	17,2	16,4	18,5	15,5	11,1	18,2	5,5	18,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	59,9	60,0	60,7	56,9	55,6	54,5	55,9	64,4
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,9	23,6	20,7	27,6	33,3	27,3	38,6	17,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	17,2	11,4	23,5	8,1	0,0	8,3	21,1	23,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	16,2	18,3	13,6	21,7	0,0	20,0	5,2	8,9
Lakásállomány (db)	3962	1216	1829	682	5	14	72	144
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	9,7	7,8	11,6	4,5	20,0	28,6	16,7	20,1
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	40,0	37,0	43,5	34,4	40,0	25,0	43,7	44,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	11,4	7,2	16,2	4,9	0,0	8,3	12,7	13,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	55,5	58,4	52,4	60,1	66,7	60,0	49,4	53,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	38,2	35,8	39,5	37,1	40,0	33,3	58,8	36,0
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	9881							
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,5	33,3	39,4	27,5	50,0	0,0	47,6	45,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	57,2	56,3	58,1	55,8	55,6	50,0	64,6	57,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	12,9	10,8	15,3	11,5	0,0	18,2	6,7	10,9
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	8,2	6,9	9,5	7,8	0,0	18,2	4,4	6,1
A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülások aránya a lakott lakásokon belül	8,3	6,2	10,4	3,6	20,0	22,2	15,7	17,3
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	8,1	6,5	7,9	7,7	60,0	22,2	21,4	16,5

V15. táblázat: Városrész adatok (2011)

Forrás: KSH adatszolgáltatás

III.3.2. Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése

A KSH által kijelölt szegregátum pontos lehatárolása, bemutatása az I.3.2. fejezetben megtörtént. A pontosabb elemzés érdekében további adatokat kaptunk az Önkormányzattól.

A KSH által lehatárolt szegregátum kijelölése a lakótömbökre rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján történik, és a szegregáltság fokát 15% és 30% határtértékekkel állapítja meg a KSH. Ez a statisztikai alapú lehatárolás azonban nem mindig esik egybe a helyiek ismeretei és tapasztalatai alapján körülhatárolható szegregátum területével. Ráckeve esetében a helyismeret alapján nagyobbak ítélik meg a szegregátum kiterjedését a KSH lehatároláshoz képest.

Az Önkormányzati adatszolgáltatás segítségével árnyaltabb és részletesebb képet kaphatunk a Pokolhegy szegregátum helyzetéről. A rendelkezésre álló népességnylvántartás alapján 833 fő él a szegregátumban, és a lakcímek szerint 243 db lakás található itt. A romák aránya a Pokolhegy lakosságán belül kb. 80%. A szegregátumban található lakások számához viszonyítva:

- Normatív, helyi és adósságkezelési LFT-ben részesülők aránya: 39%,
- Rendszeres szociális segélyben részesülők aránya: 7%,
- Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatásban részesülők aránya: 71%,
- Közfoglalkoztatottak aránya: 30%,
- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya: 219%.

A használatba vételi engedélyek alapján 2008-2015 között csupán 2 db új lakás épült a szegregátumban.

A szegregátumban található a Szivárvány Óvoda Iskola utcai tagintézménye, ahová 68 gyermek jár, és közülük 2 fő halmozottan hátrányos helyzetű, 1 fő pedig speciális nevelési igényű. A tagóvodában az SNI gyermeklétszám ténylegesen 3 fő volt, de ebből csak 1 főre kaptak normatívát, mivel a másik 2 főt nem láthatták volna el 2012-ben. A szegregátumban nincs iskola.

A Haladás u., Tél u., Dankó u. és Ősz utca területén egyáltalán nincs gázellátás.

(Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás)

III.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

A megalapozó vizsgálat I.2.2 „A hatályos településfejlesztési döntések bemutatása” c fejezet tartalmazza a 2009-es IVS-ben megfogalmazott akcióterületek megvalósított, meg nem valósított, de továbbra is megvalósítani szándékozott akcióterületeit, illetve projektjeit. A tervezés során további projektek kijelölése indokolt, melyek részletes bemutatását az ITS tartalmazza.

FEJLESZTÉSI IRÁNY

Tervezési előzmények

Ráckeve város településfejlesztési koncepcióját a Ráckeve Város Képviselő-testülete a 164/2008 (IV.18.) számú határozatával hagyta jóvá. Az azóta eltelt időszakban olyan jelentős változások következtek be, mind a gazdasági, társadalmi folyamatokban, illetve az önkormányzatok feladatok és hatáskörök átalakítása kapcsán, melyek indokoltá tették a koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálatát, módosítását.

A magyar kormány 2012-ben rendelet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012.(XI.8)). Ebben a rendeletben rögzítette a koncepció és egyeztetésének és elfogadásnak szabályait, tartalmi követelményeit. A koncepció elkészítését részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló Megalapozó vizsgálat elkészítése előzte meg. a megalapozó vizsgálat közös tervezési alapot nyújt a településfejlesztési koncepciónak és integrált településfejlesztési stratégiának. A jogszabály szerint a megalapozó vizsgálat elkészítését követően az önkormányzat dönt a „koncepció kiválasztott fejlesztési irányáról és arról, hogy a megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának”.

Partnerségi folyamatok

A partnerségi tervnek megfelelően a megalapozó vizsgálatok eredményeinek ismertetése mellett, megkezdődött az együttműködés a Stratégiai Munkacsoport (SMCS) tagjaival. A munkacsoport tagjai a ráckevei közélet fontosabb szereplői, véleményformálói, a helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb intézmények vezetői. Az SMCS tagjainak feladata a tervezési munka segítése, a tagok speciális nézőpontja, helyismerete segítségével. Az SMCS a tervezés fontosabb fázisainál ülésezik, főleg a jövőképalkotás és a célok kialakítása során.

A probléma elemzés a szakágankénti gyengeségek azonosítása után az ok-okozati összefüggések keresésével folytatódott.

A célok meghatározásakor az erősségek, lehetőségek, veszélyek, kitörési pontok elemzésének eredményével együtt, a partnerek által tett javaslatok is beépültek. A célok prioritizálását a Stratégiai Munkacsoporttal együtt végeztük el.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú fejlesztési célok eléréséhez szükséges középtávú (7 év) beavatkozásokat az ITS tartalmazza. A két dokumentum párhuzamosan készül és – a tervhierarchiának megfelelően – az ITS a koncepcióra épülve határozza meg a város középtávon megvalósítandó projektjeit.

A koncepció fejlesztési irányát, a célrendszer összefüggéseit a következő táblázat tartalmazza:

ÁTFOGÓ ÉS RÉSZCÉLOK – FEJLESZTÉSI IRÁNY

SZÉCHENYI 2020

Részcélok	Átfogó célok	Jövőkép	1. Társadalom	2. Gazdaság	3. Épített, természeti környezet
			Ráckeve a történelmi és kulturális értékeit megőrző, élhető és versenyképes város		
			Inkluzív fejlesztés feltételeinek megteremtése, Ráckeve népességének megtartása, társadalmi integráció erősítése.	Gazdaságfejlesztés, hangsúlyt helyezve a kkv-k munkahelyteremtő képességének támogatására, együttműködésre. Tudásintenzív vállalkozások megtelepedésének támogatása.	Járasközponti szerepének megtartása, bővítése a táji és természeti, épített értékek megőrzésével.
Társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése					
Leromlott, leromlással fenyegetett városrészek fejlesztése, felzárkóztatása					
Kulturális kínálat bővítése, város ismertségének növelése					
Közlekedési kapcsolatok javítása					
Kvalifikált munkaerő megtartása, munkahelyteremtés megőrzés elősegítése					
Új befektetők és befektetések vonzása					
Időforgalom, jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése					
Termálincs hasznosítása					
Helyi gazdaság fejlesztése a városkörnyéki települések együttműködésében					
A kkv-k közötti gazdasági együttműködés erősítése					
A kkv-k munkahelyteremtő képességének támogatása					
Közmű-infrastruktúra ellátás javítása, hiányosságok pótlása,					
Rehabilitáció és rekonstrukció, műemlékek védelme					
Városrészek harmonikus fejlesztése, üdülőtérületek területhasználati konfliktusainak kezelése					
Sport és szabadidős fejlesztések					
Duna-parti területek, szigetek komplex fejlesztése, természetvédelmi, ökológiai, rekreációs szempontok figyelembe vétele mellett.					

167/2015.(V.5.) SZÁMÚ HATÁROZAT ARRÓL, HOGY A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT MEGFELEL A TERVEZÉS ALAPJÁNAK ÉS A KONCEPCIÓ KIVÁLASZTOTT FEJLESZTÉSI IRÁNYÁT IS ELFOGADJA RÁCKEVE KÉPVISELŐ TESTÜLETE

RÁCKEVEI POLGÁRMESTERI HIVATAL JEGYZŐI IRODA

2300 Ráckeve, Szent István tér 4.
Telefon: 24/523-333, fax: 24/422-521,
e-mail: jegyzo@rackeve.hu

Ráckeve a Kultúra
Magyar Városa
2010

Szám: 1-8/2015.

KIVONAT

Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
2015. május 5-én megtartott rendkívüli, nyilvános üléséről

1. Előterjesztés az Integrált Településfejlesztési Stratégia megalapozó munkarészeinek elfogadására

Előadó: Szadai József polgármester

A képviselő-testület 12 tagja közül 11 fő részvételével, 11 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül hozta meg határozatát.

167/2015.(V.5.) számú határozat

Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztés mellékletében foglalt, Ráckeve Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálatához kapcsolódó Megalapozó vizsgálatot és a Településfejlesztési Konceptió kiválasztott fejlesztési irányát jóváhagyja és elfogadja, valamint úgy dönt, hogy a megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának.

Felelős: Szadai József polgármester

A határozat végrehajtásában közreműködik:

Vargáné Ágoston Julianna főépítész

Molnár Józsefné ITS városi koordinátor

Határidő: 2015. május 5.

K.m.f.

Mesterné Veszeli Mária s.k.
jegyző

A kivonat hiteles:
Ráckeve, 2015. május 6.

Nagy Imréné
testületi főelőadó

